EPITROPIA CASEI SPITALELOR S-LUI SPIRIDON DIN IAȘI

ISPISOACE ȘI ZAPISE

(DOCUMENTE SLAVO-ROMÂNE)

PUBLICATE

DE

GH. GHIBĂNESCU

PROFESOR, MEMBRU CORESPONDENT AL ACADEMIEI ROMÂNE

VOLUMUL IV.

PARTEA II.

(1692—1694)

Publicațiune făcută sub auspiciile Epitropiei Casei Sf. Spiridon din Iași

IAȘI
TIPOGRAFIA „DACIA" P. & D. ILIESCU
1915

P R E F A Ț Ă

Dăm cetitorului partea II din vol. IV. al colecției „Ispisoace și Zapise", ce o public sub auspiciile Casei sfântului Spiridon din Iași. Cu cât se înmulțesc volumele, cu atât crește importanța publicației prin materialul bogat de documente, ce privesc întreagă viața noastră din trecut. Am admis de la început să dau documentele în ordine cronologică, indiferent moșia la care se referă; aceasta era de altfel cuprinsă și în prevederea contractuală de a merge până la pragul sec. al XVIII-a. De la aceasta normă m-am abătut în acest nou volum—al 8-a al seriei. Apropiindu-mă de sfârșit am crezut că pentru restul ce va urma până la încheerea contractului să dau în rezumat istoricul mersului proprietății pe moșii. Incercarea aceasta de sistematizare m'a dus la cercetări nouă și nu tocmai îndemănatice: dar au scos în evidență și fapte nouă.

Cetitorul sîrguincios va găsi câteva începuturi de spițe de vechi familii de proprietari, în cari vor ceti nu atât urmarea întreagă a seriilor de generații, cât legătura lor cu pământul. Aceste spițe sînt cu atât mai interesante, cu cât privesc pe vechii noștri stăpâni de pământ, nu atât pe vechii demnitari ai statului.

Pe lângă acestea, cetitorul va găsi câteva încercări de cadastrare a moșiilor răzășești; Proprietatea mare s'a înjghebat din întrulucarea a multor răzeșii mici, cum și din comasarea lor; în tabelele de bătrînii satelor cetim nu cum a curs proprietatea, ci vom vedea și toate raporturile vii din obștea răzășască.

Ce interes nu va prezenta escursul nostru asupra celui mai vechiu uric, ce-l are Epitropia; —în traducere—; uricul de la Iuga Vodă din 1399 rupt de divan ca falș și pierdut astăzi. In discuția încinsă între istoricii noștri asupra lui Iuga I și II, de sînt sau nu aceiași persoană, escursul nostru va arunca o puternică lumină.

Asemenea nu puţin interes prezintă escursul nostru asupra vechii doctrine juridice, că străinii n'aveau drept să cumpere moşii. In istoricul proprietăţii de pe moşia Coţofăneşti, pe Trotuş, se vede cum a curs stăpânirea d-rului Ferati, dreptul domnului de a confisca o moşie fără motiv de hainlic;—iar practica juridică a citării textului din pravile după vechii pravilişti se invederează ca o operă de organizare a dreptului în secolul al XVIII-a.

In senzul acesta început voiu continua restul de volume până la sfârşit.

Gh. Ghibănescu

Iaşi în 21 Noembrie 1914.

1) Document din 7181, Febr. 2, Iaşi.

Sumar. Ispisoc de danie prin care Stefan Petriceaicu Vodă dărueşte schitului Zagavei lângă Hârlău 20 de pămînturi, 12 fălci d fânaţ şi un vad de moară din moşia domnească a târgului Hârlăului.

(Moşia Hârlău-Cotnari plic II. No. 1). Hârtie filă; pecetea domnească în tuş roş, stearsă.

† Иѡ Стефан Петрȣ воевода. бжїю мл҃стїю гс҃дрь земли Молдавск(ои. ѿже гс҃дствм)и дадохом и по | мл҃овахом. един свтии скӱт. что ест вь хотар. тьргȣ наашемȣ. Хьрльѡви. кото(рии скӱт би)л сьтворил ѡт ѡц҃ь Загавеи | и ѡт инїи православнии. християнски. гдеж ест храм. рождество. пр҃ѣст'ѣи вл҃дчце и прснодви Марїа. ѡт хотар | тьргȣ наашемѵ. Хьрльѡви. сь е(дна) бȣкато за мѣсто. два десѣт нивы. и два н(адц)и валчи. за сеножати. и сь един | бруд за млин. что приходит ѡт лис на потоцѣ. что прїнде. ѡтккь Де(лѣнии. како да б)ьдет стои скит. еже вшпишем. за | годованїе. и праавo. ѡтнив и дѣдинȣ. непорȣшенно на вѣкїи вѣчнїи. (за про)щенїе грѣхов гс҃пдвми и гс҃жда | гс҃пдвми. и родителе гс҃пдвми. й по а (sic) нашего живот. кто бьдет. гс҃дрь ȣ (нашеи зе)мли Молдавскои. тот би им непорȣ | шил наашего, даанїе и мл҃оваанїе. нь аби им дали. и ȣкрѣпили. сеи ст҃ь с(кит).а кто се покусит разорити нашег | даанїе и мл҃ованїе. да бьдет непрощен. ѡт га҃ ба҃. сьтворшаго н҃бо и земли. и ѡт прчта его мтрь. и ѡт вї. апстли | . и ѡт д҃ евангелисти. и да бьдет. проклѣт. и треклѣт. ѡт тїи ѡцї (иже вь ни) кенстѣм. градѣ. и да имает част | сь

Іѹдою. и съ треклѣтом. Аріѧ. въ безконечнїи вѣкін мѫки. аминь.

ѹ ІАсох. влт. ҂зрнѕ. Фев. в҃.

Сѧам гспднъ. велѣл.

Іѡ Стефан Петръ воевода. † Андреи Міхѹл.

Traducere

† Io Stefan Petru Voevod, din mila lui Dumnezeu domn țării Moldaviei; adică domnia mea dat-am și am miluit un sfânt schit. ce iaste în hotarul târgului nostru Hărlăului, care schit a fost făcut de părintele Zagavei și de alalți pravoslavnici hristiiani, unde iaste hramul Naşterei prea sfintei despuitoarei şi pururia fecioară Mariia, din hotarul târgului nostru al Hărlăului, cu o bucată de loc 20 de pământuri şi doaosprăzeace fălci de fâneață şi cu un vad de moară pe apa ce curge dinspre pădure, şi care vine dinspre Deleani, ca să-i fie sfântului schit, ce scriem mai sus, de hrană şi direaptă ocină şi moşie neruşeită în veacii veacilor, spre ertarea păcatelor domniei mele și a doamnei domniei mele şi a părintelui domniei meale; şi după a noastră viiață cine va fi domn în țara noastră a Moldovei, acela să nu le strice a noastră daanie şi miluire, ci să aibă a-i dare și a-i întărire acestui sfânt schit; iar cine s'are ispiti a radere a noastră daanie și miluire, să fie neertat de Domnul Dumnezeu tvoreațul ceriului şi al pământului și de prea curata lui maică, şi de cei 12 apostoli și de 4 Evanghelişti şi să fie procleat și trecleat de 318 părinți, care au fost în a Niceei cetate. şi

să aibă parte cu Iuda şi cu trecleatul Arie în nesfârşitele din veac munci amin.

In Iaşi (s'a scris) la anul 7181, Febr. 2.

Insuşi Domnul a poruncit. Io Stefan Petru Vodă. † Andrei Mihul.

După acest ispisoc domnesc ni se arată că schitul Zagavei, era zidit în 1673, când Stefan Pătru Vodă îi face danie, din moşia târgului Hârlăului. Vodă Petriceaico afirmă „care schit a fost făcut de părintele Zagavei şi de alalţi pravoslavnici cristiiani". Cine a fost părintele Zagavei? In hârtiile Delenilor, comunicate mie spre copiare de d. Spiridon Irimescu (Surete ms. V. 719), se găseşte un zapis din 1624 Mart 28, pe care l'am publicat în vol. V, din Surete şi Izvoade, pag. 188, prin care se arată că schitul Zagavei era zidit înainte de 1624, când Budul Gavril ginerele lui Boghiul Costin ce a fost şoltuz în Hârlău, dă danie schitului lui Zagavei o poiană „în Pancovaci în ţărmurile Bahluiului, care poiană a fost făcută cu tăzătura din pădure întreagă de socrul meu şi mi-a fost dată mie zestre".

2) Document din 7184, Fevr. 29, Iaşi.

Sumar. Antonie Rusăt Voevod întăreşte schitului Zagavei de lîngă Hârlău dania ce i-a fost dat Stefan Pătru Vodă din moşia târgului Hârlău 20 de pămînturi, 12 fălci de fâneaţă şi cu vad de moară.

(Moşia Hârlău-Cotnari II, 2). Hîrtie, coală, pecetea domnească în tuş roş, ştearsă.

Іѡ Антон Рѹсѫт воевода. бжїю. мастїю гсдрь землє молдавской. adecă domniia mea mam mîlstivit şi am datu. şi | am miluitu un svănt schit. ce iaste în hotarul trăgului nostru Hărlăului. care schit iaste zidit şi făcut. de părintele Zaga | vei şi de alţi pravoslavnici creştini. unde iaste hramul Naşterei pre sventei despuitoarei noastre Mariia. din hota | rul trăgului nostru Hărlăului. cu o bucată de

loc doawzăci de pămănturi şi duaw spraziaci valcĭ de fănaț. şi cu un vadu | de moar. pe matca părăului, ce vine din pădure. despre (ras şi scris: Zahareşti) ca să fie svăntului schit, carele scrie mai sus de hra | nă. şi dreaptă ocină şi moşia. neruşeita în viaci de viaci. pentru ertarea păcatelor domnieĭ miali. şi a do | amnei domniei miali. şi a părinților domnii miali. iar după a noastră viiață. cine va fi domn întru a noastră | țră a Moldovei, ca să nu aibă a străca a noastră daanie şi miluire. ce ca să aibă a da şi a întări | acestui svănt schit. iar cine sare ispiti a străca a noastră daanie şi mluire. ca să fie neerlat de Domnul | Dumnezău. cela ĉau făcut ceriul, şi pămăntul. şi de la preacurata lui maică. şi de 12 ap(o)stoli. şi de 4 evanghe | lişti. şi să fie trecliat şi procliat. de 318 oteți ĉau fostu în cetatea in Nichei. şi ca s aibă parte cu Iuda. şi cu | procliatul Arie. fără de sfărşitu munca în viaci. adevăr.

u Ias vlt 7184. Febr. 29 dni.

Iω Anton Voevoda.

Ispisocul lui Rusăt Voda reproduce exact textul slavon al ispisorului lui Stefan Petru Vodă, cu aceleaşi particularități fonetice. Andrei Mihuleț scrie în redacția slavonă „вї клчи=12 fălci“; aşa vedem reprodus şi aici *12 valci* pentru *fălci*. Intăi aici avem *a* pastrat curat ca în *vaci*, *raci*, *graşi*; cum se zicea în secol. al XVII şi la alte cuvinte: *carți*, *parți*,. Iar dacă avem *v* (valci) în loc de *f* (falci) e o inriurire a înrudrei fiziologice între *v* (labială sonoră) şi *f* (labială surdă), cum şi o confuziune între rostirea slavă între *h* şi *v* şi *f*: *pohtă*—poftă, *praht* (poroh)-praf; *pohvală*=fală; moghilă-*mohilă*--movilă; *hvală*-fală; hitlean-ficlean-viclean; etc.

Scriitorul ispisocului lui Stefan Pătru Vodă scrie Deleni, aici e ras şi scris în loc *Zăhăreşti*.

Iar cuvântul *amin* il traduce *adevăr*, cum găsim de câteva ori în Leastviţa lui Ioan Scărariul, tradusă de mitropolitul Varlaam, de pe când era preut la biserica din mănăstirea Săcul.

3) Document din 7193, Iulie 31, Iaşi.

Sumar. Constantin Vodă Cantemir reînoeşte dania făcută schitului Zagaveiului din moşia târgului Hărlăului, 20 de pământuri, 12 fălci de făn şi cu vad de moară în părăul despre Zăhăreşti.

(Moşia Hărlău-Cotnari II, 3). Hârtie filă; pecetea domnească în tuş ştearsă.

† Iw Kwстантин воевода. бжїю мастїю гспдрь земли Молдавскои. adec domniia mia mam milostivit. şi am dat | şi am miluit un svntu schit. ce iaste în hotarul târgului nostru Harlăului. care schit iaste | zidit şi făcut de parintele Zagavei şi de alţi pravoslavnici creştini. unde iaste hramul | Naşterei prea svntei despoitoarei noastre Mariia. den hotarul târgului nostru Harlău | lui. cu o bucată de loc. doăzăci de pămănturi şi doaăspraziaci fălci de făn şi cu un vadu de moară pre matca păraului, ce vin din pădure despre Zahărieşti. ca să | fie svntului schit. care scrie mai sus de hrană şi diriaptă ocină şi mo | şie neruşaită în viaci. pentru ertaria pâçatelor. domnii miali şi a doamnii domnii miali. şi a părinţilor domnii miali. iar dupa a noastră viaţă cine va hi | domn' întra noastra ţră a Moldovei. să nu strice daniia şi miluirea | noastră, ce ca s aibă a da şi a milui, acel svantu schit. iar cine s'ar ispiti a stri | ca a noastra danie ca să fie neertat de Domnul Dumnezău şi de la precura | ta

a lui maică: și să fie trecliat și procliat. petrecător cu Iuda | în veaci.

u Ias lt 7193. Iuli 31.

Iω Costantin Voevoda.

Al treilea ispisoc domnesc prin care se reînoește dania, ce s'a fost dat dintru început de Stefan Petru Vodă în 1673 schitului Zagavei diferă ceva în redacție de cele lalte două; e mai simplificat. Aici se scrie curat „Zăhărești" ceia ce arată că fixarea părăului=cu vad de moară, care la început era spre Deleni a fost schimbată în spre Zăhărești; cam la această vreme s'a ras în textul ispisocului lui Antonie Ruset cuvântul Deleni și s'a scris *Zăhărești*.

In ce împrejurări domnii țineau să întărească daniile domnilor anteriori? Când prin danii Domnul împuțina venitul domeniului domnesc, ca în cazul de față, cu venitul ce se lua de a zecea de pe cele 20 de pământuri, 12 fălci de fân și de pe vadul de moară, reducerea venitului domniei n'avea valoare fiscală de cât pe timpul domniei celui ce făcuse dania. Urmașul său la domnie putea anula dania, dacă se arăta mai lacom, sau când noului domn nu-i plăceau ochii celui căruia i s'a fost făcut dania. Dania se lega cu blăstăm, cu afurisenie, cu toți sfinții și părinții: 12 Apostoli, 4 Evangheliști, 318 oteți de la Nicheia; se amenință cu bubele lui Gheezu, cu tremurul lui Cain, cu afurisenia lui Iuda, cu trecleția lui Arie; Cum însă schiturile și mănăstirile prezentau domniei temeinice motive ca daniile să se perpetueze, nici un domn nu le strica, ci le întarea și sporia. Așa în timp de 12 ani schitul Zagavei a căpătat 3 ispisoace de întărire.

4) Document din 7201, Sept. 1, Fălciu.

Sumar. Zapis de vânzare prin care Iftode și cu feciorii săi Prohir și Tudosca vînd lui Stefan Cerchez biv vel comis cu 14 lei bătuți partea lor din Crăciunești de pe Elan.

(Moșia Roșiești, seliștea Crăciunești plic II, No. 12). Hârtie coală.

† Adec eu Iftodi și cu fičorii mii cu Prohie și Todosca. scriem și marturisim. cu cestu adevarat-

zapis al nostru. de nima silıţ. nič asupriţ. ce de a noastră bună voe am vândut. direaptă. wcin şi moşie. vândutam dumisale. lui Stefan Cerkiz. biv vel comis şi giupânes dumisal. şi coconilor şi nepoţilor. dumisal. car moşie ne iaste de la moşul nostru. de la Căzacul. ce iaste la sălişte Craciuneştilor pe apa Elanului, în ţinutul Fălciului cu vatră de sat. şi cu vad de moar. întrapa Elanului şi cu loc de ţarini. şi cu loc de fânaţ şi cu tot locul şi cu tot vinitul. ce sar alege parte noastră pre acel loc. carile scrie mai sus. vândutam dumisale. dereptu. 14 lei bit. şi cându sau făcut acest zapis. tânplatusau dumnlui Alixandru parcalabul ot Falciu. şi dumnealui Necula vamăşul. ot Fălciu, şi Vasile Nicodim, i Vasilie Ţiganaş ot Falciu şi Ionaşco Totovanul. ottam şi Gavril ottam şi Toader Burce. ottam şi Costantin Onciul ottam. şi Onciul ot Iadrič (Ѧдрич). şi pentru mai mare credinţa ne am iscălit şi degetele în loc de peceţi. ca săi hie dumisale de mare credinţa.

u Falč. lt 7201 Săpt. 1

† Alexandru parcalabul martur, † Νηκολα Βαμησῃ μαρτηρο τανοθεν. † Iftodı, † Prohir, † Todosca, † Costantin Onciul martur. † Onciul martur, † Vasile Nicodim martur, † Ionaşco Totovanul martur, † Gavril martur, Toader Burce martur.

Zapisul se scrie în Fălciu, de aceia se aduce mărturia a mai multor târgoveţi din Falciu: parcalabul Alexandru, vameşul Necula, Nicodim Vasile, Ţiganaş Vasile, Tutovanul Ionaşco, Burce Gavril, Burce Toader şi Onciul Costantin; la cari mai adăugăm şi marturii din zapisul următor, tot Falcienii: popa Apostol şi vameşul Andronic.

— Stefan Cerchez biv vel comis e cunoscut în Cronicile ţării prin rolul lui militar şi politic ce l'a jucat. El

era Cerchez de neam ca şi Cerkez Mehmet paşă imbrihorul, ce luă din Iaşi pe Dumitraşco Vodă Cantemir Beizade şi-l duse la Poartă, de şi boerii îl rădicase domn îndată după moartea tatălui său, cînd n'avea nici 20 de ani. (Let. II 270).

„Dupa ce au îngropat pe Cantemir Vodă au şezut în scaunul domnesc fiu său Dumitraşco Beizade de au domnit trei săptămâni". (II. 270). Acest Stefan Cerchez fiind biv vtori paharnic ia parte la bătălia de la Vălcăneşti între oastea lui Cuniţchie hatman şi Tatari, când cu întoarcerea lui Duca Vodă de la Beciu, 1682, şi Moldoveni cu Cazaci au perdut bătălia, fiind cu ei Ilie Moţoc med. şi Saviu medelnicer (Let II. 32)).

Tot acest Stefan Cerchez fiind comis, ia parte în batălia contra Leşilor ce venise cu Petriceaico Vodă la movila Răbăei în 1674 pe Prut. (Let II. 228). Antioh Cantemir îl face vel comis în divanul lui cel dintâiu 1696 (Let. II 283).

Acest Stefan Cerchez ni e cunoscut în actele timpului. Aşa în 1669, fiind comis cumpără cu 40 lei un sfert de bătrân din Uscaţi. (Surete IV. 59). In 1671 fiind tot comis ia de la Pascal Corlat uricarul 36 stupi şi un loc de prisacă din Rediu pentru 67 lei daţi cu împrumut (Surete IV, 232)

In 1679 Stef. Cerchez e paharnic şi capată danie partea Anisiei fata popei Edului în Puţenii cu apă (Ispisoace IV. I. 23): iar în 1680 Oct. 13 fiind tot paharnic capătă danie de la Toader a Hi inei partea sa din Puţenii seci (idem IV. I. 48).

Soţia lui o chema Aniţa, şi amandoi dau danie *finei* lor Maria, jupâneasa vornicului Vasile Costachi părţile lor din Bereasa la Cohurlui în 1694 Ghenar 5 (vezi mai jos pag. 18.)

În actele secol. al XVII găsim pomenire şi de alţi Cerchezi; nu ştim însă de sînt fraţi sau fii ai lui Stefan; eu îi socol a fi ficiorii lui Stefan Cerchez, care izbutind să ridice treptele boeriei şi să şi căştige nume cunoscut prin ale sale fapte de arme a putut asigura fiilor săi suirea treptelor boeriei.

Găsim pomeniţi un *Alexandru Cerchez* fară nici un titlu de boerie în 1676. (Ispisoace şi Zapise IV. I. 4).

Găsim pe *Nicolae Cerchez* diac de cămară între 1691. (Surete V. 83; VIII, 136) şi 1699 (Surete VIII, 48, 154 —155).

Iar Andronic Cerchez evel spatar în 1691 (Ispiseace IV. I. 192).

Despre Cerchezii secol. al XVIII nu ştim mai nimic, ci

-unind arătările orale ale decedatului T. Cerchez proprietarul Răşestilor—lângă movila Răbâei—pe Prut, urmaş al vechilor Cerchezeşti, reiese că străbunul său Tudurachi Cerchez era mort înainte de 1800; venia dar un strănepot a lui Stefan Cerchez comisul din 1691. Acest Tudurachì Cerchez a avut 2 copii: Ion Cerchez, căsătorit cu Smaranda Racoviţa şi o fată măritată cu V. Coroi. Ion Cerchez are de fiu pe Costachi Cerchez căsătorit cu Elena Pascu din Dorohoi; Costachi Cerchez e tatăl lui T. Cerchez. mort fără urmaşi. Sora sa Elena Cerchez s'a căsătorit cu general M. Cerchez, ficiorul lui dr. Christodulo, care căsătorindu-se cu Elena fata hatmanului Cerchez a a luat şi numele de Cerchez. (Surete m°. XIV, 201).

5) Document din 7201, Febr. 25, Iaşi.

Sumar. Zapis de vânzare prin care Onciul fiul Nastasiei vinde lui Stefan Cerchez comis mare partea sa din Crăciuneşti cu 24 lei.
(Moşia Roşieşti, seliştea Crăciuneşti plic I$_1$. No. 11). Hârtie coală.

† Adec eu Ončul. fečorul Nastasiei. din saat. din Crăčuneşti. scriu şi mărturisăscu, cu acestu adevărat. zapis al mieu. prѣcum eu. de nime silit. nice asuprit. ce di a me. bună voe. am văndut. a me. driaptă. ωcină şi moşie ce am avut eu. de la маѣмє. Nastasie. din saat. din Crăčuneşti. ce iaste pe apa Elanului. la ţinutul Falciului. toat partia mea. cătă să va alege. dispre alţi răzeşi al miei. din vatra satului şi din ţran. (sic) şi din fănaţa. şi cu vad de moar ce iaste întrapa Elanului. aceia parte. am văndut. dumisali Stefan Cerkez comisul cel mari dreptu dωaѫ zaci şi patru lei. şi miau dat dumnialui banii deplin în mănuli meli. şi văzindu eu. căm face dumnialui plat deplin eu încă iam făcut. acestu zapis. la măna dumisali. ca săi fie dumisali şi ğupanesii. dumisali. driaptă. ωcină şi mo-

şie. în veci. și sa aiba dumnelui aş face şi dires domnescu. şi candu. am facut. dumisali. acestu zapis tanplatusau dumnialui. Alixandru Ramandi vornicul cel mari de țra de ğos. şi dumnealui Savin spatariul cel mare. şi dumnialui Mihail logofatul al treile. şi Ghiorghie Blebe şi Vasilie Gâlca şi Rojnița vornici de poarta. şi razeşii miei. anume Urata. femeia lui Stratulat. şi Baluța femea lui Pisar capitanului. și Costantin fičorul Onciului şi Iuraşco cumnatul lui Costantin. şi Tanasie izbaşe şi Tanasuț fratele lui Costantin şi Vasile fičorul lui Liontie. pentru credința niam pus. şi digetul în loc de pecete. şi dumnialor. aceşti boeri. și razeşi. carii santu mai sus. au iscalit. şi şau pus şi pecețele. ca sai fie. dumisali de mare credința.

u Ias vlet 7201. Febr. 25 dni

† Onciul fičor Nastasii. Savin vel spatar (m. p.) † Onciul snъ Nastasie, † Ioana femeeia lui, Alexandru capitan de Codru martur, az Ghiorghi Beblea vornic iscal, Buta vornic (l. p.), az Erei Apostul ot Falciu, az Vasilea Gâlca vornic iscal, az Tanasie iscal, Antiohie 3 logofat martur. az Eremonah Moisai Cočorva iscal, Νηκολα Βαμηση απο Φαλτζηη μαρτηρο, Andronic vamaş de Falciiu martur.

ꙟмѫме e formă ce vine des în Cazania lui Varlaam, în Leastvița lui Ion Scărariul și în zapisele timpului: ꙟмѫ, ꙟнмѫ, ꙟмєн, ꙟмѫса. (Vezi Studiul meu asupra acestor forme *îmă* în Arhiva din Iași anul VII, 601).

6) Document din 7201, April 27, Iaşi.

Sumar. Zapis de danie prin care David ficiorul îi Ciujdoae dărueşte lui Andronic de visterie partea sa din Marcoviceni pe Bârlad la Vaslui pentru mult bine ce i-a făcut lui la nevoe.

(Moşia Dumeşti, seliştea Marcoviceni, plic IV. No. 31). Hîrtie coală.

† Adecă eu David fičorul îi čujdoae (дн Чүж-доає). din sat din Buhăeşti. scriu şi mărturisăscu. | cu cestu adevărat zapis al mieu. de nimene nevoit nice asuprit. ce de a mѧ bunѫ | voe. am dat eu danie. toată partѧ mѧ. de ѡcinѫ. şi de moşie. de pre părinţii miei | din sat. din Marcoviчѧни. ce săntu la ţinutul Vasluiului pre apa Bărladului. | ce să va alѣğe. despre alţi fraţi ai mei. ѡ am dat. dumisali. lui Andronic de visterie. | din vatră satului. şi din cămpu. şi din ţarinѫ. şi din vad de moaгѫ. şi | din pădure. şi din tot locul cu tot vinitul. ce să va aleage partѧ mѧ. despre | fraţii miei. ѡ am dat dumisale lui Andronic. pentru căce dumnealui. nѣu facut | multu bine. ca să fie. dumisale lui. Andronic. şi ğupanѣsăi. dumisale. şi | cuconilor dumilorsale. dirѣptѫ ѡcină şi moşie. în veaci. iară altu nime | dintru fraţii miei. sau dintralte rude sau sămânţii. a meale. să naibѫ trѣabѫ | nime | a să amesteca peste danie čam dat eu dumisale lui Andronic. şi să aibă dumnѣlui | aş face şi dires domnescu. pre zapis ce i am făcut eu dumisale. şi căndu iaam dat | şi iaam făcut dumisale zapis lam făcut denaintѧ dumisale Lupului de visterie | şi a lui Toader de visterie. şi a lui Aleco-sandru Murgoč. şa lui Lupaşco din Pănceşti | şaltor

boari şi wameni buni. carie mai ğos sau iscălit şi pentru mai mare | credinţa mi am pus pečate în zapis, ca săi fie dumisale de mare credinţă | şi eu Ursul diacul de cămară. am scris zapisul să să ştie. |

u Ias vlto 7201. msţa Ap. 27.

† David sin čujdoae, † Lupaşcu, † Alecsandru Murgoč, az Lupul iscal martur, az Toader iscal, az Enachi iscal.

7) Document din 7201, Aug. 1, Onceni.

Sumar. Zapis de vînzare prin care Drăgan şi cu femeia lui Tomiţa vînd lui Ion sin Dumitru din Onceni 48 paşi din Gioseni cu cîte 22 de bani pasul, mergînd din hotarul tîrgului Tecuci până în apa Siretului.

(Moşia Cozmeşti, seliştea Gioseni, plic III. No. 7). Hârtie filă ruptă.

Adecă eu Drăgan şi cu femee me Tomiţa. şi cu fičorul meu | cu Mocan. şi cu toţ fičorii miei. scriem şi mărturisim. cu | acestu adevăratu zapis al nostru. cum de nime siliţi nice | asupriţi. ce de a noastră bună voe am văndut a noastră diriaptă ocină | şi moşie la ğoseni căt sau aflat. parte noastră patru zăci şi optu de paşi în frunte pasul căte de şase pal(me) şi den lungu den hotarul Tărgului | pănă întrapa Sireatului. Aceasta moşie ce scrie mai sus. văn | dutuam dumisale lui Ion fičorul lui Dumitru din Onceni. şi | pasul de pămănt sau văndutu căte doaă zăci şi doi de bani. pentracee | ca săi fie dumisale diriaptă ocină şi moşie. dumisale şi | cuconilor dumisale. şi a tot sămănţia dumisale iar nime din | fičorii miei. sau din nepoţii miei. ca să naibă a întorce. pentru căce | am văn-

dutuo eu de bună voe me. şi cu ştire tuturor. denainte. du | misale Ilie Zbere vornic. şi a dumisale. lui Toader parcalab şi | a du(misale Ilie Abaz)a postelnic. şi denainta lui Neculai (Placin | tă. | şi denaintea) lui Gabără şi a Mitrii. şi a lui Grozav. şi (denaintea lui) Ion. sin (Hilohie) şi a lui Nastasie. brat. Isak şi a mulţi oam | eni buni | .... şi pentru mai mare credinţa | .... şi aceşti boeri iscăliturile ca s | ....

u Onceni let 7201 Aug. 1.

† Drăgan, † Tomiţa, Mocan, az Ilie Zberea biv dvornic iscal, † az Toader Iuraşco parcalab iscal, Gabăr, † Neculai, † Ion, † Nastas.

„Trei lei miau dat dintracestu zapis".

In josul actului stă scris „trei lei am datu dintracest zapis". In trei lei . înt 360 de bani. Socotind preţul cu care se face vînzarea vedem că Drăgan vinde 48 de paşi câte 22 bani fie care; cum leul vechiu avea 120 de bani (40 parale), pentru cei 48 s'au dat 1056 bani sau 8 lei şi 96 bani. Cum însă Dragan scrie că a primit la vânzare numai 3 lei, mai avea de luat 5 lei şi 96 bani.

— Răndurile rupte la numele marturilor s'au putut întregi cu aceiaşi marturi, cari figurează în actul adus mai jos cu aceiaşi dată de zi, lună şi an.

8) Document din 7201, Aug. 1, fără loc.

Sumar. Zapis de vînzare prin care Mitre şi femeia sa Alexandra vînd lui Ioniţă sin Dumitru Cotii un pămînt în frunte lat de 24 paşi, cu 6 lei bătuţi.

(Moşia Cozmeşti, seliştea Gioseni, plic III. No. 8). Hărtie filă.

† Adec Av Mitre şi cu femeia me cu Alecsandra şi cu fičoruľ meu Melentii. scrim şi mărtu-

risim cu cestu adevărat zapis al nostru. precum am vândut. un pământu în frunte la sălişte la ğosiani pământul de doaăzăci şi patru de paşi, pasul câte de şese palme care moşie am avut eu de la părinţii mii. o am vândut lui Ioniţă. fičorul lui Dumitru Cotii. den hotarul. târgului Tecučului. păn întrapa Siretului. o am vântut dreptu şese lei bătuţi. şi mi au dat toţ bani deplin întru mâna me. şi la časta tocmal sau tâmplat mulţi oameni bătrâni şi tineri. şi răzeşi. şi anume Drăgan şi fičorul lui Drăgan Mo^an şi Gabară. şi Ghiorghiţ Spinare şii Neculai Plăcintă şi Ion fičorul lui Hilohii. şi Nastasie fičorul lui Hilohie şi la ačasta tocmal tâmplatumam şi eu Ilie Zbiera čam fost vornic la Botoşani. şi sau mai tânplat şi Ilie Abăza postelnicul şi alţi oameni buni. şi pentru credinţa ne am pus degetele şi iscăliturile să ‑ni fie de credinţa.

let 7201 Aug. 1.

† Mitre, † Alecsandra, † Melentie, † Drăgan, † Mocan, † Neculai, † Ion, † Nastas, az Ilie Abăza biv dvornic iscal, az Gabăr biv post iscal,

Socotind preţul vânzării vedem că Mitre ia pentru un pământ 6 lei bătuţi sau 720 de bani. Dand măsura pămîntului că e de 24 de paşi, ar veni preţul pasului 30 de bani. In aceiaşi moşie dar în Gioseni se cumpără în aceiaşi zi de la 2 răşeşi, pasul cu 22 bani şi cu 30 de bani.

9) Document din 7201, Aug. 11, Albeşti.

Sumar. Mărturie hotarnică dată de Iancul vornic de gloată pentru alegerea hotarului Borosăştilor şi Albeştilor între părţile lui Mitre şi Mărze cupeţi din Iaşi şi între mănăstirea Bărnova pentru 4 poeni: Cocoara, Muncelul, Matiţa şi Poiana cu cetate.
(Moşia Boroseşti, seliştea Albeşti, plic H: No. 33 | 34)

† Adec eu Iancul vornicul de poartă, precum au avut pără de faţ. innainte divanului Mării sale lui Vod. Mitre şi cu Mărze neguţători cu egumenul de Bărnova pentru nişte poiani. anume Cucoară şi Muncialul şi la Poiana cu cetate. şi la Matiţa. şi trimiţind dumnialui logofătul cu cinstita carte mării sale lui Vod. ca să le aliagem acele locuri şi după porunca mării sale lui Vod. venitam aice şi am strănsu oameni buni. şi bătrăni. megiiaşi. de prinpregur. şi li sau arătat şi carte de afurisenie. ca să îndriapteze hotarăle, pre unde au fostu din bătrăni. şi de vac. anume Iftimie călugărul de F(l)oriaşti. om bătrăn şi Varlam călugărul iar om bătrân de acolo şi Ştefan fičorul Ciobotarului. de Scăntiae, iar om bătrân şi Nacul de Potropeşti. iar om bătrăn, aciaşti oameni au purces iar cu sufletele lor a faci siamne pre hotarul Borosiaştilor şi Albeştilor precum au apucat iai din părinţii lor. şi purcezindu. de la beserica în sus spre soare răsare. întro vălcia ce să chiam Stămpăruşii suptu margine pădurii, la un păr sau pus hotar di piiatră. şi de acole prin pădure. în sus. culme dialului. la o moviliţă în care movilă iaste. crescut un stejar mari, şi din sus de movil la o groap. săpătur hotar. bătrîn. şi de acolo treci peste

drum hotarul nu multu, și pogoară la vale în capul poianii din ğos. a Borosiaștilor și Albeștilor și de acoli lozile în sus prin întro râpă. ce să chiam apa Cucoara ; (cu apă curătoare mscr. B.) suptu margini, la un iaz vechiu. și să sfârșește acolo și iarăși sau pus piatră și poianile din loze spre răsărit și pân în apa Cucoarăi, sintu a Borosăștilor.. și Albeștilor, iar despre apus sintu a mânăstirii Bărnovei. și poian pe dial în codru la Muncel, au dat saam acești oameni cum sintu deplin a Borosăștilor. și Albeștilor, și poiana unde să chiam cu Cetate, miarge pe vălčia în sus anume Curălușe și din vălčia spre apus iaste a Borosăștilor și Albeștilor. și miarge hotarul în sus. tot în draptu pân iase. în poiana Matiții. în capul poianii. din ğos în drum. sau pus hotar piiatră. în prejma unor loze. și miarge hotarul drumul. la vale. pân unde întră drumul de să pogoar. la fântâna Bordii. și să sfârșiaște hotarul acolo, și acolo suptu margine sau pus hotar piiatră. și cându sau ales aceste locuri. au fostu de faț. Gherasim. dichiul de la Bărnova. cu driasele mânăstirii, și sau cetit și driasele mânăstirii. și nu sau aflat. hotarăle acestei săliște. și cându sau ales hotarăle acestor săliște. au fostu mulți oameni buni. bătrâni și tineri. megieși. de prin prejur. și alți streini anume Vasile fičorul lui Pântelei de Potropești și Ostahie brat Vasilie ottam. și Cârste ot Budești, și Sirghie ot Boțăști și Stefan din Baloșești, și alți oameni carii sau mai tâmplat. și eu Iancul vornicul de poartă čam fost trimes să aleg aceste locuri. de Măria sa

Vod. deci eu văzând pre aceşti oameni bătrâni luând brazda în cap şi purcezindu a arăta hotarul pe unde au fostu. Ѧu am pus siamne carile mai sus scriem. decii ca să hie dumnelor. Miha și cu Mărzia neguțitorii volnici aș faci și driasă domnești. pre aĉastă mărturie precum am alѧs. și pentru credința am și iscălit. şi noi aceşti oameni. carii mai sus sintem scriși. pentru credinţa. niam pus şi peciaţile ca să s creze.

u Albești lt 7201. Avg. 11.

az Iancul dvornic glotnii, † Iftime călugăr, † Varlam călugăr, † Stefan snъ ciobotarul, † Nacul, aceşti oameni tuspatru au fostu îndreptători de hotar. oameni bătrâni vechi.

† Vasilii snъ Pântelei, Ostahie brat ego, † Cărste ot Budeşti, † Sirghie ot Boțăşti, † Ștefan ot Băloșești, † Eu Gavril diacul am scris şi am fostu de faţ. păn sau istovit hotărătul, Gavril iscal.

10) Document din 7202, Ghenar 5, Iaşi.

Sumar. Zapis de danie prin care comisul Stefan Cerchez şi jupâneasa lui Aniţa dau danie finei lor Maria fata lui V. Costachi vel vornic și a Catrinei partea lor din Bereşti la Covurlui pe apa Chinezea.

(Moșia Bereşti, plic II, Nr. 3) Hârtie coală; copie.

† Adică eu Stefan Cerkez comis şi cu soţul mieu Aniţa scriem și mărturisim cu acest adevărat zapis al nostru. cum noi dintru a noastră bună voe am dat și am dăruit toată parte noastră cătă să va alege din sat din Bereşti de la ţinut Cuhurluiului, ci este în obărșia Kinăjăi din vatra satului

din ţarină, din fânaţ din tot locul cu tot venitul. aciasta o am dat danie hinii noastre Marii cucoanii dumisale lui Vasilie Costachie vel vornic. şi a giupănesăi dumisale Catrinei. ca săi fie pomană căci este botezată de noi şi iam dat şi zapisele cele vechi. pentru aceia ca să fie diriaptă danie şi pomană de la noi în veci neclătită. iar cine sar ispiti ori din seminţiile noastre ori dintralţi a strica această direaptă danie a noastră unii ca aceia să fie afurisiţi de Domnul Hristos a tot ţiiitorul şi de pre curată maica Sfinţii sali. şi de patru apostoli evanghelişti, şi de 318 părinţi ceau fost adunaţi în Nichee, şi de noi neertaţi. şi la acest zapis şau tânplat dumnelor, Panaiote vel postelnic şi Mavrodin vel visternic şi Iordachie Catacozono vel stolnic. şi Ilie Iordachi vel comis şi Neculai Antohie vel clucer, şi Ursache vel sulger. şi Sandul Crupenskie vel jătnicer şi Ştefan Milescul vel şetrar. şi Pilat vornic de gloată şi Golăe vornicul de gloată şi alţi boeri cari sânt iscăliţi mai ğos. şi pentru mai mare credinţa dumnelor toţi au iscălit şi noi niam pus pecețile ca să să știe.

u Ias vlto 7202. Ghen. 5.

Ştefan comis (l. p.), Aniţa comisoae (l. p.) Panaiote vel postelnic, Necula Antiohie vel sulger, Sandul Crupenschie vel jătnicer, Mavrodin vel visternic, Iordachi Catacozono vel stolnic, Ilie Iordache vel comis, Ştefan Milescul vel şatrar, Pilat vornic glotni, Golăe vornic glotni.

„De mine sau posleduit şi iaste întocmai după cel adevărat zapis“. Toader Nor sluger.

De la logofeţia cea mare.

Copia aceasta fiind întocma după ce adevărată sau încredinţat.

1812 April 2.

Lupul Balş vel vornic,

Asupra moşiei Bereşti mai sînt şi alte acte mai nouă, cum şi o spiţă de neamuri, care arată înrudirea familiei logofătului Diia cu Cantacuzineşti, Costăcheştii şi Cerchezeştii.

Iată acea spiţă din 1831 Mart 9 (Bereşti II, necatalogat).

A. Toderaşco Cantacuzino.

B. Catrina, fiica sa, ce-a ţinut'o vornic Vasile Costachi.

C. Maria fiica lor (fina lui Stefan Cerchez, de care vorbeşte zapisul de danie), ce-a ţinut'o Toderaşco Sturza.

D. Toderaşco Sturza are 2 fete: *Catrina*, ce-a ţinut'o vtori logofăt *Diia*, şi *Aniţa*, ce-a ţinut'o paharnicul Cristea Sarandi.

A. Din logofătul Diia avem pe Iordachi Diia, Maria căsătorită cu Arghire căpitan şi Stefan Diia vel comis; iar din Cristea Sarandi avem pe Iordachi Sarandi şi pe Toader Sarandi.

F. Din Iordachi Diia avem pe Enachi Diia şi Pălămari; din Iordachi Sarandi avem pe Costachi Sarandi şi Gavril Sarandi; iar din Toader Sarandi avem pe Ioniţă Sarandi.

Spiţa începe cu Toderaşco Cantacuzino. El e fiul lui Iordachi Cantacuzino visternicul şi vine des pomenit în actele timpului; e sulger în 7172 (Surete IV. 319); parcalab de Hotin în 7168 (idem IV. 300); spatar în 7173 (IV, 252, 256); 7174 (IV. 261); 7175 (IV, 268), 7176 (VIII 120). 7178 (IV. 160), e biv spatar în 7188 August (IV. 284), 7179 (IV. 213); visternic în 7186 (VIII. 319) biv visternic în 7188 (V. 43); e amintit ca răposat în 7197 Mai 3 (V. 77). El are 4 ficiori: Vasile Cantacuzino pah., Gheorghe Cantacuzino Paşcanul şi Ion Cantacuzino Deleanul şi Ilie Cantacuzino visternicul, iar de fată pe Ecaterina, pe care a ţinut'o V. Costachi.

— Vasile Costachi mare vornic al ţării de jos e fiul lui Gavriliţă Costachi vornicul, şi e frate cu Costantin Cos-

tachi căsătorit cu fata vornicului Manolachi Ruset, Solomon Costachi căsătorit cu Catrina, şi Lupul Costachi căsătorit cu Roxandra.

— Toderaşcu Sturza e fiul lui Chiriac Sturza paharnicul, tulpina tuturor ramurilor Sturzeşti din Moldova.

Pentru înţelegerea îndepărtării spiţei de la Cantacuzineşti prin Costăcheşti la Surzeşti şi apoi la Diia logofătul dam o serie de acte ce vin în pachetul Bereştilor, mai ales că se găsesc între ele amintiţi şi Cuzeştii.

A. 7259, Februar 15 (Bereşti II, 4. Diia logofătul al doilea şi cu jupaneasa sa Catrina dau zestre ginerelui lor Arghir căpitan jumatate sat de Bereşti.

Eu Diia ftori logofăt împreună cu ğupăneasa me Catrina datam această scrisoare a noastră la măna dmsale ginerului Arghire căpitan şi ai fiicii noastre Marii precum să să ştie că iam dat zăstre giumătate de sat de Bereşti, care este în ţinutCohurluiului în Chineja care şi noao ni este moşie părinţască şi niau dato zestre de socrămea Maria fata răposatului Vasile vornic, cari au ţinuto Toderaşco Sturza, iar această moşie după cum arătăm mai sus giumătate de sat este a noastră driaptă moşie şi aliasă de către cumnatumeu Cărste paharnic, cum dlui ca săş ţie parte dsale dintracest sat ce are giumătate de sat, este hotărăt de către d-lui şi după cum mai sus arătăm am dat fiilor noştri ca să le fie ocină în veci şi la aceasta scrisoare sau prilejit mulţi boeri cari mai ğos să vor iscăli

7259. Febr. 15

Diia biv vtori logofăt, Catrina Sturze, Radul Racoviţă biv vel vornic mam intămplat la această danie, Costantin stolnic mam întâmplat, Manolachi Costachi biv vel vornic, Dediul Codreanul vel armaş mam tămplat, Ioan Costachi postelnic martur mam întâmplat şi am scris cu zisa dmsale.

B. 7263. Octombrie 31. (Bereşti II. 5. copie). Cartea lui Matei Ghica Vodă de volnicie dată lui Arghire căpitan să cheme la divan pentru 5 Mai pe C. şi Sandul Bolea pentru Bereşti.

Iw Matei Ghica Voevod, bojiiu milostiiu gospodaru zemli Moldavscoi. de vrem că au dat jalubă domnii mele boerul nostru *Arghirie* biv vel căpitan, pentru Costantin Bolea şi Sandul Bolea că vor să ia o bucată de loc. din hotarul moşiei sale ce să cheamă Bereştii cu o pricină ce zic car fi plătit nişte vite ce au căzut în groapă pe acel loc, cât pentru aceasta iată că volnicim domnie me pre Arghirie căpitan cu carte domnii mele ačasta ca să chem la divan şi să se judece şi de astăzi Oct. 31 păn la Maiu 5 zile negreşit să se afle la divan cu dovezi ce or fi a-vănd de răspunsu, că de nu să vor afla la zi vom trimite om gospod. dii va aduce *cu ciubote*. şi cetindule Arghire căpitan porunca cărţii gospod. cartea aceasta să fie tot la măna lui Arghire că de vor veni la zi să să ştie pricina şi cum poruncim aşa să să urmeze, într'alt chip să nu fii.

7263, Oct. 31

(l. p.) vel logofet.

Copie din 1827 Avg. 10 de la Ispravnicii de Putna. Neculai Greceanu agă, Mihai Sturza spatar.

C. 1780 Mai 12, Hotarnica Bereştilor rădicată de Lupul Giuşcă, de Ioniţă Enachi şi de Ion Dima.

Mai inştiinţăm că am fostu la moşia Bereşti şi am străns pe toţi răzăşii di Bereşti şi iam întrebat de unde să începe moşia Bereştilor şi neau dus la piatra hotarului Dioaii ce este alăture de moşia Bereştii pe din ğos. Şi iarăşi făcănd funie de 20 stj. şi stănjănul de 8 palme am inceput a trage dintracea piatră în sus moşiei Bereşti capătul despre răsărit pe vale pe lăngă parăul Chinejii pără în hotarul Pleşenilor şi chemănd pe toţi răzăşii di Pleşeni anume: Ioniţă Halauca, Chirica Părvul, Ilie

Părvul, Constantin Onos din preună cu alţii şi neau dus la un loc ce se numeşte lacul frasinului din ğos de drumul Acoperitei, zicănd că din acel lac se desparte moşia Pleşenilor in sus şi Bereştii în ğos şi neputănd trage cu funia prin pădure am purces oamenii drept în potriva acestui lac şi am făcut groapă în pămănt in margine în valea Cănichii colţul despre răsărit şi am venit trăgănd cu fune pănă într'acel semnu şi au eşit 72 funie 10 stj. curmezişul, iară lungul acestei moşii merge din hotarul părău Chinejii spre apus pănă în hotarul Roşei unde am făcut doau bouri întrun stejar în zarea dealului, unde au arătat Constantin Bolea om bătrăn şi Ion Chirvasă monah bătrăn ca de 83 ani şi Ichim Berescul şi Stefan Movilă şi Dumitraşco Bolea şi Iordachi Chirvasă şi Manolachi sinului Iordache Chirvasă şi Petru Iosup săn Miron, aceştia toţi răzăşi din Bereşti şi iam întrebat pre aceşti răzăşi cum şi pe Tăculeşti pe căţi bătrăni se împarte aceasta moşie Bereştii Tăculeştii au arătat că să imparte pe trei bătrăni niau aratat şi mărturii a oamenilor bătrăni că aşa se împart pe 3 bătrăni şi unul ilu trag Tăculeştii de pe un strămoş a lor Groza, iară doi bătrăni rămăn celor alalţi răzăşi şi răzăşii nu au tăgăduit cumcă nare Groza moşie, numai au zis că se împarte pe patru bătrăni moşia şi ne scoţănd scrisori nici o parte nici alta, am stătut noi mijlocitori între Tăculeştii să primiască să împărtă moşia pe patru bătrăni şi sau primit şi impărţinduse aceste 70 şi dou fune şi 10 stj. ce au eşit curmezişul moşiei în patru părţi li sau venit căte 18 funie şi 2 pol stj. pe parte şi sau ales partea Tăculeştilor pe un bătrăn ce se numeşte Groza şi am tras din hotarul Dioaii în sus 17 funie şi am pus piatră hotar în marginea părăului Chinejii şi de acolo am mers la mijloc moşiei pe dealu şi iară am tras 17 funie din hotarul Dioaii în sus pe lăngă pădure unde am pus piatră hotar şi aşa sau ales partea Tăculeştilor pe din gios alăturia cu moşia Dioaii şi fiind că întru această parte a Tăculeştilor este pă-

dure mai puţină de căt în părţile celorlalţi răzăşi şi au mai lăsat Tăculeştii 22 pol stănjeni din partea lor la acele părţi a răzăşilor şi aşa cu învoială priiminduse cu toţii iară găsinduşi Tăculeşti scrisorile îşi vor lua moşia după cum so arăta, deci şi noi după porunca ce am avut aşa am găsit cu cale cercetănd toate cu amănuntul şi cu bună dreptăte în frica lui Dumnezeu fiind si carte de blăstem şi am dat aciastă mărturie la măna dumisale căpitanul Grigor' Tacu şi căpitanul Constantin Tacu şi Ilie Tacu cu alţii fraţi a dumilorsale ca să le' fie de încredinţare şi mam iscălit.

1780 Mai 12

Lupu Giuşcă, Ioniţă Enachi, Ioniţă Dima.

După arătarea numiţilor mazili orănduiţi cum au cercetat şi cu învoiala ce să arată mai sus că prin voinţa amăndurora părţilor priiminduse am iscălit şi noi.

1780 Maiu 20.

Urmează două semnături nedescifrabile.

D. 1780 Sept. 6. (Bereşti, Tufele Păcurari I, 1). Zapis de schimb între Beldimăneşti şi C. Chirica pentru 124 stănjeni din Păcurari daţi schimb pentru 112 stănjeni din Popişcani.

Adecă noi neamul Beldimănesc, răzeşi de moşie Popişcanii i de Burueni i de Braneşti i de Păcurar, cari mai ğos ne vom iscăli datam adevărat zapisul nostru la măna dmsale. lui Costandin Chirică răzeş al nostru precum neam învoit noi în de noi di a noastră bună voe şi am făcut schimbu cu moşia din doo hotar iam dat noi 124 stănjăni din hotarul Păcurari şi dmlui neau dat noo 112 stănjăni din hotarul Popişcani ce trage el moşie de Păcurari să ni fac driaptă ocină şi moşie şi unora şi altora şi s avem a ne face şi ispisoc gospod, pe aĉasta schimbătur şi sau tănplat mulţi oameni de isprav. la tocmala noastră cari ne vom iscăli şi acestu zapis sau făcut dinaintea dumilorsale

ho.arnicilor dlor Ioniţă Enachi mazil i dsale Costandin căpitan.

Căpitan Crăste zet Beldiman, Căpitan Solomon Meriacri zet Beldiman, Vasile Pădure mazil, Iordachi Hurjui. Ioniţe Enachi mazil hotarnic, Costandin căpitan hotarnic, Eu preutul Costandin răzeş martur, Eu Lupul Slivnanu răzeş alature pe din ğos martur, Eu Ion Dabije răzăş martur, Eu Vasile Nástacul răzeş martur.

E· 1780 Sept. 10. (Bereşti Tufele Păcurari I. 2). Zapis de schimb între Ţepeluşeşti şi C. Chirica căpitan pentru 60 stănjeni din Puţintei şi Burueni.

Adică eu Ion Tepeluş i Gavril Ţepelus i Toader Rănjă. datam adevărat zapisul nostru la măna dumisale căpitan Chirica şi fiului dumisale Costandin i Toader. precum că de a noastră bună voe, am făcut schimbu cu dnelui şi miau dat ei şesizăci stanjeni din Puţintei şi eu leam dat şeşizaci din Burueni să fie moşie ocină večnic. neclătită, o parte şi alta. stănjăn dreptu stănjen şi acestu zapis sau făcut în casa dsale Toader mazil ot ţinut Covurluiului şi pentru credinţa am iscălit.

ǂ Αψπ Sept 10.

Ion Tepeluş, Eu Gavril Ţepeluş, Eu diacon Toader Rănja.

Acest zapis sau făcut înainte me Toader Iordachi; şi eu am scris cu zisa lui Ion Ţepeluş i Gavril brat lui i Toader Rănja şi am iscălit.

Ioniţă Paicu.

F. 1780 Noem. 18. Bereşti, Tufele Păcurari I, 3). Zapis de vânzare prin care Chirica sin Lupul căpitan vînd cu 50 lei 240 stănjeni din Puţintei stolnicului Toader şi Iordachi Iamandi, stăpânii Bereştilor.

Adec eu Chiric. sin Lupul căpitan datam. zapisul mieu la măna dumsale. stolnecul lui Iordache. Iamandı.

şi a fratelui dumsale Toder Iamandı. precum se se ştie că având eu o moşie anume Puţintei la ţinutul Cohurluiului ce este alăture ca moşie dumisal. Bereştii. ačastă moşie Puţintei avănduo eu de vănzar am întrebat toate nemurile miale şi răzeşii mei car sănt pe din ğos şi, nime nau vrut să o cumpere. iar dumnalor miau dat 50 de lei; pe 200. 40. stănjeni ınse acmu am luat 25 lei bani înainte iar 25 lei săm de. dumnalor. dup ce oi pune pietri moşii şi oi aduce hotarnica şi oi dao la măna dumilorsal. şi pentru credinţa mam şi iscălit.

ⱶ ҂аѱп Nom. ні

Kiric sin Lupul căpitan, Ilie Chiric.

25 adic doozeci şi cinci leai ce au fost să mai luăm de la dumlui Cuconul Toader Iamandi după cum scrie în zapis mai sus. am luat toţ banii deplin şi la Sfeti Theodor săi dau altu zapis pe numele moşiei şam iscălit.

ⱶ ҂аѱпа Fev. 4.

Eu Costandin sin Chiric.

G. 1780 Noem. 18. Bereşti, Tufele Păcurar I, 4). Zapis de vânzare prin care Chirica sin Lupul căpitan vinde lui Iordachi Iamandi stolnic şi T. Iamandi 240 stănjeni din Puţintei cu 50 lei.

Adeç eu Chirica sin Lupul căpitan împreună cu fičor meu Costandin. de la acest ţinut al Tutovei, datam adivărat şi încredinţat zapis nostru la măna dmlui stolnic Iordachi Iamandi i a dsale posc. Toader Iamandi. frate dmsale. precum să să ştie că de nime săliţi nici asupriţi, ce de a noastră bună voe am văndut dmlor a nostră driaptă parte de moşie anume Puţintei ce este la ţinuţul Covurluiului pe apa Chinejii, alăture cu o moşie a dnelor Bereştii. deč scoţind. eu ačasta parte de moşie a nôastră vănzătoare, am întrebat şi pe toate neamurile noastre şi pe toţi răzeşii de această moşie, de vor să o cumperea şi ei nepriimind nici unii să o cumpere, miau dat scrisoare la mănă ca să fim volnici să o vindem. şi cuprinzănd toată

moşia după hotarnică, doaî sute patruzeci stănjeni, pe care am făcut tocmala pe suma stănjenilor şi sau făcut cinzăci lei pe cari bani ne iau dat toţi deplin în măinile noastre. Drept aceaia am dat şi am văndut dlor. ačasta parte de moşie a noastră Puţinteii, ca să fie ğupănesălor, fiilor, nepoţilor şi strănepoţilor dmsale în veci nestrămutat. Deč am văndut dmlor şi hotarnica şi scrisoare ce să arată mai sus că au luoat de la răzeşi împreun cu zapis acesta. cu carii dmlor să aibă aşi face şi dres gspd. şi cănd am făcut acest zapis sau tămplat mulţi boeri şi alţi omini de cinste carii mai ğos sau si iscălit. şi noi spre mai mare credinţa niam pus numile şi degetele în loc de peceati ca să s crează.

It 1780 Noem. 18

Eu Chirica sin Lupul Căpitan am văndut. Eu Costandin sin Chirica am văndut şi cănd sau făcut acestu zapis mam tănplat şi eu faţ şi am iscălit. Gh. Condre stolnic.

Costantin martur, Vasile ban. şi eu Gheorghe diac. Niagu am scris zapis cu zisa lui Chirica şi a lui Costandin.

H. 1780 Noembrie 26. (Bereşti, Tufele Păcurari I, 5). Mărturie hotarnică rădicată de Ţepeluş şi alţii pentru părţile de Popişcani Burueni, Căpăţină şi Puţintei.

Facem ştire cu ačastă mărturie hotarnică că din luminata poruncă preînălţat domnului nostru mărie sa Costandin Dimitrie Muruz Voevod. Crăste Căpitan. Iordache Hurjui i Vasile Pădure i Solomon Mereacre şi cu alţi răzeşi a lor. au adus o luminată carte gospod de la dlor boerii părcalabi de Galaţi la dmlui Manolachi Cuze biv vel păh. i dlui Enachi biv vel medelnicer întru care li să poronceşte dlorsale. ca să aliagă şi să hotărască nişte părţi de moşie ce sint la ţinutul Covurluiului, pe apa Chinejii anume hotarul Pokişcanii, i hotarul Burueni, i hotarul Căpăţinei, i hotarul Puţintei. carei să numescu Tufele lui Pă-

curariu, tot pe apa Chinejii, carii moşii le sint baştină de la strămoşii lor. şi dlor boerii parcalabi neu rănduit pe noi ca să alegim şi să hotărăm aceste părţi de moşie de mai sus arătate. deci noi după poruncă am mersu la stările moşiilor şi am strănsu pe toţ răzăşii şi impreğuraşii din sus şi din ğos şi am făcut funie de 20 stănjeni şi stănjinul de 8 palme gspd, şi întăi am mersu la moşia Bereştiii ce iaste supt stăpânire dsale Iordachi Iamandipah. şi am pus piiatră în margine moşii den sus şi am început a măsura den piatră în ğos pe vale Chinejii, capul moşiei despre răsărit şi am măsurat păn în hotarul Sleivnenului şi sau găsit 245 stănjeni şi am pus piiatra şi de acole am purces apre apus şi nem suit în zare dialului şi iar am măsurat din margine moşii Bereştilor de unde neu aratat Lupul Slivnianul, i Ioan Chirvasi monah, i Costandin Bole ot Bereşti şi am început a măsura pe zare dialului în ğos iaraşi până în moşie Slivnianului, şi iarăş sau găsit 245 stănjeni. şi sau pus piatră lăngă un stejaru în margine săpăturii Slivneanului, şi de acole am mărsu la capul moşii. despre apus şi am mărsu iarăş la margine moşii. din sus şi am făcut bour întru un stejaru şi am început a măsura den bour în ğos pe vale Bănenii până în hotarul Slivnianului şi sau găsit 240 stănjeni. şi iarăş sau pus piatră şi sau închiiat tot hotarul acestei moşii. însă latu acestui hotar de moşie au fost 4 bătrăni şi inpărţindusă li sau venit de bătrănu căte 61 stănjeni, un bătrăn Beldimăneşti, un bătrăn popa Costandin niam Beldimăneştilor, un bătran Ţepăluşăştii, un bătrăn Chiricuţe Păcuraru şi acestu Chiricuţe avăndu părţi de moşie în hotarul Pokişcanii au făcut schimbu cu Beldimăneşti i cu popa Costandin liau dat 112 stănjeni din hotarul Pokişcani, iar Beldimăneştii cu niamul lui iau dat lui Chiricuţă 122 stănjeni cu partea popei lui Costandin în hotarul Păcurarii, şi au făcut schimbu de bună voe lor. şi au luat şi zapıs unul de la altul. Aşijdere au mai făcut schimbu iarăş Chiricuţ. au dat 60 stănjeni Ţepăluşăştilor, den hotarul Burueni. iar Ţepăluşeştii iau dat lui Chiricuţă

61 stănjeni din hotarul Păcurarii, parte ce li sau venit de mai sus numită, şi au dat şi zapisu unul altuia, de bună voe lor cu 61 stănjeni, ce i sau venit şi parte lui Chiricută în hotarul Păcurarului, şi cu schimburile ce sau zis mai sus sau înplinit tot hotarul Păcurariului 245 stănjeni şi au rămas dreaptă lui Chiricuţa şi a ficiorilor lui ca să o stăpânească în paci. şi am datu şi noi această mărturii hotarnică la măna lui Chiricuţi Păcurariu ca săi fie de credinţe, şi sau iscalit căţi sau întămplat la această hotărăre punănduşi degetele în loc de peceţi.

‡αψπ Noem. 26

Ioniţă Ţeapeluş mazil. † Eu Lupul Slivnianul am fost faţă. † Eu Ioanu Ch'rvasie monah am fost faţă. † Eu Costandin Bole ot Bereşti am fost faţă.

Şi eu Simion Cozma am scris cu zisul acestor mai sus numiţi.

I. 1795 Sept. 9. (Bereşti II 7). Jalba lui Gh. Cuza serdar prin care se jălueşte lui Vodă că are impresurare la moşia sa Bereşti despre Slivneni şi Coşniţeni.

Prea Inălţate Doamne

La ţinut Covurlui am o parte de moş'e Bereştii, care se loveşte în capăt cu moşia Ţărcălenii, a unor săteni de acolo anume Slivnenii şi Coşniţănii cu care părţi a lor îmi scurtează moşia me luîndumi 70 de paşi, după cum mărturiază oamenii bătrăni din Bereşti. deosebit că un Iancul Sărbul tot d'n Bereşti în anii trecuţi au cumpărat 50 stănjeni moşie din Bereşti, cu 50 lei, fără ştire răzăşilor, nici a stăpănului părţii mele aceştie fără a nu fi nici răzeşi nici rudenii cu acel vănzătoru, pe carile în anii trecuţi la leat 86 ce au încăput aceasta parte de Bereşti în stăpînire me, lam tras la judecată înainte boerilor parcalabi, ce era întrace vreme şam şi carte de giudecată cu cari i se pune vade la sîte Vasile acelueş an

ca să aducă zapis şi alte dovezi ce mai are şi săş ia banii şi dănd răzmeriţă cu prelungire ce au făcut sau făcut volintir atât numitul Iancul Sărbul căt şi un ginere al său şi stăpăne şi toată parte me. cu care neputăndu face nemică păn acum din vreme în vreme mă rog sa fie luminată carte înălţimei tale cătră dlor boerii pălcalabi să orànduiască mazili cu ştiinţă atăt despre starea locului cat şi de hotărât, si să cerceteze pentru amandoă pricinile alegănd moşia ce mi împresoară Slivneni păn în hotar vechiu după vrednice mărturii ce am, cum şi cu acei 50 stănjăni să hotărască şi la parte ce nu să ţine de hotărătura dmlor să pui zi de soroc şi prin carte de giudecată să fie şi acei împreună cu vechilul meu cel voi trimete acole la stare locului, ca prin luminatu divan să ni să hotarască.

A Inălţimi tale pre plecată slugă.

Ghiorghe Cuza sărdar.

J). 1795 Septembrie 10. (Bereşti II, 8. Cartea lui A. I. Calimah Vodă cătră parcalabul de Galaţi, Iordache Suţul biv vel postelnic să hotărască partea lui Gh. Cuza serdar 50 stănjeni din Bereşti, cumpăraţi cu 50 lei.

Io Alexandru Ioan Calimah Voevod cu mila lui Dumnezău domn ţării Moldaviei. Cinstit credincios boeriul domnii mele dta Iordache Suţul biv vel post. părcalab de ţinut Covurluiului sănătate. Să face ştire că prin jalba ce au dat domnii mele Gheorghe Cuza sărdariu au arătat că la acest ţinut ar fi avănd o parte de moşie anume Bereştii care parte de moşie sar fi lovind în capete cu moşia Ţărcalanii a unor sătean(i) de acolo, Slăvnenii i Coşniţănii, cu care moşie sar fi împresurănd parte de moşie a jăluitorului luîndui 70 de paşi. cum şi un Iancul Sărbul din Bereşti cu cumpărătura ce ar fi făcut făr de ştire jăluitorului şi a răzăşilor din Bereşti mai în anii trecuţi luănd 50 stănjeni în cincizăci de lei fară de nici o protemisire de rudenie sau de răzăşie, pentru care pricini au făcut cerere ca prin giudecată săş afle dreptate şi să i să

scoată de împresurare numita parte de moşie, şi acei 50 de stănjăni ce ar fi cumpărat Iancul Sărbul cu protemisire zăzăşii să o răscumpere jăluitorul. Drept aceia scriem dmtale aducăndu faţă pe acei săteni anume Slăvnenii i Coşniţănii cum şi pe numitul Iancul Sărbul, şi după scrisori dovezi ce vor fi de înbe părţile, prin giudecată să hotărăşti după cum va fi drept, şi la parte ce să va căde să dai şi carte de giudecată după care giudecată de să va dovedi că jăluitoriul are parte de moşie în numita moşie Bereştii după cum arată şi nu are nici o pricină despre nimene atunce să răndueşti din mazilii acelui ţinut pe care ii vei socoti a fi oameni vrednici şi cu ştiinţă la hotărăt şi vor mergi la stare moşii, unde adunănd pe toţi razăşii i megieşii şi alţi împrejuraşi şi după cercetare ce vor face după cuprindere scrisorilor ce va fi avănd jăluitoriul să aleagă ace parte din numita moşie, măsurăndo în lungu şi în latu', cum şi pe la amăndoaî capetele şi căţi stănjeni şi pe la locurile ce va fi trebuinţă, şi va da dreptate să o stălpască şi cu pietre hotără, după alegere şi hotărătură. ce vor face rănduiţii aceia, să de şi mărturie hotarnică în sămne şi în stănjăni pe obiceiu, iscălită atăt de toţi răzăşii i megieşii şi alţi împregiuraşi pe care aducăndui la dmta şi făcăndui cuvincioasa cercetare, de va fi făcută cu priimirea tuturor şi următoare de dreptate să o încredinţăzi şi cu a dmtale iscălitură, iar dacă la hotărăt va naşte pricină de neodihnă de spre vreo parte cu pietre hotără să nu să stălpască, ce în ce chip să va dovedi pricina se dai mărturie pre largu la parte ce să va căde, făcănd şi hartă închipuitoare de stare locului cu care împreună, şi cu ză de soroc după vreme lucrului viind la divan li să va da hotărăre după cum dreptate va da.

1795 Sept. 10

„Cinstit credincios boeriul domnii mele dlui Iordache Suţul biv vel post. părcalab de ţinut Covurluiului cu sănătate să să de

dmlui Gheorghe Cuza sardar

sau trecut Matei condicar. procit vel logofăt.

K. 1799 Noemb. 5. (Bereşti II. 10). A doua jalbă a lui Gh. Cuza serdar contra lui Iancu Sărbul om strein şi volintir pentru o parte din Bereşti, cumpărată în preţ de 50 lei.

Prea înălţate Doamne,

Fiind că la ţinut Covurluiul am o parte de baştină în sat Bereşti şi de cumpărătur şi iaste ce baştină înpresurată de către răzăşi de vro căţiva ani, cum şi cumpărăturile sănt nealese dintracelorlalţi, mă rog să mi se de o luminată carte a mării tale, cătră boeri părcalabi de Galaţi, ca să aliagă şi să dezbată atăt baştina căt şi cumpărăturile, ce am de pe la unii din răzăşi.. deosăbit să să poruncească pentru ca să cerceteze pentru o parte dentracea moşie, ce au fost cumpărat un Iancul Sărbul om străin, pe carele de când am aflat lam tras la giudecată, cerşindu protimisis. să răscumpăr ace parte, dăndui 50 lei care au fost dat şi tot cu prelungire lui căndu zice că nare zapisul cănd sau făcut volintir şi stăpâne în tărie şi nau mai luat sfărşit păn ce au perit acel Iancul, iar acum au rămas un ginere a lui de la care voiu să răscumpăr ace parte, ca un ce sănt baştină şi luînd sfărşit pomană va fi mării tale.

a Inălţimei tale prea plecată slugă.
Gheorghie Cuza serdar.

11) Document din 7202, Fev. 28, Iaşi.

Sumar. Cartea lui Costantin Vodă Duca scrisă cătră Bută biv vornic de poartă să meargă să aleagă hotarele mai multor selişte de la Fălciu: Coroteni, Foleşti, Hăceni, Căprioara, Dumeşti şi Vătcani, proprietatea marelui vornic Vasile Costachi.

(Moşia Roşieşti, seliştea Foleşti, plic IX. No. 3). Hărtie coaiă.

† Иѡ Костандин Дука воевода. бжїю млстїю. гспдрь земли молдавской. scriem domniia mea. la boiarinul nostru. la Buta. čau fostu vornic de poartă. facem ştre. dacă vei vedea cartia dumnii meale.

iară dumneta să te scoli și să mergi la săliște la Corotiani și la seliște la Folești și la săliște la Hăceani, și la săliște la Căprioara și la săliște la Dumești și la săliște la Vătcani. ce sintu la ținutul Fălciului, și s strângi oameni buni megiași. de prin prejur. și din sus și din gos. și s socotești să alegi toate părțile. de moșie ce va avea de danie și de cumpărătură întraciaste săleşte cinstit și credincos boiarinul nostru dumnealui Vasilie Costachi vel vornic. pre diriasă ce va ave dumnealui și pe cum vor mărturisi oameni buni și dacă vei socoti și vei aleage toate părțile dumisale despre alți răziași. să cauți să le pui și siamne și s faci și o mărturie de la dumneta. și de la alți oameni buni carii se vor tânpla acolo la alesul locului să s aducă aice la domnia mia. тоє пишеми,

ѹ ıас лт ҂зсв фев. ки.

Neculai Costin hatman în netănplarea lui vel logofăt.

Pecetea domneasca în tuș roș: † Иѡ Костантин Дѹка воевода. бжїю мл̃стїю гспдрь земли молдавскои. Cap de bou.

Cartea e iscălită de hatmanul Neculai Costin, căci marele logofet nu era la Curte „In neîntâmplarea lui vel logofăt“. In cărțile mai vechi domnești se sice „въ небитность вел лѡгофета“.=în neființa marelui logofăt. Vel logofăt era Tudosă Dubău.

12) Document fără veleat (după 7202, Fevr. 28).

Sumar. Mărturie hotarnică de la Buta vornic de poartă și Costantin din Idrici, care arată că au ales și stâlpit părțile vornicului celui mare lui V. Costachi din seliștea Dumești pe Idrici, lângă Roșieci, din Folești, din Căprioara, și din Hăceani.
(Moșia Roșiești, seliștea Folești, plic IX, No. 7). Hârtie coală.

Mlstive și luminate doamne să fi măriia dumitale sntos. facem ștre măriei tale. cau vinit dumnelui Vasilie Costachi vel vornic cu cinstit cartea măriei tale, ca săi alegeam dumisale niște părți de ocin despre alți răziași, din siliștea Dumeștilor, ce iaste la ținutul Fălciului. pe apa Idriciului, din ğos de Roșiaci. deci noi dup porunca măriei tale niam sculat șam mărsu. și cu alți oameni buni inpregurași. de acolo la ace silește. la Dumești. și am ales a patra parte din bătrănul Boului de la popa Stahie danie, din siliștea Dumeștilor. așijderilea am mai ales a șeasia parte din bătrănul lui Crăciunaș de la Hilina fata Anisii. tij danie iarăș din siliștea Dumeștilor, așijderilea am mai ales partea nepoților Borciului a lui Agapie și Simion și Vasilachie și Țirul și Păcurar. iarăș din siliștea Dumeștilor. după ci am ales aceastea părți de ocin de cătră alți răzeași, liam stălpit am pus o piiatră de cătră soare răsari. în drumul Șarbacăi, de cătră Dumești, și altă piiatră am pus de cătră soare apune în matca Ciunții. și altă piiatră am pus pe drumul Idriciului. despre siliștea Dumeștilor. pre despre soare răsare. și am mai pus altă piiatră în zarea dialului despre soare apune; așijderelea. am mai ales altă parte de ocin ğumătate de bătrăn ot Folești de la Că-

prioara. ce iaste dumisale. danie de la Simion și Chirilă și Ion și Urăta fičorii lui Bojiian. așijderilea am mai ales ğumătate de bătrân de la Manul tij ot Folești. așijderelea am mai ales șeaptesprezeace pământuri. partea Chelsii tij ot Folești, care pământuri liam alăturat în rândul Căprioarii, și liam stâlpit întrun loc cu ocina din Folești, am pus o piiatră pe drumul ce vine de la fântâna Foleştilor prin dumbrăviț, spre soare răsare. din sus. și altă piiatră am mai pus. în capul locului din gos în drumul cel mare. despre Hermenești. așijderelea au mai rămas neales loc de prisacă și ce să va aleage din vatra satului loc nestălpit. din partea Chelsiei.—Așijderelea am mai ales un bătrân de la Hăceani, a Manului de danie, care lam stâlpit. osebi de către alți răziași, am pus o piiatră pe drumușorul ce vine de la coada Florii, spre soare răsare, și altă piiatră am pus din sus în capetele pământurilor. despre moșiani în dial. și altă piiatră am mai pus despre soare răsare unde loveaște locul Foleștilor. deci noi după porunca măriei tale am îmblat și am ales ocina dumisale. și am stâlpito. despre alți răzeași. și am făcut și acěastă mărturie.

Robii mării tale

Bută vornic;— Costantin ot Idrici.

Vasile Costachi vel vornic al țării de jos era stăpân în Folești și alte seliște prin mai multe danii, căpătate de pe la unii și alții, așa popa Sfahie îi dă jumătate de bătrîn în Dumești, din bătrînul Boului; Hilina fata Anisiei îi dă altă danie, a șesa parte din bătrînul Crăciunaș, iar ne-

poţii Borciului îi dau fie care părţile sale: Agapie, Simeon, Vasilie, Ţirul şi Păcurar.

In Foleşti el stăpânea jumătate din bătrânul Căprioara, danie de la cei 4 ficiori ai Bozianului: Simeon, Chirilă, Ion şi Urâta; mai stăpânea o prisacă; 17 pământuri in ţarină de la Chelsia şi jumătate din bătrânul Manul.

— In Haceni avea iar danie un bătrân întreg de la Manul.

Se începuse abuzul cu daniile, ce le făceau cei mici şi săraci celor mari şi bogaţi, cari va aduce o schimbare în legislaţia Moldovei, lucru ce nu se găseşte în Muntenia. Dania era o vanzare deghizată şi boerii vechi au abuzat mult de acest fapt curat creştinesc, speculand nevoile celor mici şi săraci.

Vasile Costachi vel vornic era ginerele lui Toderaşco Iordachi Cantacuzino marele spătar şi al Saftei.

Proprietatea in Foleşti s'a urzit în secol. al XV-a către inceput. Primul act de stăpânire pe locul ce s'a urzit Foleştii e din 1507 Febr. 22, prin care Bogdan Vodă întăreşte stăpânire nepoţilor primului stapân, lui Jurj şi Armeanca Foale. Din acel uric a lui Bogdan Vodă reiese că cel întaiu stapan a fost *Ştefan Foale*. El şi-a aşezat casa intre Bârlad şi intre Idrici „межи Брьладь и межи Ідрич... где была.. Щефан Фоале". După 3 generaţii de stăpâni: *Ştefan Foale* tatăl... *Şteful Foale* fiul... *Jurj Foale* năpotul, abia s'a putut croi un sătucean din câteva case a membrilor familiei. Locul însă fiind neîndamănatic, satul n'a crescut, ci a rămas numai *selişte* de sat, cum au rămas multe alte aşezări de vechi sate, ajunse azi selişti încorporate în trupurile moşiilor din loc, cum e Roşieştii, cari au înghiţit cel puţin 15 selişte vechi, din care şi acea a Foleştilor. Despre alt Foleşti pe Crasna în 1502 vezi I. Bogdan „Doc. lui Stefan cel Mare II, 212.

In actele Roşieştilor (IX, 16), gásim e spiţă de urmaşii lui Foale, tulpina tuturor răzeşilor din Foleşti. Ca toate spiţele răzeşeşti. ea nu ne spune lucruri exacte, ci încurcă primele generaţii de stăpâni. Iată curgerea proprietăţii după spiţa răzeşească, aşa cum au întocmit'o răzeşii la hotarnica din 1802, unde cetim: „şi cerându-le noi ca să ne dea spiţa de neam din cine să trage ca să putem şi noi înţelege şi să ne adiverim să putem afla pe vânzătorii ce au vândut părţile lor dintraceastă moşie răposatului vornic Vasile Costachi", (IX. 19).

A) *Foale* a stăpânit 720 de stănjeni.

B) Fii săi sînt: *Ştefan Foale* şi *Armanca*, cari stăpanesc câte 360 de stânjeni.

C) Armanca are 2 fete: *Ileana* căsătorită cu popa Ignat, şi *Maria* căsătorită cu Talpeş, cari stăpânesc câte 180 de stanjeni. Spiţa tace de urmaşii lui Ştefan Foale adică de un bătrân întreg de 360 de stănjeni latul.

După spiţă Stefan Foale fusese stăpân pe 720 stânjeni. Fiul său Steful Foale a stăpânit tot 720 de stânjini, căci fiind numai un stăpân, nu s'au putut forma bătranii satului. Ei in ep abia cu 1507, când cei 2 ficiori ai Stefului Foale: Jurj şi Armanca îşi împart ocina străbună, luînd fiecare—zice spiţa—câte 360 de stânjeni. Urmând spiţa răzăşască reiese că ocina lor de răzeşie s'a tras din Armanca, pe când partea lui Jurj Foale a trecut prin vînzare la Gavriliţăşti şi s'a încorporat în marele trup al Roşieştilor, moşia lor de baştină către sfîrşitul secol. al XVII-a.

Spiţa nu ne spune cine au fost urmaşii lui Jurj Foale; se vede însă că proprietatea a curs în mod normal pe seliştea Foleştilor. Jurj Foale a avut o fată, care s'a măritat cu Crasneş, urmaş al boerului de sub Stefan cel Mare Crasneş postelnicul din 1460. (Urica· XVIII ad finem). Fetele acestui Crasnes îşi vînd părţile lor din Foleşti către 1593 (Ispisoace I, 1. 313) cu 200 taleri curaţi; Ele vînd un bătrîn întreg, adică o jumătate din seliştea Foleştilor unui Bozian.

După o sută de ani găsim alte acte de transmiterea proprietăţii în urmaşii cumpărătorului din 1593, un Bozian. Intre 1600—1650 au fost stăpani pe un bătrîn din Foleşti Bozian şi Boghiţă. Intre 1671 1685 urmaşii acestora şi anume Manul trăitor în Şărbăcani, fiul Bogh ţei. şi cei 4 ficiori ai lui Bozian: Simeon, Chirilă, Ion şi Ură.a îşi vînd vecinului lor cu moşia, marelui spatar Gavriliţă Costachi fiecare partea lor de moşie, câte jumătate de bătrân cu 30 de lei bani de argint.

O dată Gavriliţă Costachi intrat în Foleşti, merge mai departe şi în 1678 capătă danie de la Chelsia fata lui Sima Onciul 17 pământuri din Foleşti, din bătrânul răzăşesc al Armancăi fata lui Steful Foale din 1507.

Dacă la aceste arătate de acte unim şi cele ce ne spun actele ulterioare, reiese că in bătrânul Foale au mai fost şi alţi stăpâni. Jurj Foale a avut 2 urmaşi: Nestor Foale şi o fată măritată cu Crasneş; ei stăpânesc in ju-

mătatea întăia a secol. al XVI-a.—Pe când fetele lui Crasneş îşi vînd ocina lui Bozian, la 1595. Vasile Foale fiul lui Nestor Foale continuă a fi stăpân în Foleşti la începutul secol. al XVII-a Acest Vasile Foale şi cu fiul său tot Vasile Foale, stăpânesc în Foleşti hliza lor în tot decursul secol. al XVII, fără a-şi vinde faşia lor de pământ Costăcheştilor, căci abia în 1787 nişte nepoţi ai acestui de al doilea Vasile Foale, şi anume Vasile Plăcintă şi cu sora-sa Ilinca, fata lui C. Plăcintă şi a Mariei fata lui Vasile Foale îşi vînd ocina lor lui Matei Negel Costachi cu 30 lei.

Pe lângă acestea dacă unim şi arătările boerilor hotarnici din 1702 April 28 asupra mersului proprietăţii în Foleşti constatăm că Ap. Ţircă, Apostol Chişcă, Nastasă Manul şi Grad mai erau stăpâni în 1702 în bătrânul din Stefan Foale, pe care ei l'au ales spre răsărit, adică spre Roşieşti, pe când al Armancăi l'a fost ales spre apus, spre Bărlad, şi că părinţii lor erau veri ai doilea: Mitrofan, Stefan, Chişcă cel bătrân, Ţircă şi Ciuleiţa. Aceasta ne dovedeşte că proprietatea s'a scurs în mod regulat în cele 4 rânduri de oameni: părinţi, ficiori, veri primari, veri ai doilea,— de la Jurj Foale în coace.

Răzeşii în spiţa lor nu cunosc pe urmaşii imediaţi ai Armancăi, căci e greu a da de fată Armancăi din 1507 pe Maria Tălpeşoaea, bunica răzeşilor de la sfârşitul secol. al XVIII-a. Ceia ce însă spiţa ne spune lămurit e întinderea pămîntului, că adică răzeşii rămaşi pe bătrânul Armancăi stăpâneau 360 de stănjeni; cel puţin 3 generaţii de răzeşi sînt uitaţi de cei ce au întocmit spiţa.

Actele ne spun de bătrînul Matei, care face un puţ şi care nu poate fi de cât un urmaş al Armancăi, ca să poată el fi denumit ca bătran în 1713, asa că după Armanca trebue să punem pe acest Matei, care dă pentru urmaşi numele său la bătrânul din Armanca, dar e uitat pentru alcătuitorii spiţei din 1802. In hotarnica rădicată în 1751 se arată măsurile în lungiş (60 fune) şi curmeziş (48 fune), ceia ce dă exact 720 stănjeni curmezişul, socotind funea de 20 paşi, iar pasul de 6 palme.

D) Din Ileana popei lui Ignat avem 3 urmaşi; Timoftei Juverdian, popa Stefan şi Gh. Juverdian, vornic de poartă; fiecare stăpânesc câte 60 de stănjeni; cum însă vornicul Gheorghe Juverdian fu sterp, cei 2 fraţi îşi înpart ocina luând fie care câte 90 de stănjeni.

Iar din Maria Tălpeşoae sînt 4 copii: clucerul Vasile Talpeş, Gh. Talpeş, Costandin Talpeş, şi Vasilca

Stamatioae, stăpânind fie care câte 45 de stânjeni. Juverdienii sint răzeşi de pe valea Jigăliei şi a Elanului, cu vechime de la Stefan cel Mare; iar Talpeşeştii sînt cunoscuţi ca boerinaşi prin Vaslui şi Fălciu

E) Timoftei Juverdian are 6 ficiori: Ioniţă, Gavril, Vasile, Safta soacra Coţăei, Sanda Peniţoroae de la Oţeleni şi Sinica, ce o ţinù Mardare Darie; fiecare stăpânea câte 15 stănjeni.

— Din popa Stefan se trage protopopul Gheorghe de la Vaslui.

— Clucerul Vasile Talpeş are 6 ficiori: Gheorghe Talpeş vornicul, Manolachi Talpeş, Aniţa Popescu, Safta, Maria şi Smaranda, cari stăpanesc câte 7 stânjeni şi jumătate;

— Gheorghe Talpeş are 4 fete: Balaşa, Maria, Ilinca şi Catrina Buşiloae.

— Costandin Talpeş are 3 ficiori: Neculai şi Gligoraş sterpi, şi Safta protopopului Matei;

— Vasilca Stamatioae are 2 copii: Iftinca şi Iordachi Gheuca.

Pentru lamurirea acestor arătări din spiţă, dăm în continuare 6 acte din pachetul Foleştilor, şi anume:

A. 7210 April 28 (IX, 10). Hotarnica Foleştilor râdicată de Costandin şi Sămion Nohit biv căpitan, cari împart moşia pe 2 bătrâni, Stefan Foale şi Armanca.

„Cinstit şi al meu ca un frate dumisale vărului Matei Costachi ban cu frăţască dragoste.

Cu frăţască dragoste mă închin dmtale vere Matei. Iată frăţioare bolnav aşa cum am putut ţam trimes aceste trei sureturi de pe 2 hotarnice a Foleştilor şi de pe o hotarnică a dmsale logofăt Grečan, pe care iarăş poftesc să mi le trimeţi isprăvind trebuinţa, aceste socotesc căţ sânt de trebuinţă spre oarecare pliroforie, la moşiile dmtale şi a părţilor ce ai în Foleşti, iar eu sunt al dtale ca un frate şi slugă.

Noemb. 7 1802.

Iordachi Miclescu căminar.

„Suret de pe hotarnica Foleştilor din anu 7210 April 28.

Milostive şi luminate doamne să fii măria ta sănătos. Facem ştire mării tale cu aĉastă mărturie a noastră cau venit Apostol Talpeş vornic de poartă cu cinstita carte mării tale, scriind la noi ca să mergem la sălişte la Foleşti să împărţim sălişte în doao cu tot locul tot în doao, şi uricile lui cele bătrăne ce scriu pe Ştefan şi pe Armanca, să alegem parte Armancăi, dacă am văzut carte mării tale niam sculat şi am mersu la sălişte la Foleşti, şam strănsu oameni buni şi bătrăni megiaşi. de prin pregur. şi pe toţi răzeşii de Foleşti, şi iam întrebat carile din ce bătrăn este, şam întrebat pe Apostol Ţircă şi pe Apostol Chişcă· şi pe Nastasă Manul şi pe Gradi, şi iam întrebat din ce bătrăn sant, şi cum au ţănuto, ei au dat samă că sânt din bătrănul lui Stefan Foale, şau ţănut în trei bătrăni, unul Stefan altul sorusa Armanca, altul ĉobanu carile ţăne Bojăian. Iar Apostol Talpeş şi cu rudele lui nepoţii Armancăi au zâs că nu este cum au zâs Ţărca şi cu oamenii lui, să fie trei bătrâni şau zâs că sant numai doi, cum şi la urice, încă să află doi bătrâni. şi am chemat pe Bojăian de lam întrebat di acel bătrân ce fac că este al treile, Bojăian sau aflat că este cumpărătură de la Mitrofan şi de la Giurge tatâl Clipicii, şi cel bătrân lau vândut Bojăian vornicului Vasăle şi lau stălpit, şi sau mai aflat văndută şi de Ciuleiţa, iarăş vornicului Vasale, şi liam luat sama foarte cu socoteală acelor oameni ce sant vănz tori din ce bătran sânt şi sau aflat Mitrofan că este al doilea văr lui Chişcă celui bătran şi Ţurcăi, şi Ciuleiţa iar al doile vară lor, cu toţi dintracel bătrăn din Ştefan, deci noi iam întrebat cu ce au ţănut ei aşa tre bătrăni, dac(ă) au nescai zapisă, ei au zâs că nau, şi sau aflat tot doi bătrâni, cum scriu şi la urici, şi al treilea bătrăn nare capăt. Deci noi am mărsu şi am măsurat locul şi lam înpărţit în doao, pe urice ce niau arătat şi sau ales bătrănul lui Stefan despre răsărit dinpreună cu vornic, căci

sau aflat vânzătorii tot dintracel bătrân, iar locul Armancăi sau ales despre Bărlad, despre apus săl ţie nepoţii Armancăi anume Talpeş şi cu toţi nepoţii cari sânt din ce sămânţă, şi sau asămănat pe mijlocul podişului din.... păn în dumbravă din sus şi am mai împărţit şi pădure iar în doao şi sau facut 4 hliză, de a curmezişul hotarului, doă hlize să le ţie nepoţii lui Stefan Chişcă şi cu alţii, iar două hliză să le ţie Talpeş şi cu alţi nepoţi a Armancăi, iar Ţărcă şi cu Chişcă au zis că nu le place împărţala şi sau tras să vie înainte mării tale, mărie ta vei giudeca cum a fi mila mării tale. iar noi cum am aflat aşa am scris. să fii măria ta sănătos.

Robii mării tale Costandin iscal, Sămion Nohit biv căpitan

B. 7221 Ianuarie 4 (IX. 11). Zapis de danie prin care Costantin Zboiul dărueşte lui Ion sin Costantin din Idriciu partea sa din Foleşti din bătranul lui Matei.

Adec eu Costantin snѣ lui Chiriiac. Zboiul din Foleşti scriu şi mărturisăscu cu cestu adevărat zapis al meu de nime nesilit nici asuprit. ce de a me bună voe. am dat a me parte de moşie din Foleşti din bătrănul lui Mateiu ce sa alege parte mę am dat dumisale lui Ion снѣ lui Costantin ot Edrič i am dat dumisali lui Ion ca săi hii dirѣaptă ocin şi moşie derѣaptă dătătur lui şi fičorilor săi şi nepoţilor săi cu tot locul şi cu tot vinitul cu vatră de satu cu loc de ţarin cu loc de prisacă şi cându am dat au fostu mulţi oameni buni megieşi de prin pregur. şi noi aceşti oameni buni văzindu derѣaptă dătătură. ne am pus şi degetele anume eu preutul Ghiorghie şi eu Timoftie Corčul ot Bărboşi şi eu Vas(i)lie snѣ Tacŭ şi eu Costantin nepotul lui Costantin fičorul lui Iasco şi Enaki pentru credinţa ne am pus degetele să s ştie.

It 7221 Ghen. 4.

Eu Ghelasie am scris. Erii Gheorghiia. † Eu Costantin snь Chiriiac Zboiul. Eu Costantin Edricenul martur. † Timofte. † Vasilie snь Teac.

C. 7225 Mai 9. (IX, 12). Zapis de danie prin care Ion sin Costandin din Idrici dărueşte lui Costantin Costachi vel visternic partea sa din Foleşti căpătată danie de la C. Zboiul.

Adec eu Ion fičorul lui Costantin de Idrič. scriu şi mărturisăscu. cu acest. adevărat zapis. al mieu. la măna. dumisali. Costantin Costachi vel visternic. precum. eu de nime. silit. nič asuprit. ce de a me bună voia. am dat. dumisali daniia. a me draptă. ocină şi moşie. parte. căt să va. alege. din satu. din Foleşti. care este la ţinutul. Fălciului. parte. din bătrânul lui Matei căt sa alege. cari parte îmi iaste şi miia daniia de la Costantin. fičorul lui Chiriiac. Zboiul. am dato. dumisali. ca săi fie driaptă ocină. şi moşiia în veči. neclătită. şi neruşeită, dumisali. şi ğupănesăi. dumisali. şi cuconilor. dumisali. şi nepoţilor. şi strănepoţilor dumisali. şi pre acest zapis. al mieu. să aibă dumnialui aş faci şi ispisoc. domnescu. şi iam dat şi zapisul cel vechiu. care mi lau făcut danie Costantin fičorul. lui Chiriiac Zboiul. şi la ačasta adevărată daniia. sau tănplat. mulţi boeri. mari. şi mici. şi fičori de boeri. şi oameni buni. cari mai ğos sau iscălit. şi eu pentru credinţa am iscălit. ca s fiia. de bună. credinţă.

u Ias lt 7225 Mai 9.

Ion Edričanul iscal am datu. Vasilie Rojniţă vornic martur, az Gheorghie vornic martur, Toader Cujbă vornic martur. Gligore Diam. martur. Vasile Pop uricar. Vasilie Niagu uricar martur. az Andriiaş Cudrescul iscal martur, az Stefan martur. şi eu Toader Nica am scris zapisul cu voia lui Ion.

D. 7259 Octombrie 15. Hotarnica seliştei Foleştilor râdicată de Nec. Tiron vornic de poartă şi Ion Idriceanul mazil, cari găsesc pe Foleşti 517 pomi în livadă şi curmezişul de 48 fune, iar lungişul de 60 fune (322 ha) fără pădure.

Milostive şi luminate Doamne să fii marie ta sănătos. Facem ştire mării tale cu această mărturie a noastră. precum au venit Costandin Talpeş i Gheorghe Juverdian cu luminata carte mării tale scriind la noi ca s mergem la sălişte la Foleşti. să luăm sama pentru nişte casă şi bordei, ce sănt făcute pe părţile lor a unor răzăşi anume Costandin nepot Ţărcăi şi a rudilor lui; dacă am văzut luminată carte mării tale niam sculat şam mersu acolo la sălişte la Foleşti şi am strănsu oameni buni bătrăni megieşi de prin pregur şi răzăşii acelui loc şi am cercat semnele şi la cămpu şi in pădure şi sau aflat la cămpu în mijlocul locului, unde dă locul în doa, doi pietre în doi locuri, una la nişte pomi ce sânt lăngă făntănă, şi una în capul dumbrăvii din ğos lăngă drum, şi de acolo am mersu în pădure unde li era pricinile lor. şam căutat pe unde au dat samă răzăşii bătrăni cau fostu sămne prin copaci. şi am găsit copacii căzuţ aceia cu sămnele, şi cu alta nam putut îndrepta numai am măsurat cu fune pe cum arată în hotarnica ce veche, şi măsurănd cu fune am aflat după cum arată întrânsa şau venit toate hlizăle pe măsura ce veche, după cum au dat samă oamenii cei bătrăni şi răzăşi in pădure sau făcut 4 hliză, după cum arată hotarnica ce veche, de hliză căte treisprăzăci funi şasă paş pol şi cine la hliza sa au mărsu; şi în cămpu şi în pădure am aflat tot precum arată hotarnica vechi, dar după această au cerut Costandin Ţărcă şi cu răzeşii lui să ş măsoare cămpul in lungu, şi in lat şi am măsur t curmezăş frunte locului din sus, parte despre apus de la un loc čau dat samă toţi răzeşii cau fost o piatră hotar, ş. sau aflat 24 fune şi de acole am mărsu in ğos păn la un hotar vechiu în dumbrăviţă în mijlocul locului şi am măsurat iar parte despre apus curmeziş păn intro movilă care este hotar

de să hotărăşte cu dumbrăviţa, şi am găsit iar 24 fune şi am măsurat iar din piatră care este drept acel loc în dumbraviţă curmezăş spre răsărit şi sau găsit tij 24 funii păn în hotarul cari să hotărăşte cu Papuceştii şi cu Ţuvliceştii, şam mai măsurat cămpul în lungu parte despre apus din cap hotarului din ğos în sus păn în hotarul vornicului Vasăle şi sau găsit 60 fune, şi de acolo am mersu şam măsurat parte despre răsărit, iar lungul locului în ğos şi sau găsit 48 fune 11 paşi şi sau mai găsit o hliză de loc despre apus văndută vorniclui Vasile 12 funie de Mărdari Crangă tot din Foleşti din partea lui Apostul Ţărcăi şi din parte *in* (alt) Apostol Chişcă şi atâta au încheiat tot hotarul din ğur înpreğur. şi sau pus o piatră ın pădure, unde să răspunde poiana Milescului, în cap hotarului de sus care să hotărăşte cu Albeştii, şi sau mai pus o piatră în margine hlizăi din ğos şi sau făcut şi un buor, întrun stejar. şi sau mai pus o piatră în a doa hliză, care este a Ţărcăi şi a rudelor lui. din sus de puţul lui Mateiu pe descălecătura lor, şi sau mai pus o piatră în al treile hliză care este a lui Talpeş şi a lui Gheorghie în margine. din ğos. şi sau mai venit a patra hliză iar Ţărcăi de pădure in margine den ğos. şi am aflat pe hliza lui Talpeş şi a lui Juverdian. 22 meri şi peri şi 8 nuci şi 68 perji a lui Neculai Ţurcanu. şi a lui Vasăle Turcul, sau găsit 16 pomi şi sau mai găsit a Lupului Ţurcanu 74 pomi 40 pomi Ilinca fata Ţurcanului, 240 pomi tij a Ilincăi, 79 pomi a lui Savin Chichiţ, şi aceşti pomi ce sau găsit puşi după hotărătură sau dat săi stăpăniască Talpeş şi Juverdian, dar sau aflat pomi a lui Gheorghe Juverdian pe hliza Ţărcăi şi a lui Apostol Chişcă, şi sau dat la stăpânire Ţărcăi şi a lui Chişcăi, noi cum am aflat aşa am scris să fii mărie ta sănătos.

Neculai Tiron vornic de poartă, pentru credinţa am pus şi pecetea.

Ion Idriceanu mazil, Erei Sămion ot Roşieci. Ignat vornic din Roşieci.

Noi răzeşii pentru credinţa niam pus numele. Costandin nepot Ţărcăi răzeş, i altul Costandın tij nepot Ţărcăi răzeş, i Ion Condre nepot Ţărcăi, i Antohi nepot lui Chişcă răzeş, Ion zet Chişcă răzeş. i Vasile zet Ţărcăi răzeş, i Neculai Damaschin nepot lui Matei răzeş, i Vasile Misailă nepot lui Matei răzeş.

E. 1787 Mart 8 (IX, 14). Zapis de vânzare prin care Vasile Plăcintă strănepot de a lui Stefan Foale vinde cu 30 lei lui Matei Costachi sulger partea sa din Foleşti.

Adec eu Vasile Plăcintă şi cu sorume Ilinca fičorii lui Costantin Plăcintă şi a Marii fetii lui Vasile Fole nepoţi lui Vasile Fole strănepoţi lui Nestor Fole sân lui Stefan Fole dinpreună cu toţi fii noştri datam adevărat şi încredinţat zapisul nostru la cinstit măna dmsale sulgerului Matei Costachi precum să să ştie că de bun voia noastră am văndut toat parte nostră cătă să va alege din moşia Foleştii din vatra satului din ţarină. din fâneaţă, din locuri, din prisăci. şi din livezi şi din tot locul cu tot venitul cătu să vą alege parte noastră, iar cine să vor scula din fii noştri sau din nepoţii noştri i strănepoţi şi orice niam de al nostru, ca să strice zapisul acesta de învoială nu numai să fie blăstămat de Dumnezeu ce încă or la ce ğudecată va trage pe dmnelui sulgerul cătă cheltuială sa face să fiu dator a plăti şi ca nişte ruşinaţi să ias de la judecători, căci eu după datorie pe toate neamurile mele miam întrebatu şi ei me au dat voe ca să văndu. ori unde oi găsi că lor nu le dă măna să o cumpere, deci dar fiind că dumnelui sulgerul este şi răzeş în moşie Foleştii iam văndutu dmsale şi după adevărat zapisul nostru să fie dmlui volnicu a o stăpăni cu bună paci. în veci. cu tot namul ce va alegi Dumnezău, din dmnalui făcănduşi şi drese domneşti după adevărat zapisul nostru. şi pe ačasta parte de mai susu numită ce am văndut dmsale cu priimire noastră niau dat treizeci de lei bani gata

întru mănule noastre. iar întănplăndusă a nu ave moşie să fiu dator a plăti bani cu dobănda lor. şi pentru mai mare credinţa niam pus numele şi degetele şi iscălindu şi toţi căţi sau aflat la a'astă vănzare şi învoială.

leŧ 1787 Mart 8

† Eu Vasile Plăcintă. † Eu Ilinca sor lui Vasile. Şi eu Ion Ignat am scris cu zisa acestor vănzători şi sănt şi martur. şi eu Iovul Brece vatav mam întămplat şi sănt martur. Eu preut Savin ot Mălăeşti. Eu preut Vasile ottam.

F. 1799 Septembrie 27 IX, 15). Adiverinţa lui Ioniţă Juverdian pentru 20 lei luaţi arvonă de la pah. Mateiu Negel (Costachi), pentru moşia sa Foleştii.

Adec eu Ioniţ Jăverdiian înpreună cu nepotul mieu Grigo.i Jeverdian adeverim cu acest zapis la măna dmsale paharnicului Matei Negel, să să ştie că am luat doazăci lei acum înainte arvonă pe moşia Foleştii de la ţin. Fălciului şi în septămăna viitoare să avem a veni cu toţ răzăşii ca să facem ce de istov aşazare luîndune banii ce ni să vor mai face. şi pentru credinţa am iscălit.

99 Sept. 27.

† Eu Ioniţă Juverdiian adiverim. † Eu Grigore Juverdian adiverim.

Pe baza arătărilor documentare am putea înjgheba astfel succesiunea proprietăţii în selişte Foleştii:

I) *Intre 1400 1450 Stefan Foale*, care îşi are casa intre Idrici şi Bărlad şi-a însădit stăpînirea pe o întîndere de 720 stănjeni curmeziş plecând din apa Bărladului la răsărit spre Roşieci.

II) *Intre 1450 1500 Steful Foale*, stăpaneşte ocina tatălui său Stefan, ş locul aşezării işi ia numele de Foleşti, după numele celor 2 stăpâni: Folea tatăl, Folea fiul, deci *Foleştii;* întinderea tot 720 stănjeni.

III) *Intre 1500—1530.* Jurj Foale şi Armanca, fraţi işi impart ocina prin uricul din 1507: bătrînul Armancăi

spre Bărlad, al Jurjăi spre Roşieci, stăpânind fiecare câte 360 stănjeni.

IV) *Intre 1530 1560.* Nestor Foale şi Crăsnăşoaia işi stăpânesc câte jumătate de bătrân adică căte 180 stânjeni; iar în bătrânul Armancăi stăpâneşte fiul ei Matei, care dă numele său la intreg bătrînul Armancăi de 360 stânjeni.

V) *Intre 1560—1600.* Vasile Foale continuă a-şi stăpani hliza tatălui său; iar fetele lui Crasneş îşi vând ocina lor lui Bojian în 1595. In bătrânul Mateiu stapânirea se imparte pe 2 copii: *Iliana* căsatorită cu popa Ignat Juverdian şi Maria căsătorită cu Talpeş tatăl vornicului de poartă Apostol. Acest M ei face şi un puţ.

VI) *Intre 1600—1650.* Vasile Foale fiul lui Vasile Foale işi stăpâneşte hliza tatalui său; iar Bojian îşi împarte hliza pe urmaşii sai: Bojian, Boghiţa, Manul, Ţircă, Chişcă cel bătran Ciuleiasa şi Mitrofan batrînul.

VII. *Intre 1650—1700,* C. Plăcintă luînd în căsătorie pe Maria Foale întră el în stăpanire prin zestre în hliza Foleasca; ficiorii lui Bojian şi ai Boghiţei îşi vând hlizele lor lui Gavril Costachi vornicul şi răzeş în Roşieci; ficiorii aceştia sînt: Nastasă Manul; Simeon, Chirilă, Ion şi Urâta; iar ceilalţi stapâni veri ai doilea intre danşii: Apostol Talpeş, Apostol Ţircă şi Giadi îşi hlizesc ocinele în 1702.

Urmaşii din Juverdian şi Talpeş sînt cei arătaţi mai sus, cari duc stăpânirea în Foleşti până către 1800, când seliştea Foleştilor se contopeşte în Roşieşti şi în alte trupuri de moşii mai mari prin prejur.

13) Document din 7202, Fev. 12, fără loc.

Sumar. Zapis de danie prin care Vasile Temelie şi cu femeia lui Maria dăruesc lui Panaite vel postelnic partea nepoţilor lor din Băceşti, bătrînul Scânteeştilor, dându-le în schimb partea lor din Ungureni şi Mărmureni.

(Moşia Băceşti, No. 10). Hârtie coală.

† Adecă eu Vasilиѧ Temeliѧ, şi cu femeѧ mѧ cu Maria şi cu fiĕorii | mei scriu şi marturisăscu. cu acѧst adevărat zapis al miѧu. la mănuli | du-

misalѧ Panainte. marelѣ postѧlnic. cum noi de nimine siliţ ničѧ asu | priţ ce de a noastră bună voe. am dat şi am dăruit. a noastră diriaptă | ѡcină şi moşiѧ den sat den Băceşti. care părţi. de ѡcină au fѡst a ne | poţilor miei. ce săm sănt de frate. (чє сѫм сѫнт дє фрат). a lui Domulakii. fičorul lui Toder Temelie şi a lui Gavriliţ fičorul lui Pascal Temelie. den bătrănul Scănteѧştilor | care noi. niam învoit. şi am făcut schimbătură cu nepoţii miei. că eu liam | dat lor. nişlѧ părţi de ѡcină. din sat den Ungureni. depre Răcătău şi din sat | den Mărmureni de ğos. şi am luat. ačastѧ părţi a lor. căt sar alegѧ parte lor din sat den Băceşti. den bătrănul Scănteѧştilor. din tot locul. cu | tot vinitul. din vatra satului şi din cămpu şi din pădure. şi din | tot locul cu tot vinitul. dintračѧste doă părţi căt sar alegѧ şi am dat | dumisale. postѧlnicului. ca săi fie diriaptă ѡcină şi moşie. dumisale | şi ğupănesăi dumisale. şi cuconilor dumisali. şi la ačasta danie sau tăn plat mulţi boeri şi ѡmini buni cari sau iscălit şi şau pus degitile | şi această moşiѧ ne am dat. dumisali pentru un bine ce mi iau făcut dumnealui.

lt 7202 Fev. 12.

Vasilie Temelie, az Stefan Pilat glotnii iscaal.

Marele postelnic Panainte Vlasto capătă danie in Băceşti de la răzeşii Temeleşti pentru un bine ce le-a fost făcut postelnicul, fără să-l numească: plată de bir, plată de cap, sau alte havalele.

Pe bătrînul Scănteeştilor erau stăpîni urmaşi neamul lui Temelie; Vasile Temelie, Domulache Temelie şi Gavriliţă Temelie, aceşti doi din urmă fiindu-i nepoţi din frate.

Au fost dar răzeşi în Băceşti pe bătrînul Scânteeştilor în cursul secol. al XVII aceştia: Temelie bătrânul; apoi fii săi Vasile, Toader şi Pascal; iar în 1694 erau stăpâni cei 3 daţi mai sus.

Amintim că în plicul de acte al Băceştilor, din care noi am publicat până acum 10, am găsit un suret de pe cel mai vechiu ispisoc domnesc ce posedă casa sfântului Spiridon, şi anume documentul din 6908 Noemb. 28, indiction 8 (1399) şi cu care am început publicaţia de faţă (vol. I, p. I, p. 1).

Iuga II a. In diplomatica internă suretul nostru a slujit de a stabili inrudirea lui Iuga al II-a din 6908 Noembrie cu ramura lui Pătru şi Roman Muşat, ceia ce a făcut d. A. D. Xenopol in studiul său din „Revista pentru Istorie, Filologie şi Arheologie" IV, 714, răspunzând d-lui D. Onciul, care confundase pe Iuga din 6908 cu Iuga Coriatovici din 6882.

Iuga din documentul nostru e frate cu Alexandru Voda şi Bogdan Vodă, unul urmându-l la domnie în acelaşi an 6908, luna Februarie 11 (Surete şi Izvoade VIII, 81), deci după 72 zile de la data acestui ispisoc, altul precedandu l. ca şi inaintaşii săi Roman Vodă tatăl, Pătru Vodă şi Ştefan Vodă unchi.

Data. Asupra datei acestui uric, d. A. D. Xenopol socoate ca trebue cetit 1400 Noembrie 28, având ca bază indictionul 8. Dar in 1400 Februarie 11 domnia Alexandru Vodă, fratele lui Iuga, şi nu ştim până acum că domnia lui Alexandru Vodă să fi fost întreruptă prin revenirea în scaun a fratelui său Iuga, ci că el a avut o domnie legată şi continuă până cătră 6941: Dar chiar aşa luind socoteala Indictionului—ca răstimp de 15 ani—aplicat la suma globală a anilor 6908, nu numai la anii de la Hristos—vedem că lui 6908 îi conrespunde indictionul 8, întru cât în 6908 se cuprind 460 cicluri de indictioane a 15 ani şi ne ramâne tocmai restul de 8. Aşa cred eu, că a socotit diacul Iaţco, cand a adăugat că lui 6908 îi corespunde indictionul 8, intru cat in Pascalie nicăirea nu se face distincţiunea anilor noi de la 1 Ianuarie ori 1 Septembrie, ci se iau ani integrali, cum cetim şi în Psaltirea de la Neamţ 1859 pg. 202, la slava Pascaliei

Numele satului. Satul de azi *Băceştii*, langă care s'a întemeiat targuşor, în 1844 şi mai apoi spitalul Epitropiei, purta în vechime numele de *Baicăuţi* (Баико-вци), cum cetim în uricul lui Stefan Vodă din 6997 Ghenar 22 „половина село нанилѣ Баиковци. где бил

ходор ватаман. на потоцѣ сѹхолецилор=jumătate sat anume Băicăuţi, unde a fost vataman Hodor, pe apa Sohuleţilor“, (I. Bogdan „Doc. lui Stefan cel Mare I. 367).

Mai din vechiu se zicea „satul lui *Baico* (Байкова) cetit şi redat rău de tălmăcitorul suretului nostru „satul *Pancova*“ şi „drumul *Pancovii*“. In adevăr un *Baico* e pomenit ca fost stăpân pe văile Stavnicului cu mult înainte de Stefan Vodă cel Mare. In uricul său din 6973 Mart 3 întăreşte lui Condrea Grecul satul Giurgeştii de pe Stavnic cumpărat cu 80 zloţi de la Coste şi Stan fii lui Jurjea cum şi moara de pe Stavnic la capătul poenii din sus. ce i-a fost dat'o unchiul său *Baico* (I, Bogdan o. c. I. 88). In loc de Băicăuţi, forma de cancelarie slavonă. „Байковци“ sătenii au zis *Băiceşti* si prin scurtarea lui *ĭ* neîntonat „Băceşti“.

Băico a trăit înaintea lui Ţiban, şi înainte de a se fi format un sat „Ţibăneştii“ de la „Ţiban“ am avut un sat „Băiceşti“ de la „Baico“ către sfârşitul secolului al XIV-a.

Uricul aflător în pachetul Băceştilor sub No. 1, ne vorbeşte de Ţiban şi de stăpânirea sa întărită de Iuga Vodă în 1399 în 2 sate: unul pe Garbovăţ, şi altul pe Bârlad în gura Crasnei. Din hotarele date, cu toate lipsurile din traducere, arată că se mergea spre „satul *Baicov*“ şi „drumul *Baicov*“ dar că pe nici unul din cele 2 sate nu le stăpânea Baico“. Cine era *Ţiban?*

Iuga Vodă spune că Ţiban a slujit procatohilor săi Pătru Vodă, Roman Vodă, Ştefan Vodă, deci era un „pan“ în slujba domniei încă de pe la 1380. Porecla de *Ţiban* ne arată nu atâta un slav-rusneac ori leah—ci un moldovan neaoş. dar cu onomastică slavă, ca mulţi din vremea aceia. De sigur că nu putem vedea în Ţiban rădăcina din interjectia цїва, „march“, în vorbă: „ţibă, haită“, „ţibă câne“ şi pe care Cihac o crede că e unguresoul *„csiba“* de unde serbul *Şibe.*

In *Ţiban,* avem radăcina цыва, rostit *Ţiba,* ce insamnă *Capră,* după cum *Husul* era *Gânscă.* Deci *Ţiban* ar însemna „Caprescu“.

Ţiban de la 6908 avu două fete: Marina şi Ileana. Mărina are 2 copii, pe Toma şi Soriţa. Aceştia doi vînd în 6997 Ianuarie 22 cu 180 de zloţi tătăreşti jumătatea din jos a Băiceştilor copiilor lui Pătru Brudur: Danciul Brudur, Jurj Brudur, Mărica şi Oltea (I. Bogdan, o. c. I.

367; Ispisoace I. 1 29). Brudureştii erau vecini cu Ţibăneştii, de oare ce Pătru B ud'ır era frate cu Duma Brudur clucerul, şi nepot de frate lui Simeon Tansea, care a dat numele său „Tansa“ la a 6 parte din Petreştii de pe Vilna (Vaslui), şi stăpâneau Grozeştii pe Stavnic (I. Bogdan o. c. I, 289).

Soriţa din 1489 trăia încă în 1533, căci în acel an, 7041 Mart 12,—adică după 44 ani —ea îşi împarte moşia sa din satul Hovrăeşti în trei părţi la ficiorii ei: Lazăr, Fetia şi Anuşca (Ispisoace şi Zapise I. 1, 59).

Vedem dar că urmaş'i lui Ţıban ies cu stăpânirea de pe Băiceşti încă din 1489 şi că Soriţa îşi împarte la ficiorii ei altă moşie ce i-a rămas, Hovrăeştii.

Stăpânirea în Băiceşti a trebuit să curgă pe 4 bătrâni, de oare ce stăpânii din 1489 sînt cei 4 ficiori a lui Petre Brudur.—Stăpânirea lor a curs liniştită la urmaşii cumpărătorilor din 1489, căci nu mai găsim alt act de trecerea proprietăţii de cît în 7109 Iunie 10 (1601) după 112 ani, după 3 generaţii de stăpâni, când vedem că din neamul lui Olog şi anume Bălan, Nastasia şi Tudura, vînd cu 60 taleri partea lor din Băceşti lui Toader aprodul din Mărmureani. (Ispisoace şi Zapise I. 2. 1). Marturii cari atestă vânzarea sunt din satele megieşe Băceştilor: Gh. Turcul din Cuci, Ionaşco Marmure şi Toader Marmure şi Bogonosie din Gărcina.

După un an, în 7110 Iunie 16, acelaşi Toader Marmure aprodul cumpără cu 25 taleri partea din Băceşti a lui Gavril ficiorul Petrei, nepot lui Răfei (Ispisoace I. 2. 9). Deci in secl. al XVI găsim stăpâni în Băceşti pe Ologeşti şi pe Răfeşti, urmaşi ai Brudureştilor. Răzeşii continuă de a-şi stăpâni moşia neîntrerupt şi un alt act de trecerea proprietăţii întâlnim abia în 7173 April 14 (1665) când Dorofteia Donosă capătă de la domnul Gh. Stefan Vodă întărire daniei ce a făcut nepotului ei, lui Dumitraşco uricarul în satele Mărmureni şi Băceşti pe Bărlăzel.

După 7 ani găsim că se judecă un proces pentru o moară şi nişte case din Băceşti pre Bărlăzel între ficiorii Leontesăi şi ai lui Gavril Lungul, răstrămoşul d-lui P. P. Carp de azi. Şi anume în 7170 Iulie 9 Evstratie Dabija dă rămaşi pe Lunguleşti şi primiindu-se ferăe 12 zloţi în visteria domnească. s'a căştigat procesul în folosul ficiorilor Leonteasăi (Ispisoace III, 1. 210).

Gavril Lungul are de ficior pe *Carp* Lungul, care a

dat apoi la urmaşi numele de Carp in loc de Lungul. (N. Iorga Doc. VII, 2, 81).

In ce împrejurări s'a scos la iveală uricul lui Iuga Vodă? In nici un act de pămînt, vânzări, păr', nu se scoate uricul lui Iuga Vodă din 6908. Abia în hotarnica rădicată de Barbu Tărşoreanu vornic de poartă se aduce uricul în cercetare şi un talmaciu puţin iscusit face traducere, e diaconul Miron, care scrie suretele din plicul Băceştilor, cu aşa de multe lipsuri şi greşeli în cetire. Originalul era în mâna diaconului Ioniţă Cotan, şi sunt sigur că se va fi aflând şi azi în satul Băceşti în mânile urmaşilor diaconului Cotan din 1813, ori la răzeşii din Vovrieşti.

O dată scos în măsoriştea de hotar ce s'a făcut în 1801, el a stat de dovadă pentru boerii de divan şi pentru Vodă ca cea mai veche chezăşie de stabilitatea hotarelor satelor megieşite, de şi la mijloc trecuse nu mai puţin de 402 ani. Nu rare sunt cazurile unde divanul se ia după urice vechi şi discurcă toate sfezile de hotară după vechi urice de sute de ani fără a li se fi perimat valoarea.

C. Voda Ipsilant în buiurdiul său din 20 Martie 1801 zice următoarele, vorbind de uricul lui Iuga Vodă.

„Intrând însumi domnie me în cercetare pricinei şi a scrisorilor de îmbe părţile, însuş jăluitorii (Pavăl Becer, Anastasie Grecul şi Radul Handoca) mai la urmă au cerşut ca să se dovedească la faţa locului sămnele ce să cuprind în ispisocul acel de la Iuga Vvod din leat 6908 Noem. 18 arătând că să mulţămesc săş stăpănească moşia lor Ţibăneştii după sămnele ispisocului arătat".

Iar boerii de divan (C. Balş log, Iancu Razu log., T. Balş vornic şi Vasile Costachi vornic) în anaforaoa lor stăruesc asupra aceluiaşi lucru de şi cred că uricul e din 6950, luând pe и=8 drept н=50, şi afirmă că „acum s'au ivit ispisocul acesta de la Iuga Vodă". Şi dispun ca stada pentru hotară între Ţibăneşti şi Armăşeni să se reguleze după aceşt ispisoc:

„De la judecată sau hotărăt ca tustrele hotarnicile aceste a lui Cheşco uricarul să nu să ţie în samă (din anii 7240 Iuli 15, 7254 Oct. 2, 7273 Iuli 10.) ce stăpânire moşii Ţibăneştilor să să urmeze *tocma* prin sămnele despăr-

ţitoare între Ţibăneşti şi între Armăşeni. care să cuprind la ispisocul sărbesc čau arătat ei acum de la domul Iuga Vvod. din leat 6958 (sic) Noem. 28, de când sănt trecuţi 351 ani prin care aşa sau văzut scriind că au dat unui Ţiban doi sate un sat pe Gărbovăţ iar altul sat pe Bărlad la gura Crasnii cu tot venitul în veci. şi intre alte sămne cu care încungiură moşie zice aşa: „adecă de la drumul Băgace in ğos păn la stejare. de acolo sarĕ în a stănga de Gărbovăţul cel strămbu la părăul apoi peste Gărbovăţu drept undei săpată movila şi în mijlocul moviľei piatră“, cum pre largu arată acelaşi ispisoc. Deci după ce acum sau ivit ispisocul acesta la măna răzeşilor, care prea foarte lămurit arată hotarăle despărţitoare între Ţibăneşti şi între Armăşeni, singuri ei cunoscănd drepţele moşii Armăşenilor şi greşala bătrănilor cari au făcutu ei atunce la hotărătur(a) K şcului cuvănt nu liau mai rămas; şi fiind că din graiul acestuia ispisoc movila săpată ace ce zic acum găunoasă, să cunoaşte a fi colţu hotar despărţitoriu a patru moşii anum(e) Ţibăneştii i Armăşenii. i Mălineşti. i Hodorenii care hotar din vechiu, şi păn acum tot aşa sau păzăt, nestrămutat şi din drepta linie acei movile nice Ţibăneştii nu să pot pogoră cu colţul acela în trupul Armăşenilor, cum nici Mălineştii încă asămine nu pot eşi din linia sa. Drept acea după dreptate ce sau cunoscut am giudecat ca răzaşii de Ţibăneşti să aibă a stăpăni moşie lor Ţibăneştii întocmai după semnele acelui ispisoc a lor ce au de la Iuga Vodă. şi mai mult să nu să întindă în trupul moşii Armăşănilor“.

Iar judecarea dovezilor aduse pe teren înaintea lui Barbul Tărşoreanul vornicul de poartă, după arătările ispisocului merită toată atenţia, întru cât se sprijină pe un document vechiu de 500 ani în istovirea sfezilor de hotară.

Iată ce zice Barbul Tărşoreanu.

„Unde mai întăi fiind trebuinţă de a să afla sămnele hotară a moşiei Ţibăneştii ce să cuprind prin ispisocul de

la dmul Iuga Vodă ce iaste din let *6950 Noem 28* (sic) care disparte Ţıbăneştii de Armăşăni, am făcut funi de 15 stănjeni şi stănjenul de 8 palme gospod, cu care după deosăbită luminată poroncă ce mi sau dat prin carte gospod de la zi întăi a aceiaş luni April. am mersu dinpreun cu Radul Handoca şi cu Anastasă Grecul i Ioniţă Beceriul i cu Ioniţă sin Ratcul şi cu alţi mulţi răzăşi, de am măsurat mai întăi Ţibăneştii din giur înpregiur după cuprinderea ispisocului ce sau arătat începănd cu măsura din colţul moşii despre răsărit, unde hrisovul zice „că din movila săpată cei zic acum găunoasă merge hotarul Ţibăneştilor spre Soholeţ din movilă în movilă păn la al treile movilă". Drept aceia şi eu măsurănd din movila săpată alăture cu Hodorenii şi păr în al treilea movilă care desparte Ţibăneştii de Hodoreni, şi de Soholeţ sau aflat 1180 stănjeni, iar de la movila aceasta scriind hrisovul „în ğos peste vale la veşnica movilă, şi de acolo peste părăul Sohuleţului la zăvoiul cel veşnic, apoi malul în ğos la păr" şi am mersu înpreun cu răzăşii de am măsurat din movilă alăture cu Soholeţul şi cu Vovrieştii şi păr unde scrie că au fost părul, şi sau aflat 1160 stănjeni, adică 170 stănjeni din movilă şi păn în mijlocul unei văiugi, în capul rădiului Jăpchieştilor, şi 600 sfănjeni de acolo şi pănă în capul unui pisc rătund, ce sau prepus de cătră toţi că acela ar fi večnica movilă, ce o arată hrisovul şi 190 stănjeni din piscul acesta şi păr peste părăul Sohoſeţului, şi 260 stănjeni de acolo pe mal în ğos şi păn la cotitură, căci părăul nu sau găsit, iar de aice măcar că hrisovul scrie „peste părău pe din ğos de Igreşte la zăvoiul cel veşnic. şi de acolo peste pădurice păn la drumul cel mare apoi drept la stejar la capul cămpului" dar eu acum afară de părăul şi de zăvoiul şi din piscul acel ce sau socotit că iaste capul cămpului nice unele din celelalte sămne nam găsit. Drept aceia măsurănd de la colitură drept peste părăul Gărbovăţului pe la zăvoiul cel večnic şi păn la gura părăului Vovrieştilor de unde scrie hrisovul că să începe hotarul sau găsit 440 stănjeni, după aceasta am

măsurat și capătul moșii despre apus ce merge alăture atăt în Vovriești căt și în Crăeș'i și sau aflat 1420 stănjeni, adică 150 stănjeni în ğos a'ăture cu părăul și 890 stănjeni de acolo și păn la dow movile, ce sănt la vărful dialului, din ğos de drumul săpat ce scrie hrisovul ce mergè atunce la satul Pancului, și 380 stănjeni din drum și pănă în cruce ce sau făcut lăngă un cop ι·iu căzut în dreptul zării Gorii, căci stejarul de la care scrie hrisovul că sari în stănga nu sau găsit, și aice vrănd să puiu piatră răzășii de Țibănești miau statut pricină zicănd că moșie lor ar fi mergănd de acolo păn la gura Craoanii. unde iasă apă din trei văi. și să varsă în Gărbovăț și de acolo ar fi trecănd peste luncă. și sar fi suind drept la dial la movila găunoasă".

Iar mai jos scrie:

„Măcar că păn a nu hotără mam luat cu răzeșii după planul hrisovului ca doară voi găsi chiar cele adevărate sămne ce le scrie hrisovul, și căt pentru cele nestatornice sămne precum iaste părăul păduricei, i drumul cel mare și stejarii nu ramăne nice o îndoială că în curgere de 360 ani ce au trecut de atunce și păr acum că nu ar fi perit, iar den cele statornice sămne cele mai multe nam găsit chiar acele ce le scrie hrisovul, iar doo sămne de la margine despre Vovriești sau pus cu prepus adecă movila veșnică și vale peste care scrie hrisovul că trece de merge la movilă, căci îndestulă cercetare am făcut împreună cu răzeșii și altă movilă de căt capătul acel cei cu piscu rătund care sau socotit de cătră toți ca acela ar fi veșnica movilă nu am găsit. asămene cercetare am făcut și pentru vale. și care dintre aceste doă văi să fi cea adevărată vale ce o scrie hrisovul nu să poate ști".

Și mai jos zice:

„Pentru despărțire între Armășeni de cătră Băcești cu toate că după ispisocul domnului Iuga Vodă se cade a fi la gura Crăoanei, *sau Crasna,* unde dă în Bărlad, dar dacă prin cercetare ce sau făcut sau găsit 4 guri de Cras-

ne şi care va fi aceia ce o pomeneşte hrisovul nu se poate dovedi. de cât numai că stăpânire între Băceşti şi între Armăşeni drept acel loc sar fi găsit de 50 de ani încoace păr în gura Crăoanii seci. ce să varsă în Gărbovăţ".

Aplicarea pe teren a hotarălor cuprinse în uricul lui Iuga Vodă, după o scurgere de 402 ani nu se mai putea face. Boerul hotarnic Barbu Ţărşoreanu spune că nici movila găunoasă, nici vale, nici chiar părău, nimic nu s'a găsit la locul său; ba chiar şi apa Crasnei o identifică cu Crăoaniii.

O întrebare se pune atunci: *să fie acest uric adevărat?* Nu cumva o mână interesată a făurit un uric străvechiu, pe vreme când încă se puteau făuri plastografe? Incepând de la 1784 domnii au fost siliţi să înfrâneze abuzul care se făcea cu mărturiile mincinoase şi interesate, ori cu făurirea de acte, zapise, ispisoace, răvaşe falşe, şi ca măsură de pedeapsă divanul a înfiinţat aşa zisă *condică a şireţilor,* iar plastografia a început a prinde teren izvodindu-se pe deantregul falşuri ca *Izvodul lui Clănău* şi documentele *falşe Sioneşti* în legătură cu acest izvod a lui Clanău, spătarul lui Ştefan Vodă.

Boerii de divan din 1801 afirmă că uricul lui Iuga Vodă s'a ivit *acum;* iar la cercetarea ce s'a făcut în 1815 Sept. 26 de către Ion Păncescul. Gavril Avraam şi Stefan Stoica pentru stăpânirea pe nedrept de către Căminarul Mihalachi a pădurii de pe moşia Ţibăneştii-Buhlei, se spune că „răzeşii de Vovrieşti au scos uricul lui Iuga Vodă din 6950 Noemvrie 28, prin care scrie că desparte Ţibăneştii de Armăşeni".

Vovrieştii e azi sat în judeţul Roman, cătună la com. Dagâta şi în apropiere de Băceşti. In ce scop să fi cercat răzeşii de Vovrieşti ca să plastografieze un uric aşa de vechiu, cu un cuprins aşa de curios? Toate divanurile domneşti de la 1801 încoace au avut în mână uricul de la Iuga Vodă, l'au cercetat şi au judecat pricinile după semnele date de acest uric, şi ca probă de slabe cunoştinţi istorice este că toţi citesc când anul 6950, cînd 6908, când chiar 6958, căci nici tâlmaciul, nici boerii hotarnici, nici veliţii boeri nu ştiau cronologia Moldovei, ca s vază dacă la 1450 ori 1442 era sau nu era domn Iuga Vodă.

Tocmai în 1825 Mart 9, Mihalachi Comis face către domn următoarea jalobă, în care povesteşte pe larg de

soarta uricului de la Iuga Vodă; dăm jaloba în întregime prezentând tot interesul pentru cunoaşterea mai de aproape a stării acestuj străvechiu uric.

Pre înălţate Doamne

„Ispisocul lui Iuga Vodă şi prin anaforalele boerilor „şi din harta încredinţata de dmlui vel log. Donici, care a„tunce era vornic. şi făcută pe sămnele ispisocului cu „care cuprinde dmlui căt loc au vroit răzăşii, iar pe Ho„dorăni parte din trupul moşiei lui Ţâban îi lasă afară, şi „prin pătrunzătoare cercetare înaintea înălţimei tale, dove„dindusă plastograf nefiind în rănduiala uricilor vechi, după „cum sau văzut şi sau cunoscut, sau rumpt în trei în di„vanul înălţimei voastre, rămăind la răzeşi copii în limba „moldovenească, încredinţată de dmlui vornic Tăutul, care „atunci era ban. precum şi ori | ghinalul cercetărîî !g. Do„nici, şi copia ei încredinţată de dmlui logofăt Dimitrie Sturza cu chip oprindule pe furiş atunce în divan dom„nescu. ca după vreme să mă poată supăra. P.e. înălţate „doamne. fiind că şi copie ispisocului plastograf şi harta „pomenită şi orighinalul mărturii log. Donici, cu copie „ace încredinţată sunt rămase la stolnicul Haciul, şi tre„buesc la întăritura anaforalei şi stolnicul Haciul le mis„tueşte nevrănd a le da pentru gândul cel rău, cu toată „plecăciune mă rog să fie înaltă poroncă ca om gospod „să margă să le iai şi trecăndusă în întăritură să să rumpă „înainte înălţimei voastre".

Al înălţimei voastre pre plecată slugă.

Mihalachi comis.

1825 Mart 9

în dos: „dmta vel logofăt pune la cale cererea jăluitorului. No. 83. Aslan vtori logofăt.

Cercetând în arhiva statului din Iaşi am găsit şi anaforaoa veliţilor boeri de divan şi buiurdiul lui Ioniţă Sturza Vodă în chestia uricului lui Iuga Vodă, la care face aluzie comisul Mihalachi în jaloba lui din 9 Mai.

Anaforaoa e din 20 Dec. 1824, iar buiurdiul lui Vodă e din 12 Februarie 1825.

Iată „ce zic boerii divaniţi [1]) în anaforaoa lor:

„Intăi că ispisocul domnului Iuga Vodă scris de cum nu poate să fie adevărat de vreme că ispisoacele domnului Ştefan Vodă din 6954. şi altele întăresc după uricul de la Alexandru Vodă. precum şi uricul de la Pătru Vodă din 7041 asămene, iar de uricul de la Iuga Vodă nimică nu pomenesc şi nici sau ivit la vreo pâră şi giudecată în somă de atâta trecere de vreme până la hotărâtura Barbului, când şi atunce nau fost ţinut în samă ca o hârtie fără de nici o lucrare poroncind domnul Ipsilant Vvoda ca despărţire între Armăşeni şi Ţibăneşti să fie de la movilă găunoasă prin petrele ce sau găsit după hotarnica Armăşănilor de la Cheşco uricar. (fila 95 b.)

Iar Vodă Sturza în buiurdiul său dispune:

„Căci mai întăi acel ispisoc făcânduisă cu pătrundere luare aminte sau văzut slovile noâ şi nepotrivite cu acelor ce hi scriitori în limba sărbască la cele mai multe locuri ras şi spart, asămine si veletul nepotrivit şi scris prin slovile arătate prin ҂sнцн. şi în giudecata de la 1801 să arată că ar fi fost din 6958 iar prin jalubele lor de acum numindul din 6908 osăbit aćastă închipuire de ispisocu de ar fi fost adeverat sar fi mărturisit de ispisoacele cele după dănsul arătate de la domnul Stefan Vodă şi Pătru Vodă precum se mărturisăşte ispisocul dmlui Alexandru Voevod. ş. aşa nefi'nd nice mărturisit de alte ispisoace şi neasămanate cu slovile celor vechi scriitori şi întru celelalte prihănici ce sau arătat sau cunoscut plastograf şi sau rupt în domnescul nostru divan; nu sau putut ajuta nici cu giudecata arătată de la anul 1801. rânduindusă atunce cercetător semnelor acelui ispisoc pe vornicul de poartă Barbul Ţărşoreanul după ace hotărâre şi înştiinţând că nu să află acele samne hotărăşte şi poronceşte iarăşi domnul Ipsilant Vodă prin cartea domnii sale...“

In restul de acte ale Băceştilor nu mai găsim nimic

---

1). C. Catargiul vel log.: Iordachi Miclescu vel vornic, Petrachi Sturza vist., Andronachi Donici vel logofăt, Iancu Miclescu vel vornic, Stefan Catargiul vel vornic; Ioan Tăutul vornic, Gr. Codreanul vel postelnic. (Dosar trans. 1369. No. 92, fila 76).

de soarta uricului. El s'a rupt în trei de către Ioniţă Sturza Vodă şi s'a declarat de plastograf. Sintem dar în faţa unei îndoite mistificări. 25 de ani divanurile domneşti au avut în mănă uricul lui Iuga Vodă, dar nici un divan nu rânduęşte un tălmaciu oficial, pe Ioniţă Stamate ori polcovnicul Pavăl Debrici să-i facă traducerea; de ce?—nu ştim. Iar când sturza Ioniţe cercetează pricina, dă câştig de cauză comisului Mihalachi şi rumpe originalul în trei.

Eu cred—pănă la aflarea originalului—că traducerea uricului nu e încă întreagă nici exactă la hotare. Boerii sînt lăsaţi de o parte, iar hotarăle le dă prea amănunţite după interesele părţilor ce se judecau în 1801. O cercetare minuţioasă se impune la răzeşii din Vovrieşti şi din Băceşti ca să se găsească originalul chiar aşa rupt, cum a fi, căci după analiza internă a uricului să va putea şti de ce natură a fost falşul, dacă a fost.

A. 7222 Iuli 13 Iaşi. (Băceşti 11). Cartea lui Nec. Alex. Mavrocordat Vodă data lui Ioniţă Bujoreanul să-şi stăpânească părţile sale din Băceşti şi o moară, luate în tărie de ficiorii lui Toader de visterie.

† Hw Necolae Alexandru Voevod. bjiu mlostiiu gspdr zemli Moldavscoi. datam carte domnii meli boerinului nostru lui Ioniţ Bujoranul ca să fie volnic cu carte domnii mele aş ţine şi aş popri parte sa de moşie de la Băceşti ce este pe apa Bărlăzălului, caria parte are el de pe moşusău Scăntee şi este cumpărător şi ficiorii lui Toader de visterie şi el ţine moar şi coseşte fănaţul, şi ţine tot locul. deci să aibă al popri. şi a ţine toată partea lui şi să aibă al popri şi din moar şi din fănaţ pe fičorii lui Toader. păr or veni săş întrebe că iat aice au fostu amăndoi faţ şi nu vru fičorul lui Toader să vie săş întrebe deci să aibă al popri din moar şi din fănaţ şi din tot locul pănă şa scoate. fičorul lui Toader zapisăle şi drese ce va avea şi nimea să nu cuteze a sta înpotriva cărţii domnii meli. căci el nau întrebat pe Ioniţ Bujoranul când au întrat de au cumpărat. ačasta scriem.

u Ias lt 7222 Iuli 13.

vel lg. vă divan uč. (a învăţat).

Pecetea domnească in tuş roş.

B. 7228 Iulie 8. (Băceşti 12). Cartea lui Mihai Vodă Racoviţă prin care volniceşte pe Sălion curteanul să scoată stupii lui Ioniţă Bujoreanul de pe Băceşti fiind moşia neîmpărţită.

Hw Mihai Racoviţă Vvoda bojiiu mlstiu gspdr. zemli Moldavscoi. datam cartea domnii meli lui Sălion curtianul să fie volnic cu carte domniei mele a scoate stupi lui Ion Bujoranul. dintrun loc. de prisacă de la Băceşti. că aşa sau socotit de la divan hiindu moşiia nѣîmpărţită şau fost pricină între dănşii. deci numai săi rădice stupi de pe acel loc de prisacă şi nime să nu ste înpotriva. cărţii domnii meli.

u Ias let 7228, Iuli 8.

vel logofet uč.

Pecetea domnească în tuş roş, purtând data 1703 Gікті

C. 7236 Octombre 21. (Băceşti 13). Cartea lui Grigore Ghica Vodă prin care volniceşte pre Sălion curteanul să-şi stăpânească un loc de prisacă la Băceşti, dat lui danie de soacră-sa Ancuţa Scănteoae.

Iw Grigore Ghica Voevoda. bj. mlst. gspdr. zemli Moldavscoi. datam carte domnii meli, lui Silion curtian de camar. ot Tutova, să fie volnic cu carte domnii meli pentru un loc de prisac al său ce este la Băceşti, la ţinutul Vasluiului, care loc de prişac ii este şi lui danie dѣla soacrăsa Ancuţa Scăntioaę, şi osăbit de ača danie dede sam(a) Silion curtianul, precum că mai are un zapis de cumpărătur din Băceşti şi partę din acel loc de prisac. şi acmu să scoal Bujoranul. si ş pune stupii acolo întrača prisac(ă). şi în zemnicul lui Silion. zicănd el că acel loc de prisac. este a moşisău lui Solomon, deč să aibă ai scoate stupii den prisac. şi din zămnic. săi dea afar. iar Bujoranul de ar avea ceva a răspunde să vie de faţ şi săş aduc şi dres ce ar ave, şi nime să nu cuteză a sta înpotriva cărţii domnii mele.

It. 7236. Oct. 21.

Pecetea domnească în tuş roş, mică, Cap de bou.

D. 7238 Decemvre. (Băceşti 14). Scrisoare de danie prin care Vasile preutul, nepot Scânteoaei dă vărului său D. Silion un loc de prisacă la Băceşti. cu dreptul de a lua de a zecea de la cei ce vor aşeza stupi acolo.

† Eu prѣutul Vasile fičorul Grozavii fetii lui Dumitraşco Scăntiae am dat vărumeu Dumitraşco fičorul lui Silion ot Tutova, un loc de prisac de la Băceşti ot ţinutul Vasluiului. ça s le stăpănească el cin(i) ar ţinea stup(i) pe cel loc osăbit de dănsul ca s margă săi ia de a zeč(e). şi dintralţi ani čau trѣcut căč zapisul acelui loc de prisac estia în măna me danин de la moşeme Scănteoia şi altъ nime nai(b) trab măcar că s şi acolisiască un din namul nostru ce Dumitraşco să aibă al stăpăni pe zapisul (scris peste: răvaşul). car(e) iam făcut la măn(ă). şi de a zeč să ia or cini şar ţine stupi pe acel loc. afar dintralui şi pentru credinţă am şi iscălit.

vel 7238 Dekev. 16

Preutul Vasile iscal.

Obs. Pe dos stă scris: „Vasile Scăntee diac 98 Mai".

E. 7240 Noemvrie 21 (Băceşti 15). Grigore Ghica Vodă judecă şi dă rămas pe Gavril Bănariul în păra ce-a avut'o cu Ion Nacul logofăt de visterie pentru părţile din Ţibăneşti, vândute de Gavril Leca postelnicul.

† Iw Grigorie Ghica Voevoda. bojiiu milostiiu gospodarъ zemli Moldavscoi. facem ştire pe cum sau părăt de faţ înnainte domnii mele şi a tot sfatul nostru boeriul nostru Ion Nacul logofătul de visterie cu Gavril fičorul Bănariului nepot lui Ţigan din Ţıbăneşti, pentru neşte părţi de ocin din sat din Ţibăneşti de pre Gărbovăţ din ţinutul Vasluiului, care părţi de moşie au fost a lui Gavril Leca part(e) de pre moşusău Gheorghe Roşca če au fost vistearnic şi de la Leca le au cumpărat Ion (Nacul logofătul) jăluind Gavril Bănariul cum că avănd el moşie la Ţibăneşti de pe moşusău Ţigan au văndut ača parte de moşie lui Toader Holban logofăt ot visterie, şi pe urmă luănd Leca post. carte domnii sale lui M hai Vodă scriind la Ion Bujoranul şi la Gheorghe Racleş ca să margă săi aliagă şi săi hotarască părţile lui de moşie din Ţibăneşti despre alţi răzăşi. şi mărgănd acolo acei hotarnici nau

făcut dreptate ca să fie ales numai părţile Lecăi ce iar fi împresurat şi parte lui Gavril Bănariul şi ar fi dato în hotarătura Lecăi post. şi acmu are supărare de la Costandin pah. fiĕorul lui Toader logofăt cerând el să întoarcă Gavril Bănarul banii ce iau dat tatăsău Toader logofătul pe acea parte de moşie din Ţibăneşti. deci domnie me văzând jaloba lui am trimes om gospod de au adus aice pe Ion Bujoranul şi pe Gheorghiţă Racleş cari au fost hotarnici Lecăi postelnic, şi am socotit şi iam orănduit la cinstit şi credinĕos boeriul nostru dumnealui Darie Donici vel logofăt, ca să le ia sama deamănuntul şi cu dreptate şi stănd ei cu toţii înaintea dumisale fiind faţă şi Costantin fiĕorul lui Toader logofăt, şi scoţând Nacul logofăt zapisăle şi dresăle ce au avut de la Leca post. pe părţile de moşie din Ţibăneşti sau aflat şi sau dovedit cum în acele părţi de moşie ce li au vândut Gavril Bănariul şi alţi răzeşi din Ţibăneşti lui Toader logofătul tatul lui Costantin, toate acele părţi le au fost văndut mai înainte vreme şi părinţii acestor vănzători lui Gheorghe Roşca visternicul moşul Lecăi post. şi fiind la aĕa hotărătură faţă şi Costantin fiĕorul lui Toader logofăt cu zapisăle ce cumpărase tatăsău de la acei răzeşi sau dat în lături de la acele cumpărături după giudecata ţărăi din vreme că tot acele părţi de moşie liau fost văndut mai înainte vreme Gavril Bănariul, la divanul domnii mele tot pentru aĕastă hotărătură zicând că au avut strămbătate despre acei hotarnici, domnie me am fost mai trimes şi pe Toader Cuze depreun cu Racleş ca s marga şi să măsure de iznoav acel hotar, că de vor fi făcut dintăi greşeli să se îndrepteze. de la carii au arătat Nacul logofătul şi mărturie scriind că după ce au mărsu acolo depreun şi cu alţi megieşi au măsurat tot hotarul din piiatră şi nimic greşală nau aflat. şi precum scriu dresile Lecăi post. au fost hotărat pe dreptate şi au mai arătat Nacul logofăt şi alte cărţi de la Neculai Vod şi de la Mihai Vod. de pără pe cum sau părăt Gavril Leca post. cu Gavril Bănariul şi cu alte săminţ i a lui nepoţii lui Ţigan tot pentru aceste părţi, şi iau tot rămas. Deci văzând dum-

nealui vel logofăt acele direse şi mărturii de la hotarnici şi cărţi de rămas, au socotit şi au giudecat din vreme că acele prăţi de moşie au fost văndute mai înnainte vreame de părinţii lor Roşcăi vist. şi pe urmă lau fost văndut şi ei, să aibă a întoarce lui Costantin banii ce iau luat de la tatăsău Toader logofăt, iar Nacul logofăt să aibă a ţine părţile cele pe cum le au cumpărat de la Leca postelnic. însă sau dovedit şi dintru hotarnici carii mai sus scriu că cându au hotărât acele părţi de moşii Lecăi postelnic, au mai rămas 50 de pămănturi în parte răzăşilor celor ce nau fost văndut care sau ales deosăbit de moşie Lecăi, deci de a fi mai având Gavril Bănariul vro parte deosăbit de acele ce au văndut Roşcăi vist. să cerce în parte răzeşilor acelora, iar la părţile cari sau hotărât Lecăi să nu să mai amestece Pentraceia domnie me văzănd că cu dreptate au giudecat dumnelui vel logofăt, şi domnie me încă am dat rămas pe Gavril Bănariul şi pe alte niamuri a lui cari au văndut Roşcăi vist. şi să aibă a întoarce lui Costantin banii ce au luat de la tatăsău Toader logofăt, iar Nacul log. să aibă aş ţine acele părţi de moşie de Ţibăneşti precum iau hotărât acei hotarnici cu tot hotarul şi cu tot vinitul precum au cumpărat de la Leca post. şi săi fie driaptă ocină şi moşie în veci. şi aĉastă pără să nu s mai părască peste carte domnii mele. aĉasta scriem.

vlet 7240 Noev. 21.

Darie Donici.

Pecetea domnească în tuş roş: Iw Григоре Гика вое-вода, бжїю млстїю гспдрь земли молдавской.

F. 7242 Ghenarie 15 Iaşi. (Băceşti 16). Costandin Neculai Mavrocordat Vodă scrie la boerii săi Andronic biv cămăraş şi diacul Străzescul să cerceteze pricina pentru gardul ţarinii şi a fânaţului lui Ion Bujoranul despre răzeşii din seliştea vecină cu ale lui.

† Iw Costandin. Neculai Voevoda bojiiu mlstiu gospodarь. zemli Moldavscoi. scriem domniia mea la boiarul nostru. Andronic biv cămăraş şi la sluga noastră Străzescul diacul. facem ştire că domnii meale jălui. boiariul nos-

tru Ion Bujoranul. pe un Ghiorghiţ Racleş şi pe Ioniţă Păncescul de acole de la Vasluiu. zicând Bujoranul cum că are niște moşii acolo vro 5 sălişti şi au şi acei oamini osăbiţi între a lui la care moşie naii ave triaba nici ei la moşiile lui nici el la moşie lor. si fiind acolo locu strămptu de pădure, care ţine şi ţarinele şi fânaţele şi ariile tot îngrădite precum şi el zise că sau îngrădit şi ţarina şi fânaţul şi ariile. iar acei oameni nu şau îngrădit şi ei încă şăzând pe altă moşie numai hrana le este acolo şi el dând ca la doî trei vite čau avut păstoriu, şi cu ştire lui nar fi să să fi scăpat vitele lui vrodată în ţarinile lor. numai ar pune pricină pentru un buhai a lui. zicând că liau făcut pagubă şi încă iar fi prinsu alte vite nici o dată în ţarina lor nici lau chemat la ispaşe. şi acei oamini ar fi mărsu la casa lui mai în trecute zile şi iar fi suduit şi fămeia şi iar fi făcut mare ocară nefiind el acas, şi mai jălui cum ar fi măncatu porcii lui Racleş nişte pasări de la casa lui şi iar fi măn(cat) şi 11 clăi de grău. tot mascurii lui. şi iar mai fi datori şi cu o merţă de grău şi iar fi prăpădit fičorul lui Racleş şi un cal şi i sar fi aprinsu astă toamnă şi un zemnic cu stupi şi cu multe provizii a casăi. şi ar ave prepus pe o fată din casa lui Racleşu, şi de toate este păgubaş şi apoi lar fi şi suduit şi Racleş şi Păncescul, şi lar fi ocărăt la casa lui. De care lucru iată că vă scriem să căutaţi săi chemaţi faţă şi să le luaţi sămne foarte cu amănuntul pentru toate pagubele. şi ocărăle şi pentru ţarini. de ar fi obiceiu acolo să să îngrădiască fiind locu strămptu şi de pădure, aşa să urmaţi cu ğudecata, pe obiceiul locului şi pentru alte pricini şi pagube ce mai arată Bujoranul despre acei oameni. precum viţi socoti mai cu dreptate săi ğudecaţi şi ča fi cu cale şi cu dreptate, săi pliniţi ca să nu fie păgubaş şi pentru ocară čau făcut ei Bujoranului încă precum viţ afla mai cu dreptate să ne faceţi ştire cu o mărturie încredinţată, şi pentru moşie încăi să le alegeţi cu oameni buni pe scrisori ce or arăta şi să le hotărăţi moşiile. ca s nu

mai aibă pricină între dânşii măcar că vitile săşi pască u-
nul a altue pe moşie numai să fiească ţarinile şi fânaţele
şi cum a fi mai drept săi aşezaţi acolo pentru toate fă-
căndule şi mărturie ca di sar mai trage la divan să a-
vem ştire.

u Ias vlt 7242. Ghen. 15.

vel logofăt.

Pecetea domnească în tuş roş: † Иѡ Кѡстантин Ни-
колае воевода. бжїю мистїю гспдрь земли молдавской.
cap de bou, şi pasere, 1733.

G. 7284 August 13. (Băceşti, 17). Mărturie hotarnică a lui Gavril
Pilat şi Vasile Carp vornici de poartă pentru hotărîrea Băceştilor, par-
tea lui Ion Bujoranul despre Cuci.

Milostive şi (lu)minate doamne să fii mărie ta sntos.

Facem ştire mării tale că vini la noi Ion Bujoranul
cu luminată carte mării talia la noi ca să mergem la sat
la Băceşti ca să indreptăm un hotar la Băceşti unde să
hotărăşte Băceşti cu Cuci, care am fostъ vinit şi în anul
trecut. ca să îndreptăm trei hotară, ce doî sau îndreptat
unul unde să hotărăscu Bozъeni cu Cuci, şi altul unde să
hotărăscu Mărmureni cu Cuci precum le arată mărturie în
anul trecut. iar acestu hotar dispre Băceşti atunce mi sau
fostu indreptat. nevrăndu. Racleş să margă nič alţi nau
vrut să margă şi jăluindu acmu Bujoranul de iznov mării
tale. nei poroncit măriia ta. să luîm pe Racleş şi săl du-
cem acolo şi să punem hotarul cu cheltuial lui şi pe po-
ronca mării tale am mărsu şi am strănsu şi alţi răzeşi şi
megieş şi sau aflat doi omeni bătrăni Chiriiac de Gărcini
şi Ganboşii şi neu dus la o poeniţ peste Bărlad ce să
chiamă poiana Niţului. şi neu arătat în margine poenii
din ğos au zis cu sufletele lor arătăndule Racleş şi carte
de blăstăm au primito asupra sufletelor lor. deč unde ni
au arătat acolo am pus şi piiatra. din dial de drum. cău-
tănd pin codru la dalu şi din vale de drum. în prejma

chetri am făcut și un buîr (бȣ.ѧр) într'un stejar și căutându piiatra vechie. peste Bârlad la câmpu. ne aflându sau pus pârăul Gorii hotar și așa sau încheiat tot hotarul Băceștii. cu a Cucilor, și pentru credința am dat acastă mărturie a noastră la mâna lui Ion Bujoranul. și să fii măriia ta sntos.

let 7248 Avg. 23

Robii mării tale.

Gavril Pilat vornic glotnii, Vasile Carpu bív vornic glotnii.

H. 7249 Mai 14 (Bâcești 18). Mărturia lui Ion Cucoranul vornic și Simeon Keșco uricar pentru pricina între răzeșii de Țibănești și Buhlea pentru un vad de moară pe Gărbovăț, despăgubind pe răzeși cu 8 lei.

Milostive și luminate Doamne să fii mărie ta. sănătos.

Facem știre mării tale pentru pricina morii Buhlei cau făcut el la Țibănești. în ținutul Vasluiului. în părăul Gărbovățul, pe hliza răzeșilor, avăndu și Buhle o parte de moșie în Țibănești cau cumpăratu de la Ilie pitar hotărătă și stâlpită de o parte și avănd și Buhle în scrisorile lui un vad de moară neales pe care vadu de moară îl arată la scrisorile Buhlei mai ğos pe părăul satului Țibăneștii. în Gărbovățu în potriva hlizei Buhlei și mai avăndu Buhle și o delniță de făn în șes tot mai în ğos în potriva hlizei lui și mai avănd Buhle și altă delniță, o poeniță în hliza răzeșilor și cu pricina aceștii poeniță șau făcut Buhle moară în hliza răzeșilor, și innecând moara delnițele răzeșilor, și făcăndule pagubă nau suferitu pe Buhle și jăluindu mării tale ne poroncești mărie ta, măcaru de sa fi și răzeșind Buhle cu răzășii și făcăndule pagubă din porunca mării tale liam luat sama. și sau cetit toate scrisorile de cumpărăturile Buhlei și șau aflat acel vad de moară mai ğos unde i lau dat răzeșii și sau făcut buor și mai avănd Buhle și un loc de prisacă in scrișori, și iar i lau dat răzeșii și iam făcut buor în stejar unde sau ales

mai ĝos pe Gărbovăţ, iar pentru acastă delniţă. čau mai avut Buhle in şesu, de la un Grozav, din sus de moară, au făcut schimbu Buhle cu Nestor şi cu alţi fraţi a lui. şi iau dat Buhle. ace delniţă din hliza răzeşilor şi răzeşii iau dat altă delniţa din hliza Buhlei čau avut ei. lăngă casa Buhlei, şi pentru aceea sau aşezat cu răzeşii şi i liam dat tot din ĝos despre hliza Buhlei, şi li sau pus buor iar cămpul au fostu hotărătu mai de multu. şi stălpite hlizele Buhlei din ĝos despre răsărit şi a lui Costandin Holban. in mijlocu, şi a răzeşilor din sus, şi pentru moară fiindu pe hliza răzeşilor. şi păgubind pre răzeşi, după cum sau cunoscut şi nesuferind răzeşi am mai luat sama inpreună cu Bujoranul şi cu Racleş şi tot aşe sau ĝudecat să i să tae moara, şi sau tăet şi Buhle săş mute moara mai ĝos unde iau dat răzeşii şi scriu şi zapisăle ce este în potriva hlizei lui. Iar pentru paguba oamenilor răzeşi iam aşezat să le de Buhle optu lei şi s răbde şi ei de pagubă. căci şi ei lau suferit pănă acum. şi aşe sau aşezat şi ei. şi sau inpăcat ca altă pricină să nu mai fie, între dânşii. şi sau dat şi altă mărturie la măna Buhlei. cum iam ĝudecat împreună cu Bujoranul şi cu Racleş. ca s ştie şi din săleşte încă să ţie trei părţi şi ĝumătate din ĝumătate de sat precum ţine în cămpu.

u Ias lt 7249 Mai 14.

Robii mării tale, Ion Cucoranul biv vornic. Simion Cheşco uricar.

I. 7249 Octombrie 30. (Băceşti 19). Mărturie hotarnică rădicată de Toader Stărcea şi Ion Bujoranul vornici în satul Crăeşti despre Băceşti şi Pănceşti, dând măsurile în funii şi stănjeni. (Copie).

Milostive şi luminate doamne să fii măriia ta sănătos.

Facem ştire măriei tale că vinì la noi Irimia fičorul lui Toader Căpăţină, cu luminata carte mării tale, ca să mergem la sat la Crăeşti la ţinutul Vasluiului ca să alegem nişte părţi de moşie de cumpărătură, care miai fost

poroncit mărie ta cu altă carte a mării tale mai înainte la alți răzeși anume Grume(za). și au fost venit aice și liam fost ales părțile lor și nefiind Eremiia aice față au jăluit mării tale precum sar fi împresurat părțile lui și mărie ta de iznoavă ai poruncit lui Ion Bujoreanul biv vornic de Câmpu lungu, și mie Toadei Stărce vornic de poartă, ca să venim și de iznoavă să măsurăm tot satul Crăeștii și să alegem părțile Irmiei de către alți răzeși și să le stâlpim. Deci noi pe luminata poronca mării tale am venit și am strănsu toți răzeșii și împregiurașii, și au scos toate zapisăle și ispisoace cine ce au avut și stând și luîndule sama pe amănuntul, sau aflat la vornicul Cucorianul, și la fičorii Grumezii un ispisoc de la Vasile Vodă pe ğumătate de sat pe parte de sus, și sau mai aflat la Eremia și la fičorii Oproae un ispisoc de la Vasilie Vodă din ğumatate de sat din partea de ğos. și sau mai aflat un ispiso' din parte de ğos la preutul Ion pe a patra parte din ğumătate de sat, și câteva zapisă pe la toți răzeșii, cari sau aflat și câte *dăori* văndute, ci noi așa am ğudecat din poronca măriei tale care or hi cumpărători mai vechi aceia să stăpîniască moșiia. iar ceia ce au cumpărat mai pe urmă săș caute vănzătoriul de la cine au cumpărat. deci sau aflat un zapis pe a cince parte din ğumătate de sat din parte de sus cumpărat de socrul Cucoranului și a Grumezii mai înainte și sau mai aflat un zapis la Eremiia tot pe ačastă parte, mai pe urmă cumpărat și scălit Grumeză și cumnatul său Istratie diiaconul. Deci noi așa am ğudecat de vreme că ei sint iscăliți în zapisul cel mai pe urmă cumpărat săș țe Irimiia moșie, și ei săș caute vănzașul. iar măriia ta vei ğudeca precum va fi mila măriei tale, și sau mai aflat un ispisoc la Ghiorghie Racleș mai vechiu de cât toate ispisoacele de care măriia ta toți răzeșii pun pricină cum căi răsuflat și nară niči o dovadă asupra lui, ce noi măsurând pământul nu niau ağunsu să dăm tuturor zapisălor ce niau căutat a scăde tuturoru zapisălor, ce mărie ta iarăș vei ğudeca precum va fi mila măriei tale.

Deci purcegând mărie ta a măsura locul am măsurat ğumătate de sat parte de sus cu funii de 20 paşi şi pasul de 6 palme şi am aflat 165 funii fără curăţituri şi am măsurat şi parte de ğos tot cu a me măsură şi am aflat 160 funii şi am găsit şi trei pietre hotari vechi, cari au fost despărţitori bătrânii satul în doaă, şi măsurând seliște, am pus piatră holar în mijlocul săliştii să fie ğumătate de selişte in parte de sus şi ğumătate de selişte în parte de ğos. şi am purces. a măsura dintr'un hotar vechiu în sus parte Irimii de unde să desparte satul în doâ, 43 funii între rânduri de pământuri, şi am pus şi trii pietre hotar una de la dial supt păduri despre răsărit alta la mijlocul câmpului în costişă, a treia în şăs în malul părăului Drăguşănii, dispre apus. şi să aibă a ţine şi din săpături şi din săl şte. şi din vad de moară şi din livezi, cu pomi. şi din locuri de prisăci. şi din tot locul pe cât i să vine parte din parte de sus. Aşijdere şi din parte de ğos învoindu-să Erimiia cu răzeşii anume Stefan Marcu *si* (cu) brat (frate) Ignat Enachi şi cu fičorii Oprae. şi cu fičorii lui Lohan li sau venit parte 68 funi şi funie 20 paşi şi 6 palme, şi sau stălpit şi ačeastă parte din ğos. şi sau pus şi pietre hotară o piatră sau pus dispre răsărit supt pădure, in malul părăului ce să chemă Beiţul şi altă piatră de la vale in gura părăului Beiţului dispre apus lângă drum, şi în malul unui zămnic părăsit, care caută pietrile una spre alta. care întračastă stălpitură ce sau stălpit cu doi din parte din ğos au părţi numai aceşti răzeşi. ce mai sus scriu anume Irimiia cu răzeşii lui, şi să aibă a ţine frăţăşti şin săcături şin sălişte şi din vadu de moară şi din livezi cu pomi, şi din locul de pricină şi din tot l cul pe cât li să veni parte din parte de ğos.

Iar cătă parte au rămas din parte den ğos nestălpită li sau dat ţidule pe a mână cine cât i sau venit parte să aibă a stăpâni cu pace. iar capul hotarului din ğos. să împreună cu hotarul Băceştilor, iar hotarul tij a Crăeştilor parte de sus să împreun cu hotarul Pănceştilor,

unde sau pus şi piiatra hotar, acasta facem ştire mării tale, să fi mărie ta sărătos.

let 7249. Oct. 30

Robii mării tale. Toader Stărce vornic *glod.* Ion Bujoranul vornic iscal.

† Eu Toader răzăş iscal, † Ghiorghe Ostahe răzăş, † Ştefan Marcu răzăş, † Vasile sin Oprii răzeş, † Filip Lohan răzăş, † Sandul Grumeza răzăş, Ignat Scăntee răzeş, Ion Grumeza razeş, Erei Ion răzeş, Ion Cucoranul, Irimiia Căpăţină iscal. „Asemene de pe ce adevărată hotarnică, 1825 Mart 26, Enachi stolnic".

J. 7254 Mai 1 (Băceşti 20). Scrisoare de aşezare între răzeşii de Băceşti şi Chiriiac de Gârceni să ţie înpreună cele 28 fune din Băceşti. (Copie din 1809 Iulie 9).

Noi Chiriic de Gărceni şi eu Solomon şi cu alţi fraţi al noştri. toţ răzăşii de Băceşti ot Bărlăzel, ţinut Vaslui, precum viind noi cu om gospod de neam hotărăt părţile nostre ce avem la Băceşti care pe zapis ce am avut ne sau vinit toată moşiia noastră de o parte întro hliză în parte de jos. doozăci şi trei de funi. şi fune de 20 stănjeni şi stănjăn de 8 palm. care ne sau hotărăt şi cu pietre şi cu buore, cum ne arată hotarnică dar lăngă noi. sau mai lepit şi rudele nostre cu alte hleză ce le sau venit, la înpărţala locului 4 fune, şi aşa nem tocmit ca s avem a ţine toţ înpreună şi la sălişte. şi la vad de moară şi un loc de căr(č)mă şi în tot locul. şi neam dat şi scrisoare unii la măna altora, iscălită şi de hotarnicii rănduiţi.

Eu Eremiia săn Chiriac, Eu Chiriiac ot Gărceni, şi eu To(ade)r nepot lor.

Costachi Gavril vel căpitan.

K. 7254. August 5 (Băceşti 21). Mărturie hotarnică pentru moşia Armăşenii şi Valea Rangoaei de pe Bărlăzel, dând măsurile in funie şi stânjeni, cumpărături lui Aristarh vel spatar de la urmaşii Lungului armaşul.

Facem ştire cu ačastă mărturie a noa-tră că după luminata carte mării sale lui Vodă am mersu la satul Armăşeanii şi la Vale ce să cheamă Răngoaia, care moşie sint pe apa Bărlăzălului, la Podul Lungului, ol ţinutul Vasluiului, care acele moşii sint cumpărătură dumisale Aristarh vel spatar de la Nastasiia femeia Sandului fičorul lui Iliia Lungului, nepotul Lungului armaş, şi de la fičorii săi Ion şi Anton, şi de la fiičasa Doch'ţa cu zapis den vălet 7251 Mai 15, cari aceste moşie au fost şi Lungului armaşul cumpărătură cu zapisă de mărturii şi cu ispisoc de întăritură de la răposatul domn Vasile Vodă din văleat 7154 Mart 15, care ispisoc scriia cau întărit Lungul armaş prea a lui dreaptă moşiia şi cumpărătură a treia parte de sat de Armăşiani cu vad de moară prea apa Drăguşanii unde dă în Barlăzăl şi cu poiană de fănaţ. ce el şau cumpărat de la Neaniul fičorul lui *Marcu Motrea* drept 20 ughi. şi iarăşi au mai întărit Lungului armaş a dmsale driaptă moşie şi cumpărătură iarăşi pe a treia parte de satu de Armăşiani şi cu vad de moară în Bărlăzăl, cei la fănaţu şi cu prisacă, ce el şau cumpărat de la un Petrimanu drept un cal preţeluit drept 80 lei, iarăş cu zapis de mărturii de la mulţi oameni buni şi bătrâni, şi iarăş scriia cau mai întărit Lungului armaşului pe a lui driaptă cumpărătură a patra parte şi dintraltu vadu de moară ce iaste în gura Bărlăzălului unde au fost moara lui Marcu dintrecelaş hotar a satului Armăşănii, ce el şau cumpărat de la Miron de Gărcina drept 10 zloţi bătuţi, iarăş, din zapis de mărturiia de la oameni buni, iar aceste cumpărături cu ispisoc de întăritură de la mai sus numitul încheasă doi părţi de sat de Armăşiani, şi cu 2 vaduri de moară şi cu locuri de prisacă. şi cu poiană de fănaţ încă şi cu o parte dintru alt vad de moară cu tot venitul, şi osăbit niau mai arătat şi alt zapis de mărturiia din văleat

7133 Mart 15 de la Miron de Gărcina scriind că de a lui bună voe de nime nevoit nici asuprit au văndut a lui driaptă moşie den sat din Armăşeani pără la jădiul lui Ţigan, Răngoaia valea în sus, aceste moşii au văndut el Lungului de Olăşai, drept 180 lei bătuţi şi locul tot ales şi stălpit în care zapis sănt peceţi degete a megiiaşi răzeşi ce să hotărăscu cu aceste moşii, şi iaste scris de un preut Misail de Sohuleţ în casa lui Iuraşco, de Hodoreni, şi după poroncă viind noi la aceste moşii. am strănsu oameni buni megiiaşi de prin pregiur anume Lupul Buhle şi fratesău Vasile Buh'e mazili din Ţibăneşti, ce să hotărăscu din sus cu Armaşenii, şi Ilie Găndul. ginere lui Andronic cămăraşul ce trage mosie de cumpărătură în Leucuşeni. şi în Măleneşti. ce să hotărăscu. pe din ğos despre răsărit cu Armăşenii şi cu vale Răngoaia şi alţi răzeşi. ce sau răspunsu de ba lină în Leucuşeni. şi în Mălineşti. anume Andrei Jepău, şi Neculai Jepau şi Ursache Jepău şi Ghiorghiţă Neghină, şi Lupul a Sarii şi Gheorghe ce sau răspunsu toţi nepoţi şi strănepoţi lui Iuraşco care aceşti răzeşi din Leucuşeni, şi din Mălineşti. puind ei pricină acestui zapis a lui Miron din Gărcini, čau văndut Lungului armaş parte din Armaşeni şi cu vale Răngoe într'o sută opt zăci lei, zicănd ei numai cu gurile lor că vale Răngoe, ar fi de hotarul lor Leucuşenii, arătănd ei selişte Leucuşeni de iasta parte de Bărlad. pe Bărlăzel din sus de gura văii Răngoe. dar altă dovadă „nau arătat fără de „căt au arătat ei un uric sărbăscu de la Alexandru Vodă „din valet 6961 Octomvrie 22. scriind că au milui pre a„devărat sluga Ivan Arbure cu un sat anume Leucuşeni pe „Bărlăzel, unde iau fost casa lui şi piste Bărlăzel poian". Dar ei fac seliştea Leucuşeni de iasta parte de Bărlad şi să întind şi pe vale Răngoe care vale Răngoe să pomeneşte din bătrâni, iar Leucuşeni pe vale Răngoe nu să pomenesc. cum şi la uricul lui Alexandru Voda čau arătat ei. arată pe Leucuşeni, şi pe Mălineşti. dar au zăs că sănt la alţi răzăşi ai lor. şi pentru ačasta sau socotit din vreme că zapisul acesta a lui Miron de Gărcini scrie că sau

scris de popa Misailă în casa lui Iuraşco moşului acestor răzeşi de Leucuseni şi sânt peceţi degete a megieşi şi a răzeşi de prin pregur. de au ei prepus, că ar fi rău zapısul, să caute ei pe acel Miron din Gărcini, în scrisorıle lui Chiriiac din Gărcini că acela liau fost strămoş şi au fost om numit şi săş mai caute pe aceşti răzeşi de Leucuşeni alte scrisori mai noi ce ar fi având pe Leucuşeni şi pe Mălineşti şi atunci săi îndrepte. căci Andronic având cumpărături de pe la răzeşi din sat din Leucuşeni şi din Mălineşti şi nefiind neam de a Lungului în Armăşeni şi luînd Andronic hotarnič au făcut sileşte Leucuşeni. o săliştе ce este de iasta parte de Bărlad, în capul văii Răngoe din sus şi mai din sus de ace sălişte tot pe Bărlăzel mai este o săleşte unde să cheamă la vadul Săimenilor şi să pomeneşte din bătrîni din megieşi că aceia ar fi silişte Armăşenilor care Andronic au facut că este selişte Mălineşti şi au străcat hotarăle veche, şi au pus hotare noi, de sau ales cumpărăturile lui. din Leucuşeni, şi din Mălineşti cât iau fost voe şi au înpresurat şi moşie Armăşenii şi părţile răzeşilor celor nevânduţi din Leucuşeni şi din Mălineşti. şi încă au dat răzeşilor celor nevânduţi o parte din Armaşeni care acmu răzeşii aceştie o mărturisăscu. şi nui primăscu să le de loc. din Armăşeni ce poftesc să le de din moşie lor. dară sălişte Armăşeni o arată acei răzeşi pe Drăguşana. iar nu pe Bărlăzel, cum scriu dresale Lungului şi unde arată ei iaste ca de doi trei bordeia. iar nu de casă mari, sau de sat cum sânt săliştele cele de pe Bărlăzel, şi pentru acăste din vreme că siliştе Leucuşenii, o arată la scrisorile răzăşilor de ceia parte de Barlăzel, acolo să ţie Leucuşenii şi de iasta parte de Bărlăzel sânt 2 săleşti una să fie Mălineştii. şi alta să fie Armaşenii şi de sa dovedi zapisul lui Miron de Gärcini čau vandut Lungului armaş şi alte părţi din Armăşeni şi vale Rangoe întro sută optzăci lei, car fi bun, atunci rămâne satul. Armăşanii tot vândut Lungului armaş şi vale Răngoe toată. cum şi vânzare arată zapisul cau dat

mulți banj. măcar că nu pot ei cu gurile lor să facă zapisul său, fiind scris de un preut în casa moșului lor lui Iurașco; și fiind cu peceți degete a megieși și a răzeși de prin pregiur. ce cu scrisori să dovediască și cum am zis mai sus acela Miron vânzătorul să va indrepta din scrisorile Gârcinilor. ce este moș Gărcinilor; dară câtă moșie au rămas de sat de Armășeni afară din stâlpitura lui Andronic. am întărit și noi cu petre hotară, hotarul Armășenilor pe din ğos. despre M linești, să incepe dintrun buor ce sau făcut intr'un stejar în vârvul dialului in rădiu din dial de movila găunoasă. și să pogoară la vale prin rădiu în ğos la o piatră hotar, din margine rediului ce este din dial de o arie de acolo la vale pe muche dialului la o piiatră hotar ce ie întro arie unde sau pus și altă piatră alăture și batia la vale tot în ğos pe muche dialului din dial de altă arie, la altă piatră hotar. și de acolo tot la vale pe muche dialului păn în vale la o piatră hotar. ce iaste din vale de drumul cel mare, din sus de săleste ce o fac de Mălinești, unde au fost vadul Saimenilor, care piatră bate peste Bârlad. pin poiană în dreptul locului și să sue la dial la codru pe un piscu pe din sus de un loc de prisacă și să pogoară la vale, prin codru. și apucă vale ezărului pe supt buza piscului unde se pogoară drumul Gărcinilor in vale iazărului, și apoi să sue la dial prin codru în vărvul dialului unde se hotărăscu cu Gărcni, cum mărgu șalte hotară în codru ce sănt alăture și i·răș niam intorsu la movila găunoasă, in capul hotarului din sus la buoru' din dial de movilă care desparte. rădiul, de acolo din dial și de acolo în sus. la vale iaste rădiul lui Țigan de Țibănești, iar la vale în ğos este rădiul de Armășeni, și de la buor din dial de movila găunoasă tot vârvul dialului in sus de altu buor întralt stejar ce sau făcut drept vie lui Țigan de acolo tot în sus prin pădure la alt buor intralt stejar ce sau făcut despre un loc de prisacă ce iaste pe hotarul Armășenilor, și de acolo la o piatră hotar ce sau pus unde esă drumul ce vine de la Armășeni afară în Țibănești intrun pisc den

dial. de drum şi bate gura văii. Drăguşanii piste luncă in curmeziş până în hotarul Băceştilor. şi tot Drăguşana veche până la capul podului ce este peste Bărlăzel. şi merge drept prin luncă alature cu Băceşti. şi să sue la codru pe un pisc pe diasupra răpii Galbeni. şi tot drept prin codru, în vărvul dialului, unde se hotărăşte cu Gărcinii, şi aşa să incheae şi hotarul Armăşenilor, pe din sus despre Băceşti, iar pământurile încă sau măsurat în Armăşeni cu fune de 20 de paşi şi pasul de şesă palme şi sau aflat cinzăci de pământuri costişe despre răsărit căte 20 de paşi latul şi lungul 13 fune, căte 20 de paşi şi patruzăci şi patru pământuri sau aflat în 2 racle din sus despre apus iară cate de 20 paşi latul şi lungul căte de 10 fune tot căte de 20 paşi fune, şi iarii poeniţă pe Gărbovăţ până în apa Drăguşanii vechi, unde să hotărăşte cu Băceştii. şi sau mai aflat opt fune de iasta parte de Bărlăzel. şes de fănaţe şi treizăci de fune în lungu în poiană peste Barlad, iară şes de fanaţ şi 26 fune latul şesului în poiană şi cinci fune în luncă din sus despre Băceşti. păr în apa Bărladului. aşa sau încheiat tot hotarul satului Armaşenii. Iar vale Rangoe sau măsurat iar cu acăstă fune de 20 de paşi. şi pasul de 6 palme, iarăş numai căt sau hotărat mai an şi sau aflat pe amăndoi costişele cinzăci de pământuri căte 20 de paşi latul şi lungul căte de 13 fune costişe despre răsărit. iar costişe despre apus sau aflat lungul căte 22 de fune pământul, şi iar sau stălpit din piatra veche a Marcovicenilor ce iaste la vale din sus de drumul săpat şi bate la dial în spre apus la o piatră hotar ce sau pus în margine rediului şi de acolo bate pin rădiu la dial în dreptul locului păn la buorul din stejar din dial de movila Găunoasă. de acolo spre apus să hotărăşte cu Armăşenii iar in sus spre crivăţ să hotăraşte cu Hodorenii. iar pe din ğos se hotărăşte vale Rangoe din piatra de supt margine ce au pus Andronic ce despartu Leucuşeni, de Mălineşti, până la altă piatră hotar ce sau pus mai la vale iar in margine rădiului din ğos de lature drumului .care bate drept la vale costiş.

despre apus, pană în părăul Rängoe, la altă piatră hotar, ce sau pus în malul părăului Rängoe. despre apus care bate peste părău despre apus a văii Rängoe. la altă piatră hotar. ce sau pus în muche dialului despre răsărit, unde se hotărăşte cu Marcovicenii, şi aşa sau încheiat şi hotarul văii Răngoae. pe căt au rămas din pietrele lui Andronic căč din pietri la vale în ğos. au luat toată vale Răngoe, şi au făcuto de Leucuşeni. şi pe căt sau îndreptat, şi iam hotărăt am dat şi de la noi ačastă mărturie hotarnică iscălită de noi.

L. 7257 Iunie 30. (Băceşti 22). Scrisoarea lui Neculai monah dată cumnaţilor săi Toader şi Ion Nacul de visterie pentru 20 lei dăruiţi schitului de la Bradureşti unde el şi-a luat rasa călugărească.

† Adecă eu Niculaiu monah zet Nacul făcutam scrisoare me la măna dumilorsale cumnaţilor miei Toder Nacul ot vist. şi Ion Nacul ot vist. precum să s ştie că fiind eu dator unora şi altora şi agiutănd Dumnezău şi cu silinţa dumilorsale am plătit tot datorie şi cu cele ce am rămas ale mele cu totul mam dat schitului de la Burdureşti ot ţinut Vasluiului şi în tot viiaţa me acolo să slujăscu. iar după morte me să aibă dmlor ctitorii a mă griji. cu frica lui Dumnezău. cum sar căde. şi nime altul amestecu să naibă la cele ce ar rămâne după moarte me făr căt sfânta mănăstire. şi purtătorii de grije ce or rămăne după moarte me. iar cine sar ispiti a să amesteca căt de puţin ori cumnat ori fičor meu să fie afurisit şi blăstămaţ de Dumnezău şi cănd mam aşăzat la mănăstire am luat doîzăci de lei de la cumnaţi numiţi mai sus, cari iau dăruit, dmnlor mănăstiri ca să i s cumpere stupi si pentru ca s ştie am dat ačastă scrisoare a me la măna celor mai sus pomeniţi întru care miam pus şi degetul şi au iscălit şi alţi boeri cari sau întămplat la ačastă aşezare de a me bună voe.

It. 7256 Iuni 30.

† Neculai monah zet Nacul, Neculai Hărescul ot visterie martur, Dumitrașco Baischie vatav mam întănplat față, „și eu Ion Mitre post. am scris acesta diiată cu zisa părintelui Neculaiu și sănt martur“.

M. 7261 Mart 24 (Băcești 23). Scrisoare de așezare între moșnenii de Băcești și Stefan Bosie cămărașul de izvoade luând acesta jumătate de Băcești și alți 140 stănjeni din a doua jumătate.

Adecă noi moșeanii de Băceaști. ce sint pe apa Bărlăzălului. în ținutul Vasluiului, anumia diaconul Gavril zet Chiriiac. și Tofan snк Chiriiac. nepot Chiriții căpitan și Costantin snк Apostol nepot lui Solomon. și Ioniță Popa copil din casă. nepot lui Solomon și Tudosie ginerile Ioanii. fetii Titei. și Vasilie cu frații mei, strănepoți Chiriții căpitan și Vintilă biv căpitan ginerile lui Vasilie și Vasilie frate cu Chirița căpitan. și cu alți frați ai noștri, toți nepoți și strănepoți Chir ței căpitan și lui Vasilie și Titii, și Sorii frați fiiori lui Toader Răciul. înstiințăm cu acest zapis al nostru čam dat la măna dumisale Ștefan Bosie cămăraș de izvoade, precum să s știe că cumpărănd dmnelui moșie în satu în Băceaști la văletul 7253 de la Vasile Dabija post. și de la Toader brat lui Vasilie, iară lor hau rămas de la moșul lui Toader logofătul de visterie și lui Toader iau fost cumpărătură de la Panaiotachie biv. vel post. au vrut dumnelui săș aliagă și săș hotărască părțile ces cuprind în zapise, fiind că aceștí Băcești nau mai fost hotărâți nice odată den zile bătrâne și noi văzind căteva zapise ce scoate iam stătut în potrivă. răspunzîndu că nui vom scoate pe toate zapisăle părți, și dintračasta sau născut mari gălceavă. pentru care vinitau cu toții la divan. și fiind rănduiți am ieșit la giudecată înnainte dumisale Iordachi Cantacuzino vel logofăt care numit boiariu în destul sau silit cu luare de samă, ca să poată lumina dreptate, dară fiind aceali vănzări de 60 ani, nu sau putut hotără cu giudecata, făr de căt aflănduse în măna că-

mărașului Bosie un zapis din veleat 7201 de la toți nepoții Leontiiase după cum sânt anume scriși acolo care cuprind giumătate de sat de Băcești, în care sînt iscăliți mărturi cinci boeri mari Tudosie Dubău vel logofăt și Ramandi vel vornic și Donič vel vorn. și Savin vel spat. și Stefan Silion vel clucer. iar protiva acelui zapis nu niau mai rămas alt cuvânt de răspunsu să putem zice că nui adevărat. și lam primit de zapis încredințat și dară cu toții dinainte dumisale vel logofăt am răspunsu. acei doi bătrâni întregi ce s încheaia acel zapis care fac ğumătate de sat să șii ia cămărașul Bosie, și de osăbit de zapisul acela, mai arătând încă șese zapise pe care iarăș au cerut părți, cât pentru aceli zapise niam așăzat și niam primit, săș mai ia peste giumătate de sat încă șapte funii de moșie și fune de 20 stânjeni cari cuprind 140 stânjeni și odihninduse și dumnelui cu ačă ğumătate de sat și cu aceste 7 fune piste ačă ğumătate de sat din părțile noastre, niau dat și dumnelui zapis la mână, precum și noi la mâna dumisale pe acel așăzământ să stăm, deci de sar ispiti vreunii dintre noi a strămuta așăzământul acesta, să fim închinați *hatalmu* o sută de lei dumisale vel logofăt și să luăm și răsplătire de la giudecată. și pentru credința carei am știut carte am iscălit, iară cari nam știut niam pus degetele. Asijdere și eu Manolache fičorul Anghelușei și Anghelușe fata lui Dumitrașco Scântei. ce mă trag din Scântei încă am priimit așăzământul. și eu Athanasie Petrache Macărescul čam fost cămăraș de izvoade am scris cu mâna me așăzământul acesta.

u Iași 7261 Mart 24.

Gavrii diacon Iorga zet Chiriiac, † Tofan snъ Chiriiac, † Costantin Solomon, † Tudosie zet Ioanei, † Vasile, † Vintilă, † Manolachi snъ Anghelușі Scânteoaia † Ștefan zet Nițul, † Și eu Nițul din Nicoară răzeș de Băcești.

„Denainte noastră sau așăzat precum scrie mai sus, holărăndui cu ğudecata ca s ğiure trii *moșani* căs reale,

acele zapis. a lui Bosăe. cari trec peste ğumătate sat în care zapis cuprind 14 fune şi fune de căte 20 stănjeni, nau cutezat să ğu'e şi sau priimit săi mai de 7 fune peste ğumătate sa ce are Bosăe, hotărăt şi de 7 fune sau lăsat şi Bosăe. aşe sau lăet pricina în doaî cu invoiala tuturor".

Iordachi Canta vel logofăt, † trecută la condica de Tănasă căm(araş).

N. 7261 Iulie 21 Băceşti 24). Scrisoarea Ifrimeştilor din Tansa cătră Toader şi Ion Nacul de visterie pentru întoem rea bisericii din Băceşti cu 35 lei.

Adec eu Ifrim şi eu Ion brat Ifrim şi eu Pavăl brat Ifrim. şi eu Savin zet Ifrim. oameni din Tansa ot Vaslui, datam zapisul nostru la măna dumisale Toader Nacul ot visterie şi la măna dmisale Ion Nacul ot visterie precum să să ştie că niam tocmit cu dmnlor să to mim bisărica la Băceşti (Бъчешщи) şi clopotnița să le şindilim cu draniță de stejar. şi cu cui de lemn. liaţuri, căpriori, čor hi străcat să punem noi şi să li dăm gata cu toate čor trebui şi dmnlor să ni de treizăci şi cinci de lei şi la lăsatul săcului di postul Crăčunului să fie tot lučrul gata. Iar de nam da la ză lucrul gata. să aibă dmlui a ne pune zapciu *om gd.* ca să gătim lucru şi să dăm şi cibote noî şi doo.ʌ zăč de lei niau dat dmlor înnainte şi 15 lei dup ce om găti lucru să nii de. şi pentru credințe am pus degetele.

lt 7261 Iuli 21.

† Ifrim ot Tansa, † Pavăl brat lui, † Ion brat lui, † Savin zet lui, „însă draniţa să s ştie că iaste a dmsale Toader Nacul ot v sterie niau plătit nooî mai nainte de am făcuto".

O. 7266. Iunie 6. (Băceşti 25) Cartea lui Scarlat Grigore Ghica Vodă dată la mâna lui Dumitraşco Sălion să şi ia de a zecea de pe partea sa de moşie din Băceşti.

Hw Scarlat Grigore Ghica Vvoda. bjiiu milostiiu gospodar zemli Moldavscoi. datam carte domnii mele. lui *Dumitraşco Sălion* mazil ot Tutova să fie volnic cu carte domnii mele, a ţăne şi a stăpâni a lui dreaptă ocină şi moşie. ce are la ţănutul Vasluiului anume *Băceştii* (dres din *Băşeştii*) cu loc de prisacă, care moşie estę dreptă a lui pe care au stăpănit'o părinţii şi moşii şi tot niamul lui: şi săş ia de a zăce din ţarin cu păini d n fănaţe. şi d n grădini cu legumi, şi din prisăci cu stupi, însă din 50 unul iar fiind mai puţăn să ia căte o păra de stup şi din tot locul cu tot venitul. moşii după obiceiu, şi de va trebui şi holărătură, poroncim dmv. is. de la ţănutul Vasluiului să mergi să io holărăşti. alegăndui parte lui de moşie. de cătră alte moşii, după cum va dovedi. iar avănd cineva a răspunde să vie de faţă. aĉasta poroncim.

lt 7266. lun 6

vel logofăt.

Pecetea domneascâ în tuş roş: Іω Скарлат Гика воєвода. бжію мастїю. гспдрь земли молдавскои. Cap de bou.

P. 1766 Octombrie 28. (Băceşti 26). Carte de judecată a lui Manolachi Costachi vel logofăt în pricina dintre Vasile Buhlea mazil şi Apostol de Voineşti pentru o poiană de fănaţ de pe Ţibăneşti.

† Facem ştirѣ că din luminata poroncă pre înnălţat domnul nostru mărie sa Grigorie Alexandru Ghica Vvoda. sau giudecat de faţă înainte noastră. Vasile Buhle mazil ot Vaslui, cu Apostol şi Pricopiѧ. din Voineşti ot Cârligătură, pentru o poiană de moşii a Ţibăneştii din ţinut Vasluiului, de pe hliza Buhlii. ce în tăriѧ au cosit iarba Apostol şi Procopii, şi au făcut 3 stoguri de fănu, care cetindulisă scrisorile aşe sau dovedit din ispisocul de pără

şi de întăritură al mării sale Grigore Ghica Vvoda cel din veleat 7249 Iuni 15 ces la măna Buhlii, că pe zapisă şi hotarnici ce i sau ales parte de moşie de cătră răzeşi ari moşie în Ţibăneşti. trei părţi şi giumătate. din giumătate de sat de Ţibăneşti dispre răsăritu şi doaî (доуъ) delniţă din şăsu şi vadu de moară în Gàrbovăţu pre hliza lui şi locul de prisacă din costiş, şi răzeşii iarăş asămine au ispisoc de întăritură pe parte lor. după care hotărârea şi pără şi giudecăţi şi învoială, ĉau avut atunce, după aceste ispisoace gspd. de 26 ani au urmat fieşte care parte hliza luì şau stăpânit. iară acum sculăndusă acest Apostol şi Pricopie fiind şi ei răzaşı în moşiia Ţıbăneştii nau căotat săş caute cu răzeşii lor să li de iarbă pe parte răzeşască, ĉau întrat în hliza Buhlii, întrace poiană în tăriia de au cosito, răspunzănd ei acaste că ace poiană au fost de baştină răzăşasca, şi ştiindusă cá şi ei sintu răzeşi, au cosit poiana dar fiind că atunce la hotărăt aşe sau învoit răzeşii pentru o delniţă, a lui Grozav ce o are Buhle pe hliza răzeşilor au lăsato la stăpănirea răzeşilor, şi răzeşii încă iau dat Buhlii delniţa lor ce o ave pe hliza Buhlii; iar aceşti Apostol şi Procopie nepriimind ei ace învoială a răzeşilor celor bătrăni, peste atăţa ani şi peste ispisoac gspd. nu li sau dat ascultarea, la cerirea lor, să stramute hotărăturile şi învoiala ce de vreme că răzeşii delniţa lor ace luată de la Buhle cu învoială au cosito şi acest Apos tol cu Pricopii în tăriia lor au cositu delniţa Buhlii ş· Buhle rămăind fără făn după dreptate aşe să cade să i' de Vasile Buhle banii cheltuiala cosii. şi să li ia fănul, numai stănd ei la învoială, aşa sau priimit. pe giumătate de făn săl ia Buhle, şi să li de cheltuiala făcutului, iar gumătate de făn sal ia Apostol şi Procopie, şi dejma să de pe obiceiu ca să nu rămăe nici o parte fără făn, iar cat pentru o poeniţă ĉau cosito răzeşii. ce Buhle zice căi pe hliza lui şi răzeşii au răspunsu căi pe locul prisăcii lor aşa sau socotit săş ia carte gospod· la is(pravnicii) de ţinut, să li cerceteze acastă pricină şi de va dovedi căi

poeniţă, pe hliza Buhlei, să li ia Buhle dijmă, dintracel fân răzeşilor. iar fiind poeniţa pe locul prisăcii răzeşilor să o stăpânească cu pace. despre Buhle.

(u Ias lt 1766 Oct. 28).

Manolachi Costachi vel logofăt.

R. 1784 Mai 10. (Băceşti 27)· Zapis de vânzare prin care Ioniţă Haciul becer vinde cu 400 lei Lupului Nacul log. de visterie un vad de moară în Ţibăneşti pe Gărbovăţ.

Suret asemine scos de pe zapisul de vânzare morii lui Ioniţă Haciul becer.

Adecă eu Ioniţe Hačul becer, datam zapisul meu la măna dmsale Lupul Nacu biv logofăt ot visterie. precum să s ştie că de a me b ınă voia, am văndut dumisale un vad de moară, de pe apa Gărbovăţului din sat din Ţibăneşti, ot ţinut Vasluiului, cu amăndoaî ţărmurile şi cu moară făcută veche. iar pietrele morei stricate şi izătura ruptă, şi în poiană lăngă arătatul de mai sus vad şi cu loc de prisacă din dial de pòiană, şi cu parte de moşie la cămpu, şi cu trei delniţă de fănaţ ce sânt la şes şi cu parte din pădure şi din luncă şi cu parte den săleşte, şi cu locuri de prisacă ce vor veni în parte aceştii părţi de moşie din cămpu şi din selişte, care arătate părţi de moşie din cămpu şi vad de moară miau fost şi mie de cumpărătură de la Afteniia fata Lupului Buhle şi Afteniei iau fostu aceste părţi de moşie date danie de la sorusa Catrina, iar Catrinei iau fost dat danie de la Costandin Holban med. care acest vad de moară şi părţi de moşie de mai sus arătate, liam văndut dmsale logofătului Lupul Nacu drept 400 lei adică patru sute lei, care bani dăndumii deplin întru mănule mele, iam dat şi eu zapisul meu acesta dinpreună şi cu toate zapisăle vechi căte au fost pe aceste părţi de moşie, adică zapisul Afteniei cel de vănzare, un ispisoc de la Antiohie Vodă din leat 7205 Iulie 23. şi trei zapisă a morii şi un zapis a locului cel de prisacă lăngă moară, şi doaî zapise de moşia lui Holban şi trei cărţi

gospod. tot a lui Holban şi trei mărturii de danie cum şi hotarnica ca de acmu înainte săi fie dmsale driaptă ocină şi moşie şi să o stăpânească făr de nici o supărare de cătră nimene. iar când sar întâmpla să iasă părţile aceste de moşie sau vadul de moară cu vreo pricină atunce eu să aibu a răspunde, şi pentru mai adevărată credinţă mam iscălit şi însumi cu măna me.

lt 1784 Maiu 10

Ioniţ Hač becer am vândut.

„Inaintea noastră viind vânzătoriul de neu aratat au mărturisit că de bună voia sa, au vândut parte de moşie cu vad de moară, după cum să cuprinde mai sus prin zapisul acesta, şi după tocmală şau luat şi toţi banii deplin, pentru aceea dar sau încredinţat zapisul acesta şi cu a-noastră iscalitură.

1784 Mai 10

Gheorghe Sturze vel logofăt, Ştefan Sturze vel vornic, Iordachi Ghica vel vornic, Ilie Catargiul vel vornic, Ioan Başotă vel ban. Pavăl Haciu post. martur. „Scos asămene de pe zapisul cel adevărat, poslăduindnsă din cuvânt în cuvânt, Mihai Jora vornic, Iordachi Balş vist.

14) Document din 7202, Iunie 26, Iaşi

Sumar Zapis de vânzare prin care Năstasie, sin Loghin vinde verilor săi toată partea sa din Marcoviceni, de pe îmă-sa Axana, cu 18 lei bătuţi.

(Moşia Dumeşti, seliştea Marcoviceni IV, 32). Hârtie coală.

† Adec eu Nastăsie fičorul lui Loghin, şi a Acsanii ꙟмнѫме, scriu şi mărturisăscu cu acestu adevărat zapis al mieu pre | cum eu de nime silitu. nice asupritu ce de a me bună | voe. am vândutu a me dreaptă ωcină şi moşie. toată | parte me ce mi sau vinit di pe ꙟмнѫме Acsana din | satu. din Marcoviceni. dumilorsale verilor miai anume | lui

Postolachie şi lui Neculai şi Radului. şi lui Chiriiac | acasta parte w am vandut. dumilorsale. din tot locul cu | tot vinitul din campu. şı dintrapă cu vad de moar | şi cu fănaț. şi cu pădure. şi cu poeni. şi cu locuri de prisaci. şi cu tot locul cu tot vinitul dereptu | 18 lei bătuț. şi banii mi au datu. deplin întru | manule mele. deč ca să le fie dumilorsale дрեаптѣ wcină şi moşie în več. şi pentru | credința, mai ğos. mi am pus degetul şi alți oameni buni carii sau prilegit mai ğos, şau pus degetele şi cini | au ştiut carte au iscălit să fie de mare credință | şi de pe acesta zapis al mieu. să aibă aş face şi dres domnescu. | ca s fie de credința.

u Ias let 7202 Iuni 26.

† Ghiorghi sahăidăcar martur, † Nastasie, † Irina sor lui Nastasie am pus degetul şis martur, „şi eu Gligore čam fost postelnic mam tănplat la časta vănzare şi la facutul zapisului sânt martur“, az Gavril Mogălde iscal, az Gligore biv postelnic, Grecul călăraş de Țarigrad, † Vasăle, † Ghiorghie martur. Toader martur čam fostu cărşmar la Neculai cupeț. Eu Mihalce am scris zapisul şis şi martur, az Mihalce iscal şi martur, Ion Gheorghi martur. az Toader iscal.

Moşia Dumeşti cuprinde foarte multe documente vechi în pachetele sale aflătoare la Epitropie. Dumeştii au înghițit în trecutul lor 10 alte trupuri de moşii de prin satele din jur, pe unele desființându-le, la altele răşluindu-le prin cumpărături ori danii deosebite şurine de la răzeşii vînduți. Cel care a tulburat paşnica desvoltare a satelor

din împrejurimi şi a întrulucat într'o mare moşie hlizele răzeşeşti a fost marele visternic şi cumnat a lui Vasile Vodă Lupul, Iordachi Cantacuzino între 1640 şi 1660. Vom da la vreme întinsele lui cumpărături, toate de bună voe şi cu bani gata bătuţi, de la obştiile de răzeşi din cele 10 sate din jurul Dumeştilor.

Moşia Dumeşti cuprinde în 10 plicuri următoarele acte.

1). Trupul Marcoviceni-Leucuşeni 13 acte, din cari 6 din secol. al XVIII, şi 7 din secol. al XIX-a.

2) Trupul seliştei Slobozeni cuprinde 21 acte, din care numai 5 din secol. al XVIII.

3). Trupul seliştei Leucuşeni şi Mălineştt cuprinde 37 acte, din cari numai 9 din secol. al XVIII-a şi 6 din secol. al XIX-a.

4). Trupul seliştei Marcovicenilor cuprinde 52 acte din cari numai 6 din secol. al XVIII-a şi 5 din secolul al XIX-a.

5) Trupul seliştei Meleşcani 8 acte, din cari 5 din secol. al XVIII-a.

6). Trupul seliştei Ţigăneşti cuprinde 20 acte, toate vechi.

7). Trupul seliştei Mireşti, Glodeni, Jigoreni şi Găureni cuprinde 21 acte. din care 18 din secol. al XIX-a.

8). Trupul seliştei Ciceşti cuprinde 19 acte, toate vechi.

9). Trupul seliştei Boraşti cuprinde 17 acte toate vechi.

10). Trupul Dumeşti cuprinde 27 acte din care 10 sînt din secol. al XVIII a, iar 12 din secol. al XIX-a.

In total arhiva sf. Spiridon cuprinde pentru Dumeşti 235 documente, unele începând din secol. al XV-a în coace. Din toate aceste 10 selişte se păstrează azi satele Jigoreni, Glodeni, Găureni şi Dumeşti, toate la Vaslui; avem un Leucuşeni în Roman şi un Meleşcani în Tecuci; iar despre seliştele Slobozieni, Marcoviceni, Ţigăneşti, Mireşti şi

Cliceşti n'avem nici o urmă, rămânând ca blize de moşii în trupul mare al Dumeştilor.

Cele mai vechi acte în pachetele moşiilor se găsesc cu referenţă la trupurile de moşii şi sate dispărute. Aşa din cele 10 selişte intrate în trupul moşiei Dumeştilor, cele mai vechi acte se găsesc în pachetul 4 al Marcovicenilor.

Ele ne vorbesc de mersul proprietăţii în secol. al XV-a, şi se sue cu începuturile sale în secol. al XIV-a.

In 1442 August 10 Ilie Vodă şi Stefan Vodă, fraţi, întăresc slugii lor drept credincioase, lui Marcu şi surorii sale Stanei, fii lui Iliaş Bontea, cum şi nepotului lor de soră Micul, satul Bonteştii pe Stebnic şi Bonteştii de jos pe Bărlad, unde erau 2 fântâni, dăruit de Alexandru cel Bun tatălui lor Iliaş Bontea pentru slujbele făcute de el faţă de domn. Bontea bătrînul era mort în 1442, cum şi una din fetele lui, mama lui Micul; Iliaş Bontea s'a fost născut dar cătră 1350 cel puţin, căci în răstămp de 70 de ani vedem şi pe tată şi pe una din fete morţi. Bontea tatăl lui Iliaş a fost contemporan cu descălecătorul Bogdan cătră 1350. (Isp. şi Zapise I. 1. 14).

Cel întăiu stăpân Iliaş Bontea, dăruit de Alexandru cel Bun cu moşie pe Stebnic, izbuteşte a da numele său aşezării sale la vărsătura Stebnicului în Bărlad, unde face fântână şi aşază moară. Două ape curioase ca nume udă Vasluiul: *Stavnicul* şi *Stebnicul*, amândouă numele sînt slavone: în *Stavnic* avem tulpina Ставъ heleşteu, iezere; iar în *Stebnic* avem malorusul Стѣбникъ, care însamnă roiu de albine şi coşer de grău. Cum însă Vasluiul şi azi are de marcă un roiu de albine, deci un *Stebnic;* urmează că pe valea apei de azi Stebnicul au fost din vechi prisăci, livezi, poene, unde populaţia din loc se ocupă cu creşterea albinelor. Cei cari au dat întăi nume apelor Stebnic şi Stavnic nu erau români, ci slavi din regiunea Nistrului şi Niprului, în gura cărora umblau cuvintele *Stavnic* şi *Stebnic,* cu înţeles comun, rămase în gura proprietarilor mai noi ca denumiri de ape, desbrăcate de înţelesul lor

comun.—Vechii prisecari de pe valea Stebnicului n'au izbutit a-şi face asezări, de sate, nici a-şi valorifica titlul lor legal, nefiind stăpînire, care să le întărească titlul lor de proprietate, ca să rămână la urmaşi. O dovadă în afirmarea noastră este că la gura Stebnicului pe tot locul intre Stebnic trei Bărlad, cel care şi-a legat numele de asezare, ba încă de 2 aşezări de sate a fost acest Bontea, descălecător de ocini înainte de 1400, a cărui fiu Ilieş capătă titlul de proprietate, şi se aşază pe Stebnic. Iliaş Bontea având trei copii: Marcu, Stana şi altă fată; copiii şi-au sporit aşezările şi aşa au dat numire de Bonteşti, de sus—pe Stebnic, şi de jos—pe Bărlad, mai apoi Tacmăneştii, la aşezările lor gospodăreşti.

S'ar întreba cineva acum: primul stăpân legal dovedit: Iliaş Bontea, putut-a expropia pe cineva? sau căpătând uric de stăpânire de la Alexandru cel Bun, fost'a el jude satului ca să se bucure de folosul slujbei lui? Foarte mulţi din juzii pomeniţi în actele secol. al XV-a nu şi-au legat numele lor de satul peste care erau juji, dovadă că însărcinarea de jude era un atribut de stat, nu teritorial, şi vremelnică, ne cum de moştenire. Cel intăiu Bontea nu ni se arată să fi avut vre-un titlu de stat, ci simplu stăpân de moşie, ca atâţia însăditori de ocini, cari au rămas la ţară şi au roit elementul romănesc pe tot întinsul ţării Moldovei din Carpaţi la Nistru şi Mare.

C'ne să fi fost *Bontea?* Unul din mulţii slugitori ai domnului, cari slujind ţării şi lui Alexandru cel Bun ca *vileaz* ori *voinic* ori *soldat*—ceia ce e tot una—a căpătat pămînt pe Stebnic. *Bontea* e formă patronimică ca şi sinonimul să *Bontaş*; *Motea-Motaş*; *Mancea-Mancaş*; *Hogea-Hogaş*, etc. In *Bontea* avem rădăcina *bont*—mlr. бунт, care însamnă: *revoltat, pistrui*. In loc de a vedea în cel dintăi Bontea, tatul lui Iliaş un simplu *revoltat* contra unei stări de lucruri, cum erau toţi descălecătorii lui Bogdan, faţă cu situaţia creată de Regele Ungariei Laslău, mai degrabă trebue să vedem în primul *Bontea* o poreclă dată după înfăţişarea feţei, că era cu pete pe faţă, şi i s'a zis în limba de atunci *Bontea*—apoi Bontaş, cum i s'a zis lui

Gânscă-*Husea*, iar lui Capră-*Țiban*. Cu toată porecla slavă, eu îl cred pe bătrânul *Bontea* un curat moldovan, din acei cari după părerea acreditată a lui D. Cantemir, se găseau numai în rîndul săditorilor de ocini.

In actele Marcovicenilor al doilea act în serie cronologică vine uricul din 7010 (1502). Mart 14 (Ispisoace și Zapise I. 1. 42). In alte urice ale timpului se vorbește de alți Bontea și Bontești. Așa în 1490 Ianuarie 14 Toader Marele, strămoșul răzeșilor din Călugăreni din Vaslui, peste deal de Bărzești, cumpără Bonteștii dintre Bărlad și Stebnic cu 70 zloți tătărăști de la T. Hărniș și de la nepoții săi Bilțu și Nicoară Șeremet, „село нарицаемое Бонтещи, межи Бръладь и межи Стебник". Satul cumpărat de Toader Marele, nu venia dar pe locul, unde azi e Călugăreni. ci exact e unul din satele de care vorbește uricul din 1442, „село нарицаемое Бонтещи на Стебникѹ, и дрѹгое село на Бръладѣ, где сѹт нижнїи Бонтещи и мѣсто шт малина на Бръладь".

Iată dar instrăinat prin vânzare satul Bonteștii din vale „între Bărlad și Stebnic". Care să fi fost cauza instrăinării? Bonteștii de jos intrase în stăpînirea probabil a Stanei; barbatul ei Teodor Harniș, batrin, murindu-i femeia și fetele sale, se hotări a-și vinde ocina împreună cu cei 2 nepoți ai săi: Bilțu și Nicoară Șeremet, lui Toader Marele. (Surete și Izvoade I, 151; Ion Bogdan „Doc. lui Stefan cel Mare I, 287"). In 7217 Noem. 9 se știa că Bonteștii de jos pe Bârlad sint Tăcmăneștii, a căruia hotarnică o ridică T. Cujbă vornic de poartă (Surete ms. XXIII. B. 773).

După alți 5 ani, un alt Bontea, Mihul cumpără cu alți 3 frați și cumnați jumătate din satul Fofășaseștii pe Cuțitna cu 80 zloți tătărăști (I. Bogdan o. c. II, 41). Din această legătură de fapte, reiese că de și Iliaș Bontea și cu cei 3 copii ai săi izbutise a sădi 2 așezări de sate: Bonteștii de sus și Bonteștii de jos, cum însă între copii au fost 2 fete, ele înstrăinându-și prin vînzare ocinile lor, așezările lor s'au surpat, iar singurul băet, Marcu Bontea, trăind ceva mai în susul văii Stebnicului, și trăind el și cu urmașii săi pe locul așezărilor sale, a dat naștere la alt sat numit pentru urmași *Marcoviceni*, adică satul lui

Marcu, Marcov. Marcu Bontea ni se dă să fi avut acești copii: Mihul Bontea, Nistra, Dragoș și o fată căsătorită cu Băla fratele Mălei, ficiori lui Ivan. Nistra are acești copii: Fetca, Ileana și Anușca; Dragoș are pe Stanciul, Avăr și o fată căsătorită cu Terpea; de urmașii lui Mihul Bontea nu știm, întru cât el își mută așezarea pe Cuțitna; iar femeia lui Băla se dă a fi avut acești copii: Stana, Zoica Marina și Parasca, ce dau naștere la satul Băleștii pe Stemnic, după tatăl lor Băla. (I. Bogdan o. c. II, 206, I. 27).

Intre 1442 și 1502, adică în timp de 60 ani s'au urzit 3 sate nouă în văile Stehnicului și a Bărlăzelului: Marcovicenii de la Marcu Bontea, Băleștii de la Ivan Băla cumnat lui Marcu și Terpeștii după Terpea, ginerele lui Marcovici Dragoș.

In 1502 Mart 14, intervine o împărțală între frați și veri și Stefan cel Mare dispune astfel împărțala ocinilor: jumătate de sat din Marcoviceni, unde își aveau casele lor Nistra și Dragoș Marcovici „где были домове Нистрины и Драгошевы" il dă Fetcăi, Ilenei și Anușcăi fetele Nistrei; iar cealaltă jumătate de sat o dă copiilor lui Dragoș Marcovici, Sima și Urata și satul Terpeștii pe Bărlăzel, dat nepoților Stanciului lui Jurie și Isaia, (Ispisoace și Zapise I, 1, 40).

După 44 de ani vine un nou act de împărțeală între urmașii stăpânilor din 1502. Pătru Vodă Rareș dispune prin uricul său din 1546 April 15 (Ispisoace și Zapise I, 1. 73), astfel: jumătatea de jos din Marcoviceni o dă copiilor celor 3 fete a Nistrei: Bărlad și Ion ficiorii Fetcăi, Neaga fata Ilenii și Toma, Nastea și Fădor ficiorii Anușcăi; iar jumătate de sus din Marcoviceni o dă copiilor lui Avăr: Sima Marcovici și Urâta, Stanciul fiind sterp. Satul Terpeștii, cari acum se numește Borăștii „село Терпѣщіи що сѧ тепєрь имєнѹют Борѫщіи що на Брълаѧдѣ", il dă la 5 frați: Mihăilă, Dumitru Căprioară, Magdalina, Marcu și Anghelina, probabil ficiorii și ginerii lui Iurie Borra. După cum, după numele ginerului lui Dragoș Marcovici—un Terpea s'a dat nume la așezarea lor Terpeștii, asemene

şi după ginerele lui Terpea,—Jurie Borra s'a dat prin cei 5 copii ai săi numele de Boråşti la satul ce apucase a se numi cu o generaţie mai înainte Terpeştii. Deci cine să fi fost acel *Bora*, scris în urice *Borra*? Incă din secol. al XV-a, trăia în gura Horăiatei pe Bărlad, la satul Movila, unul Bora, *care a fost jude*. Acest Bora jude a trebuit să trăiască acolo după 1400; şi nu greşim de-i dăm de ficior al său pe Şandru Borra pan şi parcalab de Chilia împreună cu Maxim între 1479 –1480 (I. Bogdan „Doc lui Stefan cel Mare" I. 225—235; Surete VIII. 92.). Un ficior al acestuia este Jurie Borra, ginerele lui Terpea; şi din cei 5 ficiori ai săi cel mai de samă fu Mihăilă Borra—zis şi Borăscul—uricarul des pomenit în actele timpului între 1546—1556. (Surete şi Izvoade I. 184, 216, 369, II 348; V, 135).

Asîfel s'au petrecut în mod liniştit şi paşnic faptele de stăpânire de pământ pe valea Stebnicului şi a Bărlazelului de la 1400—1550; iar pentru înţelegerea tuturor acestor fapte, dăm încrăngătura generaţiilor de stăpâni, aşa cum iese din documente, (vezi pg 90).

Din spiţa întocmită se vede cum a curs proprietatea de la 1400 şi cum din trunchiul străvechiu al Bonteştilor s'au născut 4 aşezări de sate: Marcovicenii, Băleştii, Terpeştii şi Boråştii, după devierile de proprietate prin linia femeiască şi prin aşezările de case şi gospodării a noilor proprietari pe alte văi sau coste de deal. Toate celelalte hlize—în număr de 10—nu s'au născut din trupul Marcovicenilor, ci părţi din ele au intrat în trupul Marcovicenilor prin cumpărături mai nouă, începând de la sfârşitul secol. al XVI-a

In Marcoviceni stăpânirea a curs liniştit în generaţiile de după 1546. căci alte acte de stăpânire nu mai găsim până în 1617 Iulie 10, când Nastea bătrâna de la 1546—cumpără cu 8 taleri de argint un loc de prisacă pe valea Nancăi, unde dă în Bărlad, de la Vasile Dărăban ficiorul lui popa Lupan (Ispisoace I. 2, 109): După alţi 34 de ani,

Bontea (Pistruiul). 1350- 1420

Iliaş Bontea (1380—1450)

Stana căs. T. Hărniş | **Marco Bontea** (sat. Bonteşti) (1415—1460) | fată

fată căs. Bilţu | fata căs. Şeremet | Mihul Bontea | Nistra (1440—1460) | Dragoş Marcovici (sat Marcoviceni) | fată căs. Ivan **Băla** (sat Băleşti) | Micul

Stana | Zoica | Parasca | Marena

Bilţu | Nicoară Şeremet | Fetca (1470—1520) | Ileana | Anuşca | Stanciul | Avăr | fată căs. **Terpea** (sat Terpeşti)

Bârlad | Ioan (1500—1550) | Neaga | Toma | Nastea | Fădor | Sima | Urâta | Isaia | fată căs. **Iurie Borra** (sat Borăşti)

Mihăilă, Borra uricar | fată căs. Dum. Căprioara | Măgdălina căs. Ciobotuşco | Maria căs. Pantea | Anghelina căs. Liciul

In 1651 Iulie 2 un alt răzeş din Marcoviceni Vasile Fâscă şi cu femeia lui Mărica îşi vând pentru 17 lei partea lor de moşie cu tot venitul, lui Ionaşco Murgoci şi femeii sale Iftimia. (Ispisoace III. 1. 3). Acest Murgoci se vede că era răzeş, de oare ce la vânzare nu se invoacă protimisul, întrebării de rude sau răzeşi. Murgoci are de copii pe Alexandru Murgoci căsătorit cu o Alexandră, Stogul Murgoci şi Floarea căsătorită cu un Matei. In 1658 April 15 cunoaştem o altă vânzare pentru 15 lei a Drăgălinei către Dima şi soţia lui Aftimia.

Cu anul 1680 stăpânirea în Marcoviceni se tulbură, căci prin danie fraţii Andronic şi Stefan de visterie capătă partea Ruxăndeştilor din jumătate sat de Marcoviceni de la Nicoară Cotan şi ficiorii săi Costantin, Galion, Samion şi Buna, în 1680 Februarie 20. (Ispisoace IV, 1. 39). In o serie de zapise de vânzări se arată ce anume răzeşi şi-au vândut hlizele lor după 1680 lui Andronic de visterie şi jupânesii sale Marii.

Pentru mersul proprietăţii în Marcoviceni, cumpărăturile lui Andronic au făcut să se spărcuiască aşezările răzeşilor urmaşi ai lui Marco şi să se unească trupul Marcovicenilor cu cel al Leucuşenilor către 1690 în mâna aceluiaşi proprietar: fraţii Andronic şi Ştefan de visterie, iar vornicul de poartă Gh. Blebea şi cu Ionaşco clucer hotărnicesc Marcovicenii in 1690 Mart 2. (Ispisoace IV. 1, 160).

Din hotărnicia rădicată şi din catastihul de pământuri cumpărate de cei 2 fraţi, se vede câtă era obştia răzeşilor din trupul Marcovicenilor. Mulţi din răzeşi nu mai trăiau în Marcoviceni, aşa că erau mai mulţi stăpâni de cât aşezări de case şi de gospodărie; apoi erau o sumă de femei, cari au fost totdeauna un element de deviare în mersul proprietăţii înlesnind transmiterea proprietăţii prin cumpărare la mâni străine; în fine întrulucarea mai a tuturor şurinilor în mâna aceluiaşi stăpân a surpat aşezare de sat, făcînd ca în secol al XVII să se uite satul Marcoviceni, rămânând ca o selişte de sat. ѕелище iar nu село.

Răzeșii din 1690 uită de vechii stăpâni ai Marcovicenilor. Pentru ei nu mai sînt bătrâni nici stăpânii din 1502, nici urmașii lor din 1546; ci apar alți urmași ai acestora ca bătrâni ai satului. Rămăsese statornică împărțarea în 2 giumătatea de sus despre Sohuleț a urmașilor din Nistra, și giumătatea din jos despre Bărlad a urmașilor din Dragoș

Iată tabloul împărțirei țarinii satului Marcoviceni în pământuri.

Marcoviceni în curmeziș 220 pământuri															
Jumătate de sus 110 pământuri									Jum. de jos 110 pământ.						
36 pământuri bătrânul Ruxăndeștilor		36 pământuri bătrânul popa Misail			36 pământuri bătrânul Cotinici				36 pământuri bătrânul Mogâldești			36 pământuri Ionașco Murgoci și sora lui Nastasia Borososaia		36 pământuri	
18	18	12	12	12	9	9	9	9	12	12	12	18	18	18	18
Anndronic și Stefan, de visterie. Vasile, Cerna, Costandin, T. Chiță a 3 păm.	Druma: Nicoară [19]), Vlasă, Ionașco, Gavril [20]), Merla [21]), Mărica à 3 păm.	Urâta călugărița [18]).	6 Urzică. 6 Hăgiul.	6 Hăgiul cu răzășii lui. 6 Popa Misail cu ai lui: Mihalcea [14]), Drăguna [15]), Anghinia [16]), Iordachi, Istina [17]).	Neculai [13]).	Arsenie [12]).	Dochița [11]).	Arvasia [10]).	Ciurlea Ciujdoae.	Lupan, David și Vas. Buhăescul.	Simeon Mogâldea cu fii săi: Gavril [5]) Neculai [6]) Portasia [7]) Anița [8]) Sanda [9]) Anghelina câte 2 pământuri de fie care.	Nastasia Borososaia [4]).	Ionașco Murgoci, Floarea cu Matei [3]).	Drăgălina îl vinde lui Alex. Murgoci [2]).	Vasile Fâscă, îl vinde lui Alex. Murgoci [1]).

Nota. Toate pământurile pe numele răzeșilor numerotate de la 1—21 au intrat în mânule celor 2 frați Andronic și Stefan de visterie.

Nu putem stabili imediata legătură între bătrânii Marcovicenilor din 1690 cu stăpânii din 1546; dar stăpânirea a curs neîntrerupt din tată în fiiu, sau ca zestre de la socru la ginere.

Cine erau cei doi harnici cumpărători, cari în scurt timp au concentrat în mânule lor 118 pământuri în Marcoviceni, lăsând răzeșilor numai 112 pământuri? In pachetul VII al seliştei Mireştilor ni se dă spiţa urmaşilor din Mirul, boerul trăitor în secol al XV-a.

Andronic şi Stefan mai au acești frați și surori: Vasile colivarul, popa Toader, Costandin şi Chiţa; toţi ficiorii lui Grigore *Zavul*, nepoţi popei Andronic, strănepoţi lui D. Sprânceană, acesta strănepot Mirului. (Dumeşti VII. 14), Acest Miru își avea din vechi aşezările sale pe Tutova (Surete şi Izvoade IX, 16). Răzeşi cei doi frați în săliștea Mireștilor, ei intră cu danii ca răzeşi şi în Marcoviceni.

Dar despre acestea vom da lămuriri, mai jos.

15) Document din 7202, Iunie 29, Iaşi.

Sumar. Cartea Ducăi Vodă scrisă la A. Ramandi vel vornic şi Gh. Străzescul vornic de poartă să cerceteze pricina de pământ la Urecheşti între Dima parcalabul şi răzeşii de Urecheşti, cum şi de cumpărăturile lui Enache Conţăscul nefiind răzeş.

(Moşia Coţofăneşti, seliştea Urecheşti I. 25). Hârtie coală.

† Iw Costandin Duca Voevoda. bj. mlst. gspdriu zemli Moldavscoi. scriem Domniia mia la cinstit şi credincos boiarinul nostru dumnelui Alicsandru Ramandi biv vel vornic. şi la Ghiorghiţ Strezascul vornicul de poartă. damuv ştre pentru părţile de ocnă ce are cumpăraturi la sat la Urecheşti. Dima ciau fost părcălab şi nu să pot tocmi cu raziașii cini mai au moşie. acolo la acel sat, căci pe unde arată lui raziaşii siamnele locului cumpăraturilor. Dima zice că are strâmbătate, că nu iaste locul de-

ĭau tot întroprotivă, precum iaste în frunte să hie peste tot locul, şi răziaşii nu socotescъ acela lucru cu dreptate, şi de câtva ani cercândui Dima săş ia de a ꙋѧчѧ pe unde ar hi dreptъ şi răziaşii nau tăgăduit, şi nau vinit săi dea; deci iat că scriem dumilorvoastre. să vă sculaţi şi s miargeţi acolo la sat la Uricheşti: şi să strângeţi oameni bun. mѧgiiaşi de penpreğur. şi răziaşii locului şi cu bună dreptate să socotiţi şi s măsuraţ locul cu funѧ. şi în frunte pe undei mai lat. şi pe undei mai îngust. şi s socotiţ cumpărăturile Dimii părcalabului. pe drease şi zapise ce va hi avându, săi scoateţi locul pe dreptate, unde va hi locul mai lat. aşijderia să ia şi Dima şi răziaşii tot aşia. şi s puneţi stâlpi săi aliageţi locul Dimii. despre răziaşi pe dreptate. aşijderea cât loc să va afla a Dimii tăgăduit de câtră răziaşi. şi nau vrut să il arăte săi ia dijma. să plinit de la răziaşi. cât iar face dijma. şi iarăşi mai jeluiaşte Dima. pre o sam de oameni zicându că s scoală acei oameni. şi scot neşti zapisă. cum au cumpărat şi ei nişte părţi de ocnă. de la vânzătorii. ĉau vândut Dimii. şi cându au cumpăratu Dima. acei oameni au fost de faţă. şi nѣmicъ nau zis. nici au arătat zapis atuncea. deci iarăşi să socotiţi dumnevoastră. şi pentru acele zapisă. să le luaţi sama. de când scriu. şi denainte cui sau făcut. şi de se va afla zapisăle minĉunoasă. să hie acei oameni de gloab. dumisale logofătului celui mare. aşijderele. pentro parte de ocnъ. ce sau sculat Enachi de Conţăşti diau cumpărat de la nişte răziaşi a Dimii. din Uricheşti. şi Dima zăce că pe

dănsul nu lau întrebat. căndu au cumpărat şi oblicindu Dima. iau trimăs plata čau fostu datu înapoi, căci Enachi iaste strein nare triab la aciale ocine. și Enachie nau vrut săş ia înnapoi čau fost dat. deci iaraş să socotiţi de nu va hi avăndu Enachi triab la ača očnѫ. hiindu strein nu încape. el să cumpere. înnainte răziașilor ce s aliageți și aceia parte şi s o daţi pre sama Dimii. şi Enache săş ia plata ce va fi dat. de la Dima. şi pe cum veţi socoti, şi veți aleage înpreună cu cameni buni. să faceţi dumnevoastră și o mărturie încredințată să avѫm ştre.

u Ias vlt 7202 Iunie 29.

vel logofăt uč (a învățat).

Pecetea domnească în tuş roş cu exerga : † Ιω Костантин Дѹка воєвода. бжїю млстїю гспдрь землн молдавскон. ‡зса. Cap de bou.

16) Document din 7202, Iulie 8, Iaşi.

Sumar. Cartea Ducăi Vodă dată la măna fămeii lui Enache Conţescul, cum să-şi ia de a zecea de pe părţile ei din Urecheşti.
(Moşia Coţofăneşti, seliştea Urecheşti plic I. No. 26). Hârtie filă

† Ιω Constandin Duca Voevoda. bjiu mlstiiu gspdrь zemli Moldavscoi. datam cartea domnii meale ceaștii, fămei a lui Enachi Conțăscul. ca s fie volnică cu carte domnii miale aşi ținia şi aş popri. a sa parte de očnă şi moșie. de la Uricheşti. din parte despre Zosiani. şi diaspre Susiani. cari şi ei ii iaste de cumpărătură. deci ca s fie volnică aşi lua şi de a zeaci, din ţrnѫ şi din fănaţ. și din

gradini. şi din tot locul. cu tot vinitul. ce sar afla pre acea parte de ocnă, şi moşie. şi nimea să nu ste inprotiva carţii domnii miale. iar cui ar pă. ria cu strămbul. şi avăndu ceva mai multu a răspunde. sa vie de faţ aicę la domniia mia şi s aducă şi dreasă-zapis ce va avia viindu la domniia mia ca s le aflăm giudeţul.

u Ias.lt 7202, Iuli 8.

Pecetea domneasca în tuş roş cu exerga: † Іѡ Константин Дѹка воєвода. бжїю мл҃стїю гсдрь земли молдавскои. ‡ зєа. corona, cap de bou, stea, soare, luna.

Moşia Coţofăneşti cu satele şi siliştele de pe dânsa cuprinde în două pachete 97 acte, din care plic I, Urecheştii 57, iar plic II. Bâlca 40 de numere. Din aceste 97 acte cele mai multe privesc transmiterea proprietăţii in secol. al XIX, şi anume 22 pentru Ureche₃ti (de la No. 36—57), iar 15 pentru Bâlca (de la No. 26—40). Din restul de 60 acte, cel mai vechiu e din 1621, căci actele vechi lipsesc. Pe lăngă alte motive generale de pierdere de acte vechi, ce vin şi la alte trupuri de moşii, ca foc, prădăciuni de tălhari, călcări din partea Tatarilor, putreziri în pământ, amanete nescoase şi prăpădite, la Coţofăneşti a fost şi însuşi proprietarul, căci moşia intrănd în mâna unui om străin de ţară—doctorul M. Ferate conte ungur—, el ducându-se in ţara lui după mazilia lui Mihai Racoviţă, a căruí doftor era în 1727, a luat cu sine toate actele vechi de stăpânire. Aşa lipseşte hrisovul lui M. Racoviţă, prin care întăreşte dr. M. Ferate stăpânirea în Coţofăneşti, de si fiul său „Groful" Mihai Ferate le va prezinta la stărostia Putnei şi la Cesaro-Crăiasca administraţie a Romanului în 1790 Sept. 30, când partea Moldovei de la Siret spre munte era administrată de Nemţi, şi va cere restituirea moşiei Coţofăneşti după hrisovul lui Racoviţă M. Vodă.

Din această cauză specifica nu putem spune nimic de începutul aşezărilor din acest ungher de loc de pe valea Trotuşului şi a paraelor ce se varsă în el: Băca limpede, şi Bălca turbure, Larga sacă şi Zghiera, Tămăşoaia, Stâna, Străminoasa, Gorganul, apa Racului, Năzdrăvanca,

Râpele, etc., şi pe care cu vremea s'au urzit satele Bâlca, zis din vechi Coţofăneşti, Cornăţelul zis şi Urecheştii de sus, Lunca Dochii zis şi Urecheştii de jos, sate cari în 1865 toamna, când s'a făcut împroprietărirea, numărau 261 capi de familie, din care 2 preuţi, 22 gospodari mijlocaşi cu 4 boi, 146 gospodari cu câte 2 boi, 65 palmaşi, 26 săteni avându şi numai casă fără nici o brazdă, şi cărora li s'au dat 829 fălci din întinsul domeniu al Casei Ospitalelor sf. Spiridon.

Iar din cele 60 acte de proprietate 49 privesc secol. al XVIII, căci Coţofăneştii în special—Bâlca—are numai un act din secol. al XVII-a, iar Urecheştii abia au 10 acte vechi, toate din secol XVII-a.

Ce s'a întâmplat însă? De şi aşa de puţine, ele au fost catalogate în opis în mod greşit, şi mai toate au fost suite cu o sută de ani mai sus. Greşala celui ce a întocmit opisul Epitropiei şi numerătoarea actelor vine din aceia că actele prezintă multe roseturi tocmai la dată, şi daca se iartă unui slujbaş administrativ fără pregătire istorica, ne-a mirat însă mult că primul zapis al Urecheştilor, trecut ca din anul 7031—1523, à fost luat de bun de V. A. Ureche, şi trecut ca atare în cursul său de Istoria literaturei romane, Noi am stăruit pe larg asupra acestui zapis în studiul nostru publicat în Arhiva ştiinţifică din Iaşi. Iată de pildă greşeli grosolane datorite condicarului ce a scris opisul: scrie 7109 in loc de 7129, neputând să citească pe K=20;—7031 în loc de 7131, neobservând că acolo e roasă litera ρ=100;—7100 in loc de 7172, neobservând că data e scrisă rărit ‡з. ρ. ѻ. в.; 7101 în loc de 7181 neobservând că slova п=80 e roasă în parte 7100 în loc de 7193, cetind greşit anul care e scris aşa rărit ‡з. ρ. ч. г. socotind pe ч drept г (Ghenar) iar pe г, ca 3. şi a trecut în opis 7100 Ghenar 3, în loc de 7193;—iar cea mai boacănă din toate e că doc. de sub No. 3 îl pune din 1589, de şi în original data e pusă în anii de la Hristos şi scrisă aşa ‡ аχпѳ, uitând în grabă că χ=600, şi l'a luat drept ф=500.

Apoi in acest plic al Urecheştilor avem puse la netrebnice câteva acte vechi, cari nu figurează în opis. de şi au tot interesul istoric. Din toate aceste reiese nevoia că Epitropia să întocmească un nou opis şi o numerătoare a actelor mai exactă, forma tradând în ochii specialiştilor fondul.

Dacă nu putem prinde din actele Coţofăneştilor înce-

puturile vieţii în aceste văi şi văiugi, în schimb găsim lucruri foarte interesante, cari privesc evoluţia acestor aşezări, raporturile între pământ şi între stăpân, apoi între stăpân şi săteni, aşa că puţine pachete de acte spun aşa de mult pentru istoria socială şi politică legată de pământ ca cele ale Coţofăneştilor.

Dar dacă actele de proprietate nu ne vorbesc din vechi, putem prinde ceva din toponimia apelor din loc, dintre cari, două ne pot râdica ceva mai sus cu desluşirile despre vechile aşezări; *Bâlca* şi *Străminoasa.*

Străminoasa, denumire de apă în forma ei feminină, ne duce la rădăcina *Stram*, v. slav *sramu*, pudor, ruşine, şi care se găseşte în popularul *năsărâmb,* neruşinat. Strămina (m. rus=drâbina) mai însamnă şi scară, ceia ce arată că apa şi-a luat numele în gura celor din vechi după înfăţişarea sa, că având curs repede în praguri, apa vine *furioasă*; de aici *Strămin oasa.*

Bâlca ne duce la unul din vechile denumiri de oameni, cari privesc pe însişi întemeetorii statului Moldovenesc. Se ştie din istorie că descălicătorul Bogdan s'a luat la harţă cu *Balc* fiul lui Sas Moldovanul, urmaş a lui. Dragoş ; aceasta în 1349.—In 1442 găsim pe paharnicul *Ioan Balc* „вѣра пана Балчина чашника“. (Arh. istorică I. I. 74, şi Ispisoace I. I. 14).—In 1471 Oct. 8 găsim pe un Petru fiul lui Bălc „слꙋга наш Петрѫ синѫ Бѫлков“ că cumpără satul Floceştii pe Tazlău. (I. Bogdan. Doc. lui Stefan cel Mare I. 177). In 1476 Sept. 23, acelaşi Petru fiul lui Bălc cumpără satele Domireşti şi *Bălcani* (idem I. 217);—în 1488 Ianuarie 9. un *Bălco* Băsescul vinde jumătate de sat Băseşti la 2 fraţi, Negrul şi Stoica armaş cu 120 zloţi. (Cuzeştii 231 ; I. Bogdan I, 319). De un sat Balcăuţi se vorbeşte în 1470 Sept. 1, pe care S.efan Vodă îl cumpără cu 120 zloţi de la Alexa spatar şi-l dărueşte mân. Putnei „село наимѣ Балковци пониже Серецкаго трѫгꙋ“ (I. Bogdan I. 159). iar în 1490 Mart 15 supune biser ca din Bâlcăuţi jurisdicţiei mân. Putnei: „е црѫкwв wт Балкwвци , ceia ce întăreşte şi în 1503 Febr. (Idem II, 215), iar de un alt sat Bălcăuţi se vorbeşte şi în 1636, ca fiind în ţinutul Hotinului „село наимѣ Балкѫꙋц что ꙋ влост хwтинскомꙋ. (Ispisoace şi zapise II. 1. 213). In 1817 Balcăuţii de gios avea 89 gospodari şi era proprietatea lui Ion Cheşcul stolnic (Тручды. III. 30).

Numirile topografice izvorîte din tulpina *Bălc* sînt mai întinse, şi se găsesc şi prin Muntenia în derivatele ei de formaţiune: Balcanu, Balcani, Balcic, Bălceasca, Bălceşti, Balciu, Bălcoi, Bălcuţa, Balciuca. Dacă în *Balc* ve-

dem tulpina slavă Бѣлъ=alb, am apropia şi pe *Belceşti* denumire străveche—*Bălc*, *Bălca*, ar fi atunci *Albul-Alba*; nume ce vin des în gura celor vechi: *Belareca*=pârăul alb;—Cihac însă vede în *Bălc* o rădăcină albaneză *(pelk*, heleşteu, baltă, iaz) turc, *Balc*yk; ung. *Balk*any=*marais*.

Se prea poate dar că acel Pătru Bălc va fi început a urzi aşezări pe malul apei, ce s'a numit mai apoi *Bălca*, după numele lui, întru cât un sat *Floceşti* pe Trotuş e pomenit încă din secol. al XV-a; şi pe Floceşti îi stăpânia Petru fiul lui Bălco.

In gura celor din loc a fost mai veche denumirea de *Coţofăneşti*, de la *Coţofană*; şi abia către sfârşitul secol. al XVIII satul Coţofăneşti prin schimbare de vatră a început a se zice şi *Bălca*: „Coţofăneşti ce se numeşte Bălca" în 1780, după numele apei ce curge în apropierea satului nou.

Cele mai vechi ştiri le avem în Ureche̗şti, cari ne amintesc de un Ureche, ca stâlpul tuturor bătrânilor din sat. Ureche̗ştii îl găsim întemeiat la 1600 cu răzeşii lui, ceia ce arată că fusese cel puţin 5 rânduri de stăpâni în această moşie, aşezată pe Trotuş. Actele încep cu zapizele de cumpărătură ale lui Cozma din Copăceşti. Intre 1621—1623 acest Cozma cumpără următoarele hlize, adiverindu-i zapisele Ghincea şoltuzul de Ajud cu cei 12 pârgari.

1) De la Popăscul sin V. Popăscul cu 16 taleri a treia parte din partea de jos.

2) De la Lazăr ficiorul Sacăi nepot lui Dragoş *Copaciu* cu 2 taleri.

3) De la Cozma Stan o curătură cu 2 taleri.

4) De la Cristina fata Sandului din Copăceşti o curătură cu 2 taleri.

5) De la Gavril Opriş, nepotul Toloscăi o săpătură în dumbravă cu 2 taleri.

6) De la Păcurar Palici un pământ din ţarina Boului cu 25 potronici. Locul fiind păduros natura proprietăţii pe aceste locuri nu era atât ţarine cât curături şi săpături prin codri, în care cei ce deschideau curătura îşi aşezau prisăci, ori făceau fânaţ pentru vite. Apoi stăpânirea era una în Copăceşti şi Urecheşti, şi eu cred că s'a stabilit întâiu aşezările în Copăceşti, unde dăm de familia lui Dragoş *Copaciu* în secol. al XVI-a şi răzeşiile se ţineau una între Copăceşti şi Urecheşti. Acest Cozma din Copă-

păceşti formează trupul Urecheştilor, cunoscut prin acte, pentru suma de 26 taleri. (I. 2, 138, 151). Când cumpără în Urecheşti Cozma e socotit de răzeş, căci în zapis nu se pomeneşte că era străin.

In 1645 Iunie 20, Vasile Vodă Lupul judecă pricina între femeia Popescului, nora lui V. Popescul, cu ficiorii ei,—Popeştii—şi între ginerele Cozmei de Copăceşti—diacul Mihalcea—şi câştigă diacul pâra, dovedind divanului că socrul său Cozma a cumpărat de la Popescul, iar nu că acesta i-a zălogit partea (II, 2, 84).

Ginerele Cozmei, Mihalcea diacul, continuă a cumpăra părţi de la răzeşii din Urecheşti. O altă a treia parte din partea de jos o cumpără cu 10 lei bătuţi de la Gaftona, Tudosia şi Maria, fetele lui Ion Cojocariul, ficiorul lui Vasile Popescul (III. 1, 69, 173). Iar dela Ion Anghel cu 8 galbeni cumpără toată partea lui din Urechesti, şuşeniţă din Anghelesti până în Contesti ; Ficiorul lui Anghel, Trif Anghel şi cu ficiorii săi Vasile Anghel neputând plăti cu 8 galbeni, cum se angajase (III, 2, 151), vînzarea rămâne bună tocmai în 1672 (III. 2, 137) în mâna văduvei Mihălcioaea şi a celor 3 fii ai săi. Alexandru. Pricopie şi Stefan. Alexandru se vede că a murit căci cei 2 fraţi mai cumpără în 1675 parte în Urecheşti, o săpătură în deal şi un pământ cu 4 lei (III, 2, 161) de la V. Băsolom şi femeia lui Cununa. cum şi de la Gr. Guţumanul şi femeia sa Liga, iar în 1685 cumpără cu 5 galbeni partea lui Costantin şi a Tudosii fata lui Dobre (IV. 1, 81), din bătrânul Popăscului ; iar în 1689 mai cumpără tot din bătrînul Popescului partea lui câte un leu şi un potronic pământul lat de 24 paşi. (IV. 1. 144). După un an ei mai cumpără un pământ de la Dobra Urechioae cu un ug., şi plata o face în 24 potronici, după ce Dobra nu putu însămă banii la zi, punîndu-şi pământul zalog (IV. 1, 178. 201).

Un alt cumpărător e jupânul Enachi Alexa, din Coţofăneşti. Acesta cumpără :

1) De la Dănău cu 8 lei şi 4 berbeci a şesa parte din a treia parte din bătrânul lui Scântee. Plătindu-se în urmă o moarte de om de Dumitru sin Pricopie Mihlacea, Alexa restitue preţul şi ia partea (III, 2, 162).

2) De la Gh. Văsian cu 20 lei partea lui cu tot venitul.

3) De la Dobra cu 2 lei 2 pământuri din Urecheşti, a 24 paşi pământul de lat.

4) De la Gr. Brudarul cu 12 zloţi, datorie a lui pentru pâne.

5) De la Ion Cociobel şi ai lui cu 2 lei 2 pământuri din Suseni.

6) De la Mărica Părasca cu 6 lei a patra parte din a şase parte, după ce şi-a întrebat rudele şi răzeşii.

7) Dela Maria şi Sirian ficiorii Mărinei, nepoţi lui Ursuleţ de Ureheşti cu 20 lei jumătate din Gioseni bătrânul lui Scânteae, şi a treia parte din Suseni din bătrânul Andreicăi (IV. 1. 45).

Cu aceste date ajungem la pragul secol. al XVIII-a, şi vedem că în satele, de cari am vorbit se găsesc trei rînduri de cumpărători: Cozma de Copăceşti, cu ginerele său Mihalcea diacul şi cu fii săi Alexandru, Pricopie şi Stefan, cum şi Alexa Enache şi Ursul Alexa (IV, 1, 19). In desele zapise de vânzare să aduce credinţa a o mulţime de oameni de prin satele megieşe, toţi rude, răzeşi ori megieşi cu vânzătorii, cari aveau precădere la răscumpărare şi fără voia cărora nu ar fi fost bună vînzarea.

Pentru a cunoaşte dar densitatea populaţiei prin aceste văi, pe vremea când erau foarte multe curături, săpături şi selişte, în secol XVII. iată lista lor după sate.

A) *Urecheşti.* N. Bărbosul, Ciortan, Toader, Tudosă, Lahor Oncomet, Ionaşco zet Răchită, Mierăuţa, M. Bostea, I. Simeon, Pavăl Drug, V. Dinga, V. Leancă, Leahul, V. Bărbosul, Neculai, Tudosă Bârcă, Ariton Murar; în total 19 săteni, cam 100 suflete.

B) *Conţăşti.* Nacul, Stefan, Ion Nacul, Ţirea, Ioniţă, Gavril, Ursul diac şi Arsenie Crăciun vătăman; în total 8 săteni sau 40 suflete.

C) *Copăceşti.* Stanosie, Palade, Vasile, Grigore Toloscă, C. Bărlibas, T. Boţu, I. Simeon, Dărmoae, Mihail, Vasile Hănsar, popa Toader, Pavăl, Ursu, Boţu, Pav. Lepădatu, V. Dragu. Grigore Mihail; în total 16 săteni sau 80 suflete.

D) *Coţofăneşti.* Barbul, V. Lancă, Boţu, Arsenie, afară de vînzători, cari cei mai mulţi trăiau în alte sate.

E) *Mihaileşti.* Ploscoţan, Trif. Toma, Irimiia Ţimirac, Gheorghe, popa Ghelasie.

Fără arătare de sat: Scoarteş comis, Ionaş David, Bejan, Alex. Mihalcea, Ursul Toderaşco, Mateş Grigore, Mateş, Savin, Ion, Burciul Lupul Anghel, Sim. Bota, Luca vornic de Bărlad, Diicul diac; Mirăuţă, Rezmeriţă, Ioani-

chie, călugăr şi Ionaşco căpitan, apoi preuţi; popa Gavril, popa Ion de Răcăciuni, popa Toader, popa Ghelasie, popa Gligoraşco.

In sat găsim săteni, vornici, vătămani, dieci, preuţi.

— Asupra vieţii din sat găsim 2 lămuriri foarte interesante: Vornicul satului Stefan Mareş cumpărând o selişte de casă în Urecheşti de la Vasile şi Trifu ficiorii lui Ion Anghel, se pune să-şi facă casă. Ca bun gospodar, vornicul Mareş se pune şi face izvod de ce a cheltuit cu facerea casei, şi scrie izvodul său pe dosul zapisului de vânzare, ca să aibă cuvânt la vânzarea casei că pe loc a dat 5 taleri, iar pe casă, precum urmează (III. 2. 153):

144 merţe de grâu la 4 teslari şi la 4 argaţi la lucrul casei.

14 lei teslarilor pentru cladit casa.

4 lei lui Irimia pentru uşorii ferestrelor.

3 lei şi jumătate pe 24 grinzi şi 24 tălpi.

3 lei şi jumătate lui Anghel şi Trifu pe 500 bârne.

4 lei pe 400 podele, din care 200 să fie late de 2 palme, iar 200 late de o palmă, căci neajungându i a mai luat alte 200 podele de la Ioniţă.

17 lei a dat Ruşilor pentru lipit casele.

Socotind că merţa de malaiu la 1686 valora 200 bani s'a dat pentru facerea casei 240 lei. In total dar o casă de vornic în sat a costat 286 lei, destul de mult, pentru a se adeveri vorba veche „nu se vede pe dânsul ce-i şi mai întreabă de casa vornicului". Daca socotim că grinzile s'au pus la un metru depărtare una de alta, toată casa avea 24 metri faţadă cel puţin şi că departe de a fi o simplă casă lipită cu lut pe jos s'a podit cu 600 podele şi la pod şi pe jos.

— Moşia Coţofăneşti umbla pe patru bătrâni; numele lor: Paţa, Popăscul, Scăntee şi Mircea. Lărgimea acestor bătrâni nu era deopotrivă, căci moşia se burdujia la mijloc, La capătul din sus 49 fune şi jumătate a 26 stânjeni funea fac 1287 stănjeni; la Trotuş moşia avea 105 funii lăţime sau 2790 stănjeni, în dealul Ciortolomului 106 fune sau 2816 stănjeni, iar hotarul la Copăceşti numai 50 fune adică 1300 stănjeni (IV. 1. 240). Fânaţul fiind mai îngust, numai de 32 fune adică 832 stânjeni s'a dat de batrân parte la fânaţ câte 8 fune adică câte 208 stânjeni.

Pădurea nu întra în socoteală pe bătrâni, căci împărţirea aceasta a început a se face la locurile din arătură, la ţarini, apoi se analoghisia la fânaţ şi la pădure.

— Din raporturile fiscale între stat și săteni, actele Coțotăneștilor ne spun lucruri foarte importante. Domnia lui Duca Vodă bătrânul fiind foarte agitată la războae, și ca așezări politice, a produs în țărănime o mare deplasare de lume. Chemat cu oastea la Beciu să ajute Turcilor contra Nemților în 1682, el ridică sarcini grele pe țară și ia flăcăi la armată. Mulți au căutat să scape cu fuga, alții s'au robit la cei mai mari pentru a preîntimpina cheltuelile războiului, alții s'au făcut scăpați prin mituirea celor rânduiți cu luarea la armată. Se vede că din Coțofănești cei mai mulți s'au desțărat.

Apoi Duca Vodă fiind rânduit domn și peste Ucraina, a fost silit să-și facă curți domnești la Nemirova pe Nistru și ca să facă față unui asemene obraz supțire, a trebuit să arunce pe țară văcăritul. Cronicile sînt pline de ocări și blăsteme asupra acestui domn, de a cărui sfârșit trist se bucură. Văcăritul iar a silit țara să se bejănească. Se vede că și din Coțofănești s'au bejenit mai toți. Și zice actul: aflați sau 73 lei dați „până au fost satul nefu„git cu vită, cu bani, cu moșie, cine au vrut săși vânză „moșie... iar după aceia în zilele Ducăi Vodă răsipinduse „oamenii din sat mai despre primăvară" (IV. 1. 221) și scrisoarea clucerului Zaharia către Măria sa Vodă cuprinde date foarte importante.

Din cisla ce se dăduse de satul Coțofănești, după izvodul vornicului V. Bușilă, erau 73 lei plătiți de săteni cu bani, cu vite ori cu moșie, fie care plătind birul în cislă cu ce putea. Intre cei plătiți de cislă erau Tănasă și Ioniță; mai rămăsese de plată 55 lei; oamenii, către primăvară fug; parcalabul fiind silit a plăti el cisla satului socotește dobânda drept câtă capetele și trece în izvod 110 lei datoria satului; iar pe săteni îi consideră drept vecini până la plata datoriei, întru cât după doctrina veche juridică omul garantă plata datoriei nu numai cu averea sa, ci și cu persoana sa, care o amaneta ca vecin până ce se plătea de dare și napaste. Se vede că mai trec zile și ani la mijloc; răzmerița satului fu în 1682, și judecata lui Vodă în 1692; și atunci domnul în divan majorează darea de la 110 lei la 220, socotind dobânda de zece în unsprezece, adică pentru cei 10 ani drept suma îndoită. Judecata mai socotește, că de oare ce se apucase a se plăti din cislă 73 lei, se va încărca satul, ce acum revenise la vatră, restul de 167 lei; și din scrisoare reiese că cisla nu era egală, ci proporțională: vornicelul Bușilă a dat 15

lei, alți 3 săteni Ion, Tanasă și Prohireasă; câte 10 lei, iar restul de 15 săteni câte 8 lei. In tot satul Coțofănești erau deci 18 birnici. (IV. 1. 220) cel mult 100 suflete.

Cătră sfârșitul secol. al XVII găsim proprietar mare în Coțofănești pe Dima parcalabul. Zapisele lui de cumpărătură nu se găsesc în pachetele Casei sf. Spiridon, de sigur că și ele au fost luate de dr. Mihail Ferate și duse în Ungaria. Din cartea lui Duca Vodă adusă mai sus reiese că Dima parcalabul stăpânea cea mai mare parte din Urechești „pentru părțile de ocină ce are cumpărătură la sat la Urechești Dima ce au fost parcalab și nu se pot tocmi cu răzeșii *cine mai au moșie acolo la acel sat*". Din izvodul nedatat (IV. 1. 238) se vede că Dima parcalabul cumpărase pentru 461 lei foarte multe răzeșii din tuspatru bătrânii Urecheștilor, de aceia foarte bine zice cartea domnească „răzeșii cine mai au moșie acolo la acel sat".

Pentru mersul mai departe al stăpânirii în Coțofănești și Urechești, dăm in continuare următoarele acte:

A. 7221. Februarie 3 Iași. (Coțofănești II, 2). Cartea lui Neculai Alexandru Vodă Mavrocordat cătră Manolachi Ruset biv vevornic să cerceteze pricina între Ion și Toderașco ginerele Dimei par calab pentru Coțofănești și o rămășiță de 4 lei dintr'un negoț.

† Hω Nicolae Alexandru Voevod. bj. mlstiu gspdrz zemli Moldavsco. scriem domniia mia la credinčos boiariul nostru dumnialui Manolachi Ruset biv vel vornic. facem știre dumital. că aicea la domnia mia făcu jalob. Ion pe Toderaș o ginerele Dimii. zicând. cum avănd el o parte de moșie la Coțofănești. o au văndut Dimei. și din negoț čau avut. iau rămas cu patru lei. șau făcut scrisoare la mână cum săi dea și cei patru lei mai pre urmă. acum el banii na săi deà cei ciari și ceia bani ce au dat înnapoi. zicănd cau cumpărat acia parte de moșie. de la socrăsa și arată un zapis. în care zapis scrie. marturi Stefan Mihalcia și Similakî căpitanul, deci de vor lua ei cu sufletele lor. de la besiarec cum iaste acel zapis drept și ača moșie văndută de socrăsa mai înnainte șau luat socrăsa

plata pe moşie. atunci va fi vinovat el. să întoarcă čau luat. iar de nor rădica ei cu sufletele lor. întracela chip săi dea Toderaşco şi cei patru lei. săi aşezi dumneta cum vei afla mai cu direptul. neputăndui aşeza a^olo să le dai zi să vii aicia la divan şi co mar urie să avem ştre.

u Ias lt 7221 Fevr. 3

veliţi boliari uč. (au învăţat).

Pecetea gospod în tuş roş ştearsă.

B. 7232 April 24, Iaşi. côpie. (Coţofăneşti, Bâlca, II. 3). Mihai Racoviţă Vodă întăreşte mărturia hotarnică a Coţofăneştilor proprietatea lui M. Ferate doftorul, cumpărate de la Safta Dimii, jupâneasa lui Toderaşco. Hotarnica e râdicată de patru boeri: Dabija şatrar, N. Ciute părcalab, Chiriiac Comşe armaş şi St. Lepădatu vornic de Răcăciuni.

† Iw Mihaiu Racoviţ Voevod. bojiiu mlstiu gspdrz zemli Moldavscoi. facem ştire cu ačasta carte a domnii mele. tuturor cui să cade a şti pentru satul Coţofăneşti de de la ţinutul Putnii. care acel satu au fost a Saftii fata Dimii čau fost parcalab jupăneasa lui Toderaşco. şi scoţăndul în vânzare acel sat. lau cumpărat mai în trecuţii ani priiatenul nostru dmnlui Ferati doftorul cel mare, şi pe zapisul dumisale iam făcut şi domnia me ispisoc de întăritură. Deci poftindune dmnlui ca săi hotărască acel sat de către alte hotară să să ştie am făcut domnie me o carte la cinstit şi credincios boeriul nostru. dmn. Sandul Sturze vel ban. ca să s scoale dmnealui să miargă săl hotărască. şi avănd dmnlui alte poronci a domnii mele. şi a ţării nau puţut dmlui săngur să miargă, ce au rănduit dmnlui pe boariul nostru Dabija ce au fost părcalab şi pe Chiriiac. Comşa čau fost armaş şi pe Stefan Lepadatu čau fost vornic la Răcăciun ca să meargă ei să socotească cu dreptate şi să hotărască acel sat de către alte hotară şi aşa niau adus dumlui Ferati doftorul mărturie precum după porunca dmniei mele au mers acolo la acel sat la Coţofăneşti, şi au strănsu pe toţi răzeşii satului căţi au fost şi au fost văndut acel sat mai denainte Dimei părcalabului

şi au măsurat tot hotarul în curmeziş din hotarul Popianilor în jos până în margine hotarului Ureche ştiior şi au aflat 142 odgoane şi 3 stănjeni şi odgonul căte de 15 stănjeni şi stănjănul de 8 palme. cari fac 2133 de stănjeni „şi umblănd tot satul în 16 bătrăni şi ğumătate sau vinit pe bătrăn căte 129 stănjeni şi ğumătate. şi socotind toate zapisăle cele vechi čau fost cumpărat Dima părcălabul au cuprins tot hotarul Coţotăneştilor“ şi începăndusă hotarul din sus merge tot părăul Bălca ce cură de la munte în apa Trotuşului, ceş dă coaste cu hotarul Popenilor. aşijdere şi pe margine hotarului din ğos unde se hotărăşte cu hotarul Ureche ştilor. a pus trii petre de hotar, unui aproape de apa Trotuşului, „altul aproape de drumul Ocnii, altul sau pus în capul piscului Lărgii, şi din capul piscului merge la deal spre apus păn în zarea dealului, unde să întălneşte cu hotarul Angheleştilor. şi de acolo ia în sus în curmeziş păn în apa Bálcăi. iar pe lungul hotarul merge· din hotarul Angheleştilor, iar păn în apa Trotuşului. atăta iaste tot hotarul Coţofăneştilor de către alte hotară“. deci văzănd domnie me acea mărturie încredinţată de la acei boeri hotarnici am dat şi am întărit şi de la domnia me priiatenului nostru dumisale lui Ferate doftorul cu aceasta carte a domnii mele. ca săi fie dumisale şi fiilor dumisale driaptă ocin şi moşie din tot locul cu tot venitul. neclătit şi neră şuită nici o dănăoară în veci. şi altul nime să naibă a s amesteca nici o dată peste această carte a domnii mele. ačasta scriem.

u Ias vlt 7232 Ap. 24.

„Şi carte ačasta o am scriso din ce veche eu D Ion din Lem. cu zisa mării sale Ferati Mihaiu.

Dr. Ferate Mihai, priiatenul mării sale lui Mihai Vodă şi doftorul lui cel mare trăia în Lem, azi Lemnia în Secuime, unde scoase copie D. Ion „cu zisa mării sale doctorului Ferate Mihai“.

După 5 luni se scoase un nou izvod numai de pe jumătate de hotarnică; scriitorul îl dată tot din anul 7232 Sept. 24, cum cetim în documentul ce urmează:

C. 7232. Sept. 24. (Coţofăneşti II, 4). Note scoase din hotarnica Coţofăneştilor râdicată de Dabija şatrar mare, N. Ciute parcalab şi alţii.

„... Tot hotar în curmeziş din hotar Popeanilor în ğos păn în marginea hotarului Uricheaştilor sau aflat 142 odgoane şi trii stănjeni, şi odgonul cate 15 stănjeni şi stănjenul de 8 palme care fac ҂врлг (2133) stănjeni. şi începăndusă hotar din sus mearge tot părăul Bâlca ce curge de la munte, în apa Trotuşului deş dă coaste cu hotar Popeanilor. aşijderea şi pe marginea hotarului din ğos. unde se hotărăşte cu hotar Uricheştilor. au pus trii petri de hotar una aprope de apa Trotuşului, alta aproape de drumul Ocnii. alta sau pus în capu piscului Lărgii, şi din capul piscului merge la dial spre apus. păn în zarea dealului unde să tălneşti cu hotar Angheleştilor, şi de acolo ia în sus în curmeziş şi pănă în apa Bălcăi. iar pe lungul hotarului merge din hotar Angheleştilor iar păn în apa Trotuşului, atăta este tot hotar. Coţofăneştilor de cătră alte hotare“.

7232 Sept. 24

Trupul Coţofăneştilor mergea pe 16 bătrâni şi jumătate; nu putem şti astăzi numele acestor bătrâni, nici cum a curs proprietatea, de s'a îmbucătăţit aşa de tare. Toate hărtiile fiind duse de dr. Ferati la Lem, se vor fi aflănd acolo la urmaşii dr. Ferati.

D. 7235 Iulie 21, Iaşi. (Coţofăneşti I, 27). Grigore Ghica Vodă scrie carte la Angheluţă Conţăscul, să fie volnic a ţinea în Urecheşti partea Leului, cumpărătură tatălui său Ursul Conţescul, din Suseni şi din Gioseni.

† Iw Grigore Ghica Vvod. bj. mlst. gspdrь. zemli Moldavscoi. datam carte domnii miali. lui Angheluţă Conţescul. ca să fie volnic. cu carte domnii meli. a popri şi ţine a sali. driapte părţi de ocini şi moşie ce are la sat la Urecheşti. pe Trotuş. la ţinutul Putnii. cari au fostu

cumpărătură tătânisău Ursului Conțescul. de la Lepădat fečorul *Liahului* şi altă parte den ğoseni. şi despre. Suseni. tot întracela sat la Urecheşti. iarăşi sănt cumpărătură Ursului Conțăscul. cu zapisă. deci prѣcum îi vor fi scriindu zapisăle. să aibă a ține, şi a opri. toate părțile lui căt i sar alege despre alți răzeşi şi să fie volnic a lua de a zece. den păni. şi den fănaț şi den grădini. şi den prisăci. cu stup. şi den tot locul. cu tot venitul. prѣ obiceiu. iar cari ar avea ceva a răspunde săş aducă dresăle ce vor fi avăndu şi să vie de faț. la divan. şi nime să nu cuteză a să pune înpotrivă cărții gspod. ačasta scriem.

u Ias lt 7235. Iuli 21.

vel lg. uč (a învățat).
Dimitrie Mustea.

Pecetea domnească în tuş roş cu inscripția : † Iw Григоріє Гика воєвода. бжію млстїю. гспдрь земли молдавскои. 1727, capul de bou.

E. 7238 Iulie 27. Iaşi. (Coțofăneşti I. 28). Grigore Ghica Vodă scrie carte la Stefan Catargiul biv vel clucer să cerceteze pricina pentru aşezarea unor oameni în Urecheşti pe partea lui Ioniță vameşul, şi nu pe partea Saftei Toderaşco.

† Iw Grigore Ghica Voevod. bj. mlst. gspdrь. zemli Moldavscoi. scriem domniia me. la boiar nul nostru dumnealui Stefan Catargiul. biv vel clucer. facem ştire. că aicea au jăluit Ioniță vamăşul ginerele Saftei Ursăchioae. şi Angheluță Conțescul. pe Safta Toderăşcioi. de Urechiaşti zicând pe cum acel sat. Urecheşti iaste ğumătate de sat parte den sus a ei. iar ğumătate de sat parte din ğos iaste a lor. acum л zisără. că sau sculat şi nu, şau făcut odăi pe parte ei. čau dat unora şi altora de şau pus stăni cu oi şi odăi cu vaci. şi ia venitul unii pe tot satul. şi ei rămăn păgubaşi de tot venitul moşiei, de care lucru iată că scriem dumitale viinduț carte domnii meale să te scoli să mergi acolo. şi să străngi şi pe alți megieşi de

prin pregiur şi să ea sama foarte cu mari dreptate şi de să va afla ca bun dovad. că au luat ѧ şi vinitul de pe moşia lor să li pliniţi toată paguba. cât vei adeveri. că li au luat de pe părţile lor şi aşia precum vei afla dreptu să aşezi acolo, iară neputândui aşeza. să le dai zi, cu mărturie la măna cui sa vini. să vie de faţă la divan. acĕasta scriem.

u Ѧs lt 7238. Iulie 27.

„Insă aşăzăndui dmta acolo să zici acei fămei să nu să mai amestece la moşiile lor că apoi na fi bine".

Vasile uricar.

vel log. uč (a învăţat).

Pecetea domnească în tuş roş cu exerga: † Іѡ Грнгоріє Гнка воєвода. Бжію мастію гсидрꙿ землє. Молдавкон. 1727. cap de bou.

F). 7245 Dec. 15. (Coţofăneşti I, necatalogat). Grigore Ghica Vodă scrie carte ia Radu Racoviţă clucer să cerceteze pricina pentru zidirea unei case de către Nastasă sin Gligore Pahoncee pe locul lui Coste Zugravul postelnicul. Nu se arată locul de este sau nu ın Urecheşti.

† Io Grigorie Ghica Voevoda bojiu mlst. gspdrꙿ zemli Moldavscoi. scriem domniia mea la boiarul nostru dmnealui Radul Răcoviţ biv vel clucer. facem ştire dumitale că aice la domniia mea sau jăluit boiarul nostru Coste Zugravul post. pentru un Nastasă Pahonce. zicăndu Coste post. precum că are un loc de casă la... de cumpărătur de căţva ani de la Gligoraş Pahonce. şi când au cumpărat locul acela au datꙿ samă Gligoraşco Pahonce cau fostu casa tătănisău şi iaste şi livada cu pomi şi poѧni de curături făcută de măna tatănesău şi aceste toate i liau arătat când i leau văndut lui Coste. şi cu toată parte. ce i sar vini din câmpu şi din sălişte şi din pădure. din tot locul cu tot vinitul. iar acum acel Nastasă Pahonce şau făcut casă pe locul lui Coste, fără nici o cale. neavănd nici o triabă cu locul; şi pentru acĕasta scriem dumitale

să cheami faţă pe aceȋ Nastasă şi pe vănzătoriu de va fi trăindu să fi acolo. şi să ei sama cu ce cale. au întrat Nastasă de şau făcut casă pe locul lui Coste şi găsind dmta cu dreptate că iaste să lipsască de pe locul lui Coste săi pui zi şi să dai poroncă pănă la ziua cei pune săş rădice casa. di pe locul čau cumpărat Coste. iar nevrănd săş mute casa. şi plinindus sorocul cei pune. să i să răsipască casa şi precum vei alege să faci şi mărturie la a cui mănă sa căde. că de la mai trage la divan să avem ştre. ačastai poroncă.

lt 7245 Dec. 18.

Pecete gspd în tuş roş, cap de bou—pasere.

vel log.

G. 7251 Noembrie 29 (Coţofăneşti I. 29). Insemnări din hotarnica Urecheştiler de jos rădicată de Pintilie Ştiucă pitar, arătându-se că satul se împarte pe 4 bătrîni: Scânteae, Paţa, Popăscul şi Mircea şi se aleg părţile lui Dumitraşco nepotul Dimei parcalabului din toţi bătrânii.

Hotărătura Urecheştilor de ğos alegăndusă toate părţile căruia căte i sau vinit sau însămnat mai ğos, şi făcăndusă funie de 24 de paşi şi pasul de şase palme întăiu am început a măsura din hliza despre Trotuş despre sat din hotarul Copăceştilor. din ğos în sus pănă în hotarul Uricheştilor de sus, care este în dreptul Vălcelei cei mari, şi sau aflat aciastă hliză 50 funii 8 paşi şi sau dat pe patru bătrăni anume Scăntee, şi Paţa şi Popăscul şi Mirce, şi sau vinit de bătrăn căte 11 fune şi 16 paşi [1]) fără patru funii ce sau scos din tuspatru bătrăni. de sau dat lui Dumitraşco pe un zapis ce au arătat de la un Mareş. scriind că au cumpărat Dima Părcalabul moşul lui Dumitraşco, partea acelui Mareş, care şi lui Mareş iau fost tot de cumpărătură de la Măriuţa fata lui Postolachi Grecu, şi scrie zapis lui Mareş că ar fi văndut multă parte [2]) luănd

---

1). Recte 11 f. 14 paşi e o pătrime din 50 f. şi 8 paşi.
2). In Izvodul de zapise (IV. 1. 238) scrie „pe doi bătrăni".

și bani 180 lei, dar nearătănd zapis căte părți și din ce bătrăni ar fi văndut și trecănd în mijloc câțiva ani pănă acum întru alt chipu nu sau putut alege ace parte. căci și răzeșii nau tăgăduit că nau avut parte în moșie, dar și ei neștiind unde au fost parte și în ce bătrăni întralt chip nu sau putut alege ace parte ci sau trecut și sau așazat toți răzășii cu Dumitrașco și au dat 4 funi, căte o fune de bătrăn lui Dumitrașco. iar noî fune au rămas să ee Dumitrașco tot pe acel zapis din bătrănul lui Scăntee, cari îi stăpânește Dumitrașco din bătrăni și cu zapis de la Dima parcalab și necuprinzănd pe acest bătrăn deplin cu aceli zapisă cu doaâ fune 3 pași au priimit Dumitrașco cele 4 fune să fie tot dintracestu hotaru a lui Scăntei, și cu aceste funii sau încheiat tot hotaruî lui Scăntee și mai rămăind din bătrăni căte 11 fune 16 pași să să împartă [3]).

11 fune 16 pași bătrănul lui Scăntee a lui Dumitrașco.

4 fune ce au dat răzășii de patru bătrăni.

3 fune 22 pași sau dat lui Dumitrașco a treia parte din hotarul Popăscului ce au cumpărat Dima părcalabul. de la Grigori Ursul, și de la Gheorghiță Trif și de la Vasile Trif ficiorii Tudorii nepoți Drăguțoaei din Urechești.

2 fune 22 pași sau dat tij lui Dumitrașco din bătrănul Pața a patra parte iarăși ce au cumpărat cu zapis de la Dănilă sin Șandru Rusul a patra parte den Urechești, și sau închiiat lui Dumitrașco dintračastă hliză peste tot 22 funi 12 pași și aceste fune sau dat lui Dumitroșco de unde au pus piatră din ğos până în hotar Urecheștilor, de sus drept vălceoa ce mare și au rămas cei trei bătrăni dintračastă piatră în ğos.

8 fune 18 pași bătrănul Pața din ğos fără doao fune 22 pași ce sau dat lui Dumitrașco cu zapis a lui Dănilă sin Șandru cu frați lui o a patra parte.

---

3) Hotarnicul Pintilie Știucă încurcă socoteala bătrânului, căci 9 fune a lui Dumitrașco și cu 2 fune 3 pași fac 11 fune și 3 pași și mai trebuesc 13 pași (9 stănjeni și 6 palme) pănă la împlineala bătrănului.

7 fune 18 paşi bătrănul Popăscului bez 3 fune 22 paşi ce sau dat lui Dumitraşco a trie parte cu zapis.

11 fune 16 paşi bătrănul Mircei, i Drugeştılor şi sau încheiat aciastă hliză din hotarul Urecheştilor de sus până în hotar Copăceştilor de ğos, şi de aice iar am început a măsura altă hliză pe suptu dial şi am început cu funiia, din hotar Copăceştilor, din gios până în hotar Urecheştilor. de sus păn în vălciaoa ce mare, şi sau aflat funi 56. şi iar sau dat pe patru bătrăni. şi sau vinit de bătrăn căte 13 fune bez 4 fune ce sau dat lui Dumitraşco tot din zapisul lui Mareş.

13 fune bătrănul lui Scăntee este a lui Dumitraşco.

4 fune dintuspatru bătrăni ce iau dat lui Dumitraşco.

3 fune 6 paşi tij sau dat a patra parte din bătrănul Paţii cu zapis.

4 fune 8 paşi tij din bătrănul Popăscului a treia parte cu zapis şi iar sau încheeat lui Dumitraşco. dintraceastă hliză 24 fune 14 paşi şi sau pus piatră la făntăna Copăčoaei. şi din sus până în hotar Urecheştilor de sus. drept Vălceaoa ce mare. şi dintrašastă piatră în ğos. au rămas cei trei bătrăni.

9 fune 18 paşi. bătrănul Paţii bez 3 fune 6 paşi ce sau dat lui Dumitraşco cu zapis bătrăn a lui Miron. din ğos lăngă piatră.

8 fune 16 paşi bătrăn Popăscul bez a triia parte,

4 fune 8 paşi ce sau dat lui Dumitraşco iar mai din ğos cu zapise.

13 fune bătrănul Mircii a Drugeştilor mai din ğos şi sau închiet şaciastă hliză de hotar Uricheştilor de sus din vălceaoa ce mare până în hotarul Copăceştilor din ğos.

Hliza piste Totruş începăndusă măsura din hotar ce să înparte Urecheştii de sus cu Urecheştii de ğos, unde sau pus piatra drept piscuşor la mijloc poenilor mănăstirii Bogdanii.

21 fune dintracest hotar în ğos până în margine luncii Dochii.

8 fune din ğos de lunca Dochii la grind.

46 funi de la fănaţ în ğos până în hotarul Conţăştilor, 75 funi fac şi sau scos 4 fune dintraceste funii de sau dat Mihalcii[4]) la partea Mihalcii ce i sau dat în fănaţ, fiind mai proastă şi aceste funii i sau dat din celi opt funi din grind, den sus, pe lăngă lunca Dochii, şi au rămas 71 fune să să împartă şi sau dat pe 4 bătrâni şi sau venit de bătrăni căte 17 fune 18 paşi.

17 fune 18 paşi bătrăn Scăntei a lui Dumitraşco.

6 funi 20 paşi[5]) sau dat din bătrănul Popăscul a triia parte cu zapis..

4 fune 16 paşi[6]) sau dat lui Dumitraşco a patra parte din bătrănul Paţăi cu zapis.

29 funi 6 paşi[7]) săi iei Dumitraşco unde sau dat aceste funi lui Dumitraşco.

21 funi sau dat cu hotar Uricheştilor de sus. în ğos până în margine luncii Dochii.

4 funii 6 paşi din margine luncii Dochii în ğos din luncă.

4 funi din cele 8 funi din grind. pe din ğos şi sau închiet lui Dumitraşco aceste 29 fune 6 paşi şi au rămas să ei cei trei bătrăni 41 funi 18 paşi.

17 funi 18 paşi bătrănul Mirĕa a Drugeştilor în hliza din ğos de fănaţ în spre hotar Copăceştilor.

13 funi 2 paşi bătrănul Paţăi bez 4 funii 16 paşi ce sau dat lui Dumitraşco a patra parte cu zapis.

11 funii 12 paşi bătrânul Popăscului bez 6 funi 6 paşi ce sau dat lui Dumitraşco a treia parte cu zapis şi sau încheiat şi acĕasta hliză.

Lunca Dochii.

34 funii sau aflat lunca bez 4 fune 6 paşi ce sau dat lui Dumitraşco şi sau venit de bătrăn căte 8 fune 12 paşi.

---

4) Recte lui Dumitraşco.
5) Recte 5 f. 22 paşi face treime din 17 fune. 18 paşi.
6) Recte 4 fune 10 paşi 3 palme a patra parte din 17 f. 18 paşi.
7) Recte i se cuvenea lui Dumitraşco 28 f. 2 paşi 3 palme, iar hotarnicul Ştiucă i-a dat câştig la toţi bătrânii de 20 stănjeni şi 5 palme latul hlizei peste Trotuş.

8 funii 12 paşi bătrănul Scăntei şi a lui Dumitraşco.

2 funii 3 paşi hotarul Paţăi a patra parte cu zapis ce sau dat lui Dumitraşco.

2 funii 20 paşi a treia parte din bătrănul Popăscul sau dat cu zapis 13 fune 11 paşi fac şi sau dat lui Dumitraşco din partea luncii din sus. şi au rămas săi iei cei trei bătrăni.

8 funii 12 paşi bătrăuul Mircea a Drugeştilor sau dat din margine lui cei din ğos în sus

6 funii 9 paşi bătrănul Paţăi mai în sus bez 2 funii 3 paşi a patra parte ce sau dat lui Dumitraşco pe zapis.

5 funii 16 paşi bătrăn Popăscul bez 2 fune 20 paşi a treia parte ce sau dat lui Dumitraşco pe zapis şi sau închiat şi aăastă hliză.—50 funii sau aflat fănaţ şi sau dat pe 4 bătrăni căte 12 funii 12 paşi de bătrăn.

12 fune 12 paşi bătrăuul Scăntee a lui Dumitraşco.

3 fune 3 paşi a patra parte din bătrănul Paţăi sau dat pe zapis.

4 funii 4 paşi a 3 parte din bătrănul Popăscul tij sau dat pe zapisă şi să fac 19 fune 19 paşi şi sau dat in sus pănă lăngă grind şi au rămas la cei trii bătrăni să ei.

9 funii 9 paşi Paţa bez 3 fune 3 paşi a patra parte ce am dat lui Dumitraşco cu zapis mai din ğos.

12 fune 12 paşi Mirce i Drugeştilor mai pe din ğos.

8 fune 8 paşi Popăscul Mihalce' bez 4 fune 4 paşi ce sau dat lui Dumitraşco cu zapis a treia parte şi aşa sau închiet tot hotarul precum arăt mai sus.

let 7251 Noem. 29.

— Pintilie Ştiucă biv vel pitar —

„Hliza de aăastă parte dispre Trotuş dispre sat merge în sus păn în hotar Conţăştilor. în dumbravă iar cele di ceia parte mergu din Trotuş în spre amiazăzi păn în zare dialului şi sau făcut doi hotarnici la Dumitraşco şi la ceialalţi în cursul apei fiind întocma cu ceia adevărată sau încredinţat şi de mine Petrachi Negre ban, în vreme ce sa hotărăt Conţăştii şi Sascut 1815 Sept. 2.

Insumând datele culese din această hotarnică a lui Pintilie Ştiucă reiese că vatra de sat nu intra în socoteala bătrînilor, fie care răzeş urmând a-şi face aşezarea de casă pe hliza lui la locul unde se alegea seliştea de sat. Bătrânii se socoteau la locul de ţarină, pe ori câte hlize s'ar fi ales locuri de ţarină. La Urecheşti s'au aşezat ţarinile pe patru hlize : două pe lângă Trotuş, de îmbe laturile, una sub deal şi alta zisă lunca Dochiei.

Bătrânii se analoghiseau şi la fânaţ; ba pe alocurea se întindea analoghiza şi la codru. Socotind cele 5 hlize; pământ de arătură şi de fânaţ, Dumitraşco luase parte pentru el 109 fune şi 14 paşi peste tot, ceia ce în stânjeni face 1962.

H. 7272. Sept. 16 Iaşi (Coţofăneşti I[1]. 5). Grigore Ioan Calimah Vodă dă miluire Dimei Suiulgiului moşia Coţofăneştii, luând'o de la măna lui Ferate doctor Unguresc, care de 37 ani se dusese în Ungaria, unde şi murise, iar ficiorii lui dijmuiau moşia în afară de rânduelile pravililor.

Cu mila lui Dumnezeu Noi Grigore Ioan Voevoda, domn ţărăi Moldovii.

Bine voind domnie mea a urma lucrurilor celor bune, ce au făcut şi au lucrat alţi luminaţi şi fericiţi domni ce au fostu mai înnainte de noi. de au miluit prea supuşii săi unii cu vinituri din veniturile domneşti, alţii cu moşii din hotarăle domneşti, volnici fiindu ca nişte domni şi stăpăni al acestui pămăntu al Moldovii, ca să le rămăe večnic pomenire. dreptu aceaia dăndune domnii meli jălobă sluga noastră Dima suiulgiul, arătăndu că el fiind om strein şi fiind că sau aşezat aicea în Moldova ca unul din peminteni. şi neavăndu moşii cum şi altili ca să poată trăi. au cerşut de la domniia mea prin jaloba lui ca să facem domniia mea milă săl miluim cu vreo moşie domnească, săi fie de schivirniseală şi aşezarea lui aice în ţară. deč de vreame că elu de atăţa ani fiind adus aicea în Moldova de domniia sa răpousatul Grigorie Ghica Voevod. pentru paza şi făcutul haznalelor al oraşului acestuia, şi de atunci şi păn acmu le vreame tuturor lumina-

ţilor domni, au osirduit. şi au purtat de grija haznalelor. atăta căt tot norod sau aflat îndestulat de apă. cătu şi domniia me cunoscănd a lui draptă şi încredinţată slujbă, socotitam şi cu cale am găsitu că după cearearea lui săl miluim cu vro moşie domniască. şi cercetăndu ca să găsim vre o moşie domnească nedată nimărui, de alţi luminaţi domni. nam găsit alta fară de cătu inştinţăndune domniia me pentru o moşie anume Coţofăneştii ce este pe apa Trotuşului la ţinutul Putnii, carea fiind a unuia Feratie doftor Ungur, şi fugind acel Ungur iarăşi la ţara lui. şi moşie fiind aicea in ţară, după dreptate au rămas pe sama domniască. şi vrănd ca săl miluim domniia mea pe mai sus numitul Dima suiulgiul cu aĕastă moşie. şi pentrru ca să nu fie daniia aceştii moşii cu supărarea unora din lăcuitorii de acolo. nam putut domniia mea da credinţă până am scris carte domnii meali cătră al nostru credincios boiar dlui Teodorachi biv vel comis cel avem domniia mea la aĕastă vream(e) staroste şi dregător ţinutului aceluia a Putnei ca să cerceteaze. şi după cum va affa pentru starea aceştii moşii să ne înştiinţeze. de la care numit boiar au văzut domniia mea şi marturie încredinţată de cercetare aceştii moşii. scriindu că după poronca domnii meli chemăndu oameni bătrăni de acolo au cercetat şi întracestu chip au aflat cum că moşiia aĕasţa Coţofăneştii au fost cumpărato un Dima parcalab de la răzeşii de Coţofăneşti, şi Dima parcalab au fosto datu zestre fiice sale Saftii ce au măritato după un Toderaşco mazil şi după moartea lui Toderaşco încăpănd Safta întro pricină. la vreame răpousatului Mihai Vodă. sau sculat ea şi împreună cu un ficior a ei Dumitraşco şau vănduto lui Feratie doftor şi atunce iau dat şi zapis de vănzare dinpreună cu toate scrisorile moşii la măna lui Feratie doftor. după care zapis i sau dat şi dresă domneşti. şi aşa au rămas moşie draptă a lui Ferate, şau luato la stăpănirea lui. şi stăpănindu cătăva vreame apoi iarăşi sau dus acel Ferate la ţara Ungurească la locu lui de unde era vinit. şi de acolo din ţara Ungurească căt au trăit Ferate trime-

·tea om aice în ţară de lua dejmă de pre aĕastă moşie. cum şi după moartea lui Ferati trimitea ficiorii lui de lua dejmă pără acmu. şi încredinţăndune domnie mea de pricina moşii aceştiia întracesu chip, şi cercetănd însumi domniia mea dinpreună cu tot sfatul domnii meale că să aflăm cum este cu cale a să urma pentru aĕastă moşie. ce un om care va lipsi din pămăntul acesta şi va merge întraltă ţară, şi iar rămăne moşiia lui aicea. aşe am găsit că este cu dreptate că fiind el dus în ţara Ungurească la locu lui nici de cum nu este cu cale ce să şază el acolo, nepurtănd el nici o nevoe. sau greutăţi a pămăntului acestuia şi să trimată peste hotar ţărăi să stăpăniască moşie aice. şi să ia vinit. şi aĕasta nu numai că pentru un străin ca acesta carile au cumpărat moşie aicea în ţară, şi de trei zăci şi şesă de ani mai bine sau întorsu iarăş la ţara lui, să urmeze întracesta chip. ce tocmai şi un boiar pemintian ori mazil, sau alţii să va înstrăina la altă ţară şi va rămănea moşiia aicia, aceluia moşiia rămăne pe sama domniască. şi domnii cui vreu volnič sintu al da. şi a le afierosi. După cum şi la ponturile sfintei pravile la slujba arhierească la slova *naşu* (zice). „că un om strein şi cu ce chip va lua o moşie. ori de dar. ori de danie, ori cu vicleşug. ori cu bani de va cumpăra, şi va lipsi din pămăntul acela şi va trăi întraltă ţară străină atăţa ani moşiia şi locul acela va rămănea în sama domnii." cumşi la Mathei Vlasto la slova *pocoi*. cap. 13 (zice). „lucrurile cele nemişcătoare acelor de la o ţară întraltă ţară, sau de la o eparhie întralta să strămută. (adică) se aşaze la altă ţară streină rămăn suptu stăpănirea stăpănitorului". Aşijderea şi Costandin Armenopulo carte a 6-a titlul 4. „acii ce pribegescu. şi au trecut de la un locu la altul. sau de la o ţară la alta şi să vor aşeza acolo. lucrurile acele nemişcătoare rămăn suptu stăpănirea stăpănitorilor". Deĕ întracestu chip dovedindui. şi rămănăndu moşia aĕasta dreaptă domnească, şi ne mai fiindu alte pricini. iată că şi domniia mea mam milostivit asupra mai sus numitului slugii noastre Dimii suiulgiul şi iamu datu danie şi miluire

ačasta mai sus numită moşie Coţofăneştii, ca săi fie de la domniia me. dreaptă ocină şi moşie, şi hrisovu. şi întăritură cu tot hotar ei. şi cu tot vinitul. atăta lui. şi ficiorilor lui cât şi nepoţilor. şi strănepoţilor. neclătit. şi nerăşăită stătător în več. şi poftim domniia mea şi pre alţi luminaţi domni. cari de Dumnezău vor fi orănduiţi în urma noastră cu domniia aceştii ţări. au din fii şi neamul nostru, sau dintralţii, să nu strice. sau săi strămute ačastă puţină milă. ce căt le va da măna să adaogă şi să întărească pentru a dumilor sale večnică pomenire.

veleat 7272. Săpt. 16

Iw Grigorie Ioan Voevoda, Ανδρονακης | vel post. Iordache vt logofăt pročtelnom; Simeon Anghel pisal.

Pecetea domnească în tuş roş cu inscripţiile: Io | Гр. | Iw | вв. | 1761 | cap de bou | .

Cine erà acest Dima suiulgiul, pentru care Vodă face aşa îndepărtată şi întemeiată aplicare pravilnicească pentru a-i da moşia Coţofăneştii ? Singur Vodă Gr. I. Calimah ne spune în ispisocul său: „deci de vreame că elu de atăţa „ani fiind adus aicea în Moldova de domnie sa răpousa„tul Grigorie Ghica Vodă pentru paza şi facutul haznale„lor al oraşului acestuia şi de atunci şi până acmu la vrea„mea tuturor luminaţilor domni au orănduit şi au purtat „de grija haznalelor atăta căt tot nărodul sau aflat îndes„tulat de apă".

Dar iată cum singur Dima şi fratesău Costantin, amîndoi suiulgii povestesc venirea lor în ţară, în actul de schimb din 7269 Iunie 30 ce ei fac cu egumenul Treisfetitelor, luănd de la mănăstire locul foastei scoale domneşti a lui Vasile Lupul arsă de foc în 1724 sub M. Racoviţă. şi dănd în schimb un loc a lor slobod în faţa porţi. mănăstirei Trei Sfetitele :

„După aceia răpoosatul Grigorie Ghica Vodă vrănd „ca să facă haznale aice. în Iaşi (după cum au şi făcut) „trimeţind în Ţarigrad ne-au adus pre noi mai sus numiţii

„suilgii și așezându-ne aice. în Iași, pentru trebuința haz-„nalelor, atunce 'aŭ dat în sama noastră și feredeile cu „toate dresurile și cheltuelile lor". (Uricar VII. 26).

Ceia ce spune aici Dima se adeverește prin inscripția feredeului.

In baia comunală de azi a Iașilor, vechiul feredeu turcesc să păstrează în zid o veche lespede purtând următoarea inscripție: „acestu feredeu sau tocmitu și sau „înnoitu în zelile mării sale lu Ion Ion Neculai Voevod, „cu toată cheltuiala răposatului Ezekiil, egumenul de Trei „Sfetitele, și cu osteniala feredeșului, aznagiului Dimii. „let 7255 Iunie".

Acelaşi lucru cetim și în inscripția greacă a lui Iezechiil:

Mè ἔξοδα ἐμοῦ=cu cheltuiala mea.
Ἰζεκιὴλ ἱερομονάχου=Iezechiil ieromonahul
ἀνεκενήσθη τοῦτον=înoitu-s'a această
τὸ λοῦτρον ἐπὶ τῆς ἡγεμονίας=bae supt domnia
τοῦ Ἰωάννου Νηκολάου βοεβόδα=lui Ioan Nicolae Voevod
καὶ μέ ἐπιστήμῃ=și cu știința
τοῦ Δήμου Χαμαντζῆ=lui Dima hamangiul
καὶ σουιουτζῆ 1746 Ἰουνίου α=și suiulgiu 1746 Iunie 1.

Iată acum și inscripția pe placa de marmoră pusă la cișmeaua lui Grigore Matei Ghica Vodă bătrînul din 1731; piatra se află acum în museul etnografic al Moldovii; e scrisă în turcește și românește. (Colecția mea de inscripții No. 296).

„Ачастъ Ѫподобитъ фѫнтѫнъ. че мєстє кꙋ апъ дє извор бꙋнъ. Іωан Глигоріє Гика Воєвода лаꙋ адꙋс дє аюрє пєнтрꙋ а мъри салє вєчникъ помєнирє. лєт ҂ѕсλд" I. Г. Г. В. Cap de bou. (vezi N. A. Bogdan „Orașul Iași, 135).

Din aceste date reiese că Dima suiulgiul fusese adus în Iași în 1730 în întăia domnie a Ghicăi Vodă în al 4-a an al domniei și că privighind lucrările de aducerea apei la

Iași, rămase în postul său de suiulgiu sub toți domnii cari au urmat:

C. Vodă Mavrocordat 1733—1735
Gr. Matei Ghica Vodă 1735—1739
Ocupația rusască 1739
Gr. Matei Ghica Vodă 1739—1741
C. Vodă Mavrocordat 1741—1744
I. Nec. Vodă Mavrocordat 1744—1747
Gr. Matei Ghica Vodă 1747—1748
C. Vodă Mavrocordat 1748—1749
C. Cehan Racoviță Vodă 1749—1753
Matei Gr. Ghica Vodă 1753—1756
C. Cehan Racoviță 1756—1757
Scărlat Gr. Ghica 1757—1758
Ion Th. Calimah Vodă 1758—1761.
Gr. I. Calimah Vodă 1761—1764 sub care se face dania de moșie.

Iată înțelesul lapidarei fraze: „și de atunci și până acmu la vreamea tuturor luminaților domni". 33 de ani trecuse de când Dima suiulgiul venise în Iași; el văzuse schimbându-se 15 domnii și venind în scaun 7 domni, dintre cari Grigore Ghica și cei doi fii ai săi: Scarlat și Matei, Mavrocordat Costantin și Ion frați, Racoviță Cehan Costandin Vodă, Calimahi Toader tatăl și Grigore *fiul*.

Dima suiulgiul era socotit ca „pemintean" și hrisovul zice „fiind că sau așezat aicea în Moldova ca unul din peminteani".

Cunoscînd omul, mult mai mare interes poartă donația. Donația lui Gr. Calimah cuprinde în sine o *expropriere* forțată, luând moșia din mâna adevăratului ei stăpân și dând'o altuia. Cunoaștem până acum zeci pe cazuri de confiscări de averi pentru *hitlenie*, și pentru *hainie*, sau pentru sculări contra domniei cu gînd de a-și lua titlul de domn. Domnul din vechi la noi fiind a tot stăpânitor peste țară, peste oameni și averi dispunea de toate acestea după lege, după obiceiuri, și după a sa credință.

Dar aici nu sîntem în cazul unei *vini politice*, ci în

faţa unui fapt pur fiscal. Dr. Mihai Ferati, doctorul cel mare a lui Mihai Racoviţă şi „priiatenul" lui Vodă cumpărase prin 1720 moşia Coţofăneştii de la Safta fata Dimii parcalab şi de la bărbatul ei Toderaşco „dând ea- Safta— „peste o pricină şi pentru gloaba cei cere neavând altă „ca să plătească a vîndut moşia acea a Coţofăneştilor". Bucurându-se de prietenia lui Racoviţă Vodă, dr. Ferati stăpâni în pace moşia Coţofăneştii, până ce se desţără după 1727. El trăia în Lem în Săcuine, şi murind, fiul său groful Mihaly Ferate urmă a-şi incasa veniturile moşiei ani de-arândul.

„Apoi iarăş sau dus acel Ferate în ţara Ungurească, „cât au trăit Ferate trimetea om aicea în ţară de lua dejmă până acmu".

Dr. Ferrati, *conte*, era de mai mult timp stabilit în ţară. Incă prin 1713 îl găsim medic la curtea lui C. Brâncoveanu la Bucureşti. Despre el ne vorbeşte *Hyltéen* în scrisoarea sa din 19 April 1713 către Regele Suediei despre călătoria sa de la Iaşi la Braşov şi de acolo la Bucureşti.

„In urmă când am văzut că la Iaşi nu era de făcut nimic special, mai ales după ce am liniştit şi înbunat duşmănia dintre Briant şi Hospodar (N. Mavrocordat)—care era atât de iritat că nici nu mai vorbia cu Briant,—şi după ce am fost înştiinţat de proiectul lui Stiernhök, de a încerca să trec scrisorile către M. V. prin Bucureşti—la Iaşi lucrurile fiind tulburi,—şi anume prin mijlocirea tainică a lui Bussi rezidentul prinţului muntean la Viena, şi prin doftorul lui din Bucureşti contele Ferrati, „samt dess Medici uti Buckarest grefwe Feratis". Dar aflând că acest Ferrati era în dizgraţie şi rău văzut la palat, m'am temut că nu va fi în stare să-mi facă serviciul său în această afacere. „at denne Ferrati war i ogunst och slätt ansedd".—(Hurmuzachi IX, 1, 512).

In 1715 Februarie 7 acelaşi conte C, Ferrati scrie din Bucureşti generalului baron de Tige că Turcii au de gând să se pregătească iarăşi cu războiu asupra Aus-

triecilor. Domn era Stefan Cantacuzino, şi contele dr. Ferrati era în graţiile noului domn: „alte noutăţi dinspre părţile orientului nu pot să dau, de cât ca pregătirile de războiu par a fi îndoit mai mari de cât acele făcute de Turci contra Vienii. Nu fără cuvânt, dar bănuesc că sub nume de războiul Peloponesiac contra Veneţiei, ei cer îndărăpt Buda; şi pe cât se aude, marele Sultan al Turcilor îşi va aşeza cartierul său general la un loc depărtare o zi de Belgrad. Scriu ca să se păzească ai noştri". [1])

Pentru domnie absenteismul constituia un abuz. Stăpânul moşiei trebuia să stee în ţară, la moşia lui; absentesmul e condemnat şi de domn şi de divan. Problema pusă divanului era: „Un om care va lipsi din pământul „acesta şi va merge întraltă ţară şi iar rămâne moşiia lui aicea" ce măsură trebue să se ia contra lui? Divanul şi Vodă cred „am găsit că cu dreptate este că fiind el dus în ţara Ungurească la locu lui nici de cum nu este cu „cale ca să şază el acolo, nepurtând el nici o nevoe sau „greutăţi a pământului acestuia, şi să trimată peste hotar „ţărăi să stăpaniască moşie aicia şi să ia venit". Măsura o cred cu atât mai dreaptă cu cât se aplică în certe cazuri şi pentru boeri pământeni, căci zice hrisovul: „Şi „aceasta nu numai pentru un străin ca acesta, carile au „cumpărat moşie aicea în ţară şi de 36 de ani mai bine „sau întorsu iarăsi la ţara lui, să urmeze întraceasta chip, „ce *tocmai şi un boer pemintean, ori mazil, sau alţi să „va înstrăina la altă ţară şi va rămânea moşia lui aicia, „aceluia moşiia rămâne pe sama domnii, şi domnii cui „vreu volnici sintu a o da şi afierosi*".

Confiscarea se făcea fără vre-o despăgubire dată stăpânului. Prin faptul parăsirei ţării—indiferent motivul—

1) Circa partium Orientalium novitates aliud dicere non possum, nisi quod apparatus bellici sint duplo majores illis quos jam paraverant Turcae contra Viennam... nomine belli Peleponnensis contra Venetos, Budam petant; nam ut auditur, magnum Turcarum Imperatorem circa unum diem prope Belgradinum suam stationem positurum. Scribo ut caveant nostri:". (Hurmuzachi VI, 147).

stăpânul își pierdea moșia, și cum pe atunci se trecea des hotarul din cauza valurilor politicei, curat vorba veche: „e mai bine la mijloc de masă și *la colț de țară*", ce prilej des aveau noii domni să confisce vremelnic ori statornic moșiile altora! Acte cu referință la asemenea fapte sînt multe și numai în arhiva epitropiei sint câteva cu referență la moșiile Cantacuzinești și Neculcești.

Fapt însă însemnut e că divanul țării și cu domnul nu se mulțumesc numai cu *puterea obiceiului*, ci caută la pravilă texte de legi, cari să sprijine lucrul. Și găsește Vodă 3 texte de legi, nu interne de ale noastre, ci străine—bizantine,—cari își găsesc aplicarea pe de-antregul, ceia ce arată că toată doctrina juridică a Bizanțiului își găsia loc în țara noastră, fără să fie nevoe de legiferare, precum astăzi își găsește loc în considerente toată literatura juridică apusană, pe baza căreia unind și articolul de lege se hotărăște

Iată cele 3 texte de legi—pe cât știu eu din cetirea a zeci de mii de documente interne—acum intâiași dată aplicate:

1) C. Armenopulos *Cartea VI, titl IV: „acei „ce pribegesc și au trecut de la un loc la altul, sau „de la o țară la alta și se vor așăza acolo, lu„crurile acele nemișcătoare rămân supt stăpânirea „stăpânitorului"*.

2) Matfei Vlasto *slova* II. *cap. XIII: „Lucrurile „cele nemișcătoare acelor de la o țară întraltă țară, „sau de la o eparhie întraltă să strămuta și să a„șază la altă țară* străină *rămân supt stăpânirea „stăpânitorului"*.

3) Pravila sfântă, *slova* H *„slujba arhierească" zice: „un om străin ori cu ce chip va lua moșie, ori „de dar, ori de danie, ori cu vicleșug, ori cu bani*

„de va cumpăra și va lipsi din pământul acela „acelea vor rămâne în sama domniei“.

Prin faptul că se citează pasajele din codicele de legi: Pravila sfântă, Matei Vlastari și C. Armenopulo, ne-am dus la edițiile cunoscute ale acestor codice și ne-a fost cu neputință de a le afla la locul arătat în ispisoc. Boerii de divan au avut ediții vechi, cari nu se potrivesc cu cele ce le avem prin bibliotecele noastre publice.

Așa din pravila sfântă avem exemplarul de la Academia Română ms. 286, scris în 1636 pentru Udriște Năsturel din Fierești, după o redacție bulgărească, un gros volum legat având 403 file. Aici materia e împărțită pe slovele grecești de la α—w, în număr de 24. La slova н (năș) n'am găsit pasajul cerut. Este ceva asemănător la glava 109. (pg. 123) unde vorbind de călugări zice:

Ꙗщє мних оставит своє минишьство и идєт въ мирь... и аще имат имѣнїє ѡ себѣто и та имѣнїа да ѡтпоустит съ ним въ монастырътъ=iară dacă călugărul părăsește călugăria sa și merge în lume, iar de are el la sine ceva avere, și acea avere să o ia cu sine in mănăstire“.

Pravila aceasta zisă de la Bistrița (Vălcea) se zice сїщєнных и Бжєствєнных правилъ „=sfântă și dumnezeiască pravilă“ și că e intocmită „по слѣдным Матѳєѡмъ =după orânduiala lui Maftei“.

Acest Matei e Vlastare, cunoscutul autor al *Sintagmei* întocmită în 1335, și una din cele mai cunoscute cărți de legi, după Nomocanonon lui Fotie din 885, comentariile călugărului Ioan Zonnaras din 1120, și lucrarea lui T. Balsamon, patriarh de Antiohia în 1170.

„Συνταγμα“ lui „Ματθαίου τοῦ Βλαστάρεως“ formează al 6 volum în importanta colecție de legi, tipărită la Atena de la 1852—1859 sub numele de „σύνταγμα τῶν θείων καὶ ἱερῶν κανόνων τῶν τε ἁγίων καὶ πανευφήμων ἀποστολῶν καὶ τῶν ἱερῶν διкουμενικῶν και τοπικῶν συνοδῶν, καί τῶν κατὰ μέρος ἁγίων πατέρων“.

La litera π (pocoi). cap. 13 vorbeşte despre altele, nu de moştenirea averilor nemişcătoare ale Episcopilor, despre care se vorbeşte la litera E. cap. 17 seq.

Cât despre ἑξάβιβλος a lui Cost. Armenopulo, în ediţiile clasice cunoscute ca cea a lui Alexie Span din Ioanina: Κωνσταντίνου Αρμενοπουλου Κρίτου θεσσαλονίκης ΠροΧειρον, τὸ λεγόμενον ἡ Εξάβιβλος, εἰς κοινὴν γλῶσσαν μεταφράσθεῖσα, προσετέθη δέ καί παρὰ Αγεξιου Σπανου τȣ ἐξ Ιωαννίνων, tiparită la Veneţia în 1766 şi retipărită în mai multe ediţii ca cea de la 1805 (Veneţia) 1833 (Neapole), și chiar ediţia lui G. E. Heimbach, Lipsiae 1851 nu corespunde cu citatul din hrisovul nostru domnesc. La cartea VI. titlu 4 se vorbeşte „de his qui suo se sanguini miscent=περί αἱμομικτῶν, ἀσελγῶν καὶ ἀλογευομένων.

Despre Episcopi şi testamentul lor se vorbeşte la cartea 5 titlu 4. „ὅσα δέ ἐκτήσατο μετὰ τὴν ἐπησκοπὴν, τῄ ἐκκλησία αὐτõυ δεαφέρει=quae vero post episcopatum acquisivit, ad ecclesiam pertinent

Nu punem la îndoială buna credinţă a citatelor; credem însă că textele după cari au citat boerii judecători din divanul domnesc erau ori manuscripte vechi din pravile, ori ediţii vechi, devenite apoi singuratice, întru cât opera juridică a marilor pravilişti a suferit modificări în redactare prin nenumăratele sholii ce au adus diferiţi copiatori studioși.

In procedură, Vodă Calimah nu ia hotarârea de o dată; întreabă pe visternic de este vre-o moşie liberă; aflând de la visterie că ar fi moșia Coţofăneşti de pe Trotuş, scrie carte domnească la starostele de Putna, Teodorache biv vel comis să cerceteze de starea moşiei starostele de Putna face cercetare; cu oameni la faţa locului, în care se face istoricul trecerii proprietăţii până la dr. Ferate Mihail; pe baza acestor acte Vodă vine şi dă hrisovul de mai sus în 16 Sept. 7272.

I. Fără veleat (1765). Noem. 12. (Coţofăneşti II, 6). Jaloba a trei răzeşi Andrei, Sandul şi Ioniţă, la Măria sa Vodă că Safta fata Dimii parcalabului la vânzarea moşii Coţofăneştilor ar fi vândut şi părţile lor din sat. Cer să se facă o cercetare şi să li se dea înapoi pământul.

Prea înalţate Doamne.

Iarăşi mai dăm supărare înălţimi tale şi ne jăluim doamne pentru că având noi o moşie anume Coţofăneşti. la ţinutul Putnei, care moşie fiind de baştină a noastră. de la moşi şi de la părinţi noştri în anii trecuţi la domnia răposatului Duca Vodă fiind la Putna părcălab un Dima *şi părinţii noştri fiind fără stăpâni sau închinat suptu stăpânirea acelui Dima, să le fie mână de ajutor la nevoile lor*; acel părcalab Dima după ce lau scos din părcălabie au scos pe părinţii noştri rămăşiţi cu căţiva bani zicându că sau plătit la biru şi fiind şi el răzeş cu noi întralte hotară şi cu lacomie umblănd cu mul.e chipuri să ne ia moşie, banii acei ce au arătat cu năpăstuire că au rămas rămăşiţ. iau suit cu dobanda lor la 220 lei şi moşia noastră fiind năpăstuită. cu acei bani viind au jăluit la răposatul Duca Vodă şi fiind rănduiţi cu carte gospod şi pe carte de blăstăm la un Zaharia clucer să cerceteze pricina şi atunce după cercetare acelui clucer moşii noştri parte lor de bani cătu iau ağunsu au dat deplin după cum pe largu arată mărturia boeriului judecătoriu. dar milostive doamne alţi săteni şi răzeşi di moşie acee fiind că lipsise din sat au rămas de nu şau datu banii. parte lor, şi acel parcalab au luat părţile lor de aice. dar părţile noastre după ce şau dat banii moşii şi părinţii noştri. li au stăpânit tot cu pace păn în zilele răposatului Mihaiu Vodă. atunce din prada Tatarilor şi foamete sau înstreinat moşii şi părinţii noştri dintracea selişte la alte locuri şi murind acel Dima părcalabul au rămas o fată a lui Safta şi dând ea peste o pricină şi pentru gloaba cei cere neavănd alta să să plătească au văndutu moşia acie. a Coţofăneştii. atăt cu părţile altor răzeşi ce le stăpănea. cum şi părţile noastre unui Ferati doftorul din ţara Ungurească. nefiind nimenea din niamul

nostru a răspunde, la urmă viind părinţii noştri de unde se dusese şau găsit şi părţile lor văndute de ace Saftă, şi jăluind la *măria sà Costandin Vodă Mavrocordat* şi sau făcutu carte *gd.* la starostele de Putna, ca săi aleagă părţile noastre de moşie acia ce era răscumpărată şi la ace vreme fiind schimbare domnii nu ni sau mai luminat dreptate, acum doamne în trecutele zile ni am jăluit mării tale rugăndune să nu fim înstreinaţi de baştina părinţască, şi cu jaloba noastră fiind rănduiţi la dmnlor veliţii boeri ca să cerceteze şi să să facă anafora. dmnlor boerii ni au răspunsu că nu au cu cine să ne ia sama că moşie acie au rămas de este domniască, şi mau trimis iar la mila mării tale. la care rugăm bunătate mării tale să te milostiveşti asupra noastră. să nu rămănem înstrăinaţi lipsiţi de baştina părinţască şi mare pomană ar fi mării.

Robii mării dmtale răzeşi de moşie Coţofăneşti.

(In dos:)

Vătave de aprozi să i scoţi la dmlor veliţii boeri ca să cerceteze ce moşie este aceia şi a cui este şi cine o stăpăneşte să se facă anafora.

Noem. 12.

Pe faţa a 2-a: Andreiu din Tanas, i Sandul din Ioniţă, i Ioniţă din Prohira cu fraţii lui.

Cei trei săteni jălbaşi sînt urmaşii celor 3 vecini: Tănasă, Ioniţă şi Prohireasa, cari în 1692 îşi plătise birul lor în cislă căte 10 lei de cap şi scapă şi de vecinătate. Temeiul pe care se bizuiau ei era că bunicii lor s'au închinat supt stăpănirea lui Di na parcalabul, ca să le fie mână de ajutor; adică că *vecinătatea* pentru mulţi era *un ajutor* din partea stăpânului moşiei. Nepoţii nu ştiau după 73 de ani, care era situaţia legală de raport între bunicii lor şi vechiul stăpân al Coţofăneştilor.

J. 1765 Noembrie 15). (Coţofăneşti) II, 8 şi 9). Gr. A. Ghica Vodă dă rămaşi pe 3 răzeşi din Coţofăneşti în pâra lor pornită contra Dimei suiulgiului, că ar fi având şi ei parte de răzeşie în moşia lui Dima, dăruită de Vodă pentru serviciile aduse ţării cu aducerea apei la Iaşi. Vodă buirduseşte anaforaoa veliţilor boeri.

Suret asămene scos de pe anaforaoa dmlorsale veliţilor boeri care iaste întărită cu pecete mării sale Crigorie Alexandru Ghica Voevod.

Iw Grigorie Alexandru Ghica Voeă. bojiiu milostiiu gospodaru zemli Moldavscoi. După cercetare şi giudecata dmlorsale veliţilor boeri. cercetând şi însumi domnie me anaforaoa ačasta, şi de vreme că oamenii aceştiia arătaţi mai ĝos nau avut nici un temeiu de dovadă la zisele lor cum că au vreo parte întrace moşiia Coţofăneşti, niei scrisori nici stăpânire, nici alte dovezi rodnice de dat credinţe, fără de cât numai aceaste tărfăloagă de mărturie fără de nici o arătare asupra moşii Coţofăneştii, şi toată pârăle şi jalobile lor. dovedindusă fără de cale şi înpotriva dreptăţii care mai pe urmă şi singuri ei ştiind că nau nici o triabă cu 'moşiia sau plecat şi au venit la cunoştinţe, de au dat şi scrisoare la măna Dimii, ce să de pace moşii şi deosăbit Dima dovedind că moşie au fost driaptă acelui Ferate doftorul şi îi este lui dată danie cu hrisovul domnii sale Grigorie Ioan Vvod. pentru slujba lui ce iau slujit, hotărăm domnie me ca săş stăpăniască Dima suiulgiul moşiia aceia Coţofăneştii ca pe a sa driaptă ocină şi moşie cu bună pace în veci. după hrisovul domnii sale Grigorie Ioan Vodă care sau întărit şi de cătră domnie me. (l. p. gspd.)

Prea Inălţate Doamne,

Din luminata poroncă Inălţimei tale am luat sama acestor oameni Andrei, Sandul şi Ioniţă ce zic căs răzeşi de moşia Coţofăneşti de la ţinut Putnii care au jăluit mării tale că şi ei au parte întracea moşie ; şi cum că moşiia iaste domniască; şi cerere lor iaste să stăpăniască şi ei partea ce ar ave de moşie şi ceialată moşie să o răs-

cumpere, ca pe a lor, și prin răvașul lor de jalobă, poroncind Măria ta ca să cercetăm ce moșie iaste aceia și a cui iasle și cine o stăpăneștc și să facem anafora și după cea cu amăruntul cercetare ce am făcut, așa am aflat ca aciastă moșie au fost de cumpărătură a unui Dima ce au fost pârcălab, și dăndo zestre fetii sale Saftii, care acea Saftă fata părcalăbului a văndut și ia satul moșiei Coțofăneștii unui Ferati ce era doftor mari, și pe zapisul Saftii au dat Mărie sa răpousatul Mihai Racoviță Vvod. lui Ferati doftorul, și hrisov de întăritură, pe moșie că au rănduit și boeri hotarnici de au strănsu pre toți răzeșii ce au fost văndut mai înainte acel sat Dimii parcalabului și socotind zapisăle cele vechi de cumpărătura parcalabului au cuprinsu tot hotarul Coțofăneștilor 2133 stănjeni îmblănd satul în 16 bătrăni si giumătate, și lau și stălpit și pe mărturiia hotarnică acelor boeri hotarnici, am văzut la jeluitorii aceștia suretul hrisovului mării sale Mihai Vodă čau întărit de 42 ani doftorului Ferati stăpânire pe satul Coțofăneștii, care acest suret de pe hrisov zic jăluitorii că lau luat ei de la vechilii fičorilor lui Ferati doftorului, din țara Ungurească cei trimete aice de lua dijmă venitul moșiei până a nu să lua moșiia pe sama domnească, și din suretul hrisovului mării sale Mihai Vodă sau dovedit că moșiia satul Coțofăneștii au fost a lui Ferali doftorul čau cumpăratu de la Safta fata Dimii parcalabului și acel Ferati doftorul fiind Ungur la urmă ducănduse în țara Ungurească și ficiorii lui trimețind din țara Ungurească vechil de lua venitul moșiei domniia nau suferit streini dintraltă țară să stăpăniască moșia în pămăntul Moldovni, ce rămăind moșia pe sama domniască, am văzut hrisovul mării sale Grigore Ioan Vvod, pentru această moșie cum au dató danie și miluire Dimii suiulgiului pentru driapta slujba lui. am mai cercetat la jeluitorii de au niscaiva zapsă sau scrisori, să se dovedească car avè și ei parte întrace moșie să le arăte, și alte zapisă și scrisori nau, numai o mărturie de la un Zaharia crucer

de 74 ani vreme trecută, precum că un Tănas şi Ioniţă din Coţofăneşti, şi cu alţi oameni ai lor de acolo, după poronca gspd. liau luat sama acel Zaharie crucer, cu Dima parcalab de pricina unor bani ce ave părcălabul datorie la oameni, trăgăndui şi vecini şi făcănd socoteală după giudecata ce avusesă ei la divan să de Dimii părcalabului 220 lei şi aşa să fie plătiţi şi să aibă pace şi de vecinătate, şi fiind şi carte de blăstăm sau aflat numai 167 lei datori oamenii părcălabului. căci 73 lei ii didesă mai inainte, şi arată în mărturiia Zahariei crucerului că au dat 30 de lei in măna părcalabului trei oameni anume Tănasă şi Prohiriasă şi Ioniţă de sau plătit acei trei oameni datoria parte lor şi liau dat ačastă mărturie la acei trei oameni, şi dentracei trii oameni de mai sus numiţi čau dat acei 30 lei zic aceşti jăluitori că ei sănt nepoţi rudenii, şi cu aceasta mărturie cer să ia şi ei parte de moşie, dară în mărturie nui adevereşti, pe acei trei oameni čau dat acei treizăci lei parcalabului cum că ar ave şi ei moşie în Coţofăneşti, numai că au dat 30 lei datorie lor. şi moşie ačasta satul Coţofăneşti din suretul hrisovului mării sale Mihai Vodă videm că au fost driaptă cumpărătură acelui Ferati doftorul de la Safta fata Dimii părcălabului cum sau arătat mai sus. şi rămăind moşie pe sama domniască şi că Mărie sa Grigorie Ioan Vodă au dato danie şi miluire cu hrisov Dimii suiulgiului inştiinţăm pe Mărie ta, şi cea desăvărşită hotărări rămăne la mila mării tale.

‡ 1765 Noem. 15

Plecate slugile mării tale, Stefan Roset vel logofăt, Ioan Paladi vel vornic, Ianachi Costandachi vel vornic.

„Sau posleduit de cătră mine cu orighinalul şi este intocmai... 1839 Mai 20, člencul div. ţării de ğos Iacovachi Veisa spatar".

Altă copie e din 1839 Mai 3, dată de divanul apelativ al ţării de jos sub No. 2339 iscălită de Ioan Neculcea vornic. Iacovachi Veisa spatar, director Pangrati.

K). 1765 Noem. 19. (Coţofăneşti II. 10). Scrisoarea, a trei răzeşi: Andrei, Ioniţă şi Sandul către Dima suilgiul prin care recunosc că n'au nici un drept în moşia Coţofăneşti şi mulţumesc Dimii că le-a întors cheltuelile de judecată.

Adică eu Andreiu fičorul lui Ion Muntian şi eu Ioniţă fičorul lui Tanasă Hagiu şi eu Sandul fičor lui Ion Turaliu ot Bălca, f cutam zapisul nostru la măna dumisale ğupănului Dimii suilgiu precum să să ştie că pentru moşie dumisale. Coţofăneştii de la ţinutul Putnii, ce au fost a lui *Ferate doftorul lui Mihai Voda*, şi acmu iaste a dmsale ğupănului Dimii dată danie de Mărie sa Grigorie Ioan Vod, după ce am văzut noi că moşia iaste luată de domnie şi lipsită de la stăpănire fičorilor lui Ferate doftor de sau dat ğupănului Dimii, niam sculat şi noi cu o mărturie de la un Zaharie clucer ce să află la măna noastră să ne cerem oare care parte din moşie ačasta Coţofăneştii din 16 pol bătrăni ce am adiverit noi că îmbla acest sat tij bătrăni zicănd noi că atăt ne iaste parte şi dănd noi acmu pentru pricina acasta, şi jalobă la preaînalţat domnul nostru Măriia sa Grigorie Alexandru Ghica Vvod, şi fiindu rănduiţi şi la giudecata dmlor veliţilor boeri ca să ne cerceteză pricina de ar găsi vreo dovadă adevărată la zisăle noastre că am avea vreo parte dintraceasta moşie Coţofăneştii să înştiinţăze pe măriia sa cu anafora, şi cercetăndune dumnalor veliţii boeri jaloba noastră nu sau găsit la noi nici o dreptăte ca să avem noi parte dintraceastă moşie, una că dovedit iaste că noi întrača moşie stăpănire nam avut nici o dată nici noi nici niamul nostru mai bine 60—70 de ani şi moşie am privito stăpănindusă atăt de Ferate şi de fičorii lui, căt şi de alţi mai nainte, şi noi tot megieşi fiind şi dea valoma trăitori nam zis nemică. Al doile că nici niscaiva scrisori întemeiate sau dovezi adevărate la mănule noastre nu aveam. făr de căt numai cu ace terfeloagă de mărturie de la acel clucer Zaharie, socotind că om putea dovedi niam sculat de niam cerut parte, şi pentru aceia văzănd că nu ni se dă ascultari, şi de la ğudecată încă săntem daţi ră-

mași, și sănguri noi am venit la cunoștință că nu avem nici o dreptate și niam lăsat și niam priimit să nu mai cerem nici o ğudecată, și de bună voia noastră am dat la măna dumisale ğupănului. Dimii și ača terfeloagă de mărturie ce o avem la măna noastră ca săș stăpăniască ğupănul Dima moșie Coțofăneștii cu pace în veci. de către noi cum și de către niamul nostru, dar cu toate acěstea săngur dumlui ğupănul Dima văzănd starea sărăcii noastre și rugămintea noastră ca o milă au făcut cu noi. și niau dat cheltuiala căt am cheltuit cu pricina ačasta, și pentru ca nu cumva vreo dată noi, sau niamul nostru să ne sculăm cu vreo pricină sau gălčavă a ne cere parte dintra-častă. adevărată scrisoare a noastră iscălită de noi, și încredințată cu multe iscălituri a oameni de curte ce sau întămplat.

lt 1765 Noem. 19

† Eu Andrei sin Ion Muntean. Eu Sandul Turaliu. Tanasă Meleghi vornic de poartă. Alexandru Haciul vornic de poartă, sau scris în divan înainte noastră și cu voe numiților omeni și sănt martur.

Simion Arămescul vornic (l. p.: G. M. A. P. o floare) Ion Popa za divan. mam tămplat. Ioniță Mihalaki hagiu mam iscălit cu măna me. Stefan vtori armaș martur.

In dos jos: Antohi Carp diiac za divan am scris cu zisa numiților oameni și sănt martur.

Scrisoarea celor 3 urmași de vecini—megieși—prin care se declară lipsiți de ori ce drept de stăpânire în Coțofănești, de și in fond nu era de nevoe să se dea. în formă Dima suiulgiul a făcut bine de a luat'o. Nu se putea cere pământ de niște urmași de *megieși*, cari trăiau de-a *valoma* pe Coțofanești, pe baza unui zapis de plată de bir și eșire din vecinătate. Tustrei erau vecini *megieși* dar fără *ocină* fără moșie. Probabil că după 73 de ani, niște răi sfătuitori au îndemnat pe nepotii lor că o dată vecinătatea desființată ei pot cere și pământ pe baza unui zapis de vecinătate veche.

L. 1765 Noembrie 19. Coţofăneşti II. 11). Hrisovul lui Gr. A. Ghica Vodă, scris pe pergament, prin care întăreşte lui Dima suiulgiul dania în moşia Coţofaneşti, dand rămaşi pe razeşii Andrei, Ioniţă şi Sandul, cari cereau parte de răzeşie în aceiaşi moşie. Iscăles · boerii de divan.

Cu mila lui Dumnezeu Noi Alexandru Ghica Voevod domn ţărăi Moldaviei.

Facem ştirea cu acestu hrisov a domnii meale tuturor cui să cadea a şti. Că iată au venit innainte domnii meale. şi innainte a tot sfatul nostru, sluga noastră Dima suilgiu. Şi niau arătat un hrisov de la domniia sa. Grigorie Ioan Vvod. din let. 7272 Săpt. 16. | scriindu că dăndu domnii sale jalubă arătănd că fiind el om strein. şi fiindu că sau aşăzat ai e in Moldova ca unul din pămînteni. şi neavăndu moşii cum şi altele ca să poată trăi. au cerşut de la domnie su prin jaluba lui ca să facă milă săl miluiască cu vreo moşie domniască | carei să fie de chivernisală şi aşăzarea lui aice in ţară. Deci găsăndu domniia sa că el de atata ani fiindu adus aice în Moldova încă de fericitul intru pomenirea răpoosat unchiul domnii mele. Grigorie Ghica Vvod. pentru paza şi făcutul haznelilor a oraşului acestu(ia). | şi de atunce încoace la vremea tuturor luminatilor domni au orănduit şi au purtat de grija haznalilor de sau aflat totu norodul îndestulat de apă. Căt şi domniia sa cunoscăndu a lui driaptă şi încred nţată slujbă. Socotitau şi cu cale au găsit ca după cererea lui săl (miluiască) | cu vreo moşie domniască. Şi cercetand ca să găsască vreo moşie domniască nedată nemărui de alţi luminaţi domni, nau găsit domniia sa alta făr de căt înştiinţăndusă pentru moşie anume Coţofăneştii ce este pe apa Trotuşului la ţinutul Putnei. Carea (a fost a lui Ferate) | doftor Ungu . şi fugind acel Ungur iarăş la ţara lui, şi moşie fiind aice în ţară, după dreptate au rămas pe sama domniască. Şi vrănd ca săl miluiască domniia sa pe mai sus numitul Dima suiulgiul. cu aăstă moşie Şi pentru ca să nu fie danie aceştii moşii. cu altă pricină (din partea) | unora din lăcuitorii de acolo. nau putut domniia sa da credinţă

până nau scris carte domnii sale câtra al său credinčos boer Theodorache biv vel comis. cel avea domniia sa la aceaia vreame staroste și dregător ținutului aceluia a Putnii. ca să cerceteză. și după cum se va afla de (starea) | moșii să în-tiințeză pe domniia sa. de la cari numit boer arată cau văzut domniia sa și mărturie încredințată de cercetarea acestii moșii. Scriindu că după poron a domnii sale chemând oameni bătrani de acolo. au cercetat și întracestu chip au aflat. cum că moșiia (ačasta Co) | țofăneștii au fost cumpărato un Dima părcalabul de la răzașii de Coțofănești. Și Dima părcalabul au fosto dat zestre fiicii sale Saftii čau măritato după un Toderașco mazil și după moarte lui Toderașco încăpând Safta într'o pricină la vreame răpăosatului Miha. Ră(covit) Vod. Sau sculat ea dinpreună cu un fičor a ei Dumitrașco și au văndoto lui Ferati doftorul, Și atunčea iau dat și zapis de vănzare dinpreună cu toate scrisorile moșii la măna lui Ferate doftorul. După carea zapis i sau dat și dresă domnești. Și așa au rămas driaptă a lui | Ferate. și au luato la stăpănire lui. și stăpănindo cătăva vreame. Apoi iarăș sau dus acel Ferate la țara Ungurească la locul lui de undea era venit și de acolo din tara Unguriască câtu au trăit Ferate trimete om în țară de lua dejmă de piea ačastă moșie. Ce un om carea va lipsi din pământnl acesta. și va meige întraltă țară și ia rămâne moșie lui aice. Așa au găsit că iaste cu dreptate. că fiind el dus în țara Unguriască la locul lui. nici de cum nu sau găsit cu cale ca să șază el ačolo nepurtând nici o nevoe. sau greutăți a pământului acestuia | să triimită peste hotarul țării să stăpâniască moșie aice și să ia venit. Și ačasta nu numai pentru un strein ca acesta, carile au cumpărat moșie aice în țară. și de trii zăci și șasea de ani mai bine sau întorsu la țara lui să urmază întracesta chip. Ce tocma și un boer | pămintean ori mazil sau oricine ce să va înstreina la altă țară, și i va rămâne moșie aice aceluia moșie rămâne pe sama domniască. Și domnii cui vor volnici sânt a le da și a le a-

fierosi. Cercetănd domniia sa şi urmănd şi după ponturile sfintei pravili la cărja | arhiereilor. la slova н naş (unde zice). „Că un om strein ori cu ce chip va lua o moşie. *ori* de dar. *ori* de danie. ori cu vicleşug. ori cu bani de va cumpăraw.ĸ. şi va lipsi de pământul acela. şi va trăi întru altă ţară streină atăţi ani, moşie şi | locul acela va rămăne în sama domnii". Cum şi la Matfeia Vlastar la slova п *pocoi* cap. 13 (unde zice). „Lucrurile cele nemişcătoarea acelor de la o ţară întraltă ţară. sau de la o eparhie întralta să strămută (adecă). să aşază la altă ţară streină ră | măn supt stăpănirea stăpănitorului". şi rămăind moşie acasta driaptă domnească făr de pricină. domniia sa. Grigorie Ioan Vvd. milostivindusă. prin hr sovul domnii sale au dato danie şi miluirea Dimii suiulgiu. Insă acum. în vreame domnii mele după ce sau luat (jaloba unui) | Andrei ficorul lui Ioan Muntianul ot Fantănele. şi Ioniţă ficorul lui Tănasie Hagiu. Şi Sandul ficorul lui Ion Turaliu ot Bacău. zicănd cum că ei să trag din niamul acela de la cari au cumpărat Dima parcalabul moşie. cerşindu oarea care pârtice (din satul) | acela Coţofăneştii, arătănd că iaste a lor, şi nui cuprinsu în vănzarea părcalabului Dimii. (adecă). din 16 pol bătrăni ce zic ei cau adeverit ca umblă moşie Coţofăneştii cere trii bătrăni. La care macar că după cum mai sus sau zis (in hrisovul) | domnii sale. Grigorie Ioan Vod când sau dat moşie acasta danie Dimii suiulgiului *sau facutusă* atăta cercetare. numai tot socotind domnia me ca nu cumva cu danie acasta a numitului Dima suiulgiului să să pricinuiască oamerilor. acestora | chip de strămbătate. De iznoava iam orănduit domnie me cu ğudecată la dmnealor veliţii boeri. ca să cerceteze zisăle şi jalubile lor. ca să vază ce dreptate au a ceri parte dintracastă moşie. Şi stănd dumnelor veliţii boeri diau cercetat pricina acasta | şi intrebăndui ce dovadă au la zisăle lor, cum că au vreo parte de moşie acolo. ei nici o dovadă nau arătat făr de căt numai o terfăloagă de mărturie veache. de la un clucerul Zaharie ce scrie şi arată că au avut pricină cu Dima părcalabul. pentru căi trăge pe niamul a-

cestora la vecinătate. | și pentru că au avut pricină și pentru niște bani de datorie ce le cere. Iar alte scrisori mai temelnice și vrednice de dat credință sau stăpânirea car fi stăpânit vreo dată acolo de șasezăci-șapte zăci mai bine de ani. nau arătat făr de căt numai cu gura trăge parte dintracastă moșie și sau cunoscut că nau nici o dreptate. De vreame că moșie acasta sau dovedit că au fost driaptă acelui Dima părcălabul și de la Dima au rămas zăstre la fiică sa Safta. și de la fiicăsa și de la fiĉorul ei Dumitrașco au cumpărato Ferate doftorul. și tot din mănă în mănă | au îmblat la atăte rănduri de oameni. și jăluitorii aceștie. ei, sau niamul lor nici o dată stăpănirea acolo nau avut și diau știut că au vreo dreptate fiind trăi ori aproape și *a valomu* nu șau căutat nici șau cerșut vreo ğudecată intratăța ani pănă acmu. Si moșie au prăvito | la stăpănirea. lui Ferate doftorul și a fiĉorilor lui pănă acum ce sau luat pe sama domniasca. cum și la stăpanirea parcalabului Dimii și a fiĉorilor lui mai nainte de Ferate. Și mai vărtos dovedindusă pricina acasta și dintrun suret scos de pe un ispisoc de la domnie sa răpoosat | Mihaiu Racovița Vodă. ce sau vazut la măna acestor trii oameni jalubași ce săntu numiti mai sus. Scriindu ca sau încheiat tot satul in șasăsprezăce bătrăni și ğumătate la stăpănirea lui Ferate doftorul. și sau și hotărăt și sau stălpit, care dovezi ce liau văzut | numiții oameni că le sănt inpotrivă, sănguri ei au vinit la cunoștință că nau nici o dreptate a ceri parte de moșie din hotarul acesta Coțofăneștii, și sau plecat la drept te diau dat pace moșii. dănd și scrisoarea lor încredințata aice în divanul domnesc, de pace și | de așezarea la măna Dimii suiulgiului. după carea cercetarea dum lorsale veliților boeri am văzut domnie me și anaforaua dumilorsale în çe chip au cercetat și au aflat pricina. dară cu toate aceste singur Dima suiulgiu văzănd rugăminte lor de b(ună voe) | lui sau primit. și liau dat acestor trii oameni. cheltuiala ce au răspuns ei că au cheltuit înblănd după pricina acasta. Cu care și ei au rămas priimiți și mulțămiți. Deci cercetăndus(ă) și de către domniia

mea danie ačasta. și ne mai fiind nici o pricină despre vreo parte sau găsit că (cu cale) | și cu dreptate sau dat ačastă moșie și sau afierosit numitului Dimii suiulgiu. pentru a lui ce mai dinainte vrednică și credinčoasă și de folos slujbă čau slujit domnilor și țării. Carea și însumi domniia mea cunoscând a lui cu silință și cu dreptate slujbă čau făcut și (mai inainte și) | acum în vreame domnii mele. la adusul apelor haznelilor ce sau mai adus și sau făcut aice în orașul Iașilor spre mai îndestularea a tot norodul de obște, după cum sănt văzute și vederate. iată dar ca și domniia mea asemene niam milostivit asupra numitului slugii noastre | D'ma suiulgiu, șii dăm și de la domniia me șii întărim stăpănirea pe zisa mai sus moșie Colofăneștii ce iaste la ținutul Putnii. ca săi fie de la domnïia mea lui, și fičorilor lui. și nepoților și strănepoților lui driaptă ocină și uric și întăritură | cu tot hotarul. și cu tot vinitul neclătită și nerușăită nici odănoară în veaci. Și poftim domniia me și pre alți luminați domni. carii după vreame vor fi în urma noastră miluiți de Dumnezău cu domniia aceștii țări. au din fii și niamul nostru. sau dintralții | să nu strice. sau să strămute ačastă puțina danie ce sau făcut acestui mai de sus numit slugii noastre Dimii suiulgiului. ce încă cât le va da măna săi și mai adaogă. și săi întăriască pentru a dmnilor sale večnică pomenire. Și spre ačasta iaste | credința a însumi domnii mele. Iw Grigorie Alexandru Ghica Vvod. și credința a prea iubiți fiii domnii mele. Dumitru Voevod. și Alexandru Voevod și Iacov Voevod și credința a cinstiti și credinčoși boerii cei mari ai divanului | domnii mele. dmnealui Ștefan Ruset vel logofăt. i Ion Paladie vel vornic de țara de ğos. i Enache Costandache vel vornic de țara de sus. i Ion Cantacuzino hat. ș părcalab Sucevii. i Dimitrachie Suč. vel post. i Iordache Costache vel vist. i Neculache Ventura | vel spatar. i Iordache Hrisosculeo vel ban. i Manolache Bogdan vel pah. i Iordache Balș vel stolnic. i Panaidor vel căminar. i Alexandru vel comis. și credința tuturor boerilor domnii mele mari și mici. și sau

scris hrisovul | acesta în scaonul domnii meale. în orașul Iași. întru întăia domnia nostră în anul al doile.

‡ αψξε

Iw Grigorie Ghica Voevod. Stefan Ruset vel logofăt proc toh.

Pecetea domnească mică în tuș roș cu inițialele: Iѡ | Гр. | Ал. | Г. | вв. | 1764 cap de bou.

M. 1765 Dec. 4. (Coțofănești II, 12. Cartea lui Grigore Alex. Ghica Vodă dată la măna Dimei suiulgiului, de stăpînire asupra moșiei Coțofăneștilor, regulând după testament raporturile dintre noul stăpân și sătenii șezători pe acea moșie.

† Iw Grigorie Alexandru Ghica Voevod. bojiiu milostiiu gospodaru zemli Moldavscoi. datam carte domnii mele. slugii noastre. Dimii suiulgiului. să fiia volnic cu carte domnii mele a stăpăni tot satul cu tot hotarul anume Coțofăneștii de la ținutul Putnii, căruia este driaptă moșie cu hrisov de daniia de la domniia sa Grigorie Ioan Vvodă, cum și domnie me pentru driaptă slujba lui ce cu *osirdie* de îndestulare nărodului orașului si a obștii de apă, pentru hazneli, mam milostivit și asămine iam dat miluire și iam întărit prin anatora și prin hrisovul domnii mele, pe tot satul cu tot hotarul și cu tot vinitul, Coțofăneștii; drept aceia ori pre cine îș va pune vechil. Dima suiulgiul omul său și purtător de grijă pe numita moșie pe satul Coțofăneștii volnic să fiiă a strănge și a lua dejmă de a zece din țarină din toate sămănăturile, din fănațe din prisăci cu stupi, din 50 unul iar fiind mai puțin să ia căte o para de stup. din pomeți din livezi din vii. din bălți cu pești, din *inață,* din cănepă, și dintrallele din toate pe obiceiu, de pe hotarul Coțofăneștilor, cei arătat în semne hotărăte prin hrisoave, numai din grădini cu legume să nu ia, iar de la carii ar vinde vin pe numita moșiia, cu știrea stăpănului moșiei să aibă a le lua căte un leu de buti și pol leu de poloboc venitul moșiei, însă cănd va ave

crăşmă cu băutura stăpănul moşii. nime din săteni sau alţi să nu vănză nici un fel de băutură ce numai a stăpănului moşii şi să vănză băutură în crăşma sa. şi hotărăm domnie me pentru toţi oamenii čor ave casă. pe hotarul Coţofăneştilor, care gospodar va fi putinčos, să lucreză de boerescu pe an 3 zile de vară şi 3 zile de iarnă să li ia căte 20 parale pe an de casă vinitul locului după testament, ce sau făcut de obştii, iar cari or fi oameni în putinţă le lucru să lucreză de boerescu acele 6 zile pe anu după testamentu şi bani pe casă să nu li ia, şi întracestu chip toţi să urmeză. iar or cari di sor arăta înprotivitori a nu urma cum hotărăm mai sus să aibă vechilul Dimii suiulgiului ai arăta la starostele de Putna, şi poruncim domniia me. dmtale staroste de Putna pentru acei inprotivitori să le faci zapt săi supui să urmeză la toate ce mai sus arătăm înplinindu şi venitul moşii păr la cel puţin să fie supuşi hotărării ce să porunceşte prin carte domnii mele.

‡ αψξε. Dec 4.

procit vel logofăt.

Pecete mică în tus roş cu iniţiale: Io | Гр | Ал | Г | В.В. 1764 cap de bou.

N. 1765 Decembrie 26 (Coţofăneşti II, 13). Cartea lui Gr. Alex. Ghica Vodă scrisă către Gr. Leon pah, şi staroste de Putna, prin care vesteşte că moşia Coţofăneşti a fost dată de domnie suiulgiului Dima din Iaşi.

Iω Grigorie Alixandru Ghica Voevod. bojiiu milostiiu gospodaru zemli Moldavscoi. Credinčos boiariul domnii meale, dlui Grigoraş Leon biv vel pah. i staroste de Putna sănatate. Iţ facem ştire pentru moşiia Coţofăneştii di acolo. de la ţinutul Putnii, ce au fost a unui Ferate dofstor Ungur. şi fiind că acel Feratie sau dus de multă vreame la locul lui în ţara Ungurească, în trecuta vreame din poronca domnii meale sau luat moşiia ačasta de la măna trimişilor fičorilor acelui Feratie pe sama domnească, ră-

măind asupra domnii. Dar fiind că pentru moșiia aĉasta niam înștiințat domniia me. că mai dinainte vreame au fostu dată danie de domniia sa Grigorie Ioan Vvoda. cu hrisovu slugii noastre Dimii suiulgiului pentru slujba lui că au slujit dmnii sale și țărăi și acmu cercetăndusă și de cătră domnie me daniia aĉasta. i sau întărit stăpănirea. Dimii pe acea moșie Coțofăneștii și cu hrisov domnii meale. cum și cu anafóra intărită cu pecetea domnii meale, și deosebit i sau dat și cartea domnii mele de volnicie ca săș ia și vinitul după obiceaiu, de care iată căt scriem și domnia me. luînd cartea domnii mele să dai dmta, negreșit moșiia aceaia la stăpănire vechilului Dimii cel va triimite, dăndui și carte dumitale la mănă cătră lăcuitorii de acolo ca săi supue săi dea vinitul moșii și sal știe pe numitul Dima de stăpăn moșii. fiindui și dmta mănă de agiutor la toate ca săș poată lua vinitul moșii prea deplin. după obiceaiu, și după hotărârea testamestului urmănd după cartea domnii meale de stăpanit, și de volnicie ce i sau dat. și înțelegănd dmta poronca. carte aĉasta să se de la măna vechilului Dimii. Aĉasta scriem.

‡ αφξε. Dec. 26.

Adresă: Credinĉos. boiarului domnii mele dlui Grigoraș Leon biv vel pah. staroste de Putna datisea zdraviem procit vel logofăt.

Pecetea domnească în ceară roșie cu inițialele: I. | Г. | Я. Г. в. | к. 1764 cap de bou.

O. 1766. Ghenar 10. (Coțofănești II. 19). Starostele de Putna, pah. Gr. Leon scrie către sătenii din Coțofănești că satul a fost dat de domnie suiulgiului Dima din Iași, pe care au a-l asculta și a-i plăti dăjdiile după obiceiu.

Voî oamenilor lăcuitori de la satul Coțofănești ot Putna, iată că din luminata poroncă a pre înălțat dmnului nostru măria sa Grigorie Alicsandru Ghica Vvod· vă poroncescu pentru moșiia aceia Coțofăneștii ce au fost a

lui Ferat doftor din ţara Ungurească, de vreme ce de către măria sa Vvd sau găsit dată danie cu hrisovul mării sale Grigorie Ioan Vodă dmsale Dimii suiulgiul care mai pe urmă i sau întărit stăpânirea şi cu hrisovul mării sale lui Vvd. şi cu anaforaoa întărită cu pecete mării sale. şi deosebit i sau dat şi carte mării sale de volnicie şi de stăpânit după scrisorile de sus zisă, şi fiind că de către măriie sa Vodă. până a să înştiinţa că este danie, au fost moşie aćasta dată pe sama noastră şi acmu prin luminata carte mării sale ne poronceşte să o dăm la stăpânirea numitului de mai sus suiulgiu ca să fie desăvărşit stăpănitoriu acei moşii. după care poroncă noi îndată am urmat şi iam dato, şi pentru aceia şi noi vă scriem şi vă poroncim de acmu înainte viind fratisău dlui şetrar Costandin sau altul vichil al Dimii suiulgiu. să aveţi cu toţii ai da ascultare. şi să fiţi supuşi ai da venitul moşii pre deplin. din toate după obiceiu şi după hotărâre testamentului urmând după carte mării sale de dejmuit ce sau zis mai sus. şi pe numitul Dima suiulgiul s l ştiţi de stăpân moşii. căci moşie este driaptă a lui, că neurmând or căt de puţin la ori ce a vă supune, şi viţ arăta înpotrivitori, ai păgubi. din vinitul moşii bine să ştiţi că va vini om gospod de va înplini de la voi şi viţi şi pedepsi cu cercetare ca nişte nesupuşi şi înpotrivitori poroncii. aćasta.

+ 1766 Ghenar 10

Grigoraş Leon paharnic.

P. 1767 Iunie 29. (Coţofăneşti II, 15). Cartea lui Gr. Ioan Calimah Vodă prin care dă volnicie suiulgiului Dima de a-şi strănge veniturile de pe moşia sa Coţofăneştii după obiceiu.

Iw Grigorie Ioan Calimah Voevoda. bojiiu milostiiu gospodaru zemli Moldavscoi. datam carte domnii meale slugii noastre Dimii suiulgiului şi omului său prea cine ar triimite. să fie volnic cu carte domnii meale aş stăpâni a sa driaptă ocină şi moşie ce are anume Coţofăneştii de la

ţinutul Putnii, deĉ după dresă şi scrisori ce va fi avăndu, să aibă aş lua venitul moşii din toate sămănăturile, din ţarini cu păine, din fănaţă, din prisăci cu stupi şi din livezi cu pomi. şi din tot locul cu tot vinitul moşii după obiceiu, însă afară numai din grădinele cu legumi ce vor face lăcuitorii de hrana casăi lor. iar din grădinile ce vor face de alijveriş să le ia dijma după obiceiu cum şi pentru cei ce vor vrea să văndă băutură pe acea moşie să urmeză întracestu chip. (adică), vinu numai stăpănul moşii să puie să vănză pe moşia sa, cum şi care sar învoi cu stăpănul moşii, iar altui nimeane să nu fie volnic a vindea, iar altfel de băutură să nu fie opriţi nici satenii. Aşijderea şi vinul stăpănului moşii după ce să va vinde, să aibă a vinde şi satenii învoindusă cu stăpănul moşii. Aşijderea şi pentru oamenii ce vor fi şăzători, cu casă pe zisa mai sus moşie Coţofăneştii. iarăş săş ia de la dănşii *adetiul* moşiei, adică boerescul zilele obiĉnuite, de lucru la vreame ori bani. urmănd la toate după hotărărea ponturilor domnii meale. ce sau făcut. pentru toţi de obştiia. peotru cari poroncim domniia mea şi dmtale staroste de Putna pentru aciia cari nu sor supuni aş da venitul moşii, să le faci *zapţu* supuindu şi înplinindui de la dănşii tot vinitul moşii deplin după hotărăre ponturilor. iar cini ar avea a răspundea să vie la divan.

It 1767 Iunie 29

procit vel vist.

Pecetea domnească în tuş roş cu iniţialele: Iw | Гр. | Iw. | Кл. | в. | в. 1761 cap de bou.

Q. 1777 Martie 15 (Coţofăneşti I, 30). Cartea de judecată a marelui logofăt Vasile Razul, prin care dă rămas pe Tacul Sevastos că n'are a se mai amesteca în averea cumnatei sale Paraschiva, soţia mortului Toderaşco Sevastos, ea fiind singură în drept de a dispune de averea fiului ei.

Facem ştire cu aĉastă carte de ğudecată, ca din poronca prea înălţat domnului nostru măriia sa Grigorie

Alexandru Ghica Vvod. înainte noastră sau giudecat *Ursul Burchi* mazil de la ţinutul Romanului cu Tacul Săvastos. vechil fiind Ursul din partea nepoatei sale Paraschivei, fata lui Gavril Burchi, čau ţinuto Toderaşco Săvastos fratele Tacului, pricina fiind întracestaş chip. Paraschiva au jăluit mării sale lui Vvod că murind bărbatul ei, au rămas ia săracă cu un copil, şi acestu cumnat al ei Tacul. au întrat cu rămăşiţurile frăţinisău, cât şi cu zestre ei, şi vinde şi prăpădeşte zicând că plăteşte datorii de ale frăţinisău, şi prin jaloba ei au cerut să i s scoată întăi zestre ei. čau avut de la părinţi şi cu rămăşiţurile mortului, sá plătească Tacul datoriile frăţinisău. Sau întrebat pe Tacul ce are a răspunde, şi el au răspunsu. că la clironomie mortului nu să amestecă, dar pentru grijile mortului şi pentru datorii fiind că datornicii pe dânsul îl apucă să le plătiască, cu ştire şi cu voe cumnatei sale, au văndut din vite, carii bani au mersu la griji, şi la datorii. aceste sînt ziseale şi răspunsurile şi de la o parte şi de la alta; şi fiind că dovadă încredinţată nu sau putut lua. nici de la o parte la ziseale lor ce sau arătat, întracestu chip sau socotit de cătră noi. cu cale şi cu dreptate şi aşà am giudecat, de vreame ce lui Toderaşco Sevastos iau rămas copil cu femeae lui, şi după hotărăre sfintelor pravile. copilul are să clironomsisască pe tatăl său. toate rămăşiţurile lui Toderaşco, să stea la măna mumii copilului şi întru a ei purtare de grije şi stăpănire, păn când să va rădicà copilul la vărstă, însă de vor fi datorii dintraceale rămăşiţuri a lui Toderaşco are să plătiască muma copilului datoriile, şi ce sa mai prisosi, rămăne la clironomiia copilului, şi de să va întămpla. ca să nu trăiască, copilul apoi muma are să clironomisască pe copil. Iar Tacul fratele lui Toderaşco a mortului. de acmu înainte la nemică să nu s amestece. şi pentru căte lucruri vite şi ori cea. au văndut păn acmu Tacul. şi arată că banii sau cheltuit la grijile mortului şi sau plătit datorii de vor fi mersu aceai bani. la grije şi la plata datoriilor să fie bine daţi şi cheltuiţi, iar ce să va dovedi că au

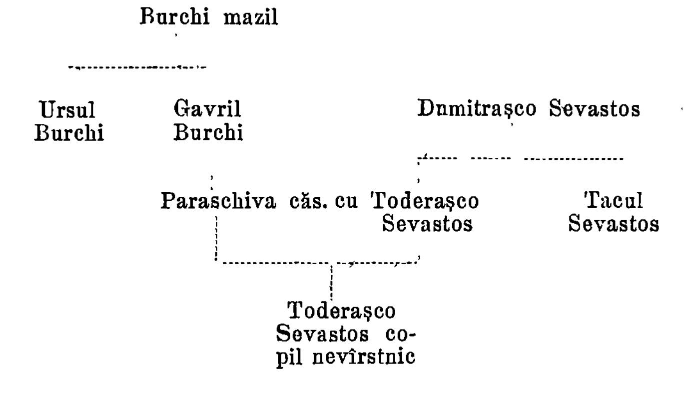
văndut și au cheltuit Tacul la treb'le lui. acei bani săi dea Tacul înapoi, în măna cumnatei sale Paraschivei. și ia mai mult dispre Tacul să nu fie supărată. ačasta.

1777 Mart 15.

V. Razul vel log., Alexandru Neculcea vel vornic, Gheorghe Sturza vel ban.

„Sau trecut la condica de giudecată ot dmlui vel logofăt", Dumitrașco Condicar.

Observare. Pentru înțelesul înrudirii între neamul Burchi și Sevastos, iată încrângătura:

Putem pune în legătură cu acest Toderașco Sevastos pe Mihalache Sevasctos (1787—1876), tatăl lui Alecu Sevastos (1821 | 1907), bunul lui Romulus, Emil și Elena Sevastos. In notița comunicată de d-na Elena Odorica Sevastos se spune că străbunul lor stăpânea moșiile Solonțul, Cracăul Negru ceia ce arată că nu e altul de cât minorul Toderașco Sevastos din 1777.

R. 1777 16 (Coţofăneşti II, 16). Scrisoare de aşezare din partea egumenului de Bărnova Ignatie ca Costantin suiulgiul şatrar să plătească 8 lei pe an bezmăn pentru moara sa de pe apa Bălcăi.

Adică eu Ignatie egumen sfintei manăstiri Bărnova datam adevărata scrisoarea mea la mana dmsale şatrar Costandin suiulgiu precum sa s ş ie că mam tocmit cu dmnlui sămi dea căte optu lei pe an bezmanu pentru o moară ce are dmlui în parau Bălea pe moşia sfintei manăstiri B rnovei, ce să numeşte Popenii, şi Poşorcanii. cari moară au fost făcută şi de unchiul d nsale Toader Dima zugravul, şi de dmlui prefăcută în anul trecut, deci să aibă dmlui a stăpani moara cu bună pace după cum au stăpanito şi par(ă) acmu. pentru ca eiaim făcut ačastă scrisoare la mână după tocmala ce am făcut sa stapanıasca moara cu pace. după cum au stapanito şi para acmu. şi asamine zapis miau dat şi dmlui şatrar la măna noastră. şi pentru credinţa am isc. lit.

1777 Iulie 16.

Ἰγνάτιος ὁ τȣ̃ μπȣρνοβα.

S. 1779 Noem. 3. (Coţofăneşti II, 17). Cartea lui C. D. Muruz Vodă scrisă la Costandin suiulgiul şatrar să-şi aducă toate scrisorile ce are pe moşia Coţofăneştii.

Iw Costandin Dumitru Muruz Vvod. bjiiu mlstiiu gospodarъ, z(emli). Moldavsco. Scriem domniia mea la boeriul nostru Costandin suiulgiul şatrar, îţi facem ştire că fiind trebuinţe ca sa să vadă scrisorile ce ai pe moşie Coţofăneştii ot ţinut Putnii, iată căţi poronoim îndată ce vei lua carte ačasta ori cu vichil sa le trimiţi aice toate scrisorile ce ai pentru această moşie, ori singur să vii să le aduci, şi sminteală sau zăbavă să nu fie, ca apoi ţa veni om gospod, de te va aduce cu scrisorile. ačasta scriem.

‡ αψοϑ Noemb. 3

Adresa:

La boeriul nostru Costandin suiulgiul șetrar, să se de cu sănătate.

La is(prăvnicia) de Bacău.

procit vel logofăt.

Pecetea domnească în ceară roșie aplicată pe cămașa hârtie cu inițialele: Iw | Кст. | Д. | М. | в в. | 1777 cap de bou.

Vodă C D. Moruzi nu spune cine a provocat domnia să știe ce hârtii are C. Suiulgiul șatrar pe Coțofănești; el zice: „fiind trebuință ca să să vază hârtiile", se vede că ori fiscul a cerut ca să strice dania, fiind moșia domnească, ori prin administrația K. K. a Bucovinei s'a cerut de „groful" M. Ferati să i se restitue moșia îndărăpt, cum se va face după alți 13 ani.

Ș. 1780 Mai 12 (Coțofănești II, 18, 19 ; două sureturi). Hotarnica moșiei Bodea, ce se megieșește cu Coțofăneștii, rădicată de Vidrașcu Canțir vornic de poartă și Toader Condrache hotarnic.

Facem știre cu aăasta mărturie că din luminata poruncă pre înălțat domnului nostru Măriia sa Costandin Dumitru Muruz Vvod, poroncindunisă prin luminat cartea mării sale, să mergem la țănut Putna, la moșiia dsale Iancul Razu biv vel spatar anume Bodea pe apa Căretnei, care moșie pe din sus să hotărăște cu moșie Coțofăneștii ce se numește și Bâlca, iar pe din ğos să hotărăște cu moșia Munteștii și despre răsărit să hotărăște cu moșia Zăbrăuțul. Deci după poroncă am mărsu la numita moșie la starea locului ș am strânsu pe toți răzășii de Bodea i înpregiurașii, anume preut Ion Nica proin protopopu ot sat Sparieții, i preut Costandin nepot lui ottam, i Ion Dodul ottam. i Vasile Dămian ottam. i Lupul Badărău[1]) vornic

1) Lupu Bădărău vornic din Movilița, e fiul lui Grigore Bădărău, care era frate cu Petrașco Bădărău care a descălecat întâiu satul Bădărăii din jud. Iași, venind din țara de jos. Acest Patrasco Bădarău a murit în 7285, cum cetim pe piatra mormîntală de la bis. Sf. Voivozi din satul Bădărăi: *aice suptu această sfântă cruce odihnește robul lui Dumnezău Patrașco Bădărău și sau săvârșit la leat 7285 (1777)*. (Surete ms. IX pg. 523).

ot Moviliţă, i Grigore Cauteş ot Parmeşti, i fratesău Stefan Cauteş ottam. i Chiriiac Mânzală ottam i Miron Gafton ottam. i preutul Neculai Manolachi ot. Rugineşti, i Gavril Manolachi vornic ottam. i Stefan Belicâine vornic ot Angheleşti, i Toader Corkoz monah. şi fiind aceşti răzeşi toţi faţă cum şi vechilul dmsale spătarul Iancul Razu, anume Anghel Cogălnicean căpitan, vătav de Domneşti, după poroncă li sau cetit carte de blăstăm întru auzul tuturor ca să arate adevărul cum au înblat din vechi moşia Bodea, şi după arătare numiţilor răzăşi, şi după hotărătura Lupului Hadămbu vornic de poartă făcând noi cu amănunt cercetare, şi măsură pe palma ce sau văzut în hotarnica Lupului Hadămbu, şi am cerut scrisori la numitul vechil a dmsale spatar Iancul Raz.. întâi niau arătat un ispisoc de la Gheorghie Stefan Vvod din let 7166 Mart 6, în care arată că au dat danie şi au miluit pe dmlui Dabija vel vornic cu niste părţi de ocină din sat Bodea cu vecini i cu tot venitul care au fost mării sale driaptă ocin. Al doile niau arătat un ispisoc de la Gheorghie Ghica Vvod, din let 7166 Iunie 2. în care arată că au întărit dania lui Gheorghe Stefan Vvod pentru driaptă ocină şi danie din Bodea. čau avut cu vecini şi cu tot venîtul. Al triile ni au arătat un ispisoc de întăritură de la Stefan Vvod fiul lui Vasile Vvoda din leat 7168 Dechemvrie 3 în care arată dania şi miluire de la Gheorghe Stefan Vvod de părţile de moşii, ocini din sat Bodea cu vecini i cu tot venitul. Al patrule ni au arătat un ispisoc de întăritură de la Antiohie Costandin Vvd din let 7206 Februarie 25 în care arată că întăreşte toate moşiile ce are pe alte locuri cum şi părţile din Bodea lui Ilie Catargiul ce au fost vel comis. Al cincilea, ni au arătat un zapis de la Neculaiu Tăbarce nepot preotului Alexandru şi de la Badiul zet Neculai Tăbarce. împreună cu fămee lui Floare, čau avut schimbătură Neculai Loghin din leat 7253. Mart 5 în care arată că au vândut dmsle Costandin Razul vel vornic a lor driaptă ocină şi moşie din satul Bodea, ce sânt în săleşte Bodea o livad de pruni ce este în dial cu

50 nuci în livadă şi în vale. iarăş în sălişte ce ia veni din partea lui Drăgan aşesa parte şi trii pământuri în tarniţă şi un pogon de loc ce au fost viia în dial despre Vale rea şi o poiană de fănaţu în vale Căretnii, din buza piscului din poiana lui Ursuleţu în sus, şi până în Căretniţa şi alta poiană mai mari tot pe Caretna din gura săleştii alăture cu poiana lui Iftime în sus pân în Căretna, şi pân în părău lui Neştiut şi pără în zarea dialului care acastă poiană are zapis vechiu de la Neculaiu Loghinu, i a fraţilor săi Ion săn Sofii din Bodea, de la a Sapii sin Vasili Băndor. Al şesele ni au aratat un zapis din let 7251 Mart 16. de la Toader Cuţul înpreună cu fratesău Vasile, i fratele lor Ursul ficoru lui Pavăl Cuţul strănepotu Florii din Bode. în care arată că au vândut a lor dreaptă ocină şi moşie gumătate de bătrân din Bode parte strămoşului lor Florea dmsale Costachi Razul vel vornic ce au avuto de baştină în Bodea. Al şeptelea ni au arătat un zapis din let 7251 Mai 18. de la un Costandin Ţărcă ot Muncel sân Ion Turcul nepot Cucoanei fata Gligăi din Bodea. în care zapis arată că au dat şau dăruit dumisale vornicului Costachi Razul a şesa parte din parte Gligăi din sat din Bodea i parte Cucoanei fata Gligăi din vatra satului i din câmpu i din pădure, i din tot locul cu tot vinitul. Al optule. ni au arătat un zapis din let 7254 Ghenar 16, de la un Sămion sân diiacon Ionaşco nepot popei lui Alexandru ot Spărieţi în care arată că au văndut un pământ lui Bodea pe din gos de ţintirimul bisăricei dmsale Costandin Razul hatman. care pământ merge din dealu Bodea la vale până în vale Ursului ce mică ce liau fost şi lor cumpărătură. Al noule ni au arătat un zapis făr de veleat de la un Petru Bodea în care scrie că au mersu înainte lui Năbădaico vornicul i a lui Enea staroste de Putna i de Agiud de şau văndut a sa driaptă moşie cau avutu în sat Bodea 12 pământuri dintru a sa parte în câmpu, iar în săliştea satului giumătate din parte Petrii Bodea ce să va alege lui Dumitraşco ficorul lui Ştefan ce au fost logofăt cu 50 taleri mari, şi al zecelea n

sau arătat o hotarnică a Lupului Hadămbu vornic de poartă den let 7271 August 13. în care hotarnică arată 4 bătrâni a dmsale. spat. Iancul Razu din moșiia Bodea că iau ales și iau hotărât de către răzeși, stălpinduo și cu petre hotără, după sum sau și văzut toate semnele, fiind că moșie Bodea au îmblat în 9 bătrâni și dmsale spatar. Iancul Razul iau dat acei 4 bătrâni. de mai sus aratați, iar 5 bătrâni au rămas răzășăști. și după scrisori ce sau văzut a dmsale Iancul Razu cum și scrisorile răzășilor ce niau arătat un ispisoc de la Irimia Movilă Vodă din let 7113 August 16 care ispisoc este pe hartie și tălmăcit de un Tanasă Petrachi logofăt de taină la let 7262. August 25. în care arată că au mersu răzășii de Bodea de sau giudecat cu Zamă ce au fost pitar i cu un Chicoș și au rămas pe Zamă i pe Chicoș de la giudecată. care ispisoc sau văzut că este mai înainte cu 53 ani de cât ispisocul de danie a lui Gheorghe Stefan Vodă ce au dat părți de moșie din Bodea Dabijăi ce au fost vel vornic. al doilea niau mai arătat un ispisoc pe sârbie de la Vasile Vvod de întăritură din leat 7156, Mart 29, tălmăcit de acel Tanasă logofăt de taină, în care arată pentru moșiia ce să numește Bodea că au întărito răzeșilor ce să trag din niamul Bodei și după scrisori ce sau văzut despre amândoao părțile am făcut stânjen de 8 palme cu palma ce să arată mai sus și odgon de 20 stânjăni de am mersu la apa Căretnei și acolo am găsit o piatră hotar vechiu, și buor întrun stejar din dial de drumul ce merge pe șesul Caretnei în sus și în gios. întrun piscușor despre răsărit care piatră și buor desparte pe lungu moșia Bodea de moșiia Mustestii și din piatra ačasta i buorul am mărsu cu măsura în sus pe șesul Căretnei până în obărșiia Caretnei. și sau aflat curmezișul moșiei 222 odgoane i 18 pol. stânjăni, unde să lovește despre apus cu moșiia ce să numește Moșinoaile unde sau făcut și buor întrun fag. în obărșia Căretnei, și de la obărșie Căretnei iarăși niam întorsu cu al doile măsură la margine moșii Bodea din gos. ce îș dă coaste cu moșiia Musteștii unde sau găsit

2 petre hotară vechi pe dialul Bodea. care dial este între valea Runcului și între Vale Rea, care pietre hotară desparte moșie Bodea de moșiia Musteștii, și dintraceste petre hotară am mersu cu măsura în susu pe deal și peste curmătura Tarniței și tot în sus până drept obărșiia Căretnei, poste coada părăului Mirăuții în dial, unde să înpreună moșiia Bodea cu moșie Coțofăneștii ce să numeşte Bălca și sau aflat 239 odgoane 16 stânjăni și acolea sau făcut 2 buore în doi fagi unul lângă drum ce merge la Moșinoae, de asupra părăului Mirăuții, și altul de la dial despre povărnitura Bălcăi, care aceste 2 buore desparte moșiia Bode de moșiia Coțofăneștii ce se numește Bălca și de acolo niam întorsu înapoi cu măsura al treile la margine moșii Bodea din gos, la capul moșii despre răsărit în obărșie văii casălor unde sau găsit și piiatra hotar vechiu, care piatră hotar desparte moșiia Musteștii pe lungu și din piiatra acasta am mersu cu măsura peste coada văii Ursului ce mică și peste coada văii Ursului ce mare, și tot în sus pe la fantâna mare și de acolo tot în sus pe la fântân plopului și peste coada văii Bozăetului, și tot în sus până în Pleșa Tarniții și sau aflat 133 odgoane și acolea în Pleșa Tarniței sau făcut și sămnu cruce întrun stejar lângă drumul ce merge pe dialul Bodii unde în capete se desparte moșiia Bodei de moșiia Angheleștii tot spre răsărit, și de la semnul acesta din Pleșa Tarniței fiind că să scurtează moșie Bodea de cătră moșia Angheleștii. nam mai mersu cu măsura al treilea până la marginea moșii despre Bălca și rămâne moșia Bodea mai scurtă cu 150 odgoane încă cît ținu aceste 150 odgoane pe curmeziș și arată acastă scurtătură, și sau măsurat și lungul moșii ce să începe despre răsărit dintro piiatră hotar vechiu ce este în obărșia văi casălor care piatră hotar desparte moșiia Bode de moșie ce să numește Boul, i de moșie Angheleștii în capete despre răsărit și își dă coaste pe din gos în moșia Musteștii pe lungiș, și dintraceastă piatră hotar am mersu cu măsura spre apus pe câmpu pe lungul moșii până unde am gă-

sit al doile piatră hotar vechiu întrun pâlcu de plopeţi lăngă un măslăcănaş. care piatră hotar desparte moş e Bode de moşie Musteştii tot pe lungu, şi de acole am mersu cu măsura cam la dial peste câmpu. şi tot spre a- pus şi peste dial, şi la vale pin pădure peste părăul Bodei şi prin gura văii răle şi iarăş la dial prin pădure şi pe cos- tişă întro poiană sau mai găsit al treile piatră hotar ve- chiu. din dial de un măslacăn, care piatră hotar desparte moşia Bode de moşia Musteştii, tot pe lungu, şi de acole am mârsu cu măsura tot spre apus şi în podiş pe dialul Bodii sau mai găsit al patrulea piiatră hotar vechiu. şi un buor întrun stejar care piiatră şi buor au dat samă răzeşii că sunt pusă de Lupul Hadămbul vornicul de poartă, şi aĉastă piatră şi buor iarăşi despart moşie Bodea de moşie Musteştii tot pe lungu şi de acole am mersu cu măsura tot spre apus peste drumul ce merge pe dialul Bodei în sus şi în ğos şi la vale prin pădure peste vale Runcului, şi iarăşi la dial peste dial Zmicului şi la vale prin ponorături, unde pe costişă sau găsitu o piiatră ho- tar vechiu, şi un buor întrun stejar din dial de piiatră şi de acole am mersu cu măsura la vale şi peste drumul ce merge pe şăsul Căretnei, în sus şi în ğos, până în apa Caretnei unde este capătul moşii despre apus şi lungul moşii din ğos alăture cu Musteştii şi aĉastă trăsură sau a- flat 82 odgoane şi 6 stânjeni i una pol palmă, şi am dat şi al doile măsură pe lungul moşiei începând a măsura dins- pre răsărit din capul moşii. din hotar Angheleştilor din muche dialului din sus de făntăna plopului, unde sau fă- cut şi sămnu crucii întrun stejar cu doi craĉ. şi de acolo am mersu cu măsura peste câmpu şi la dial spre apus şi peste dialu şi la vale pin pădure şi peste părău Gotcii şi peste un piscu de dial tot până în pădure şi la vale până în pădure şi la vale până în matca Căretnii, în capul mo- şii despre apus şi sau aflat 48 odgoane fiind că de cât la margine de ğos pe aice se mai scurtează moşiia, şi am mai dat şi al treile măsură iarăşi pe lungul moşii din ca

pul despre răsărit din hotar Anghelеştilor din muche dialului Bode de unde sau făcut şi samnu cruce întrun stejar în margine drumului despre răsărit şi de acolo am mersu cu măsura la vale spre apus peste Săcătura Stoicăi şi tot la vale prin gura părăului Porcului şi tot la vale pără în matca Căretnei în capul moşii despre apus şi sau aflat 36 odgoane, fiind că iarăş să mai scurtează de cât la cele 2 măsuri, tij am mai dat şi al patrule măsură iarăşi pe lungu din capul moşii dispre răsărit din muchea dialulului din hotar Anghеleştilor unde sau făcut i sămn cruce întrun stejar iarăş în margine drumului despre răsărit, şi de acole am mersu cu măsura pin capul Poenii Jurjii pe din ğos şi tot la vale pin pandure piste gura părăului Măriuţa şi la vale pără în matca Căretnii. iarăşi în capul moşii despre apus şi sau aflat 25 odgoane şi 6 stănjeni 7 palme şi fiind ca şi la ačasta al patrule măsură sau şi mai scurtat de cât la cele trei măsuri, şi aşa cu aceste măsuri sau închiet toată moşiia Bodea în lungu şi în curmeziş după cum să arată mai susu, cn sălişte cu totu, şi socotindu pe toate zapisăle de cumpărături i de danii, ce niau arătat vechilul dmsale spatar. cum sănt arătate maĭ sus anume sau cuprins un bătrăn din cei 9 bătrăni pe care să împarte toată moşia Bodea. şi să vine de bătrăn căte 16 odgoane i 8 stănjăni cari fac stănjăni 328 şi 5 pol palme, dar am cerşut de cătră răzăşii ce au fost faţă ca să aliagă şi să dea părţile de ocină şi de moşie din Bodea pe ispisocul cel are de danie dmlui spatar Iancul Razul. de la Gheorghe Ştefan Vvodă, ei au răspunsu că pe acest ispisoc de danie nu dau parte că nu arată cătă parte şi de la cine au avutu domnia la aceia vreame. căč ei să întaresc cu ispisocu cel au de la Irimie Movilă Vvod. şi cu întăritură de la Vasăle Vvod. fiind mai înainte ale lor ispisoace. de căt ispisocul dmsale spatar Iancul Razu. ci sau cerşut să margă la luminat divan mării sale ca să să ğudece ispisoacele şi şau pus şi zi de soroc ca la 23 zăle á luni lui Mai să s afle la Iaşi la luminat divanu mării sale lui Vodă. şi după toată ce cu

amăruntul cercetare ce am făcut şi după răspunsul răzăşilor am făcut aćastă mărturie la măna răzeşilor de Bodea, asemene după mărturie ce au dat dmsale spatar Iancul Razul. şam iscălit.

It 1790 Mai 12 dni..

Vidraşco Canţir vornic de poartă. Stan Crăste buluc(baş) mazil, Toader Condrachi mazil.

In dos:

„După această hotarnică după cerire vichilului boerpost. Costachi Burghele sau scos copie întocma şi sau întărit de giudecătorie ţinut Putnii, supt No. 4411 la 26 Aug. 1831.

Director N. Romanescu.

Registrator Lambrachi Trandaf.

Prezident Dăscălescu spatar.

N. Cotescu sărdar.

T. 1786 August 24. (Coţofăneşti I, 31). Hotărnica Urecheştilor de sus şi parte din Urecheştii de jos, proprietate a lui Tacul şi Toderaşco Sevastos, rădicată de Stefan Ciogole vornic de poartă şi T. Condrache hotarnic.

Facem ştire cu aćastă mărturie hotarnică că din luminată poroncă pre înălţat domnului nostru mărie sa Alexandru Ioan Mavrocordat Vvod. prín jaloba ce au dat Tacul Sevastos. şi cu nepotul său Toderaşcu, fiind rănduit cu luminata carte mării sale ca să mergem la Uricheşti ce sănt pe apa Trotuşului, la ţinut Putnii, să li hotărăm Uricheştii de sus totu, hotarul întreg. şi părţi de cumpăraturi şi de danii. ce au din hotarul Uricheştilor de ğos cari părţi de Uricheştii de ğos mai înainte ar fi fost hotărăte şi stălpite de un Pintilie Ştiucă; după luminată poronca mării sale am mersu întăí la Uricheştii de sus, şí am strănsu mulţi oameni răzeşi de Uricheştii de ğos, şi de Angheleşti şi de Conţăşti, şi oameni de Coţofăneşti. ca să ni arăte hotarăle înpreğur. şi am întrebat pe unde să despartu Conţăştii de Uricheşti, răzăşii de Conţăstí niau arătat mărturia de la căţva

oameni bătrâni de Conţăşti din veleat 7198 Aug. 16. când au avut Dima părcalabul pricină cu Conţăştii pentru hotară, arată din groapa lui Pricop spre apus la Cornul Sămcelii alăturea pe din ğos dispre Uricheşti şi prin obărşiia văii Dančului, şi prin adâncul vălcelei Săngeriului, şi pe drumul Tatarului, şi pe matca Stărminoşii, tot părăul în sus. şi pe piscul roş şi tot în sus peste vale ră şi tot în sus zare dialului păn în obărşiia părăului Radului în hotarul Boghiciului. şi pe aceste semne am pus şi noi semne hotară, pietre şi buore prin copaci despărţitoare între Conţeşti şi între Uricheşti, iar piste Trotuş dispre Angheleşti, zare dialului praval apei, şi după ispisoc ce niiau arătat de la răposat domñului Costandin Vodă din velat 7199. Dec. 15 de întăritură pe žapisăle de cumpărături şi de danii ce au avut Dima starostele de Putna strămoş jăluitorilor, cuprind scrisorile tot hotarul Uricheştilor de sus, şi nu sau mai răspunsu nime cu moşiia nevăndută, şi au rămas să stăpânească Tacul şi cu nepotul sau Toderaşco tot hotarul Uricheştilor de sus din hotar în hotaru pe cum au stăpănit moşii şi părinţii dumilorsale, şi de aice am mărsu la Uricheştii de ğos. şi am strănsu toţi răzăşii şi niau arătat Tacul şi nepotul său Toderaşco zapisă ce sănt întărite în ispisoc. pe Scăntee bătrăn întreg şi din Paţa a patra parte şi din Popăscul a treia parte, pre Urecheştii de ğos să înpart în patru bătrâni anume Scăntee—Paţa—Popăscul şi Mirce şi un zapis a lui Mareş ce scrie că au fost aliasă partea lui şi hotarăle pără a nu o vinde Dimii starostele. pentru care zapisă nu sau putut răzăşii apăra, fiind că au fost hotărăte toate aceste părţi de pitar Pintilie Ştiucă la veleat 7251. Iuni 29, după cum arată hotarnicile ce au dat una la măna lui Dumitraşco, tatăl Tacului şi alta la măna răzăşilor de Uricheştii de ğos. şi acum iarăşi liam stălpit şi liam hotărăt din făntăna Copăcioaei în sus până in vălčoa ce mare alăture cu Urecheştii de sus. după cum au fost hotărăte şi lipite şi de pitar Ştiucă, cum pre largu arată în hotarnica ce au făcut de măna Tacului de împărţală Uricheştilor de ğos, Deci făcănd noi fune de

20 stănjăni şi stănjănul de opt palme, am măsurat capu moşii despre Conţăşti în curmeziş din piiatra colţu ce am pus între groapa lui Pricop. şi între cornul Sămcelii. despărţitoare între răzeşi de Uricheştii de ğos şi către dmlor şi dintracastă piiatră am măsurat spre apus prin dumbravă şi prin săpături. alăture cu Cornu Sămcelii pe din ğos despre Uricheşti, şi alăture cu movila ce mare din dumbravă şi tot spre apus prin obărşiia văii Dančului şi prin adăncul vălcelei Săngerului şi pe drumul Săngerului şi pe drumul Tatarului la vale păn în matca Stărminoasei, şi tot matca şi prin piscul Roş şi în sus unde am pus piiatră hotaru şi tot în sus pe zarea dialului piste vale Ră, şi tot zare în sus. pără în obărşiia părăului Racului—şi sau aflat 230 fune 17 stănjăni iar stănjăni fac 4617, şi unde sau înplinit suma acasta am pus piiatră hotar în zare dialului drept obărşie părăului Racului, de unde în sus rămăne Boghiciul, de ţinut Bacăului, şi în ğos Uricheştii, şi dintraceastă piiatră niam pogorăt măsurănd pe părăul Racului, păr la Trotuş şi sau găsit 918 stănjăni în lungul moşiei dispre Boghič, şi am pus piiatră hotar în margine părăului Racului şi am măsurat iar curmezişul moşiei în ğos capătul dispre Trotuş. tot pe lăngă mal Trotuşului ce cură acum şi apoi pe lăngă mal matcei vechi si păr la moara căpitanului Neculai Păladi şi sau aflat 5563 stănjeni. deci după alegere şi hotărătură ce am făcut a tot hotarul Uricheştilor de sus căt şi părţilor ce li sau ales pe zapisă din Uricheştii de ğos. carele sau stălpit alăture cu hotarul Uricheştilor de sus precum mai sus arătăm niau arătat o înpărţală ce au avut Tacul Sevastos, cu fratesău Toderaşcu fičori lui Dumitraşco Sevastos la veliat 1767 Mart 1 împărţitoriu fiind răposatul Sandul Vărnav jicnicer şi cu Neculau Strazascul mazilu ot Putna, din poronca răpăosatului Grigorie Ghica Vvod. în care împărţală întracestaş chip arată. că iaste parte despre Uricheştii au împărţit după stare vinitului mosiei din hotarul Conteştilor la vale şi pe din sus de sălişte casăi lui Dumitraşco. tatăl dmnilorsale şi la vale păr în Trotuş,

care după ace împărţală cerând ca să le hotărăm moşiia şi să le stălpim cu piétre hotară unul de către altul am despărţit cu pietre hotară din hotarul Conţăştilor şi păn în Trotuş vechiu, pe unde niau arătat sămne că au fost împărţit atunci, am pus dispre Conţăşti o piiatră unde sănt şi alte 2 pietre, ce desparte capătul moşiei despre Conţăşti si spre răsărit şi spre apus şi din piatră al triile ce este dispărţitoare între dmnelor ce caută spre amiazăzi la vale pe căutătura pietrei pin dumbravă pin sămnele boure ce au fost făcute atunce, ni am pogorât pe piscul cel dispre Străminoasa. pe pičor la vale pe din sus de săleşte casăi lui Dumitraşco şi 'am pus piiatră lăngă nuc dispre răsărit, şi pin gărliciul pivniţăi ce au fost cărcimă, şi tot la vale pe căutătura pietrei piste drumul cel mare al Ocnii şi tot spre Trotuş alături pe lănga casa lui Mihai Mărăşeşcu pe din ğos şi tot spre Trotuş piste gărla morii Tacului şi sau pus piiatră hotar, din vale în săş şi căutătura pietrii caută spre Trotuş can ğos. şi tot spre Trotuş alăture cu casa lui Drăghič pe din sus şi tot spre Trotuş piste o cursură de apă şi alăture pe din ğos de casa Neculii Albăscului şi sau pus o piatră hotar, în malul Trotuşului vechiu. şi lungul moşii şi de aici şi păr la cele trii pietre din dial despre Conţăşti sănt 1595 stănjăni şi aşa rămăne den pietrele despărţitoare în ğos să stăpăniască Tacul Sevastos si în sus nepotul său Toderaşco. însă curmeziş pe capul moşii despre Conţăşti sant 3808 stănjeni în parte lui Toderaşco nepotul Tacului din cele trii pietre despărţitoare şi în sus pin semnele arătate mai sus păn în piiatra hotar de la obărşiia părăului Racu. iar în capul moşii despre Trotuş din piiatra despărţitoare între dmlui ce arată că sau pus în malul Trotuşului vechiu, din ğos de casa Neculii Albăscului. în sus, iar în curmeziş păn la părăul Racului sănt 3816 stănjăni, iar mijlocul moşii lui Toderaşco nepotul Tacului nu sau putut măsura. fiind de loc un loc în sus locu rău cu ponoare multe şi răpi, şi cu aceste măsuri din chiotoare în chiotoare sau închiat parte lui Toderaşco nepotul Tacului si în lungu şi în cur-

mezişu iar curmezăşul părţii moşii Tacului den piiatra de la mal Trotuşului vechiu ce o arătăm din ğos de casa Neculii Albăscului. capătul dispre Trotuş în ğos păr la moara căp. Necului Paladi sunt 1747 stănjăni şi mijlocul pe supt dial iar în curmeziş din piiatră de la nucu ce sau pus din sus de sălişte casălor lui Dumitraşco tata Tacului în ğos până la piiatta hotar, ce sau pus în dreptul făntănei Copăcioaei. lăngă drum Agiudului sănt 1934 stănjăni, de unde în ğos ramăn răzăşii de Urecheştii de ğos.. iar capătul moşii dispre Conţăşti. pe dial prin dumbravă. din cele trii pietre dispărţitoare, ce le arătăm mai sus. pusă la un loc iar curmezăşul si păr la piiatra colţu, ce o arătăm mai sus că sau pus între Cornul Sămcilor şi între groapa lui Pricopi, sănt 1539 stănjăni de unde în ğos rămăn iaraş răzeşii. de Urechesti de ğos, şi de aice am trecut peste Trotuş de ceia parte dispre apus ca să le împărţim şi acole. moşie ce au de hotarul Uricheştilor, de sus şi cu părţile ce au de Urichectii de ğos care acmu se numeşte Cornăţelul, şi pentru părţile aceste aşa arăta împarţala frăţască ca să s măsoare Cornăţelul drept îndoaî cum şi lunca Dochii, şi hliza din tănaţ iarăş drept îndoaî şi să stăpăniască şi în Cornăţel şi în luncă şin fănaţ Tacul părţile di ğos şi fratesău Toderaşco părţile de sus. care Tacul voia să fie următoriu înpărţelii, dar neprimind Paraschiva ca să aibă fiul dmsale hliză printre unchiusău Tacul şi cerănd ca săi fie moşiia de o parte, am măsurat capătul moşii. dispre Trotuş şi sau găsit 2164 stănjăni şi 4 palme în trei hliză, însă 431 stănjăni 2 palme în hliza din ğos ce sau stălpit pintre răzeşi din budăi în sus. şi 741 stănjeni din hliza răzăşilor din luncă, în sus păr în margine luncii şi cu margine Cornăţălului, de ğos păr unde sau pus piiatra hotar la mal Trotuşului din sus. de cărčma Tacului, ce este căşării ce vechi a dmsale 992 stănjeni şi 2 palme dintračastă piiatră din sus de cărčimă, şi păn în hotar Coţofăneştilor. deč noi aşa am socotit ačastă piiatră din sus de cărčima Tacului să fiia dispărţitoare, socotindu că cel ce va lua parte de ğos. întramăndoaî hlizăle să stăpăniască mai mult

de cât driapta parte cu 90 stănjăni fiind locul de ğos mai prost mai ales lunca fără nici un venit, şi cel ce va lua din piiatra din sus de cărčima Tacului în sus păn în hotar Coţofăneştilor adică Cornăţel din sus să stăpăniască mai puţin cu 90 stănjăni de cât driaptă parte fiind locul *şi* mai lungu si mai cu venit. si am dat voia Paraschivei ğupănesăi lui Toderaşco fratele Tacului să aliagă fiiului dmsale lui Toderaşco nepotul Tacului ori în sus de o parte cei 992 stănjeni 2 palme din piiatra hotar păr în hotar Coţofăneştilor, ori în ğos în cele 2 hlize mai sus arătate 1172 stănjeni 2 palme dmnaei au ales parte de sus ce cu 992 stănjăni şi 2 palme. şi măsurăndu lungul moşii. lui Toderaşco nepot Tacului dispre Coţofăneşti din piiatra hotar ce sau găsit pusă în mal Trotuşului de hotarnicii Coţofăneştilor, drept pe şăs cam spre apus păn lăngă drum cel mare a Ocnii şi am pus piiatră hotar şi tot can spre apus prin piscul dispre Lărgi, şi iarăşi am pus piiatră hotaru în piscul dintre Lărgi şi tot la dial, pe unde niau arătat oameni din Coţofăneşti anume Frăţilă şi Toader Muntean, că au apucat de la părinţii lor despărţire hotarălor între Coţofăneşti şi între Ureche̦şti, şi tot can spre apus măsurănd prin codri. am făcut buore prin copaci pănă în zare în curmătura dialului, în fundu văi lungi, unde sau pus piiatră hotar colţu moşii şi sau aflat 2745 stănjăni, şi de acole am întorsu cu măsura în ğos pe zare dialului curmezişul moşii pin capăt despre Angheleşti păr unde sau plinit 1422 stănjeni, fiind locul mai lat pe dial de căt pe vale şi am pus piiatră hotar colţu moşii lui Toderaşcu. nepotului Tacului şi au rămas şi Tacului pe dial întramăndoai hlizăli 1715 stănjăni însă 1116 stănjăni din piiatra nepotusău ce desparte între dmlui şi păn în hliza răzăşilor ce de luncă şi 599 stănjăni în hliza din ğos ce este printre răzeşi şi niam întorsu cu măsura din piiatra colţu a măsura lungu moşii lui Toderaşcu nepotul Tacului den dial la vali prin codru. spre Trotuş despărţindu sămne buore prin copaci pănă în vale, şi am pus piiatră hotar în gura vălcelii cei adănci, si măsurănd păn

la piiatra ce din sus de cărcima Tacului, ce este dispărţitoare între dmlui sau aflat 2124 stănjeni lungul moşii din zare dialului păn în piiatră. fiind că margine den ğos treci peste Trotuş dispre răsărit, şi am mai măsurat şi mijlocul moşii lui Toderaşco nepotul Tacului din piiatra ce din gura vălcelii cei adănci. şi în sus pe supt dial până în piiatra ce sau pus în piscul dintre Lărgi şi sau aflat 1204 pol stănjăni, şi sau măsurat şi mijlocul hlizălor Tacului în curmeziş şi sau aflat 1290 stanjăni (*pro* 1190) întramăndoai hlizăle însă în hliza de la budăi în sus şi păn întra răzăşilor 431 stăņjeni, şi trecănd peste hliza răzăşilor din piiatra din gura văii Chetroasăi. în sus pe supt dial până în piatra ce din gura vălcelii cei adănci. sănt 759 stănjeni şi cu acèste măsuri şi cu pietrile hotar ce am pus după cum mai sus scriem sau închiet parte lui Toderaşco nepotu Tacului şi în curmeziş şi în lungu. din ğur înpregiur atăt în Uricheştii despre răsărit căt şi de cei parte la Cornăţel dispre apus după cum şi părţile unchiului său Tacu mai sus li am arătat suma stănjănilor în curmeziş iar in lungu nu sau arătat căci pre larg sau arătat părţile dmsale în hotarnica ce am făcut dmsale. şi după alegere şi hotărătura ce am făcut, după înpărţala frăţască ce mai sus am arătat. am făcut aĉastă mărturie hotarnică la măna lui Toderaşco nepot Tacului Sevastos săn lui Toderaşco Sevastos frate Tacului şi spre încredinţare am iscălit.

lt 1785 August 24

Ştefan ĉogole vornic de poartă. Toader Condrachi hotarnic. Tacu Sevastos post., Miron Lepădatu răzeş de Urecheştii de ğos, Ioniţă Cămpeanu răzăş de Conţăşti. Eu Poiană martur. † Mihalce vornic răzăş de Uricheştii de ğos martur. † Ioniţă Dragomir martur răzăş de Uricheştii de ğos. † Ion Drug. răzăş de Uricheştii de gios martur. † Samson Patrichi răzăş de Uricheştii de ğos martur. † Vasile Buşilă martur.

Fiind ačasta hotarnica între Tacul şi între nepotul său Toderaşco. cu priimirea lor am încredinţat şi eu cu a mea iscălitură.

‡ αψπε. Aug. 29.

Γρηγοριος. Λεων. πάλ.

Ţ. 1786 Septembre 2 (Coţofăneşti I, 33). Chitanţa lui Stefan Ciogolea vornic de poartă şi Toader Condrachi hotarnic pentru cheltuelile ce au ţinut facerea hotărniciei Urecheştilor, partea Sevastos, în sumă de 108 lei.

Şaptezăci lei plata ostenelei noastre pe hotărâtura moşii ce au hotărât lui Toderaşcu fiul lu dumisale Paraschivei 38 lei adică treizăci şi opt lei a cheltu t Tacul prin Iasi şi cu noi la hotărât în 9 săptămâni i cu oameni ce neau dat la măsurile moşii tij pentru partea fiiului dmsale Toderaşco iau plătit Paraschiva muma lui Toderaşco, şi i sau dat de la noi aceastǎ adeverinţă ca să să ştie.

‡ 1786 Săpt. 2.

Bez parte Tacului ce au dat iarăşi asămine şi la cheltuială şi în plata ostenelei noastre.

Stefan čogole vornic de poartă. Toader Condrachi hotarnic.

Chitanţa ce dau cei 2 hotarnici ne spune cât luau boerii hotarnici pentru hotărîtul unei moşii: 70 lei; preţul e cu atât mai de ţinut minte cu cât cheltuelile materiale pentru întreţinerea oamenilor luaţi la măsorişie pentru 9 săptămâni abia au fost de 38 lei.

U. 1790 Sept 26 | Oct. 7. Roman. (Coţofăneşti II, 20). Adresa administraţiei K. K. din Roman cu No. 3730 către C. Burghelea diac de visterie să-şi aducă scrisorile, ce are asupra moşiei Coţofăneşti, ce o cere grof. M. Ferati ca luată pe nedreptul.

De la K. K. administraţie Romanului cătră dmlui Costandin Burghele diiac de visterie.

Dmnul Graf Ferati Mihai cere moşie Coţofăneştii la stăpânire sa cu scrisorile ce are, deci fiind că acastă moşie să află supt stăpânire dmtale ţi să dă de ştire de acasta şi să scrie ca. păr în 14 zile după primiria cărţii, să vii aice cu toate scrisorile şi dovezile ce vei fi avănd, sau neputănd însuşi să trimeţi vechil cu scrisorile, aşa sau dat înştiinţare şi dmsale Grofului.

Rom. 7 Oct. | 26 Sept. 1790

Eggelert administrator.

Adresa:

De la K. K. administraţia Romanului cătră dlmui Costandin Burghelea diiac de visterie. La Iaşi.

(l, p.) ceară roşie.

In legătură cu actul adus mai sus sub litera Q, adresa aceasta a administraţiei K. K. din Roman, iscălită de Eggelert, arată că procesul pentru Coţofăneşti s'a fost redeschis după o stăpânire de aproape 30 ani din partea Dimii suiulgiului, moşia acum fiind în stăpânirea lui C. Burghelea, ginerele lui Dima suiulgiul.

In legătura cu jalba Grofului M. Ferrati cătră administraţia K. K. din Roman, găsim că şi contesa Elisabeta Ferathi o nepoată a contelui dr. M. Ferate face o asemenea jalbă cătră dietă şi cere restituirea moşiei Coţofăneşti-„Katza Fenes“; aceasta tot în 1790.

Iată în traducere cererea acestei contese:

„Comitesa Elizabeta Ferrathi, soţia compatriotului nostru Antoniu Horváth de Zsákod [1]) arată în cererea ei adresată staturilor, că răposatul ei bunic, comitele Barto-

1) In text: Gróf Ferráthi Erzsébet Magyar Zsákodi Horváth.

lomeu Ferrathi[2]), căpătând pe la începutul acestui secol de la divan şi de la Voevodu de atunci act de danie pentru *Catza Fenes* din ţinutul Putnei din ţara Moldovei [3]), atât numitul bunic cât şi tatul petiţionarei au stăpânit în pace acel sat până în anul 1760[4]), iar atunci au fost despuiată cu sălnicie de stapânirea lui numai pentru că tatăl ei n'a putut să stea fără de întrerumpere în ţară [5]). Arătând aceste roagă staturile ca în punctele ce se vor da din partea Ardealului pentru pacea ce urmează a se încheia cu Poarta să se facă amintire anume şi despre înapoierea acelui sat [6]). „Asupra acestei cereri s'a luat hotărârea ca să se facă despre această cerere a petentei amintire în punctele ce să vor da din partea Ardealului pentru tractatul de pace. (Hurmuzachi IX. 2, 191).

V: Fără veleat (cătră 1790). Septembrie 30 şi Octombre 10, (Coţofăneşti II. 21, 22). Două scrisori particularnice scrise de C. Carp paharnic al doilea cătră Costandin Burghelea în pricina judecăţii încinse de Mihai Ferate fiul doftorului Ferati pentru moşia Coţofăneştii.

1) Cu frăţască dragoste mă închin dumitale veri Costandini.

Iţi va veni o carte de la administraţie prin care îţi scrie ca să vii aici cu scrisorile de pe moşie Bălca, care o ceri un graf Ferati ficior doftorului Ferati. Scrisorile liam văzut, are o întăritură de la Mihai Vodă Racoviţă, prin care îi întăreşte moşia Coţofăneştii ce au cumpărat Ferati de la Tudurisceasi, apoi zice că ace moşie Coţofăneşti este moşie Bălca ce o ai dmta, de zăstre şi poftesc

2) In text: Nagy-Atya Gróf Ferráthi.
3) Bertalan Moldva Országban Putna Vidékiben levö *Katza Fenes.*
4) Azt mind a nevezett Nagy-Attya mind Édes Attya a könyörgönek bekességben birta légyen egész 1769. dik Esztendeig.
5 Czak egyedül azért hogy édes atya szüntelen ben nem lakhatott, eröszakosan megfosztattatott.
6) Azon falunak vissza adattatására nézve név szerént emlékezet tétessek.

să aibu răspunsu, cum şi la adminstraţie să faci răspunsu. ori că vei veni ori că vei trimete vechil. şi sănt.

al dmtale ca un frate

Sept 30.

(Ioan Gavrilaş).

„Cumnatei Mărioarei cu multă frăţască dragoste cum şi cumnatei Casandrei.

Adresa:

Cinstit al meu ca un frate vărului Costandin Burghele cu frăţască dragoste.

2) Cu frăţască dragoste vere Costandine,

Vei înţelege din scrisoare administraţiei sfarşitul pricinei dumitale, dar suretiul hrisovului nu sau trimes. pentru că cerăndul de la dl. administratorul, au zis că este trebuitor la administraţie pentru vreme de trebuinţă şi sınt cu atăta atatare grăbindusă poşti.

Oct. 10

Frateie dumitale.
Ion Gavrilaş

X. 1790 Oct. 9 20. Roman. (Coţofăneşti II, 23). Adresa administraţiei K. K. cu No. 3849 către C. Burghelea diiac de visterie în privinţa cererii grafului M. Ferati asupra moşiei părinteşti Coţofăneşti.

De la K. K. administraţie Romanului către dl Costandin Burghele diiac de visterie.

Fiind că prin hrisovul ce ai asupra moşii Coţofăneştii de la domnul Grigorie Calimah din velet 7272 Iunie 16 se arată că moşie Coţofăneştii cari au fost a niamului Ferati sau luat pe sama domnească pentru că stăpănul moşiei au fugit din Moldova. şi pe urmă au dăruito Dimii sulgerului, sau dat răspunsu domnului graf Ferati Mihali că administraţia nu poate se prefacă hotărăre ce stă asupra acei prin hrisov făcută, căci are poronca dc la Inalte

locuri pricinile să le cerceteze şi să le hotărască după obiceiul pământului, de acel răspunsu să de ştire şi dmntale.

Roman 20 | 9 Oct. 1790.

Eggelert administrator

Adresa :

De la K. K. administraţie Romanului cătră dlui Costandin Burghele diiac de visterie. La Iaşi.

Costantini Borgele.

Au Divan à la Thresorerïe.

(l. p.) ceară neagră, pajură austriacă presată cu hârtie la pecete.

Y. 1791 Iulie 6 | 17. Roman (Coţofăneşti II, 24). Adresa administraţiei K. K. din Roman sub No. 2082, cătră post. C. Burghelea că judecarea afacerii cu M. Ferati grof. pentru Coţofăneşti se va face la starostea Putnei şi apoi la Roman.

De la K. K. administraţie Romanului cătră dlui post. Costandin Burghele.

De pe răspunsul starostiei Putnei să trimite dumitale copie cu acăstă adăogire ca să mergi cu jaloba dumitale la starostie Putnei supt care giudecătorie să afla supuşi pârâţii. ca să cerceteze pricină şi să hotărască, şi când la hotărăre stărostiei vei fi nemulţemit. atunce să vii aice cu jalobă.

Roman 17 | 6 Iulie 791

Eggelert administrator.

Z. 1791 Aug. 3 (14). Ţifeşti. Cercetarea făcută de căpitan Ioniţă Talpă în pricina morii de pe apa Bălcăi între pitarul C. Burghelea şi satul Boşorcanii a mănăstirei Bărnova, după care sulgerul Stavro dispune stricarea a 2 mori a mănăstirii.

Dmnelui pitar Costandin Burghele făcând doî mori pe moşie sa Coţofăneşti, ce să desparte de moşie Boşorcanii a mănăstirii Bărnovii den Eşi cu părăul Balca, vornicul acestui sat Gheorghie Beleiu şi alţi săteni, au venit dè au jăluit la acăstă starostie că făcânduşi dmnlui pitar aceste mori şi luînd apa de unde vra să o ia. sacă a lor patru mori, ce sânt făcute de atăta vreme, una cu doî

roate şi trei căte cu o roată. şi că dmnlui are vad vechiu unde ar fi putut face moarî făr a pricinui nimărui păgubire lau lăsat. După această jalobă a lor oprind lucrare morilor dmsale pitarului, sau trimes acolo pe căpitan Ioniţă Talpă de au cercetat după a cărui cercetare neodihnindusă cel mai ğos iscălit au mersu însuşi şi au văzut.

1-iu, Acel vad ce pomenesc jăluitorii că ar hi la care ar fi putut face moară, fiind supt un dial sau pornit dialul şi lau astupat şi nu va pute nimene a lua apă în dial să facă moari nici odinioară.

2-lea. Nu strică patru mori. ce numai o moară cu doî roate a lui Matei Rachier, şi o morişcă cu o roată a lui Gheorghe Ciobotar şi altă al treile a lui Stan ce numai gărla este făcută, şi după ce merge apa la morile dmsale pitar. să întoarce iar în partea mănăstirii şi mai îmblî în gios încă trei mori. adică a vornicului Gheorghie ce o face acum, a lui Gheorghe Butnar şi a lui Ion Cojocar.

3-lea. Sau găsit pe moşie Coţofăneştilor, în parte dmsale pitar numai doî mori una a sa şi alta a unui ţaran iar pe parte mănăstirii sau găsit opt mori făcute ce îmblă şi o moarî a vornicului ce o face acum, bez gărla sapată a lui Stan şi doî chiue de sucmane şi o distă, ce păr acmu mănăstire sau folosit de la toate luînd bezmăn, iar acmu stricăndusă aceste doî mori tot rămăn în parti mănăstirii şapte mori cu a vornicului o distă şi doî chiue, iar în partea pitarului numai patru mori.

Precum aciasta apă este amăndurор moşiilor, sau socotit a fi strămbu a să opri stăpanul Coţofăneştilor ca să nu facă pe moşie sa mori pentru că au apucat acei ţarani de şau făcut lor acareturi făr a face socotială că nu să cade a trage toată apa la ei. Dar fiind că iarăşi sau socotit a fi făr de dreptate ca dmlui pitar săş facă acaret, şi cu păgubire altuia, precum aceşti ţărani făcănduş lor mori au luat voe de la mănăstire, şi mănăstire au luat plata de la ei în vreme ce această apă este amăndurор moşiilor şi mănăstire nu au făcut nici o parte stăpănului

Coţofăneştilor din banii ce au luat pe jumătate parte sa a apei, pentru aceasta va plăti mănăstire patruzăci lei lui Matei Rachier ce are moară cu doi roate, şi doă zeci lei lui Gheorghie Ciobotaru ce are moarî cu una roată ca să le mute la altă moşie pentru că pe acasta au cuprinso toată. Iar lui Stan pentru gărla ce au săpat nu i să va da nimică pentru că şi păr a nu să face începere la morile dmsale pitarului au auzit şi după ce sau început lucru au văzut şi *stămpire* la lucru nu au făcut, şi dmnlui pitar îş va face morile sale neoprit, la această hotărăre care parte nu să va mulţămi va năzui la cele mai înalte judecătorii, de către care să va hotără precum să va socoti.

Au cerut ţăranii cu morile ca să împartă apa şi giumătate să o ia pitar la morile sale, şi giumătate să o ia ei la morile lor, priimindusă ca săş micşureze morile şi să unble cum vor putea, dar socotindusă peristasurile aceste.

1). Că ei în toată vreme vor fura apa în parte lor şi morile dmsale pitar vor sta şi a lor vor unbla. 2). fiind acest părău de munte, ce din ce mai mică ploae să adaoge şi strică ezăturile, totdeauna trebueşte să fie om să le împartă apa şi nici odată linişţire între ei să nu poată fi.

3). La vreme de săcetă scăzănd părăul nici o parte nu poate ave apă măcar de mişcare şi vor fi alte părţi ca să ia apa toată intro parte, sau cu zălele sau cu săptămăna. şi întănplăndusă intracele zile a vre unei părţi vre un pohoiu vor fi alte pricini că nu au împlinit zilele, şi alte multe împiedecări asupra veniri la moară, ce veclenie poate a povăţui spre pagubire.

Pentru toate acestea sau socotit ca să lipsască acele doi mori precum sau aratat. „şi pitarul Costandin săş facă morile neoprit" (scris de altă mănă).

791 August 3 | 14 Ţifeşti

Σταβρω sluger.

AA. 1792 Iulie 16. (Coţofăneşti I, 34). Jaloba Paraschivei lui Tacu Sevastos către domn în privinţa moşiei sale Ureche̦şti să-i dea hrisov de întăritură pentru stăpânire.

Pre Inălţate Doamne

Jăluesc Mării tale că moşie Uricheştii de la ţinut Putnii iaste dreaptă a me cu scrisori vechi şi hotărâtă cu pietre hotară din giur în pregur, după cum dovedesc scrisorile şi hotarnica ce am. pentru care mă rog mării tale ca după tărie scrisorilor vechi şi nouâ şi după hotarnică ce am să mi se intărească stăpănire şi cu hrisov mării tale şi mare pomană a fi mării tale.

Robi mării tale.

Paraskiva soţia răposatului Toderaşco Tacu împreună cu fiul meu Toderaşco de la ţinut Putnii.

Rezumat:

„Să roagă după | scrisori ce are să i se | facă întăritură gspod. | pe moşia Uricheştii ot | în ţinut Putnii".

In dos:

„Mergi la dmnlui vel logofăt".

vteri (al doilea) logofăt 92 Iuli 16.

BB. 1792 August 23. (Coţofăneşti I, 35). Scrisoare dată de Toader Condrache hotarnic la mîna Paraschivei Sevastos de cum a curs hotărătura Ureheştilor de sus şi de jos după hotarnica lui Ştucă Pintilie pitar.

La anul 1786 din poronca gospod prin cartea ce au adus Tacul Sevastos. către dmlui pah. Gligoraş Leon staroste de Putna, fiind şi eu rânduit hotarnic de înpreună cu Ştefan Čogolea vornic de poartă. de am hotărât moşiia Urecheşti de sus, i Urecheşti de ğos. a Tacului Savastos i a frăţineseu lui Toderaşco, cu răzeşii de Copăceşti, ce au parte şi în Urecheştii de ğos, mergând la faţa locului, după cercetarea ce am făcut, atât scrisorilor Tacului cât şi a răzeşilor, şi după o hotarnică veche, de la un Pintilei Ştucă pitariul, ce au fost hotărât încă în vreamea lui Toderaşc Sevastos, tatu. lui Toderaşc, i a Tacului, care

după cercetare ce am făcut noi fiind Miron Lepădat și noi răzeșii de Copăcești fată sau găsit hotărătura pitariului Ștucă bună și am ales părțile Tacului din apa Trotușului spre răsărit cum și a răzășilor de înpreună cu Miron Lepădat. din apa Trotușului spre apus unde leau avut hotărăte și de pitariul Ștucă, iar pentru 431 stănjăni cei ave Tacul din bodăi în sus până în cășerie, în marginea luncii Dochii pintre răzăși după hotărătura pitariului Ștucă, și după moartea lui Toderașc Sevastos tatul Tacului, avănd pricină Miron Lepădat cu nepoții lui Tacul i Toderașc fečoriii lui Toderașc Sevastos pentru o claia de făn, fiind Miron Lepădat răzeș cu Copăceștii, în Urechești de ğos au adus din poronca starostelui de Putna, pe un Andreeș biv vel medelnicer i pe un Ioniță Talpă căpitan ca să li cerceteze pricina acei clăi de făn, și ce hotar au fost cositu și ei în loc ca să cerceteză pricina, cari li să poroncisă ei sau făcut și hotarnič de au hotărăt toată moșiia, și fiind numitul Tacul, i Toderașc copii mič fără de vărstă si neputănduș înțelege scrisorile. li sau înpresurat atuncia acei patru sule treizăci și unul de stănjini, ce să arată din Budăi în sus pintre răzeși. acum la hotărătura ce sau făcut de cătră noi, sau cercetat cu amănuntul toate scrisorile Tacului. cum și a lui Miron Lepădat și a răzășilor din Copăcești și sau găsit 431 stănjăni înecați fără dreptate de med. Andrieș i de Talpă căpitan. care și însuș răzeșii ne avănd ce mai răspunde, și cunoscănd dreptatea Tacului au arătat de bună voia lor că ei au dat 80 lei lui Andrieș i lui Talpă pentru ace hotărătură. iar noi după curgerea scrisorilor i după hotarnica pitarului Ștucă. și după dreptate iar am ales acei 431 stănjeni din budăi în sus. și iam dat iarăș la stăpănirea Tacului. cu învoiala și priimirea tuturor răzeșilor, cunoscănduș însuș dreptul său după cum arată hotarnica Tacului de Ureche știi și după închierea a toată hotărătura sau făcut hotărnice atăt Tacului i frăținesău lui Toderașc. cum si răzeșilor pe părțile lor și am mers în satul Copăcești, de au iscălit toț răzeșii. hotarnica Tacului, cum și Tacul hotarnica lor, și de desup-

ltul iscăliturii răzeşilor. neam iscălit şi noi hotarnicii atăt n hotărnica Tacului căt şi intra răzeşilor. şi au ales răzeşi dintre dănşii pe un Mihalča vornicul din Copăceşti. de au mers la Focşeni de înpreună cu Ştefan čogolea vornicul de poartă înaintea dmsale pah. Leon starostelui de au arătat cum este hotărătura bună, şi cu adevărat, că hotarnicile sănt iscălite de toţ răzeşii cu primire lor. şi sau întărit hotarnicile şi cu iscălitura dmsale pah. Leon staroste de Putna. Apoi după ačastă hotărătură la anul 1786 Tacul Savastos. vănzănduş moşia sa Urecheşti dmsale vist. Matei Canta. şau poprit pentru sine acei 431 stănjeni din budăi în sus după cum arată zapisul dmsale vist. Cante ce este din veleat 1786 Fev. 12 si la ace vănzare au dat Tacul toate scrisorile moşii cum şi hotarnica în măna dmsala vist. Canta. după cum arată zapisul dmsale. şi peste cătăva vreme au mers Tacul la Eş ca săş scoată sureturi după scrisori i după hotarnici şi acolo i sau tămplat moartea şi nau apucat aş scoate sureturi. Acum veind fămeia Tacului miau arătat cum că nar fi lăsănduo acei răzeşi săş stăpănească acei 431 stănjăni ce zic că bărbatul ei Tacul şi cu noi hotarnicii în tărie izgonindui leam fi luat moşiia şi am fi stălpităw şi nu o lasă ca săş stăpăniască moşiia ce în tăriia lor au pus stăpănire. Iar eu mărturisesc adevărul în frica lui Dumnezeu asupra picinii după cum sau aratat mai sus. şi fiind că hotarnica Tacului acum să află la măna dmsale Matei Canta şi cu toate scrisorile Ureche̦ştilor, şi neavănd fămeia Tacului la măna altă scrisoare fără de cât zapisul dmsale. poate cinstita judecată ca să apuce pe acei răzeşi din Copăceşti, i pe vornicul Mihălča. ca să scoată hotarnica ce este dată la măna lor iscălite de noi hotarnicii şi întărite şi de dmlui pah. Leon şi dintrace hotarnică mai curat poate să să lumineze činstita judecată. şi am dat ačasta mărturie la măna fămei mortului Tacului Savastos.—Toderaşco Condrachi.

1792 Avg. 23.

CC. Fără veleat. Sept. 23. (Coţofăneşti I necatalogat). Jalba fraţilor Lupul şi Ioniţă Botez pentru alegerea părţilor lor din moşiile ce-au la Putna.

Prea Inălţate Doamne

Jăluim mării tale ca la ţinut Putna avem nişte părţi de moşie în Conţăşti i în Urecheşti i în Şişcani i în Ungureni şi pe aiure de pe moaşa noastră Safta fata lui Ilie Conţăscul şi fiind că aceste părţi să impresoară de către unii şi alţii din megieşi. nefiind păr acmu scrisorile la noi, ce la alte niamuri a noastre înstreinate, şi acmu viindune scrisorile la mână de la niamurile noastre, ne rugăm mării tale să ni s scrie luminata carte mării tale, către dmlor starostii de Putna ca să rânduiască mazil, oameni cu ştiinţă să margă la stare moşiilor şi după cercetare cu amănunt ce vor face, scrisorilor ce avem, ce să vor dovedi drepte părţile noastre din numitele moşii să le aleagă şi să le hotărască cu pietre hotară, şi să ni s dea mărturii hotarnică după obiceiu pe părţile noastre şi ča fi mila mării tale.

Robii mării tale.

Lupul Botez i Ioniţă Botez.

„Mergi la dmlui vel logofăt".

(ss)... clucer.

Sept. 23

Ce caută fraţii Botez ca răzeşi în moşiile Conţeşti, Urecheşti, Sişcani şi Unguraşi? Ei zic că sînt nepoţi Saftei fata lui Ilie Conţescul.—Inrudirea aceasta a Botezilor din Coţofăneşti se explică prin lămuririle verbale ce mi le-a dat bătrînul C. Burghelea din Iaşi, nepot pitarului C. Burghelea din Coţofăneşti. Acest pitar C. Burghelea n'a avut copii, ci a înfiat pe *C. Botezatu*, căruia i a zis C. Burghelea. Acesta a ţinut pe Calinca fata lui Costin Carp din Basarabia, şi a avut 2 copii: Neculai Burghelea şi Costantin Burghelea. Nec. Burghelea s'a căsătorit cu *Zoe Cerchez sora lui Th. Cerchez de la Răşeşti*, şi a avut aceşti copii: Col. C. Burghelea. general Gh. Burghelea, Turel Burghelea inginer, *Mih. Burghelea diplomat la Durazzo*, dr. Nec. Burghelea şi Zoe cas. cu Coste Botezatu; iar Cost. Burghelea din căsătoria nu Mina Ulrich are 3 fete: Elena, Maria şi Natalia căs. cu căp. Mihailescu, ce are copii.

17) Document fără veleat (ante 7153), Mai 26, Iaşi

Sumar. Zapis de vînzare prin care Gligore Geapă ficiorul lui Ionaşco Geapă vinde Mihăi neguţitorul din Iaşi, cu 25 taleri partea sa din Băloşeni, cutul de sus.

(Moşia Borşa, seliştea Băloşeni, plic II, No. 11). Hârtie coală.

† Adecă eu Gligorie ğ ıpa fičorul lui Ionașco şi cu toţi nepoţii mei. din sat din Băiceani scriem și mărturisim. cu cestu zapis. al nostru. cum eu de bună voia mea. de nime nevoit. nič asuprit. ce de a mea bună voe. mam sculat. şi am văndut. a mea direpta ocină şi moşie. din sat. din Boloşeani. din cutul de sus. ce să va aleage partea mea. twată am văndutuw giupănului. Mihai. neguţătoriul. din trăg din Iaşi, dereptu. dcoazăci şi cinci. de taleri bătuţi. și am luat aceşti bani. toţi. deplin. din măna lui Mihai. şi iam dat acea parte de ocină. ce să va aleage. partia mea. din sat. din Băloșeani. cu tot vinitul. din vatra. satului. şi din cămpu şi din apă. şi din fănaţu. din tot vinitul dinaintea. lui Simion fičorul lui Gheorghie. şi denaintea lui Bejan. și denaintea Savei fičorul Haugului. şi Patraşco fečorul Haugului. şi Cazacul din sat din Malăeşti şi denaintea Lungului ci au fostu armaş, încă sau întămplat la ačastă tocmală, şi eu Gorovei diiacul am scris. să să știe.

u Ias Mai 26

„Şi ačeasta tocmală sau făcut. dinnaintea porţii marii sale lui Vod. și noi toţi vornicii de poartă fostam de faţă, cănd iau dat bani. deplin. dece noi încă dacă am văzut plat. şi ei mărturisindu.

cum au văndut. de bună voe. am iscălit întracestu zapis".

az Irimiia Venculeț vornic iscal, az Gligorie Navrăpăscul vornic iscal, az Dumitrașco vornic iscal.

In dos:

Ѹчинил. ѹрик (să se facă uric)

Data Dăm la acest loc zapisul de mai sus, fiind sărit la rândul lui. In opisul Epitropiei e trecut sub No. 11, de și ispisocul după care îi putem fixa data este din 7150 Sept. 4 (1641). și e trecut sub No. 25. (Vezi Ispisoace și Zapise II. 2. 5)—Iar marturii ce iscălesc zapisul adică cei 3 vornici de poartă ca și uricarul Gorovei se găsesc toți pomeniți în actele timpului sub lunga domnie a lui Vasile Vodă Lupul.

Istoric. Ne folosim de acest prilej de a expune pe scurt mersul proprietății în Borșa cu hlizele sale, și a da n continuare actele de stăpânire în Borșa, până ce întră prin danie în măna epitropiei.

Moșia Borșa cu cele 4 ale sale seliște cuprinde un total de 123 documente, ce privesc proprietatea, împărțite în 4 plicuri și anume:

Seliștea Bâșeni 45 acte; seliștea Băloșeni 41 acte, seliștea Roșcani 5 acte, și seliștea Vădeni 32 acte. Din aceste privesc secol. XIX un total de 23 acte planuri de moșii etc.; secolul al XVIII cuprinde 17 acte, iar secol. XVI și XVII cuprind 83 de acte.

Cel mai vechiu act de stăpânire în seliștea Borșei e uricul de la Stefan Pătru Vodă Rareș din 1550, ceia ce arată că nu în actele Epitropiei avem cele mai vechi știri despre mersul proprietății pe valea Jijiei în locul numit Bășeni, iar azi Borșa.

In uricul său Stefan Vodă Rareș întărește la 8 veri primari, copii din 2 frați: Sima și Ilca a patra parte din Bășeni pe Jijia, *unde a fost casa lui Stețco.* Așa știau

stăpânii Băşenilor din 1551 Mai 5 (Ispisoace I. 1. 92). Cu 50 de ani mai înainte Stefan Vodă bătrânul dăduse un alt uric de stăpânire în Băşeni pe Jijia. In uricul său din 1502 Februarie 17, el întăreşte lui Gavril fiul Nechitei şi nepoţilor săi de var: Stanciul, Andruşco, Simion, Vasco şi Neagşa. fii lui Coste Murgoci stăpânire în Băşeni pe Turia, *unde a fost Başa*, împărţind satul în *două*. (I. Bogdan. Doc. lui Stefan cel Mare II. 193).

Unind arătările celor 2 urice reiese că cel care a sădit întăi stăpânire în Băşeni a fost *Steţco Başă*, adică *Stefan Başă*, care a fost tată lui Mihailă Grămăti-ul şi lui Pătru, fraţi, cum ştiau strănepoţii după aproape 200 ani de stăpânire în valea Jijiei la Turia.

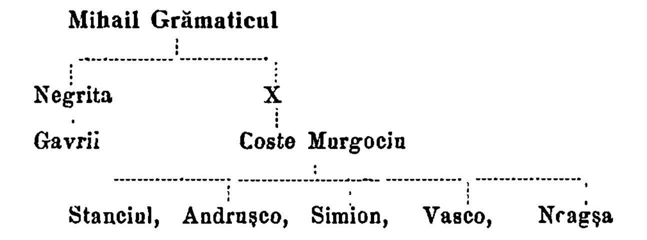
Acest Steţco Başă e ocinaş înainte de Alexandru cel Bun, contimporan cu descălicatorul Bogdan. Se vede că stăpânirea pe aici a fost însădită cam o dată, adică înainte de 1400, căci ni se pomenesc mai pe toţi descălicătorii de ocini:

Ivan Murgoci—satul Murgocenii (azi în Basarabia).

Steţco Başa—satul Băşenii pe Jijia

Iacob vătăman—satul Iacobenii pe Jjia.

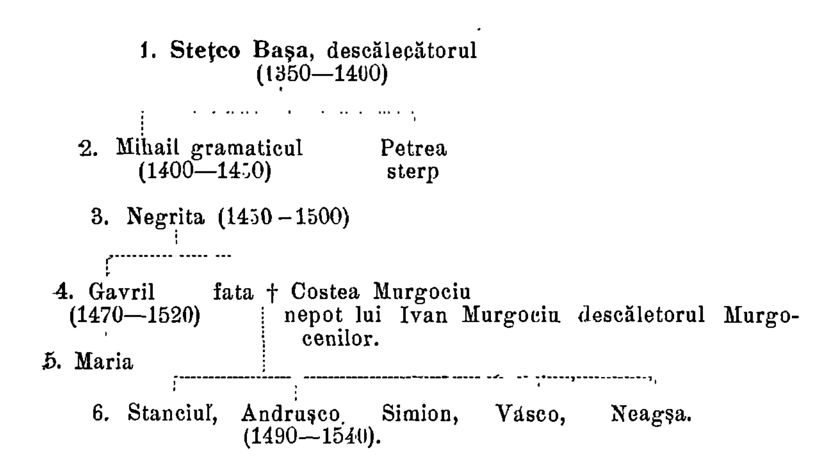
Dl. Ion Bogdan în nota explicativă a uricului lui Stefan Vodă din 7010 Februarie 15 se încearcă a face o schiţă de neamuri curgătoare din Mihail logofătul. Iat'o.

Nu ştim cum va fi fost în uric exprimată noţiunea de nepot: внѹк, братаничи ori сестричичи, adică nepoţi de frate, de soră, ori de fiu; cred însă că de oare ce se spune că nepoţii săi erau copiii lui Coste Murgociu, în loc de a lua

pe acest Murgoci de văr primar—plemenic—lui Gavril, îl socotim mai bine de cumnat, ţinând pe o soră de a sa.

Astfel spiţa pentru primele 5 generaţii ar curge astfel:

Moşia Băşănii s'a fost împărţit în două sub Alexandru cel Bun, când trăiau cei 2 fraţi: Mihail gramaticul şi Petrea; cum însă acesta a murit fără urmaşi; moşia a continuat a fi un singur trup până la moartea Negritei şi a fetei sale, măritată cu Coste Murgociu, când Stefan cel Mare împarte Băşenii în 2 jumătăţi, dând lui Gavril o jumătate şi copiilor lui Coste Murgoci altă jumătate.

După 50 de ani se schimbă împărţala moşiei. Pe jumatatea lui Gavril erau mai mulţi stăpîni: este Marcu care îşi vinde ocina sa cu 200 zloţi tătărăşti către 1550, a patra parte din trei părţi; iar în 5 Mai 1550 alte seminţii a Mariei, îşi împart între ele a patra parte din Băşeni, după stăpânirea părinţilor lor: *Sima, Ilca, Iachim* şi probabil *Maria.* Am putea dar întregi spiţa lui Gavril fiul Negritei.

4. Gavril are ½ sat

5. Maria, vîndută ¼   Sima, ¼   Ilca, ¼   [Iachim] sterp ¼

6. Toadea, Neacșa, Mărina — ½ din jos spre Iachim   Nastea, Mica, Crețae, Anușca, Ciorce — ½ din sus spre pădure

Tocmai în 1591 mai intervine act de transmiterea proprietății. In 1591 April 10 Petre și Vlașin cumpără cu 170 zloți tătărăști a treia parte din a a cincia parte din Bășeani, de la Miron-ficior Chirilei, nepot lui Vasco Murgociu. Vasco a avut 5 frați, pomeniți mai sus. Deci el stăpânia o cincime din jumătate de sat de Bășeni. Vasco are de ficior pe Chirilă Murgociu, care are 3 ficiori, de oare ce unul din ficiorii săi vinde a treia parte din a cincia parte, după spiță :

4. Costea Murgoci are ½ sat

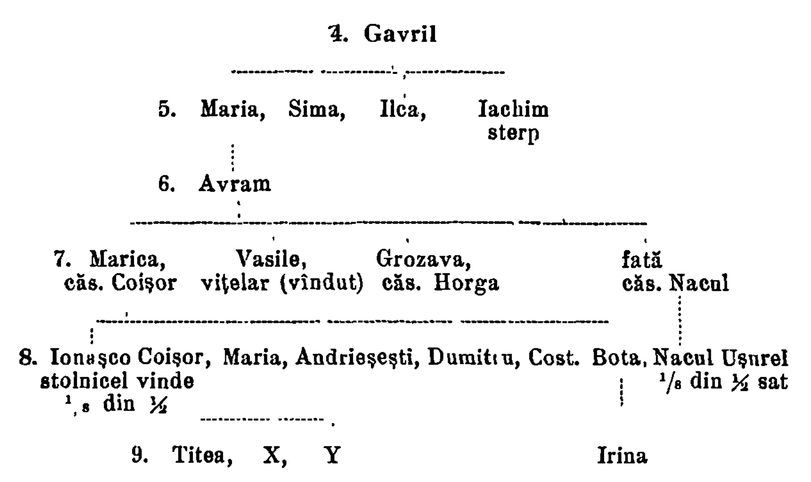
5. Stanciul, 1/5   Andrușco, 1/5   Simion, 1/5   Vasco, 1/5   Neagșa 1/5

Gorghe,   Chirilă Murgociu

7. Ionașco   Miron vîndut 1/3×1/5   X 1/3×1/5   Y 1/3×1/5

In 1607 Iunie 9 (Ispisoace I. 2. 6) se face o nouă trecere de proprietate în Bășeni de către urmașii lui Gavril către Petre comisul cu 50 taleri.

In ramura lui Gavril am avea această descendenţă:

Din această spiţă se vede că proprietatea în Băşeni s'a pulverizat după 1550, aşa că nu putem prinde firul împărţirei pămîntului, şi diferitele vânzări de hlize între răzeşi ne arată că şi vânzători şi cumpărători erau rude şi răzeşi între dânşii, de oare ce nu se pomeneşte de dreptul protimisului, nici de clauza întrebării rudelor la vânzări şi cumpăraturi.

In perioada dintre 1600 şi 1650 vin câteva zapise de vînzări între răzeşi: Aşa în 1618 Mart 12 fraţii Dumitru şi Toader Haugul pitar, ot Vădeni cumpără cu 80 taleri două optimi din jumătatea de jos a Băşenilor de la Ionaşco Coişor stolnicel şi de la Nacul Uşerel, strănepoţi a lui Gavril.

In 1621 Iulie 3, Costin aprodul din Movileni cumpără cu 20 taleri de la Ionaşco Coişor a opta parte din jumătate de sat dupe Maria fata lui Gavril. (I. 2. 141). Tot pe atunci Ionaşco Grecei şi Radul din Glodeni cumpără cu 27 taleri din jumătatea de jos a Băşenilor,—deci partea Mariei fata lui Gavril – din a patra parte a 4-a parte – Bota; şi alta a treia parte din a patra parte — Titea. (II. 1. 51). Tot pe atunci unul Samoilă cumpără a patra parte din a

cincia parte din jumătatea de sus de la Gr. Vasluianul drept 12 taleri. (II. 1. 52).

Pulverizarea aceasta a proprietății în Bășeni ne-o dovedesc marturii mulți ce încredințază aceste mici vânzări, și cari mai toți își au așezarea în Bășeni. Iată după zapise o listă de 29 răzeși trăitori în Bășeni până la data când intră Iordache Cantacuzino visternicul cumpărător în Bășeni: Dumitru Häugul pitar, Marcu visternicel, Ionașcu Murgu, Toader Häugul comis, Gheorghe Drab, Ionașco Coișor stolnicel, Bota, Irina Botei, Titea, Costantin Häugul, Andrieș, Grecul, Gherghe, Samoil, Mihail, Toader, Simeon, Dumitru One, Pătrașco, Toader Marcu, Cost. Condrea, Toader Grecul, Irimia, Ionașco Murguleț, Toader Văsăscul, Oniul, Gligore Vasluianul, Dămian, Cristina.

Inainte de a întra Iordachi Cantacuzino visternicul în Bășeani gasim un cumpărător mai mare în jumăta'ea de sus de pe ficiorii lui Murgociu pe Gavril stolnicul și pe ğupâneasa lui Solomiia. In lista de zapise și cumpărături a Salomiei și a lui Gavril stolnic (IV. 1. 230), se vede că aceștia au cumparat 11 loturi din stălpul Stanciului și 3 loturi din stălpul lui Tomșa și Simion.

Iordachi visternicul întrunește mai toate răzășiile într'un trup mare de moșie. El cumpără cu 22 zapise cele mai multe șurine răzășești și în ispisocul domnesc ce-l ia de la Stefan Vodă Lupul înșiră toate cumpărăturile lui, cu numele vânzatorilor și ocina vândută. (III. 1. 161). Situația căpătată în stat de cei 2 frați: Toma și Iordachi Cantacuzino s'a transformat într'un puternic spor economic lățindu-și moșiile și întăptuind mari proprietăți din înturlucare a sute și sute de ocini răzeșești. Și în Bășeni s'a repetat cazul din alte zeci și sute de sate răzeșești.

Iată în tablou hlizele cumpărate;

½ din jos Gavril.

- 1/8
  - 1/4 Marcu
    - 1/8
      - 1/10 Ana—Gavril—Vasile
      - 2/10 Ciorăstan—Popa St·fan—a) Sanda Mihailă, b) Gherghina, c) Stefana Lazea
      - 1/10 Nechifor—Todosia—Tiron—Costachi
      - ½ Pavăl....
      - 5/10
    - 1/8
      - 2/4
      - ¼
        - ¾
        - ¼ Botea—Radul—Serghie
      - 1/4
        - ½ Irimia—Toader
        - ½ Oană—Dumitru
    - 1/3 Pitea... Greaca... Gligore
- 1/8 Nastasia – Gligoraşco-Todosia; Costin, Toader, Simion
- 1/8 Ionaşco Coişor stolnic—Hăugul
- 1/8 Văsiescul... Toader
- 1/8 Costin... Isaac
- 1/8 Grozava Horgoae cu nepotul ei Nacul
- 1/8 Dumitru Hăugul—Patraşco Hăugul

***Băşenii.* ½ din sus. Coste Murgociu**

- 1/5 Vasco
  - 1/3
  - 1/3
    - ½
    - 1/2 Condrea.... Cost, Vasilie † Grozava; Toader † Marica
  - 1/3 Mihai.... Costantin
- 1/5 Andruşco
  - 1/3 Tanasă Drăghinici.... Axinia... Chiriac
  - 1/3 Necoară.... Gheorghe
  - 1/3
    - ½
    - ½ Oniul.... Tiron
- 2/1 Neacşa
  - 1/4 Panten
    - Popa Gligore
    - Nastasia † Condrea
  - 1/4, 1/4 Lascar — Gligore cu femeea sa Salomia şi fii Gh. Merauţă, Tofana.
  - 1/4 Samoilă cu fii săi Istrate, Aftinia, Sofronia
- 1/5 Silion
  - 1/3 P. Văsiescul—Bota—Irina Bota
  - Dărlău.... cu 4 ficiori 1/10
  - Andronic—Gherasim, Tomşa—Crăciun — Gavril stol.
- 1/5 Stanciul
  - Nepoţii săi: Horga, Ioan Holteiul, Andreiu Călugărul, Hilip; Gligore, Luca, Ilea, Nastasia, Voica, Grozava.

(Silion şi Stanciul:) Iordache Cantacuzino 10 lei

Din acest tablou se vede că foarte puţine şurine au rămas necumpărate.

In jumătatea din sus—Murgu—se cumpărase stâlpii Stanciul, Smion, Neacşa, Andruşco, iar din stâlpul Vasco se cumpărase jumătate, rămânând răzeşi pe o treime şi jumătate din stâlpu.

In jumatatea din jos—Gavril—se cumpărase 6 stâlpi din cei opt stalpi; iar din stâlpul Mârcestilor se cumpărase 5/10 din treimea întâia a lui Marco, adică jumatate, se cumpărase toată treimea Titei, şi din a treia treime se cumpărase a patra parte, iar pe rest se aflau încă răzeşi.

Pentru a arăta în stânjeni toate cumpărăturile lui Iordachi visternicul, se presupunem că Băşenii ar fi avut în curmeziş 1000 stănjăni, el a cumpărat în jumătatea din sus 450 stănjăni, rămânând răzeşilor numai 50 stânjeni; iar din jumătatea de jos el a cumparat tot 450 stănjeni; în total el a cumpărat în Băşeni 9/10 din tot satul.

Seliştea Băloşenii. In jurul persoanei lui Iordachie Cantacuzino visternicul se strănge toată proprietatea din seliştea Băloşenilor între 1660 | 1661, sub scurta domnie a lui Stefăniţă Vodă Lupul.

Nu putem prinde începutul proprietăţii în seliştea Băloşenilor pe Jijia. Cel mai vechiu act păstrător în arhiva Sf. Spiridon e din 7115 (1607), când deja proprietatea era îmbucătăţită în şurine, căci se vorbeşte de o pătrime din cutul de jos, ce o cumpără Maxim Buzea pitarul cu 20 taleri. (Ispisoace I. 2. 60). Satul îşi avea numele său în plural, ceia ce arată că împărţirea proprietăţii în Băloşeni s'a făcut în secol. al XVI-a, iar aşezarea iei s'a făcut în secol. XV-a, când găsim aşa de mulţi *Băloş*, la Vaslui pe Rebricea [1]); tot la Vaslui pe un alt Băloş stăpânind în Petreşti pe Vilna [2]); la Fălciu pe Sărata stăpânind satul Buzeştii [3]); pe Iucaşa în Basarabia pe Cozma Băloş, unde

1) Ion Bogdan „Doc. lui Ştefan cel Mare“ vol. I. 27.
2) Idem. I, 297.
3) Idem II. 55.

își avea casa [1]; apoi găsim pe cneazul Băloș în satul Poiana [2]); în fine găsim și un boer de divan pe Băloș ceașnicul [3]) între 1433—1442 sub fiii lui Alexandru cel Bun.

Erau dar Baloși, boeri de divan, cneji rurali cu însărcinări administrative și judecătorești; și simpli stăpâni de moșii. Pe Băloș de pe Jijia îl punem între acești din urmă, adică că cel dintâi Băloș a fost un simplu stăpân de ocină, care a putut însădi așezare de sat pe Jijia la Turia și a da pentru o bună bucată de vreme numele său la o-săliște, care n'a putut rămâne sat, de oare ce stăpânirea a fost prea supusă la dese schimbări prin danii și vânzări, și întrulucarea tuturor hlizelor în mîna unuia și aceluiași proprietar, Iordache Cantacuzino, a grăbit spărcuirea seliștei ca sat, rămânînd numai ca trup de moșie în Borșa. (Bășeni).

In Băloșeni au fost 2 rânduri de cumpărători mari: 1) trei neguțitori din Iași: Toader cupeț, Mihai Ungurul și Toader Parades. In cartea ce capătă ei de la Vasile Vodă Lupul în 1642 (Ispisoace II. 2. 7), acești 3 frați expropriază prin cumpărături 34 de răzeși, din a căror înemurire putem prinde cine erau stăpâni către 1600 și cine erau chiar în 1550. Iată răzeșii expropriați: Harilon, Dumitru, Ionașco (din V. Mărdan) Dănăilă (din Ion Măndrul). Ionașco Buzea (din Maxim Buzea), Ursul, Carp. Oană (din Miron Fădor), Țiganca, Lupul (din Andrei Fărtat), Gavril, Pană, Nastasia (din Irina Fădor), Odokia, Parasca, Anesia (din Varvara), Uliana (din Toader Fartat), Lupa (din Andrieș Hăra), Ghidăneștii (din V. Ghidan), Onofrei, Anghelina (din Lupul Cosciug), Grigore Gepa (din Ionașco), Chiemașco, Ursul, Andrei, Antimia, Bușca, Bejan (din Trifan), Vasile, Costandin, Sava, Tudor (din Hăugul), Gligorcea (din Gavril Fandos). Nici unul din aceştia nu se arată a

---

1) Idem 205; și Surete și Izvoade I. 109.
2) Ion Bogdan I. 157, 355.
3) Ulianițki, 48, 49, 55, 57, Venelin 58; Ac. Rom. pecete 6, Arh. ist. I. I. 41 Surete și Izvoade II, 165; Surete ms. X. sub anii respectivi.

fi stând cu locuința în Băloșeni, ceia ce arată că începuse a fi numai seliște încă din pragul secol. al XVII-a. Toți acești 34 răzeși stăpâneau o jumătate întreagă acea din jos, și o pătrime din jumătatea din sus.

Murind stăpânii, femeile lor împreună cu copii își vând către 1661 toate ocinile lor lui Ioadachi Cantacuzino spătarul cel mare cu 300 lei, iar în restul de $^3/_4$ din jumătatea din sus erau trei stăpâni: Neaniul logofătul, Bejan a lui Trifan și o grupă de răzeși, dintre cari reținem pe *robii* ficiorii lui Simeon din Băloșeni. Treimea lui Bejan o cumpără toată cu 70 taleri; treimea Neaniului o cumpără iarăși toată cu 80 lei; iar din treimea a treia cumpără 5 pământuri (3 de la Antemia și 2 de la Băloș) de la Toader Aprodul cu 30 taleri. In total întreaga seliște a Băloșenilor a fost cumpărată cu 480 taleri și zice Rugină vornicul hotarnic *că s'a istovit tot satul.* (idem III. 1. 206).

Ce se întîmplă însă? In jurul treimei grupei de răzeși se iscă proces de fiiciorii lui Simeon, cari fiind duși în robie la Tatari, n'au știut când ruda lor Toader aprodul a vândut și partea lor din Băloșeni, și pleacă cu pâra la divan și izbutesc a li se recunoaște drept pe o jumătate din o treime din jumătatea de sat partea din sus fără un șfert intrat în giumătatea din ğos.

Intre motivele cari aduc transmiterea proprietății în Băloșeni, este *mutarea locuinței* în alte părți, ceia ce făcea peste mână căutarea unei hlize mici, din a cărui venit nu se înțelegea nimica. Mai toți vânzătorii șurinelor din Băloșeni nu trăesc în Băloșeni. Alt motiv e *femeia*; murind bărbatul, femeia cu greu putea să caute de moșie; de aceia se grăbește s'o vînză; așa din cei 34 răzeși o treime sînt femei; iar când cei 3 frați cumpără seliștea toată, și au ținut'o cât au trăit, de și stăteau în Iași; murind bărbații, femeile lor își vând ocinile visterniculul Iordachi cu 300 taleri. Altreilea motiv era *nevoia*, care se ogoia cu vinderea pământului către altul; aceste nevoi aveau mai multe prilejuri în vremile vechi: fiscul, năpăștile, tulbu-

rările, robia, etc., aşa că tocmai la Băloşeni găsim cazul cu *robi* cari vin şi-şi cer pământul, ce li se vânduse pe nedrept de rudele rămase acasă; şi domnia le ascultă cererea, de şi boerul care cumpărase era visternicul Iordachi, iar domnul ce dă dreptate venea nepot marelui boer. Dreptatea nu umblà totdeauna cu capul spart; cei mici însă adesa ori exagerau prin linguşire hatârul boerului. Aşa micul vornic de poartă chemat a măsura pe teren întinderea moşiei, de a căreia hotară nu ni se vorbeşte nimic prin zapisele ce se păstrează de unde până unde mergeau, scoate cu hatâr boerului spatar mare, moş de domn că după zapise a cumpărat tot satul—ceia ce domnul e silit să desmintă dând câştig de cauză *robilor* lui Simeon,— dar mai ciupeşte pe vînzători cu 8 fune a 19 stânjeni funia, că adică moşia din seliştea Băşeni nu se ajunge la măsură cu 8 fune, sau cu 172 stănjeni în curmeziş (383 m.), care dacă le socotim ca partea scoasă a *robilor* lui Simeon, pentru o jumătate de treime ar reeşi că toată seliştea Băloşenilor ar fi avut în curmeziş 2820 stănjeni — aceasta în 1662; iar dacă socotim ca această lipsă e din trupul moşiei, s'a redus apoi ceva din preţul vânzării.

Pentru înţelesul mai departe al mersului proprietăţii în trupurile moşiei Borşa (Băşeani), dăm în continuare următoarele acte:

A. 1800. Sept. (Borşa IV, 19). Perilipsis de documentele moşiei Vlădenilor, pomenite în cartea de judecată a lui C. Ipsilant Vodă din 1800 Sept.

Păra dintre Grigore Başotă biv vel ban. stăpânul Vlădenilor cu dmneaei Tudosie Leoniasa stăpâna moşii Iacobenii.

— Carte domnească din 7115 Decembrie 1. de la domnul Simion Moghilă Vvod. dată acelui de atunce stăpân al Vlădenilor să stăpânească hotarul acelui sat până

unde au ținut din vechiu, păn la pomăt și pănă la drumul ce merge pe lăngă rediu.

— Un suret de pe ispisoc sărbăsc din anii 7122 Mart 30 de la domnul Ștefan Tomșevici Vodă întăritură aceluia de atunci stăpăn al Vlădenilor pe tot satul Vlădenii cu loc de moară în Jăjăe din ğumatate de sat pe din ğos pe o al triile parte și cu moara in Jăjie pe din sus.

— Un suret de pe alt ispisoc sărbăsc din anii 7125 Mai 12 de la domnul Radul Voevod asămine întărind stăpănului Vladenilor adică din ce din ğos giumătate de sat Vlădenii o a triie parte de mai din sus și cu loc de moară în Jăjăe. Așișdere și pe celelalte doî părți de aceiași giumătate de sat parte de ğos, cum și pe giumătate de sat Vlădeanii parte de sus întriagă ca să fie lui tot satul acela Vlădenii și cu moară în Jăj a cu tot venitul. Așijdere îi mai întărește și pe alte părți dintraltă moși- Găurenii; iar hotarul satului Vlădenii și cu vad de moarî în Jăjia să fie lui hotar de la Jijie veche și pănă în Meletinul cel vechiu, cum și despre toate părțile pe unde sau apucat din vechiu. iar hotarul satului Gaurenilor iarăși să fie după hotarăle cele vechi. pe unde au stăpănit din vechiu, unde să și împreună hotarul amănduror satelor, și le desparte numai Jajie ce veche, acolo unde se numește *Podușca la pod.*

— O carte domnească din 7139 Mart 16 dată iarăși aceluia de atunce stăpăn al Vlădenilor să aibă a ținia și a apăra a lui driaptă ocină și gărlă de la Vlădeni, să aibă a ști *leasa* pe unde au tocmit hotarnicii și pre giudețul ce au giudecat cănd au hotărăt să nu lasă pe nime să străce acolo.

— Așijdere o mărturie din anii 7145 April 28 de la Dumitrașco Șoldan vel vornic de cercetare ce au făcut pentru o pără ce au avut un Cujbă vornic stăpănul Iacobenilor cu stăpănul Vlădenilor pentru niște moșii ce au fost între hotarăle satelor Vlădenilor și a Iacobenilor pe Jăjie, zi- cănd Cujbă vornic căi îneacă apa din iazul stăpănului Vlădenilor moara și nu poate umbla. Deci *cumpănind apa*

au aflat ca săş mai rădice Cujbă vornic moara mai sus de 1 palmă şi 4 degete să poată umbla amăndoî morile; şi o poduşcă ce este în Jăjâe să aibă a o ezi stăpănul Vlădenilor, căt să poată umbla moara, unde au fost ezită şi mai înainte.

— Uricul domlui Grigori Alexandru Ghica Vodă din 1764 Iulie 14. cuprinzător pentru pricina ce au avut stăpănul Iacobenilor cu un Fote Lipţcanul carele cu altă moşie Broştenii vrea să treacă peste Jăjie veche în dreptul Iacobenilor.

— Fără veleat răvaşul lui Costantin Macri jăcnicerul unchiul dmsale banului Grigori Başotă. către stăpănul Vlădenilor prin care înştiinţază pentru pricina ce au fost născut despre mănăstirea sfăntului Spiridon. care au fost făcut o moară în Jăjie în dreptul moşii Borşa a mănăstirii, unde fiind între morile Vlădenilor şi a Iacobenilor trebuinţa au cerut a sta la ace pricină stăpănii amănduror morilor Vlădeanii şi Iacobenii.

B. 7230 August 5 Iaşi. (Borşa) f. 32). Mihai Vodă Racoviţă întăreşte Ilenei stolnicesei, jupâneasa răposatului Iordachi Cantacuzino biv vel stolnic, şi fata lui Apostol Catargiul biv vel comis, stăpanire asupra moşiei Băşeani la Turia, Iaşi.

† Іѡ Михаи Ръковиц воевода. бж. мастію: гспдръ: земли Молдавскои. datam carte domniei mѧli. dumisale Ilѣni stolničѧsăi. ğupѫnѣsa răpăwsatului lui Iordachi Cata. cuzino. biv vel stolnic. ca sâ fie volnică şi putѧrnică cu carte dwmn'ei mѧle. aş ţinѧ şi a stăpѫni satul Băşeani cei la Turiѧ în ţinutul Eşilor, cari acel sat. i sau ales înparte dumisali. de către fii dumisale. ca să fie acel sat pentru comăndul dumisale... şi incă şi alt sat anume den parte lui Iordachi med. de la ţinutul unde iari plăčѧ. pentru ačѣa la ačѧste dowѫ sate, nimѣ din fiii dumisale să nu s amestѧci. căci sau socotit. să fie în parte dumisale. pe cum sau zis mai sus. pentru zăstrele. čau avut dumneaei. de la parintѧli dmsale Apostul Catargiul. biv vel comis,

şi sau prăpădit la datoriile soţului său lui Iordachi stolnicul. iar ginerele dumisali Шѣрван Ботѣнул. de ar hi şi luat vro carte ca ачѣѧ. ca să stăpѫniască acel sat Băşeanii. să nu i s ţie ̇ѧ̇ samă. căci a hi luat. pe neştiinţa domniei mѧli cu meşterşuguri. drept ачѣѧ. să aibѫ dumneaei stolničasa aşţi nѧ acel sat. şi ̇ѧ̇ чѣ de apoi. cui ari vrѧ. ѡr săl vănză. or săl dăruiascѫ. volnică să fie dumneaei. a da o ori a străin. ori la fičori ѡr cui ar socoti. drept ачѣѧ domniѧ mea. iam dat şi iam întărit ca săi fie nric, şi de la domniѧ mea. şi altul nimea să naibă a să amesteca. прѣд сим листом гспдствамы (înaintea acestei cărţi a domniei mele).

„Căci şi la izvoadѧl. de împărţal a·ѧ ѧste legat. precum au aşezat dmnealor boѧri.

Iw Mihail Racoviţ Voevoda,

Pecetea mică domnească in tuş roş.

Axintie uricar.

Arătările acestui ispisoc domnesc indreaptă şi întregesc arătările spiţei Cantacuziniste publicate de N. Iorga.

Iordachi Cantacuzino biv vel stolnic mort înainte de 1722 e fiul spatarului Toderaşco Iordachi, şi nepot lui Iordachi Cantacuzinovel vist. cumpărătorul moşiei Băşenii cu seliştele ei. Deci de la 1662 până la 1772 moşia Băşenii a stat în mânule Cantacuzineştilor. Spiţa Cantacuzinească dă acestui Iordache stolnicul numele de Păşcanul. Are doi fii: pe Iordache Cantacuzino Păşcanul medelnicer şi pe o fată măritată nu cu Velişco Boteanul, cum zice spiţa, ci cu Şerban Boteanul, cum arată cartea lui M. Racoviţă Vodă. (Surete ms. I. 717). Ceia ce nu ne spune spiţa Cantacuzinească ne intregeşte cartea noastră, că acest Iordachi Cantacuzino stolnic, era ginere lui Apostol Catargiul, de oare ce ţinea pe Ileana, fata lui. (Surete şi Izvoade IX, arborele Genealogic).

Iord. Cantacuzino vist.
căs. Alexandra

Toderaşco Iordachi spatar — Apostol Catargiul

Iordache Cantacuzino Paşcanul căsătorit cu Ileana
stolnic † 1720

Iordachi Cantacuzino spatar — fata căs. Şerban Boteanul

C. 7271 Iunie 13 (Borşa I. 33). Cartea lui Grigore Ioan Vodă scrisă la 4 boeri să meargă să hotărnicească moşiile Sf. Spiridon din Iaşi, care sînt încălcate de megieşi şi anume Băşăni, Ostopceni şi Borşa.

Iw Grigorie Ioan Vvoda. bojiiu. milst. gspdrz zemli. Moldavscoi. Cinstit şi credincos boeriul domniei meli. dmta Dumitraşco Paladi biv vel vornic i dmlui Mihalachi Cheşco biv vel pit. i Neculai Cămăraş, de izvoade i Lupul Hadămbul vornic. facem ştire dumilorvoastre că domnii mele au dat jalobă cuviosul rugătoriul nostru, sviinţiia sa Sofronie egumenul mănăstirei Sfântului Spiridon. cum că are o moşie aice la ţinut Eşii. anume Băşăni. care moşie să înpresoară de către moşie Cămănărăştii a şatrarului Cocii şi de către Şătrăreştii. lui Stefan Gheucă. şi altă moşie mai are mănăstire Ostopceni înpreună cu Vasile Cozma. care şi acasta să înpresoară de către moşie Cândeştii. cum şi altă moşie Borşe să înpresoară de către Găurenii dmsale stolnic Beldiman. i a lui Osmache. cu care împresurare ce fac răzăşii moşiilor mănăstirii, i să pricinueşte mare pagubă şi stricăciune. şi cerşind de la domnie mea ca să i să hotărască moşiile, iată rănduim domnie mea pe dmvoastră ce să mergeţi. la de mai sus numite moşii şi să străngeţi pe toţi acei răzeşi şi oameni bătrâni, carii vor şti pe unde au unblat de vac. hotarăle moşiilor mănăstirii. şi după scrisori şi mărturii hotarnice, încredinţate, ce să vor arăta de către toate părţile, şi după mărturiile osmenilor bătrăni megiiaşi. cui veţi cunoaşte dreptate, în frica lui Dumnezău.

să hotărâţi. şi să alegeţi moşiile mănăstirii osăbit de a altora„ puind şi pietri hotară din ğur înpreğur. şi după hotărăre ce veţ găsi să daţ. şi mărturie hotarnică în sămne, iscălită de dumnevoastră, şi de toţ megiiaşii, şi înpregiuraşii ce să vor întâmpla la ace hotărâre, care mărturii să o trimeteţi la vtori logofăt şi să o ducă să să cerceteze de dmlui vel logofăt. şi apoi să o triacă la Condica ce am poroncit domniia mea. iar carii din răzăşi nu să vor odihni cu hotărăre ce veţ face dmv. să le daţi zi de soroc. şi impreună cu mărturiia dmv. să vie la divan. ačasta scriem.

vlt 7271, Iunì 13.

Pecetea domnească în tuş roş cu iniţialele: Iѡ. | Гр. | Iѡ. | вв. | 1763 | cap de bou.

procit vel log.

Condici de divan. Pentru bunul mers al justiţiei, nevoia a cerut ca să se rânduiască de domnie atât divanul cât şi marele logofăt să ţină condici în regulă, în care să se treacă toate pricinile, pentru a se şti mersul judecăţilor, întru cât părţile păstrând la ele vechile hârtii impedecau adesa ori îndeplinirea procedurei civile, cum şi aflarea adevărului. Dacă condicile de divan s'au introdus de C. Vodă Mavrocordat, condica marelui logofăt, care judecă în apel toate pricinile o înfiinţază Gr. Ion Vodă Calimah.

Iată mersul procedurei: „după hotărâre ce veţi face să daţi şi marturie hotarnica în semne iscălită de dumnevoastră, care să duceţi la logofătul al 2-a şi să o ducă să să cerceteze de d-lui vel logofăt şi apoi să o treacă în condica ce am poroncit domnie mea".

D. 7271 Iunie 28 (Borşa I, 34). Hotarnica Ostopcenilor râdicată de boerii rânduiţi de Vodă Gr. Calimah, pentra alegerea a doi bătrâni, ce se cuvin Sf. Spiridon din Iaşi.

Din luminată poroncă pre înalţatului domnului nostru măriia sa Gligorie Ioan Vvod. fiind rânduiţi cu cartea mării sale, ca să alegem doi bătrâni din satul Ostopce-

nilor. ce sănt la ţinutul Iaşului, la Turie a sfintei mănăstirii sfănt Spiridon. ce sant cumpărate de dmlui răpăosatul Iordachi spatar. adică 1 pol bătrăn de la Gligori Cărlig vornic şi de la nepotul său Nacul nepoţii Cucoarii, şi pol bătrăn de la Ghiorghie Chiş ce să trage din săminţie lui Murgu. care să fac 2 bătrăni, deč noi. după luminata poroncă mării sale mergănd acolo. la numita moşie Ostăpcenii, am cercetat pricina aceştii moşii şi după hotarnica lui Grigorie Cucoran vornicul. de poartă din velet 7222 Mart 7. ce au hotărăt trei părţi din tot satul Ostopcenilor, lui Stroescul armaşul, şi după ispisocul Mării sale lui Mihai Vodă din vălet 7232 Mar 31, sau dovedit că acest sat au îmblat în zăci bătrăni, ce sănt acum toţi bătrânii la stăpănire lui Vasile Cozma, şi vrănd sfiinţia sa părintele Sofronie egumenul sfăntului Spiridon ca săş aliagă osăbit acei doi bătrăni a mănastirii am făcut stănjăni de 8 palme şi funie de 30 stănjăni, şi am început întăi a măsură dintrun stălpu. din parte de ğos ce este între doi stejari cu buor, unul dispre soare răsare, şi unul dispre soare apune în margine rediului Ostopcenilor, unde să desparte Ostopcenii de Cândeşti şi de acolo drept pe cămpu în sus. pe supt Turie şi păn în capul moşii Băşănilor, nnde au luat oamenii cu sufletele lor, şi pe carte de blăstăm la nişte stejari sau aflat 22 odgoane 18 stănjăni şi am mai măsurat şi pe deasupra rădiului Ostopcenilor despre apus şi pe drum Furilor în sus, de la o piiatră dintre doao grob (sic) unde iaste şi un stejar cu buor, unde iarăş să disparte Ostopcenii de Cândeşti. şi în sus. pe drum Furilor păn în hotarul Băşănilor. moşia mănăstirii lui Sfeti Spiridon. sau aflat 28 odg. şi sau mai măsurat şi în capul hotarului Ostopcenilor în făneţă şi sau aflat 18 odgoane şi socotindusă bătrănii pe stănjăni sau ales acești doi bătrăni parte mănăstirii din hotarul Ostopcenilor din parte di sus. alăturea cu hotarul Băşanilor ce este deasupra pădurii Turii în zarea dealului şi în ğos tot zarea dealului 138 stănjăni şi am pus stălpu de piiatră hotar şi am măsurat şi pe drum Furilor din hotarul Başenilor şi dru-

mul în ğos din potriva Stâlpului ce este în movilă în părău și am ales parte mănăstirii 170 stănjăni și am pus stâlpu de piiatră, și am măsurat și din stâlpul Bășănilor ce este deasupra rupturei în ğos pe zarea dealului și am ales iarăș 170 stănjăni și sau pus stâlpu de piiatră și am măsurat și di in capul Ostopcenilor în fănaț și sau aflat 108 stănjăni și sau pus piiatra, și așa sau încheiat si sau stâlpit acești doi bătrăni a mănăstirii den Ostopceni den parte den sus. și după cum am hotărăt am făcut și noi acăstă mârturie hotarnică la măna sființii sale părintelui Sofronie. egumen. mănăstirii lui sfeti Spiridon.

vlt 7271 Iunie 18.

D. Beldiman biv vel vornic.

Mihalachi Cheșco biv vel jic. hotarnic. Lupul Hadămbul vornic de poartă hotarnic. Nicolae camaraș de izvoade hotarnic.

Ostopcenii ne duce la întemeetorul său *Ostapco* vataman, care își avea case la Turia, cum cetim în uricul lui Stefăniță Vodă din 7030. (Uricar XVIII, 91). Stefan cel Mare dăduse mănăstirii Moldovița între altele și jumătate din satul Ostopceni la Turia unde își avea case Ostapco vataman „половина ѡт Ѡстъпчан оу Торїн: гдє былъ ватаман Ѡстапко". (I. Bogdan. Doc. lui Stefan eel Mare I, 179). Un alt Ostapco își avea case pe Reut, caruia i se întărește stăpânire de Stefan Vodă în 1446 Ghenar 20. (Ulianițki 69).

Ostapco e rostirea ruteană a numelui *Eustatie*; *Măsoriștea*. Hotarnicii rănduiți de Vodă măsoară Ostopceni cu odgonul de 30 stănjăni și găsesc la un capăt 22 odg. la mijloc 28 odgoane și la alt capăt 18 odgoane; Moșia se împărțea în 10 bătrăni, Epitropia avea a luă o cincime, adică 2 bătrâni, ceia ce dădea: O cincime din 22 odgoane și 18 stănjăni fac 135 stănjeni, (boeri hotarnici pun 138); la mijloc o cincime din 28 odgoane e 168 stănjeni (hoțarnicii pun 170 stănjeni); singur capătul de sus îl pun exact, căci o cincime din 18 odgoane e tocmai 108 stănjeni.

E. 7271 Iunie 28 (Borşa IV).. Hotarnica Vădenilor zisă şi Borşa) rădicată de M. Cheşco jicnicer şi Lupul Ilsdâmbul vornic de poartă, prin care arată că s'au găsit în cele 4 trupuri de moşie ce întra în Berşa: Hriţcani, Băloşeni, Hàugul şi Vădenii 2263 capătul despre răsărit; 2336 stănjeni capătul din jos şi 3302 stănjeni capătul despre Jijia la apus.

Din luminata poroncă pre Inalţatului domnului nostru Măriia sa Grigorie Ioan Vvoda. fiind rănduiţi prin luminata carte mării sale întru care ni să poronceşte ca să mergem să hotărăm cia moşie a sfintei mănăstiri sfeti Spiridon anume: *Vădenii ce se numescu acum Borşa*, ce să megieşescu pe den sus cu Găurenii şi în cap despre Jijia să megieşescu cu Vlădenii şi Háugul şi Băloşănii. şi Hriţcanii ce să megieşescu pe din ğos cu Cămănăreştii. aceste patru moşii bat cu capetele în apa Jijii. iar Băşănii sănt despre Turie. şi capătul din sus să megieşeştn cu Găurenii şi Stălpeni, iar capătul din ğos cu Ostopcenii care moşii sănt la ţinutul Iaşului pe Jijie, şi *sănt afierosite la sfănta mănăstire de dumneai spătăreasa Ecaterina Păşcănița şi de fiul dmsale Ionită Cantacuzino biv vel agă.* Deč după luminata poronca mării sale am mersu la numitele moşii şi am strănsu pe toţi megieşii. de prin pregiur anume. pe Ştefan Gheucă ot vist. moşan din Şătrăreni şi pe dmn. medelnicereasa Sanda moşancă din Căndeşti, i Vasile Cărăiman moşan din Ostopceni, i Vasile Ţigă i Ion Doltul moşineşi din Cămănărăşti şi Cărste om bătrăn de Borşa şi popa Grigorie ottam şi Proca vornicul din Găureni şi Ioniţă Matei din Rădiu, şi Savin Racoviţ ottam şi Costandin ottam toţi aceştiia moşinaşi din Rădeni. şi Ion Sofiica om bătrăn din Cărniceni şi Lupu-fičorul Părvului părgariul de acolo şi alţi mulţi înprejuraşi şi înblănd înprejurul acestei moşii cu aceştiia toţi şi cetindule şi carte de blestăm ca să arăte adevărat pe unde au umblat hotarul acestei moşii de vac. şi întăi mergănd la hotarul Vădenilor din sus. unde să disparte de Găureni la matca Jijii vechi, ce să numeşte acum *Poduşca*, am făcut stănjăn de opt palme şi odgon de 30 stănjăni,

şi în malul Jijii vechi sau pus stălpu de piiatră şi de acolea purcezănd a măsura şăsul spre răsărit alăturea cu hotarul Găurenilor. păn la ruptură în piscu din ğos de drum unde sau găsit stălp vechiu, sau pus altul nou şi sau aflat 24 odgoane 15 stânjăni, de acolea tot spre răsărit piste matca văii Găurenilor, drept la un piscu. unde au mărturisit oamenii din Borşa pe carte de blăstăm că au mai fost stălpu vechiu, care noi nu lam găsit, şi în locul acelui stălpu am pusu alt stălpu de piiatră şi sau aflat 20 odgoane, de acolo tot pe podiş spre răsărit şi tot alăturea cu Găurenii în zarea podişului sau pus piiatră şi sau aflat 8 o(dgoane), de acolo tot podişul la vale alăturea cu Găurenii şi tot în ğos de rădiul Găurenilor piste vale în coasta dealului între drumuri sau pus piiatră şi sau aflat 9 od(goane). de aicea apucă drumul la deal alăturea cu Găureanii şi tot drumu păn în drumul Furilor, unde să înpreună capul moşii Băşenilor cu Roşcani şi cu Stălpenii sau pus o piiatră de la vale de drum în răspintii şi sau aflat 13 od(goane). 28 stănjăni, pără aicea neau arătat Cărste Soročanul şi Stefan a Fanii oameni bătrăni din Borşa pe carte de blăstam cum că aşa s dispartu aceste hotară. De aicea să întoarce hotarul Băşănilor şi apucă drumul Furilor în ğos spre răsărit alăturea cu hotarul Stălpenilor, şi tot drumul pe deasupra unor ulmi tineri pănă unde întră drumul în dumbravă sau pus piiatră. în dreptul unui stejar ce sau însămnat cu buor şi sau aflat 18 od(goane) 10 stănjăni; de acolo tot drum Furilor în ğos şi prin pădure alăturea cu hotarul Păulenilor şi cu a Stălpenilor pănă unde sau aflat un stejar cu buor vechiu de la vale de drum în fundul văii Băşenilor şi tot drum Furilor în ğos şi prin pădure alăturea cu hotarul Păulenilor păn în capul Rădenilor. în pădure de la deal de drum sau pus un stălpu de piiatră şi tot drum Furilor prin pădure şi alăturea cu hotarul Rădenilor păn unde iasă drumul din pădure între doi stejari de la vale de drum sau pus un stalpu de piiatră. şi sau aflat 12 od. 12 stănjăni. şi tot drum Furilor în ğos păn în dreptul fan-

tănii ce să numeşte făntăna Talharului. de aicea lasă drumul Furilor şi apucă podişul pe supt marginea pădurii Turii şi în ğos păn în hotarul Ostopcenilor între niştc stejari şi sau pus un stălpu de piiatră şi sau aflat 32 odgoane. 14 stănjeni. de aicea să întoarce hotarul Băşănilor spre amiazăză drept peste campu asupra văi Ostopcenilor întro movilă ce iaste în valea Ostopcenilor cu izvoară sau pus stălpu de piiatră si sau aflat 10 odgoane 23 stănjăni, de acolo piste drum Furilor pe podiş drept la ruptură. tot alaturea cu Ostopcenii sau pus stălpu de piatră şi sau aflat 8 odgoane de la ruptură să pogoară pe drum pe costişa şi pin coastele movilei deasupra drumuşorului sau pus stălp de piiatră şi sau aflat 8 odgoane, din coastele movilei drept la vale. şi piste un grind şi iarăşi la vale lăngă nişte sărături alăturea cu Ostopcenii sau pus stalp de piiatră şi sau aflat 14 odgoane şi aicea sa sfărşeşte capul Ostopcenilor. de aicea să întoarce hotarul Băşănilor prin capul Ostopcenilor şi merge piste podiş şi piste vii asupra unii văi in buza unui piscu deasupra văi sau pus stălpu de piiatră şi sau aflat 3 od. de aicia peste vale tot prin capul Ostopcenilor şi piste un grind deasupra văii Trestioara sau pus stălpu de piiatră şi sau aflat 7 od. şi de aice piste vale Trestioara. şi la deal peste ponoară la zarea dealului Proţăi păr în costele Băloşenilor în piiatra Robilor ce este în zarea dealului sau pus stălp de piiatră şi sau aflat 7 odgoane din zarea dealului piste podiş purcede hotarul Băloşenilor şi cu parte Robilor ce arată în ispisocul lui Ilieş Alexandru Vodă din vălet 7175 Iuli 19 scriind că sau ales partea Robilor din ğumătate de sat din Băloşeni din parte de sus a şasa parte şi li sau ales 30 stănjăni şi tot alăture cu Ostopcenii pe podiş păn în piiatra Robilor ce sau pus lăngă drumul mare. unde bat Băluşenii cu capul în Şătrăreni după cum arată ispisocul lui Ilieş Alesandru Vodă, sau aflat 20 od. 3 stănjăni. de aicea să întoarce hotarul Băloşenilor cu parte Robilor pintraltu stălpu de piiatră ce sau pus în capul Băloşănilor. care stălpu au mărturisit Ion Doltul şi cu Va-

sile Ţigă. oameni bătrăni din Cămănărăşti. prin carte de blăstăm cum că acolo au apucat stălpu vechiu a Băloşănilor şi noi nu lam aflat, dar pe acel stălpu şi hotarnica mănăstirii îl adivereşte că au fost. De aicea de la aceşti doi stălpi am purces alăturea cu moşiia Şătrărenii după hotarnica lui Dubău logofătul ce au hotărăt satul Şătrărenii. moşiia lui Ştefan Gheuca ot vist. începănd de la aceşti doi stălpi drumul mare. şi tot drumul alăturea cu hotarul Şătrărenilor pănă la un stălpu de piiatră ce sau afiat 5 odgoage 22 stănjăni. de aice de la acestu stălpu. lasă drum şi apucă pe podiş prin priloagi şi tot alăturea cu hotarul Şătrărenilor. păn unde sau pus stălpu de piiatră în podiş şi sau aflat 6 od. de aice tot piste podiş şi prin priloagi asupra făntănii lui Tomuşco şi deasupra făntănii lăngă nişte spini sau pus stălpu de piiatră. şi sau aflat 12 od. de aicea de la făntăna lui Tomuşco apucă dealúl asupra făntănii Arbănaşului tot alăture cu Şătrărenii deasupra făntănii Arbănaşului tot sau pus stălpu de piiatră şi sau aflat 14 od. de aicea să întoarce hotarul prin capul Hriţcanilor tot alăturea cu hotarul Şătrărenilor şi pe podiş sau pus stălpu de piiatră şi sau aflat 12 od. 18 stănjăni, de acolo tot pe podişul în ğos alăturea cu Şetrărenii. iaraşi sau pus stălpu de piiatră şi sau aflat 6 od. şi de acolo tot podişul în ğos păn în capul Hriţcanilor şi tot alăturea cu Şătrărenii, păn în hotarul Cămănareştilor, unde sau pus doi stălpi de piatră, unul fundul Hriţcanilor şi altul disparte Hriţcaniii de Cămănăreşti, şi sau aflat 8 od. de aici să întoarce hotarul Hriţcanilor asupra Jijiei alăture cu Cămănăreştii. pe podiş, sau pus stălpu de piiatră şi sau aflat 8 od. 4 stănjăni. şi tot podişul asupra unii movili şi în coastele movilii sau pus stălpu de piiatră şi sau aflat 7 od. 14 stănjăni, şi de acolea tot pe podiş la vale, şi alăture cu Cămănăreştii în muche sau pus stălpu de piiatră şi sau aflat 10 od. de acole la vale la un păr lăngă o făntănă deasupra făntănei sau pus stălpu de piiatră şi sau aflat 9 od. 4 stănjăni. de acolo la vale pe dinainte heleşteului ce iaste pe hotarul Hriţcanilor şi piste

matca văi a Hriţcanilor păn la un dămb ce este deasupra şăsului Jijii. sau pus stălpu de piiatră şi sau aflat 11 odgoane. şi de la acestu stălpu de piiatră drept piste şăs şi prin stuh păn în matca Jijii, de acolea apucă matca Jijii în sus păn în hotarul ce sau pus întăi în malul Jijii vechi ce să numeşte poduşca, şi aşa sau încheet aceste cinci moşii. cu hotară din giur înpregiur şi după cum am hotărât şi sau stălpit, am făcut şi noi acăstă mărturie hotarnică la măna sfinţii sale părintelui Sofronie igumen mănăstirii lui Sfeti Spiridon.

vleat 7271 Iunie 28 dni

D. Paladi biv vel vornic.

Mihalache Cheşco biv vel jic. hotarnic. Lupul Hadămbul vornic de poartă hotarnicu. Nicolai camaraş de izvoade hotarnic.

Drumul Furilor. Pe partea despre răsărit prin pădurile dealului Turia hotarul îl făcea drumul Furilor pe toată lungimea sa de peste 6 chilometre. Drumul furilor e pomenit şi în judeţul Putna şi Bacău încă din secolul al XVI-a şi mai înainte, şi spune foarte mult pentru starea economică şi administrativă veche, că în tot lungul vailor Moldovei era un drum al *Furilor*, hotar de moşii.

— *Partea Robilor* ni se arată aici că în urma proceselor avute la divan de fiiorii lui Simion, întorşi din robia tătărască, li s'au aleş din Băloşeni „a şesa parte din jumătatea de sus, 80 stânjeni".

— *Donatourea.* Ecaterina Păşcăniţa e soţia lui Iordachi Cantacuzino Paşcanu spatarul, care a fost afierosit danie mănăstirei Sf. Spiridon cătră 1761, moşia sa Vadenii. Fiul să Ioniţă Cantacuzino Paşcanul ni e dat de spiţa că s'a calugărit mai apoi. Ecaterina Păşcăniţa spătăreasa a mai avut aceşti copii: Ilinca măritată cu Vasile Negel; Safta căsătorita cu Lupul Balş, Costandin Paşcanu căsătorit cu Maria Vlasto şi pe Ioniţă agă, apoi călugărit.

F) 1765 April 10. (Borşa IV. 9) Cartea lui Grigorie Alex. Ghica Vodă dată în chestia preţăluirei casei şi livezii ce-şi făcuse un Pascal Sîrbul pe alt loc, nu în seliştea Borşei, pricinuind pagube Casei Sf. Spiridon, a cărui egumen era vlădica Erinopoleos Sofronie.

Iw Grigorii Alecsandru Ghica Vvod. bojiiu. mlstiiu gspdrъ zemli Moldavscoi. de vreme ce svenţie sa părintele mitropolitul Erinopolios Epitropul sventei mănăstiri a svăntului Spiridon au arătat cătră domnie me. că avănd numita mănăstire o moşie anume *Borşa* pe Jijıa. la ţinutul Eşului, şi fiind şi sat pe numita moşie, în săleşte veche. unde să numeşte satul Borşa, dar pen pregiurul săleştei, unde este loc de pus prisacă şi de *ţarnă* şi de făcut făn, este şăzător un Pascal Sărbul întro vale şi ari casă şi puţină vii şi pomi. şi ţine şi stupi. nu numai a lui ce şi a altor neguţitori. dar fiind că ace moşie, au încăput acum de vo 2. 3. ani supt stăpănire mănăstirei. svăntului Spiridon, şi avănd şi stupi acolo. şi vrănd ca săş facă şi aşazare acolo nu este cu putinţă, a suferi pe nime să şadă pe de lături. de sat afară den sălişte satului, adiverindusă că acolo. întăiu unde şede acel Pascal Sărbul. face mare pagubă şi călcare moşii. şi străcăciune stupilor mănăstirii, şi strică iarna şi fănaţele, cum şi alţi lăturaşi, ce şed tot pe ace moşie. carii şi giudecată au avut părintele Erinopolios la dmlor veliţii boeri. cu Pascal Sărbul si cu alţi lăturaşi, pentru ačastă pricină şi nice ei nau avut ce să mai răspundă. dovedindusă că şezind ei de lăture satului, pe unde este loc de hrană fac multă pagubă la moşie sventei mănăstiri, cari nici ei nau putut mai mult să ste înpotrivă, fiind şi de stricăciune satului, şi iată dar că am rănduit. pe boeriul nostru vornicul de poartă să aibă voe prin carte domnii mele să margă acolo la casa lui Pascal Sărbul dinpreună şi cu un martur teslar şi să strănga şi pe alţi mahalagii. de acolo. de prin pregiur şi în frica lui Dumnezău să socotească şi să pue preţ casăi dupa cum sa socoti cu dreptate cum şi vii, pomi tot să preţăluiască, şi după preţul čar socoti toate aceste de mai sus arătate, să facă şi mărturie, ca săi de

părintele. Erinopolios banii şi el să să rădice de acolo, cu stupi cu tot ce are să margă la sat să să aşeză. cum şi pe alţi lăturaşı de la Hăugul. i de la Hărtop, i Hociungi tutulor să le dea poroncă să să mute la sat unde este săleşte veche.

Intralt chip să nu fie.

lt 1765 April 10

procit vel logofăt.

Pecetea domnească în ceară roşie, cap de bou.

Pentru a înţelege legătura dintre acest act sub No. 9 şi următoarele, să legăm mersul proprietăţii din celelalte 2 trupuri din moşia Borşa: Roşcanii şi Vădenii, poreclit apoi Borşa.

Roşcanii umblau pe trei stâlpi: cel din jos zis al *Gărdului*; cel din sus zis a lui Şorunga, şi al treilea din mijloc. In stâlpul din sus era stăpân clucerul Stefan Petriceico, ajuns apoi Vodă, cumpărând de la urmaşii lui Şorunga. In stâlpul din jos se iscă un proces lung între Ursul Ponici şatrar şi ai lui răzeşi cu Toader vornicul de Iaşi, care ar fi cumpărat fără ştirea răzeşilor. Toate divanurile admit dritul de răscumpărate, mai ales că Ponici giurase că n'a ştiut de vînzare. In proces se amesteca şi Gh. Şorunga din stâlpul din sus, dar se dă rămas la toate divanurile.

Nu ştim—lipsindu-ne actele—cum de s'a încorporat stâlpul lui Ursul Ponici şătrar în trupul Borşei.

Vădenii. Cel mai vechiu act din plicul Vădenilor ne arată că satul era întemeiat cu mult înainte de 1629, cînd găsim stăpâni în Vădeni pe Hăugeşti, urmaşi din Hăugul cel bătrîn. Miron Barnoschi Vodă judecă şi dă rămas pe Pană visternicul să întoarcă moşia luată de la copiii Hăugului pentru 66 lei, sub pretext că i-ar fi rămas ei dator cu 80 zloţi din o slujbă.

Vădenii erau şi ei împărţiţi în trei stâlpi: Un stâlp cel de sus îl stăpânea Căzacul; un alt stâlp îl cumpă-

rase T. Gherasim cu 100 galbeni de la Cost. şi Toader Hăugul; în al treilea stâlp erau stăpâni copiii lui Patraşco Hăugul, luaţi în robie înpreună cu tatăl lor de Tatari.

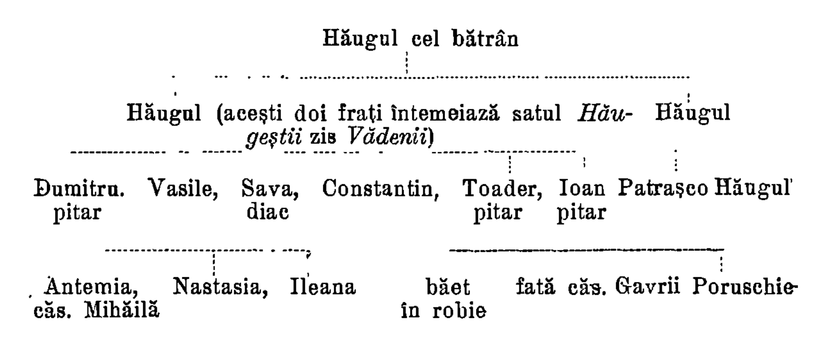
Marele visternic Iordache Cantacuzino, revenit în ţară sub domnia lui Gh. Stefan-Vodă, după ce fusese desţărat vre-o 2 ani şi moşiile lui luate pe sama domniei, ca Popricanii şi altele, intră ca stăpân în Vădeni în urma actului de împrumut ce a făcut cu Pătraşco Hăugul, pe care l'a plătit de robie cu 100 lei. Zălogul neputându-se plăti la vreme, a rămas pe sama lui o jumătate din a treia parte a satului Vădeni, pe care îl cumpărase Patraşco Hăugul de la verii săi Toader şi Costandin cu 30 galbeni. Acestea se petreceau în 1656. Hăugeştii fusese duşi robi de Cazaci şi Tatari în frămîntările de sub Vasile Vodă Lupul şi Gh. Stefan, şi visternicul Iordache se face deci prin acest act de zălogire răzeş în trupurile Borşei. (III. 1. 71).

Din stâlpul al treilea a lui Patraşco Hăugul cu fiii săi, el nu zălogise de cât jumătate—a şesa parte din sat—; cealaltă giumătate o cumpără Iordachi visternicul tocmai în 1661 Sept. 1, când dejà cumpărà ca răzeş şi vecin în Băşeni, Băloşeni şi alte hlize din jur. El cumpără cu 70 taleri altă a şase parte de la ginerele lui Patraşco Hăugul, de la Gavril Poruschie. (III. 1 191).

Visternicul Iordachi cumpără al doilea stâlp în aceiaşi lună, 9 Sept. cu 140 lei de la T. Gherasim, care şi el cumpărase acest stâlp de la Costachi şi Toader Hăugul cu 100 lei. (III. 1. 192). Insfârşit după 2 luni cumpără la 10 Noembrie cu 180 lei şi cealaltă jumătate de sat de la Mihailă, ginerele lui Sava Hăugul. (III. 1. 193).

Intre acestea Iordache Cantacuzino moare ca spătar. El cumpărase în Vădeni cinci din şese părţi cu preţul de 490 lei. Tocmai în 1671 Mai 9, (III. 2. 126), giupăneasa lui văduva, Alexandra Iordăchioae cumpără cu 150 lei şi al treilea stâlp al Cazacului zis şi *Borşa*, după ce ginerile Cazacului Păpăluţa i-l zălogise pentru 11 luni.

Pentru înţeles iată spiţa Hăugeştilor:

Iar stâlpii moşiei Vădenii veniau astfel:

Vădenii—Borşu—Borşa

1/2	1/2			
Sava Hăugul o vinde lui Iordache Cantacuzino cu 180 lei	1/3 Cazacul Irina Păpăluţe o vinde cu 150 lei	1/3 T. Gherasim o vinde cu 140 lei	1/3 Patraşco Hăugul Hăugul vîndut cu 100 lei	 fata căs. Gavril Poruschie vîndută cu 70 lei
	Lui Iordache şi Alexandra Cantacuzino spatarul			

Numele de *Vădeni*, ne duce la rădăcina *vad*, trecătoare, *tină* (vsl.), cum Vădenii veniau pe Jijia, in dreptul vadului Jijiei s'a întemeiat satul şi s'a zis Vădenii; Cum însă casele erau rari şi nu pe toţi stâlpii erau case mai temelnice, s'a întâmplat ca pe stâlpul Cazacului să dureze case mai bune unul *Borş*, care nu era Hăugesc, ci năimit la vadul Jijiei. *Borş* bărbatul a murit; cât a trăit el s'a zis satului în partea unde îşi făcuse case el Borş, „la Borşu"; murind el şi urmând a sluji femeia lui ca păzitoare

la vad, s'a zis „la Borşa" în loc de „la Borşoae"; şi cum pe celelalte hlize nu erau case, căci Hăugeştii îi găsim aşezaţi în alte hlize, ca în Băloşeni, în Băşeni şi chiar pe aiurea, întreaga aşezare s'a dat după numele lui *Borş*, păzitor la vadul Jijiei, şi după femeea lui „Borşa". Trecerea numelui din Vădeni în Borşu s'a făcut în jumătatea a 2-a a secol. al XVII-a, iar trecerea din Borşu în Borşa s'a petrecut după 1740.

G. 1765 April 21. (Borşa IV, 10). Anaforaoa veliţilor boeri Stefan Roset vel logofăt şi Lupul Balş vel vornic, prin care preţăluesc casa, via şi livada lui Pascal Sărbul de pe Hăugul la 98 lei 105 bani; Măria sa Vodă în buiurdiul său admite despăgubire numai 30 lei pentru viişoară.

Hw Grigorie Alixandru Ghica Vvod. boj. mls. gspdr zemli Moldavscoi.

După giudecata dum. veliţilor boeri; cercetând domnia me, anaforaoa aĉasta am aflat că cu cale au giudecat şi poroncim domnie mia sfinţii tale părinte Irinopoles din bani epitropiei să dai acia 30 lei pe vie, şi jăluitorului după cum sau preţăluit de vornic de poartă, iar pentru cas(ă) de vreme ce la mănăstire nui trebuitoare şi că ia dat altă cas în loc aceiia şi iau dat şi lemnul aşa să s urmeze şi mai mult în mijlocul moşii cu şăderea să nu şadă, ci să şadă la silişte cu ceilalţi săteni.

(l. p.) gospod. cap de bou.

Prea Inălţate Doamne

Din luminata porunca mării tale am luat sama între sfinţie sa părintele mitropolitul Irinopoleos Kir Sofronie, şi între Pascal Sărbul ce este şăzător pe moşie Hăugul a sfiintii mănăstiri a sfântului Spiridon. pricina lor întracest chip este. Acest Pascal Sărbul au jăluit Mării tale. cum că el de căţiva ani şau făcut aşazare pe moşiia mănăstirii încă păn a nu fi moşiia închinată la mănăstire, şi acmu

părintele il scoati di pe moșiia și ale ce are cas și niște pâne rămân întru nemic. și el nu are aiurea unde să să ducă. Sau întrebat și pe părintele Irinopoleos la pricina jăluitoriului acestuia ce are să răspundă, sviinţiia sa au răspuns că acest Pascal Săıbul când au venit la ačasta moșiia de sau așăzat nau căutat săș facă așăzarea lui la săliște moșii unde iaste și sat și oameni mulţi adunaţi cari de atăţa ani să hrănescu. ce fiind o moșie necăutată Sărbul acest(a) șau făcut așăzare în mijlocul moșii. unde este tot dricul ţarinii și a fănaţului căč ţarina este tocma deasupra casăi lui și cu vitile lui nu puţină pagubă și străcăciune face atăt mănăstirii. iar mai vărtos și celorlalţi bieţi săraci lăcuitori. și după ce sau dat moșiia ačasta danie la mănăstire, nu de puţine ori iau zis sfinţiia sa să caute să s mute din mijlocul moșii la vatra satului și unde și ceilanţi. birnici și robi ai Mării tale să hrănescu și de către părintele neopriţi sănt, aș face alijverișul hranii și chivernisălii lor unde le este voia. și el ca un rău om cu astăzi cu măine că sa muta sau tot lungit pe moșie; acmu fiind că mănăștirea sfântului Spiridon înpregiur altă moșie de făcut așazare pentru chivernisala casii ei nu are dup dreptate și după obiceiul pămăntului ca o stăpănă ce iaste pe moșiia sa, cu cale este Sărbul acest să s mute din mijlocul moșii. lăngă ceialanţi săteni, și să las moșiia slobodă, iar că jălueşte el Mării tale. ca părintele de tot il gonește de pe moșie. la ačasta minciuni jăluește, căci de pe moșie nul gonește ce să șaz însă la seliște. iar nu în mijlocul moșii. Prea Inalţate Doamne, pentru pricina ačasta în ceialantă săptămănă din poronca mării tale ca să s vază de iaste șederea lui unde arată părintele și săi preţăluiască casa și alte ale lui ce are sau rănduit un vornic de poartă de au mers acolo, și întăiu pentru șiderea lui că să află la mijlocul moșii este cu adevărat și străcăciune nu puţină fač ce multă care și Sărbul la ačasta nu zice nimic și asta am socotit de na fi și poronca mării tale să să mute la sat cu toată șederea și bucatele lui ce are. al doile preţul casăi lui au cuprins 54 lei 45

bani şi un zămnic şi un grajdiu si o grădiniţ sau socotit 14 lei 60 bani iar o viişoar cu livad. sau preţălrit 30 lei care peste tot sau făcut 98 lei 105 bani. şi cât pentru cas şi grajdiu şi alte a casăi zice părintele că îi trebuescu săş ia lemnul. dar vrând să se mute la sat. îi dă sfinţiia sa casa cu pivniţa în sat să şază. iar pe livadă şi vii nu pune sfinţiia sa pricina şi a da banii aceşti 30 lei, însă cu poronca mării tale zice că ia da, fiind bani spitalului, şi după cum neam înştiinţat noi şi întru adevăr aşa am găsit a fi cu dreptate ca să să rădice din mijlocul moşii şi înştiinţăm pe Mării ta, iar pentru bani preţul casii. părintele zice că casa nui trebue săş ia lemnul şi pentru preţul vii rămâne să hotărăşti măriia ta cum a fi mila mării tale la care şi părintele să primeşte.

‡ αψξε April. κα.

Prea plecat slugile mării tale
Stefan Roset vel logofăt. Lupu Balş vel vornic.

H. 1765 April 23 (Borşa IV, 11). Scrisoare de cercetarea ce a făcut Grigore Razul uşier în chestia preţăluirii la 98 lei 105 a casei, livezii şi viei lui Pascal Sârbul şezător pe moşia Hăugul.

Prea Inălţate Doamne, să trăeşti măriia ta în mulţi ani cu fericire.

Luminata carte mării tale ce meai trimis cu un (Pascal) Sârbul de la Borşa din ţinut Eşi, cu multă plecăciune am luat, şi cele cemi poronceşti măriia ta am înţales. cât pentru acest Pascal Sârbul de pricina lui čau avut şi ğudecată cu sfiinţiia sa părintele Mitropolitul Irinopoleos. îmi porunceşti măriia ta ca să fac cercetare, de ieste cu şiderea lui în mijlocul moşii unde aproape este şi ţarina. al doile şi pentru preţul vii şi a livezii, de sau preţăluit cu dreptate de vornicul de poartă. vei şti măriia ta, că cu adevărat în mijlocul moşii şede, şi străcăciuni cu bucatele lui în ţarini face şi cu cale iaste să s mute cu şidere în silişte, unde sânt şi alţi birnici, să nu mai fac

păgubire mănăstirii. iar vie cu pomi mai mult de acei 30 lei nu face, numai de vreme ce şi, casa lui şi alte ce mai are pe lăngă casă, şi cu vie, la preţuitul vornic. de poartă au cuprıns 98 lei 105 bani şi dac şi lea răsipi de acolo ce poate să faci, fiind şi un om sărac trebue să i să pricinuiască pagubă, Sărbul el să primeşte să i să de de la mănăstire aceşti bani. 98 lei 105 bani şi să ias cu totul de acolo. care spuind eu şi părintelui aşa au răspuns că cum vei poronci măriia ta va urma, numaı făr de poronca şi ştire mării tale aceşti bani nu poate săi de, ce eu Doamne după cum am aflat înştiinţez pe măriia ta şi pre cum a fi mila mării tale.

‡ αψξε April 23

Al mării tale pre plecat slug.
Grigore Razul uşier.

I). 1765 April 26 (Borşa IV, 12). Scrisoare de adeverinţă din partea lui Pascal Sărbul că s'a mulţamit cu preţăluirea făcută de Tudurachi vornicul de poartă şi Gr. Razul uşier, dându-i-se 98 lei 105 bani pe toată pojijia casei sale.

Adică eu Pascal Sirbul de la Hăugul. făcutam zapisul mieu la cinstita măna dumisale Gligoraşco Razul. biv vel uşier, isp(ravnic) de ţinutul Iaşului, precum să s ştie că aducănduma la divan sfinţiia sa părintele vlădică de la sfte Spiridon. pentru că ar fi avănd sfinţie sa multă stricáciune după dobitoacele mele cătră bucatele sfinţii sale. şi nu mai poate suferi a şădea cu casa mea pe moşia sfinţii sale şi de la divan mi sau hotărăt cu anaforă ca şi eu pănă în zece zile de pe moşiia sfiintei mănăstiri la alt loc să mă mut, despre care vadea am fost dat şi zapis la măna dmsale Tudorache vornic de poartă. şi aşa cu zapisul mieu mau lăsat pănă au trecut vadeaoa. dar eu neputănd să mă mut de acolo. iarăş de iznoav mau adus la giudecată. eu încă văzănd că întralt chip nu mă voiu putea îndrepta, am căzut cu mare rugăciune cătră

sfinţiia sa părintele vlădică şi cătră dmlui ispravnic de au mijlocit ca să mi să prečuiască casa mea cu grajd, şi cu căsoaia lui şi cu zemnicul şi grădina şi livedea de pomi şi cu viia şi cu toate cele dinprejur casăi cu bani căt să va socoti, şi aşa să es cu un čas mai înainte din casa mea. şi după rugăminte mea, a socotit şi dmnelor. cu priimire şi rănduindumi om gspd, miau prečuluit toate aceste cu bani drept 98 lei 105 bani cari miau şi dat şi bani în măna mea şi acum au rămas să mărg sămi rădic ce am în casa ma şi să mă duc la alt loc, iar făcănd mai multă întărziere sau maş amesteca eu a lua iarăş dintru acele ce arăt mai sus. prečuit după cum mai pre larg arată anume un izvod ce au dat la măna sfinţii sale părintelui vlădicăi. să fiu de' gloabă şi de pedeapsă ca un om rău şi înpotrivitor judecăţii. şi pentru mai adevărată credinţă miam pus numele şi degetul mai jos ca să s crează.

‡ αφξε. April 26.

† Eu Pascal Sărbul adiverez.

Î. 1765 April 27 (Borşa IV. 13). Cartea gospod a lui Gr. Alex Ghica Vodă cătră vlădica Irinopoleos ca să plătească din casa spitalului 98 lei 105 bani despăgubire dată lui Pascal Sărbul, pentru stricarea şi mutarea pojijiei casei lui.

Io Grigorie Alixandru Ghica Vvod. bojiiu. mlstiiu gspdr. zemli Moldavscoi.

Prea osfinţia ta părinte mitropolite Irinopoleos. de vreme ce pentru casa şi alte ce mai sănt pe lăngă casă cum şi vie cu pomii acelui Pascal Sărbul. ce sănt pe moşiia mănăstirii sau dovedit că bine sau preţăluit de vornicul de poartă, şi pentru ca s nu s pagubască săracul acest de munca lui čau făcut asupra moşii. mănăstirii, îţ poroncim domniia me, din bani spitalului săi dai acei 98 lei 105 bani şi să rămăe casa vie livada şi cu toate ale

·ei drepte a mănăstirii şi la samă te vei vinde cu banii aceştie.

Acasta.

αψξε. April 23.

Pecete domnească în tus roş cu iniţiale: Ιλ. Γ Γ Β.Β. | 1764 cap de bou.

J. 1767 Oct. 8(Borşa IV, 18). Carte de volnicie dată de Grigore Ioan Calimah Vodă oamenilor din Borşa ca să oprească pe Gheorghe sulgerul de a ezi apa Jijiei, pricinuind pagube Casei sf. Spiridon din Iaşi.

Hw Grigorie Ioan Calimah Vvod. bojiiu. mlst. gspdr. zemli Moldavscoi. de vreme ce domniei mele au jăluit dmnlor epitropii mănăstirii sfăntului Spiridon. cum că la ţin. Eşi. la satul Borşa ce este al mănăstirei are mănăstire moară făcută în matca Jăjiei vechi, acum sluger Gheorghe avănd aşi face moară mai din sus vra să ezască apa ce merge pe matca Jăjaei vechi, şi cu aca ezătură ce face trage toată apa Jăjiei de merge la moara sa, abătînduo pe o gărlă afar din matca Jăjiei. din care pricină moara mănăstirei rămăne făr de pic de apă, şi nici odată să mai umble. dece pentru o strămbătate ca acasta ce are mănăstire, au cerut dreptate epitropii, pentru aceia dar iată dăm domniia mea volnicie oamenilor din sat Borşa prin marafetul ispravnicilor de ţinut să nu îngăduiască pe sulger Gheorghe a ezi şi a popri apa ce merge pe matca Jăjăii vechi. rămăind apa glodoasă, să margă tot pe matca ei, iar sluger Gheorghe de va avea ceva, să vie aice săş caute ğudecată, cu divan. şi nimeni să nu stea înpotriva cărţii dnmnii mele, acasta poruncim.

‡ αψξζ. Oct. 8 dni.

Pecetea domnească cu iniţialele: Iw | Γρ. | Iw. | Β. | Β. 1763 cap de bou.

procit vel logofăt.

K. 1773 31 (Borşa IV, 15). Cartea boerilor divanului Cnejiei Moldaviei prin care rânduesc pe Ioniţă Gordul vornic de poartă să cerceteze pricina încălcării hotarelor Borşăi, proprietatea Casei sf. Spiridon din Iaşi.

De la boerii divanului Cnejiei Moldovii.

De vreme ce mănăstirea sfântului Spiridon. are pricină cu unii din împregiuraşii. ce să megieşăsc prin pregĭur cu moşiia Borşa, a mănăstirii, cari împregurari de an încoace au început a păşi cu stăpânirea trecănd piste hotarăle moşii mănăstirii. au cosit au luat dijmă, şi propesc şi pădure ce iaste pe moşie mănăstirii, încă şi une pietri a hotarălor moşii leau scos. unii din megieşi, la care cerşind mănăstirea dreptate, iată de aicea sau rănduit pe Ioniţă Gordul vornic de poartă, să meargă înpreun cu om mănăstirii, şi după hotarnica ce are mănăstire să facă cercetare din sămne în sămne să vază cine din răzeşi au trecut piste hotarăle moşii mănăstirii. cu stăpânirea. şi ce dijmă au luat, cum şi pe înpregiuraşi săi cerceteze cu ce dovezi scrisori să întind cu stăpânire în moşie mănăstirii, şi după cercetare ce va face în frica lui Dumnezău pe carte de blăstăm. şi de mărturie în scris. şi în sămne, anume fieştecare pricină cum sau dovedit, căre mărturie cetindus la divan. de sa mai face cercetare. şi de la divan a cui va rămăne dreptate, acela va stăpâni.

(în cifre) 1773. Iuli λα (31).

Lupu Balş logofăt. A. Gr. post., Alexandru pah.

L. 1778 Aug. 1 (Borşa II, 40). Mărturie hotarnică rîdicată de Vidraşcu Canţir vornic de poartă asupra moşiei Hriţcani a stolnicului Iordachi Canta, cuprinzând 89 odgoane (2146 stânjeni) lungul şi latul moşiei pe latura Jijiei 67 odgoane (1608 st.) şi la alt capăt 53 odgoane (1294 stânjeni).

Fac ştire cu această mărturie hotarnică că din luminata poroncă pre înalţat domnului nostru mărie sa Dimitrie Muruz Vvoda. fiind rănduit cu luminata carte mării

sale intru cari mi să poronceşte ca să merg la moşie dmsale stolnicului Iordachi Canta anume Hriţcanii ci este pe Jijia la ţinutul Eşii şi să o deosăbăscu despărţinduo cu pietre hotar(ă) despre parte moşiilor mănăstirii sfântului Spiridon ce să număsc Borşa cum şi despre alţi răzeşi de prin pregur. După poroncă am mărsu luănd împreună şi hotarnica mănăstirii străngănd şi oameni bătrăni megieşi de prin pregiur, cum şi din Borşa de pe moşia mănăstirii, anume Ioan Doltul om bătrăn de 80 ani şi mai bine, din Cărniceni i Gavril săn Iftimie i Grigoraş săn Sandu Munteanul i Costandin sân Gheorghe din satul Şătrărenii i Velişco sân vornic Lupu ot Borşa şi alţii de acolo, şi întăi cetind hotarnica mănăstirii am aflat că aceasta moşie Hriţcanii a dmsale stolnic, este în parte din ğos la margine moşiilor mănăstirii, ştiută de toţi înpregiuraşii şi numită tot cu acest nume Hriţcanii, în căt despre parte altor moşii ce sănt mai din ğos de ačastă moşie Hriţcanii nau mai fost trebuinţă ca să mai deosăbăsc cu pietre fiind că după hotarnica mănăstirii sau găsit toate pietrile faţ, cari despart moşie Hriţcani pe lungu de moşie Căminăreştii nefiind nici o pricină, fără căt puţin loc. la fundul moşii Hriţcanilor despre răsărit, unde loveşte fundul Hriţcanilor în coastele Şătrărenilor dmsale med. Iordachi sint puţintel cotite pietrele căteva făcăndusă ca un colţ care să cunoaşte că întră puţintel dmlui medelnicer cu Şătrărenii în Hriţcani. dmsale stolnic la fund, şi fiind de faţ şi dmlui med. Iordachi văzănduse şi hotarnica dmsale i sau arătat că cu greşală cotesc acele pietre, şi vrănd noi ca să îndreptăm acum fundul Hriţcanilor de către Şătrăreni, pentru ca să să îndrepteză şi moşie Şătrărenii a dmsale medelnicer. Dlui medelnicerul au răspuns că însuş cunoaşte această greşală, dar fiind că au intrat Aslăneştii. în moşie dmsale Şătrărenii la capătul din sus. unde pomeneşte făntăna lui Tomuşco, care făntănă este numită şi în hotarnica mănăstirii, între alte sămne ce arată a moşiilor au zăs dmlui medelnicer cum că ari săş aliagă moşie sa Şătrărenii de către Aslăneşti şi atunce să va îndrepta si ačastă

puţină pricină ce este la fundul Hriţcanilor, la care ačasta şi dmlui stolnic au îngăduit, lăsând pănă la hotărăre ce va face dmlui medelnicer, cu Aslăneştii. Deci după luminata poroncă vrănd ca să diosăbăsc moşie Hriţcanii de moşiele mănăstriii, străngănd pe toţi aceşti de mai sus arătaţi cetindule şi carte de blestăm am purces înpreun ca să ne aräte hotarul Hriţcanilor de unde să desparte de către moşiile mănăstirii. şi întăi am mersu la o piatră hotar veche în muche dialului despre răsărit în colţul din sus la fundul mòşii Hriţcanii, cari lovăscu în coastele Şătrărenilor tot despre răsărit, unde niau mărturisit toţi aceşti de mai sus arataţi că ačastă piatră hotar vechi desparte moşie Hriţcanii de către moşie Băloşenii şi altele a mănăstirii, cari să numesc acum Borşa, lăngă care ačasta piatră hotar vechi am pus altă piatră hotar nou. dinainte hotarului vechiu, care piatră nu am puso după căutare pietrii cei veche, ce am puso de cautâ mai can chezăş, lăsăndusă încă loc mănăstirii din parte cum vine cu dreptul după mutare pietrei. hotarului vechiu, şi de aice fă când stănjăn de opt palme gospod, şi odgon de 24 stănjăni. am purces cu măsura în lungul moşii Hriţcanilor, despărţind Hriţcanii, de către moşiile mănăstirii Băloşenii şi altele piste vale pin coada unui iaz ce să numeşte iazul lui Pascal Zaraful can chizăş şi la dial asupra Jijiei pănă în zăpodia dialului, şi sau aflat 20 odgoane şi 10 stănjeni unde am pus şi piatră, şi de acolo am purces la vale tot can chezăş şi peste vale Hriţcanilor care vale o numeşte şi hotarnica mănăstirii şi peste o vatră de heleşteu tot pe ace vale pe din ğos de făntăna ce o număsc acum a lui Ion Hočungu, şi la dial tot can chezis, şi tot alăture cu Băloşenii mănastirii pănă la o movilă în dial, şi sau aflat 39 odgoane şi am pus piatră hotar şi de acolo tot asupra Jijii pără la un pisc ci este diasupra drumului ce vine pe supt deal pe şesul Jăjii, şi din pisc drept la vale piste drum şi piste şăs pără la o movilă lată ce este în capul movilei Racilor din sus. şi sau aflat 30 odgoane şi am pus piatră hotar în movila lată din sus de curmă-

tură, cari fac lungul moşii Hriţcanilor despre parte moşiilor mănăstirii păr la acastă movilă 89 odgoane şi 10 stănjăni. iar de la acastă movilă drept peste şăs şi peste gărle şi prin stuh pără în apa Jăjii, care loc nu sau mai măsurat fiind apă pe şăs, acasta este hotărăre şi despărţire moşii Hriţcanilor de cătră moşiile mănăstiri, am măsurat şi faţa Hriţcanilor. despre apa Jăjăei în curmeziş latul moşii. din piatra acasta ce am pus in movila lată pără întrun stălpu de piatră ce este din parte din gos a moşii Hriţcanilor, ce deosăbeşte Hriţcanii de Căminăreşti sau aflat 67 odgoane. latul Hriţcanilor la faţa moşii. cari stălpu este numit în hotarnica mănăstirii că este deasupra şăsului Jijii. şi sau şi găsit, şi de la acest stălpu am purces tot după hotarnica mănăstirii, şi după semnele ce sănt faţă pe denainte heleşteului, ce este pomenit în hotarnica mănăstirii căi de moşie Hriţcanilor, şi la dial pără la un păr cel pomeneaşte căi lăngă făntănă deasupra fantănei unde este şi stâlpu. şi după hotărăre ce au făcut atunce arată odgoane 11, şi de la această făntănă pără la alt stălp de piatră cel arată că sau găsit 9 odgoane şi 4 stănjăni, şi de aice la deal în muche iar la alt stălpu unde pomeneşte 10 odgoane, şi de acole tot la dial la o movilă unde sau găsit la coastele movilei din gos stălp şi pomeneşte 7 odgoane, 14 stănjăni, şi de acole pe podiş în sus alăture cu Căminăreştii. sau găsit stălp de piatră şi pomeneşte 8 odgoane 4 stănjăni şi de acolo tot pe podiş în sus păr la doi stălpi, şi pomeneşte 8 odgoane. cari stălpi unul il pomeneşte în hotarnica mănăstirii, în fundul Hriţcanilor, şi altul il pomeneşte că desparte Hriţcanii de Căminăreşti, şi aşa să inchee hotarul moşii Hriţcanilor atăt despre parte moşiilor mănâstirii lungu Hriţcanilor, după pietrele ce am pus acum, căt şi despre parte Căminăreştilor lungul parte din gos a Hriţcanilor, mărgănd după hotarnica mănăstirii după cum sau pomenit din sămni în sămni pără la aceste doi pietre, iar ace puţină pricină ce am arătat că iaste între med. Iordachi cu Şătrărenii la fundul Hriţcanilor au rămas pără cănd să va alege dmlui med.

cu Aslăneştii, şi după ačastă alegere şi hotărări ce am făcut din luminata poroncă mării sale lui Voda după cum am aflat adivărul în frica lui Dumnezău am dat ačastă a me mărturie şi hotarnică la cinstita măna dmsale stolnicului Iordache Canta, şi am iscălit, şi pe ačastă moşie Hriţcanii sănt şi semne vechi de heleşteu şi unul cu apă.

‡ αψοη Aug.

Vidraşcu Canţir vornic de poartă.

„Cercetăndusă hotarnica ačasta a moşii Hriţcanii cu scrisorile moşii Borşa a mănăstirii sfatului Spiridon sau aflat că iaste dreaptă, şi nu are mănăstire nici cu o numire a tragi din hotarul Hriţcanilor, vreo parte, ce să să stăpăniască moşie Hriţcanii despre moşie Borşa, întocmai după hotarăle ce sînt acum de faţă, despărţitoare între aceste doî moşii“.

1792. Iunie 12

Iordachi vornic.

Copia e legalizată în 1845 Mai 8 de comisa hotărătoare moşiei Borşa.

Arbitru mănăstirei Sf. Spiridon Lascarachi Mihalachi spatar.

M. 1787 Mai 6. (Borşa IV, 16). Cartea lui Alex. Ion Ipsilant Voevod către Sandul Perjul vornic de poartă să hotărnicească moşia Borşa a mănăstirei Sf. Spiridon despre răzeşi.

Iw Alexandru Ioan Vvoda. bojiiu mlstiu gospodaru zemli Moldavscoi. Scriem domnie me la boariul nostru Sandul Perjul vornic de poartă, fiind că dmlor boeri epitropi a mănăstiriei svăntului Spiridon din Eşi au cerut ca să s hotărască moşie Borşa de la ţinutul Iaşii, ce ar fi a numitei mănăstiri, şi sar fi aflînd împresurată despre răzăşi. pentru aceia iată îţi scriem şiţi poruncim, să mergi la stare acei moşii unde străngănd şi pe toţi răzăşii îm-

preğuraşi cu scrisori ce or fi avănd. fiind şi vechilul mănăstirii iarăşi cu scrisorile numitei moşii, şi mai întăiu să faci cercetare foarte cu amărunt scrisorilor ce or fi de îmbe părţile şi pe unde din scrisori şi alte mărturii vrednice de credinţă să vor dovedi cele adevărate margini a moşii Borşa, pe acolo să o măsori cu stănjăn gospod atăt în lungu pe amăndoaw mărginile căt şi în curmeziş pe la capete şi prin mijloc, stălpindo şi cu pietri hotară, pe la locurile ce a fi trebuinţă, după care hotărătură. ce vei face să dai mănăstirii şi mărturie hotarnică, cu arătare sumei stănjănilor, în lungu şi în curmeziş cum şi pietrele hotară pe la ce locuri sau pus şi cum sau deosăbit moşiia ačasta de cătră înpreğuraşi în care să te iscăleşti atăt însuţi căt şi toţi răzeşii, i alţii care să vor tămpla faţă la hotărat. Iar cănd se va naşte pricină cu pietre hotară să nu stălpeşti, ce să faci şi hartă cu învăţătură asămene de stare moşiilor cu arătare locului de pricină cum şi mărturie de curgire pricinei pre largu şi dăndule la parte ce să va căde cu zi de soroc să vie la divan să li s'hotărască cum a fi drept.

+ αφπζ. Mai 6

Adresa:

Boerului nostru Sandul Perjul vornic de poartă să se dea.

hotărăt. — mănăstire sfănt Spiridon.—sau trecut la condică—procit vel logofăt.

Vornicul de poartă Sandul Perjul neputănd rădica pe teren o măsură hotarnică spre împăcăciunea tuturor părţilor a făcut o hartă închipuitoare de starea locului (Borşa IV, 17) arătănd locul de pricină şi moşiile megieşite. Palma cu care a măsurat locul are abia o m, 245.

N. 1787 Iunie 15 (Borşa I. 35). Vornicul de poartă Sandul Perjul mergînd să hotărnicească moşia Borşa nu poate împăca părţile şi face numai harta închipuitoare de starea locului şi de locul cu pricină asupra drumului Furilor.

După arătare dumilor sale epitropilor de la mănăstire sfântului Spiridon. ce au arătat pre înalţat dmnlui nostru Alexandru Ioan Ipsilant Voevod. cum că să împresoară câtva loc. din moşiile mănăstirii. ce sănt la ţinut Eşului pe Jijie, ce sănt patru sălişte, anume Vădenii, ce să numeşte acum Borşa i Häugul i Băloşenii i Băşănii, doi bătrâni din Ostopceni, cari moşii sănt hotărâte înpregiur de către alte moşii, deci fiind eu rânduit cu luminata carte mării sale de dmlui Neculai Rosăt vel logofăt, ca să mărgu la numitele moşii. să străngu mahalagii înpregiuraşi şi răzeşi de prinpregiur moşii mănăstirii să fac cercetare cu amăruntul. cu scrisori, dovezi cini ce or fi avănd, moşii despre ce parte să înpresoară şi cu căt loc să păgubeşte mănăstire cu împresurare ce i să face, de către împregiuraşi, deci după poroncă mergănd la stare locului, înpreună cu Ion Paiul mazil rânduit, de dmlui ispravnicul ţinutului am chemat pe Savin Racoviţ mazil om bătrăn; pe Costandin Troe, i pe Lupul Mărdare, i pe Chirica Bujoranul, şi cu alţi răzeşi a lui din Rădeni fiind şi vechilul dmsale banului Costandin Balşu faţ, luund şi căţva oameni din Borşa am măsurat moşiile înpregiur, pe semnele ce arată în hotarnica mănăstirii, şi am găsit lipsă n bucată de loc. în capu Păulenilor peste drumul Furilor, din moşia Băşenilor unde este pădure 37 odgoane 4 stănjăni 2 palme şi odgonul de treizăci stănjăni, dar nu cu palmă domnească stănjănu, ce cu care au fost holărâtă moşie mai nainte. moşie mănăstirii. şi acu în urma acie hotărătură, am găsit ace bucată de loc hotărâtă de dmlui med. Pilipoţchi i de Neculai Mămăligă vornicul de poartă luată cu moşie Păuleni, piste hotarul Băşenilor, după aratare unor răzeşi din Rădeni di la ace vreme, zicând că este drumul Furilor vechiu altul iar nu acesta ce umblă acu, mai pe diu ğos, care acel drum cel arătas ei atunce

la hotărâtal med. Pilipoțki acum am strânsu 24 oameni fiind și răzeși de Rădeni faț toț, și ne au arătat cum că de trii rânduri de oameni nau apucat nice au auzit să umble drumul pe acolo care nice răzeși nau tăgăduit că și ei de când țin minte au apucat tot pe unde îmblă acmu drumu, dar și ei au auzit de alții ce au mărturisit atunce, cari auzurile lor nu prind nimică, fiind că nu să cunoaște sămne de drum vechiu pe acolo. ce este colnicu de lemne, iar nu drum vechiu; și cu acest chip sau luat acăstă bucată de loc din moșie mănăstirii, după cum adiverește hotarnica mănăstirii si harta ce au făcut și după împresurare ce sau făcut de cătră Păuleni sau îndemnat și răzeșii din Rădeni de au trecut și ei peste hotarnica mănăstirii de au luat 10 odgoane și 110 stânjeni tot din moșie Băşănii, iar doi bătrâni din moșie Ostopceni ce sănt pe capu moșii Bășănilor, sau hotărăt, și stălpit cu petre cu osăbită hotarnică, lipiți de moșie Bășănii, adică 170 stânjeni curmezișul, care acesle moșii sînt hotărâte de dmlui Dumitrașco Paladi vel vornic i dmlui Mihalachi Cheșcu jicnicer, i Lupul Hadămbul vornicu de poartă, i Neculai cămăraș de izvoade. care acești doi bătrâni din Ostopceni ce sănt hotărâți acum nu îngădueşte dmlui Iordachi Aslan ca să s stăpînească de mănăstire, zicând că el nu știe că sănt hotărâți nice stăpăniți de mănăstire pană acu. cunoscut lucru este că nau stăpănit, fiind moșiile mănăstirii văndute la multe mâni și nau știut cum să stăpănească marginile moșii, si văzând atăte pricini și împotrivire nam îndrăznit a pune petri hotară. zicănd că au să răspundă. ce am făcut hartă adevărată de stare locului, și am dat și mărturie de curgire pricinilor. la măna vechilului mănăstirii ca să și caute cu giudecată, în care mărturie am iscălit.

1787 Iuni 15

Sandul Perjul vornic de poartă.
Ion Paiul.

O. 1793 Mart 12 (Borşa I, 37). Scrisoare de adeverire din partea lui Iordachi Aslan vatav za copii, adeverită de boerii divanişti că urmînd a pleca în Rusia şi-a vîndut cu 6500 lei moşia Ostopcenii căminarului Toderaşco Balş.

Iacov Mitropolitul Moldovei, Ioan Canta vel logofăt martur, Costandin Paladi vel vornic martur. Depasti vel vornic, Neculai Roset vel vornic.

Iordachi Aslan vatav za copii încredinţăz prin scrisoare me această că fiind hotărăt ca să merg din Moldova în Rosie, şi scoţind toate moşiile şi acareturile mele din Moldova la vănzare cu soltan mezat, au rămas de la mezat moşie me Ostopcenii de la ţinut Iaşilor, la ocolu Turie, carea moşie şi eu o am de danie şi schimbătura de la soacrăme Safta Cozmuleasă, după cum mai pe largu să arată din scrisorile şi hotarnica aceştii moşii ce sau dat asupra cinstit dmsale căminarului Toderaşco Balş. drept 6500 lei, adică şese mii cinci sute lei şi ne mai adăugănd nime altul mai mult peste suma arătată în curgire aceştii vremi, ce sau strigat la sultan mezat, am dat şi am văndut pomenitului mai sus cinst. dmsale căminar Toderaşcu Balş moşia această, cu toate hotarăle ei, şi cu tot venitul ei. cu casă boereşti, cu vii, cu livezi, cu heleştee, şi cu moară, şi dănd dmsale şi toate scrisorile ce am avut pe această moşie împreună şi hotarnica am primit şi toţi banii deplin adică şase mii cinci sute lei. Deci dmlui Toderaşco Balş căminar să aibă a stăpăni moşie mai sus aratată de acum inainte cu tot venitul ei, şi cu toate ce sănt pe dănsa. de apurure. fii, nepoţi şi strănepoţi dmsale. după tărie scrisorilor şi a zapisului acestue, ce sau dat în mănă dmsale ca pe o driaptă ocină şi moşie ce au cumpărat de la sultan mezat pe drepţi banii săi, şi după tărie legăturilor ce sau făcut la tracturile păcii între pre înaltă şi pre puternică Curte a toată Rosie, şi între înaltă poartă otomanicească. să aibă dmlui aş face şi hrisoave domneşti, de întăritură pe acest zapis, şi spre încredinţare am iscălit puindumi şi pecete me.

1793 Mart 12.

Iordachi Aslan biv vatav za copii adiverez (l. p.)
Ioan Severin, (l. p.)

„Copia ačasta după posläduire ce i sau făcut fiind întocma cu orighinalul să adivereşte de comisie hotărături moşii Borşa".

1844 Iuni 27

Asachi postelnic, Lascarachi Mihalachi epitrop.

18) Document din 7208 Iuli 4, Iaşi.

Sumar. Suret ispisocului lui Antiohie C. Cantemir Vodă prin care dărueşte vel uşeriului Maxut un loc din hotarul târgului Hârlăului, pentru slujbele aduse domniei şi ţării; mărimea locului e de 60 pământuri a 30 paşi pământul din Deleni spre Hârlău (1470 stănţeni).
(Moşia Hărlău-Cotnari, schitul Zagavia, plic I, No. 4). Copie.

Suret de pe ispisocul Mării sale lui Antiohe Vvod. čau dat danie o bucat de loc din locul tărgului Hărlăului, lui Maxut biv vel post. după cum arată mai ğos.

Gavril Mitropolit Moldovei adiverim

Facem ştire cu acest ispisoc al domnii mele pentru al nostru credinčos boer. dmlui Macsut vel uşer, carile slujind altor domni čau fost mai înainte de noi, cu dreptate şi acmu slujind şi domnii mele şi ţărăi. domnie me am socotit pentru a lui driaptă şi cu credinţă slujbă şi mam milostivit dintru a noastră osăbită milă, şi lam miluit şi iam dat danie o bucată de loc. din hotar domnescu a tărgului Hărlăului, care bucată de loc după poronca domnii mele. au mersu boeri noştri. Alexandru Crupenschi vel jicnicer şi Dumitraşco Părcalab de Tărgu Frumos şi Gavril Leca post. şi Ursul căpitan de Stefăneşti, de sau şi hotărat şi lau stălpit îm-

preun cu alți boerí şi megieş din pinpregiurul acelui loc. şi cu cine sintu orăşení din Hărlău, şi aşe au ales ace bucată de loc. din sus de tărgu, dinspre Deleni, de la hotarul Delenilor în ğos şesăzăci pămănturi în frunte căte de treizăci paşi pămăntul și au venit acele 60 pămănturi păn aproape de capul sălişteí tărgului din sus. şi sau pus şi stălpu în zare dealului Hărlăului din sus și acele 60 de pămănturi în frunte mergu de a lungul hotarului către răsărit păn în zare dialului dinspre coada halăşteului Strămbului, și sau pus stălpu. în capul Netedului din ğos, în dămbul văii Negrei, şi al triile stalpu sau pus preste hăleşteul Strămbului, la cap iazului în dial din ğos de drumul cel mare, şi de acolo în ğos al patrule stălpu sau pus în dial. din ğos de ezărul cel mic. și de acolo. pintre ezăre păn iarăş în muche dialului. în capu ezărului celui mare. unde este o movilit, lăngă drumul cel mare, cari merge pe la Petroșița, şi de la acel stălpu la vale, păn în matca văi Modruzului că păn acolo. înblă acel hotar di vac. iar în pădure precum merge ace hliză ce i sau ales trece piste viile Hărlăului păn în apa Bahluiului, şi acole în pădure pi şesul Bahluiului, din nişte poeni ce săntu domneşti dintro poiană mare ce este din ğos care să împreun cu hliza ačasta. a boerului nostru. ce scriem mai sus. Insă să să ştie că poronca domnii mele au fost să i s de o sută de pămănturi în frunte. ce mergăndu acolo la hotărăt şi aflăndus. hotarul tărgului strămt puțăn. au primit săngur boeriul nostru Maxut ușeriul și au luat mai puțin

60 pămănturi în frunte precum scrie mai sus. pentru acie domnie me iam dat. şi cu vad de moară în Bahlui. cari să înpreun cu hliza ačasta ce i sau stălpitu piste Bahlui. cat coprind acele hliză păn în hotarăle ce vin dinspre răsărit, deci precum scriem mai sus. ača bucată de loc. şi ğumătate de poiana ča mare. cu tot vinitul čar fi pe acel loc ca s fie de la domnie me boeriului nostru credinčos lui Maxut vel uşer. miluire şi danie moşie a fičorilor şi a toată săminţie dinsale în več. şi dup a noastră viaţă şi domnie precine vă alege Dmnzău din cuconii noştri sau dintralt săminţie să vie domnu întra noastră ţară a Moldovei, poftim să nu străce a noastră danie şi miluire. precun nič noi nu străcăm danie şi miluirele altor domni. čau fost mai înainte de noi. ce mai tare să de şi să întărească.

тое пишем гспдствамн.

u Ias vlt 7208 Iuli 4.

Locul dăruit de Vodă Antioh Cantemir a dat naştere la moşia şi satul Maxut din sus de Hârlău.

Atât pentru trecutul Hârlăului cât şi pentru al schitului Zagavia dăm în continuare următoarele acte:

A. 7264 Mart 25 Roman (Hărlău-Cotnari 1, 5). C. M. Cehan Racoviţă Vodă dărueşte vatra târgului Hârlăului cu locul domnesc din jurul mănăstirei sale Precista din Roman, pentru chivernisala călugărilor din acea mănăstire.

† Iω Costandin Mihail Cihan Racoviţă Voevod. bjiiu mlstiu gspdrъ zemli Moldavscoi.

Multe căi şi mijloace niau arătat marele şi preînaltu Dumnezău către sufletiască măntuinţă. şi către viiaţa ča de sus şi večnică, prin care bine călătorind lucrătorii fap-

telor celor bune să fac moşteni împărăţii cerurilor. şi măcarx că să pot arăta şi a să cunoaşte la toată obştime şi printralte mijloace de fapte bune, iară mai aliasă priroforie şi mai întărită încredinţare să vede la toţi a fi evlavie şi cucerii lor către svntele şi dumnezăeştele lăcaşuri, unde purure şi totdiauna să laudă şi să proslăveşte numele marelui şi pre înaltului Dmnezău, Dreptu aceia dară şi eu robul marelui şi pre înaltului Dumnezău, Noi Costandin Mihail G han (Цихан) Racoviţ Vvoda de vreme ce den pronie ce de sus ni sau încredinţat părinţăscul şi domnescul scawn a pravoslavnicii ţărăi aceştie, den dumnezăiască râvnă îndemnăndune de am săvărşit den temeiu o svăntă mănăstire în tărgul Romanului întru hramul adormirea pre sventei pre curatii şi pre blagoslovitei slávitei de Dumnezău născătoare şi pururea fečorii Mariei, căzutunisau a o întări cu den domneştile noastre afierosiri pentru chivernisala părinţilor călugări ce vor fi petrecători la ačaste svinte mănăstiri. Şi viind domnie me de la ţara Romăneasca. iarăş cu domnie ţărăi Moldovei şi conăcind în tărg în Roman. niau inştiinţat că la tărgul Hărlăului să afli o bucată de loc den hotarul tărgului drept locu domnescu. ne dat nemărui de alţi domni mai denainte. şi iată dar că ačastă bucată de locu. de la Tărgu Hărlăului căt loc au fostu domnescu. nedat nemărui de alţi domni atăt cămpul căt şi la pădure şi cu vaduri de mori în apa Bahluiului în vatra tărgului şi cu bisăricele cele de piatră. lam afierosit domnie me ca de acmu înainte să fie driaptă očnă şi moşie, svintei noastre mănăstiri. adormire Precista den Roman neclătită şi nestrămutată în veci. Şi poftim domnie me şi pre alţi luminaţi domni ce Dumnezău va răndui pre urma noastră ca nici cu un chip să nu cuteză a strămuta danie şi afierosire noastră čam făcut aceştii svnte mnstiri. după cum nič noi nam stricat afierosirile altor luminaţi domni čau fost mai înainte de noi, ce mai vărtos să intăriască pentru a domnilor sale pomenire večnică. Iară cine sar ispiti sau de niamul nostru sau dentraltu niam den domni sau alţii cu vreun chip de

profasis a strămuta aĉastă afierosire ĉam făcut svntei mnstiri altă nu zicem fără numai părăş să aibă pre svnta născătoare de Dumnezău la straşnicul ğudeţ a lui Hr. decare Dumnezău să feriască că groznicu şi înfricoşat lucru este a căde cineva în mâ nile lui Dumnezău celui viu. aĉasta facem ştire.

u Roman vleat 7264 Mart 26.

Iw Costandin Voevoda.

Pecete mică în tuş roş, purtând data 1753 cu iniţialele: Iw | Кст. | Мх. | Рк. | к.к. | cap de bou, pasere.

B. 7265 Oct. 14. Iaşi (Hârlău I, 6). C. M. Cehan Racoviţă Vvod rândueşte prin carte gospod pe T. Buhuş post. şi pe Simion Cheşcuuricar să măsoare locul târgului Hărlăului, dăruit mănăstirei Precista din Roman.

Iw Costandin Mihail Gehan Racoviţ Voevod. bjiiu mlstiiu gspdrъ zemli Moldavscoi. scriem domniia mia, la boiarii domnii mele. dumnalui Toader Buhuş post. i Sămion Cheşco uricar, vă facem ştire, dacă viţi vide carte dom nii mele. îndată să mergeţi. la tărgu la Hărlău. şi să străngetî pe toţi tărgoveţii Hărlăoani. aşijdere din poronca domnii mele. să chiamaţi de faţă şi pe Alexandru Sturza aducănd înpreună şi hotarnica şi alte drese a locului lui Macsut. care sănt în măna lor. ca să cataţi şi aşe să purcedeţi cu toţii a căuta hotarăle locului tărgului Hărlău. înpreğur, care hotar al tărgului. să începe din dealul cel mare de unde să hotărăşte cu ţinutul Sucevei, şi vine până în Modruzul cel mare. căt şi locul lui Macsut. şi fiind căpi din ğos de locul tărgului are moşie şi dmlui Costandin Cantacuzino biv vel pah. iată că i sau scris şi dumisale osăbită carte ca săş trimată scrisorile la cercare semnelor locului gspd. deci să vă siliţi cu nevoinţe mare ca să puteţi găsi hotarul cel de vac a tărgului Hărlăul, şi veţi măsura şi cu odgonul locul în frunte, curmezişul şi să faceţi mărturie, în semne să o trimeteţi la domnia me. căci domniia me am dat tot locul tărgului Hărlău sfiintii

mănăstiri ai noastre Precista din Roman. şi vom pe hotarnică săi întărim si cu hrisov de la domniia me. ačasta poruncim.

7265 Oct 14.

Pecetea domnească în roş cu iniţialele: Іѡ. | Кст. | Мχ. | Рк. | в.к. | 1753. cap de bou, pasăre.

procit treti logofăt.

C. 7265 Noembrie 3, Hărlău. (Hărlău I, 7). Hotarnica moşiei Hârlăului râdicată de boerii rînduiţi de Vodă, T. Buhuş post. şi Sim. Cheşcu uricar dând din măsorişte latul spre răsărit 1240 stînjeni mijlocul şi capătul spre apus cîte 1100 stănjeni.

Facem ştire cu ačastă mărturie a noastră că după luminată carte mării sale preînalţatu domnului nostru Ion Costandin Mihail Cehan Racoviţ Voevodn. ce niau adus sfinţiia sa părintele Gligorie. proin egumen. de la sfânta mănătire Neamţul. fiind vechil triimis de sfinţiia sa părintele Chir Ionichie Episcopul di Roman, întru care ne poronceşte, măriia sa Vodă. ca s mergem la tărgu la Hărlău să hotărăm tot locul tărgului atăt cămpul cátu şi podgorie. cu pădure. căci mărie sa Vodă. au data danie şi miluire. tot locul tărgului Hărlăul. sfinlii mănăstiri Precista din tărgu din Roman. ce iaste zidită den temelie de măriia sa. şi poroncindu măriia sa Vodă şi cu osăbită carte mării sale legată la dmlui Costandin Cautacuzon biv vel pah. fiindu că să hotărăşte locul târgului cu moşie dumisale pe din ğos. ca săş scoată. scrisorile şi hotarnicile la hotărăt şi cu altă carte poronceşte Mărie sa la toţi tărgoveţii de Hárlău ca să ne arăte hotarăle tărgului cel de vacu. din ğur înpreğur. deci noi după poroncă am mărsu la tárgu la Hărlău după poroncă. au vinitu şi dmlui păh. cu scrisori ce are în semne pe moşia dmsale Vitejenii şi Feteştii ce să hotărăscu. cu locul tărgului pi din ğos, şau vinitu, şi Sandul Sturzea. post. iarăşi cu scrisori ce are pe moşiia dmsale, ce iaste pi din sus de tărgu, anu-

me Mascutul. pe care moşiia arată un ispisoc de la răposatul domn Antiohie Vodă din vălet 7108 Iuli 4 care scrie. cau miluitu pe Maxut post. cu o bucată de loc din locul tărgului Hărlău, scriindu cum sau şi holărâlu în semne şi mai arată şi întărituri şi carte de stăpânitu şi de la alţi luminaţi domni, şi sau străusu şi tărgoveţi din Harlău şi alţi oameni buni megieşi anume Visarion egumenul de la schitul Zagaveiului, şi Theofil Havreş călugăr monah. de la Zagaveiu, şi Tofan călugăr oltam. şi Iorest călugăr ottam şi diiaconul Ion din tărgu din Hărlău şi Lupul şoltuzul. şi Ion Putină şi Neculai Ţurcanul. şi Andreiu şi alţi tărgoveţi de Hărlău şi Iosipu Frăncul vătavul dmsale pah. Costandin Cantacuzon. şi Vasile Şendrianul din Cucuteni şi liam cetit şi carte de blăstăm întrauzul tuturor ca s mărturisască toţ adivărul precum ştiu hotarăle tărgului. şam luat sama pe scrisori şi pe mărturii a oamini buni. şi tărgoveţi şi cu toţi aceşti oameni am mersu la fundul hotarului pe din ğos la podul de lutu, dispre apus de unde să începe hotarul tărgului şi di acolo din podul de lutu purcede dreptu în spre răsăritu. prin codru la dial şi în prăvalul dia'ului dispre răsăritu. sau pus. întăiu. piiatră hotar din ğos dreptu lăngă un fagu şi sau făcut şi buor în fagu. de acolo la vale. tot înspre răsăritu. în dreptul locului piste o zăpodie. şi iarăş la dial prin codru. în prăvalul altui dial. ce să prăvale înspre Buhalniţă. sau făcut buor. întrun fagu, iarăşi din ğos de drum. de acolo. totu înspre răsăritu prin codru peste Buhalniţa, sau mai făcutu şi altu buor. întro muche de dial. iarăş din ğos de drum întrun fag. şi de acolo tot înspre răsărit. prin codru până în poiana lui Sinğapu. şi în margine poeni, dispre răsărit. sau pus piatră hotar lăngă un stejar. şi sau făcut şi buor în stejar. tot din ğos de drum. de acolo tot în dreptul locului prin codru înspre răsăritu. sau mai pus şi altă piatră hotar. lăngă un stejar. din ğos de drum. în margine poenii dispre apus şi de acolo tot drumul pin dumbravă. înspre răsăritu, sau mai pus şi alte piatre hotar. lăngă un stejar. tot din ğos de drum şi sau făcut şi buor în stejar.

de acolo tot drumul înspre rasăritu. în dreptul lacului. prin dumbravă şi prin codru până de asupra drumului Pietrăi. sau pus piiatră lăngă un stejar. şi sau făcut şi buor în stejar. iar di acole rămăn Vitejenii şi purcede hotarul târgului alăture cu Feteştii şi s pogoară pe drumul Pietrăi la vale tot prin codru înspre răsăritu. până în obărşie părăului Săcu. şi apoi părăul la vale până în părăul Zvinecii. cel cu apă curătoare. şi tot părăul la vale prin mijlocul siliştei Zahăreştilor şi tot pe părău la vale până la podul Irimii Brătei şi de acolo totu părăul Zvinecii la vale. până la iazul Lecoae unde sau găsit şi piiatră hotar vechiu şi de acolo dreptu la vale piste Bahlui. pe din sus de unde au fostu morile domneşti. sau pus piatră hotar în malul gărlii morilor. de asupra unui tochile. de acolo piste şesu şi peste Luciul în dialul Luciului den sus de movilă în muche dialului sau pus altă piatră hotar. de acolo tot în spre răsăritu pe podişu şi peste 2 răpi ce să chiamă coadele Găştei. şi până în dialul Grădiştei unde sau găsit hotar vechiu, şi de acolo totu în spre răsăritu la vale piste zăpodie şi la dial până în muche dialului. unde sau găsit iar piatră hotar vechiu. suptu muche în costişe. din ğos multu de izitura Strămbului, de acolo vale în ğosu şi peste părău întrun grindu. den sus de arie lui Bogonotkie. unde sau găsit iar hotar vechi. de acolo peste altă vale şi dreptu in vărvul dialului Boului întro movilă unde au fostu piatră hotar vechiu, şi nu sau găsitu. şi sau pus piatră hotarnică. şi de acole. rămăn Feteştii. şi purcede. hotarul târgului. tot în spre răsărit. pi din ğos. de ezerul cel mare. şi iar la dial întrun piscu. sau mai pus hotar nou. de acolo iar la vale. piste o răpă şi la dial în muche dialului sau pus iar piatră hotar şi di acoli tot în spre răsăritu, şi la vale până în matca Modruzului unde să înfundează hotarul tărgului, şi sau pus piatră hotar şi de acolo tot Modruzul matca în sus în spre miază noapte la capul hotarului tărgului dispre Marsutu sau pus iar piatră hotar întrun grindu. suptu muche dialului. de asupra Modruzului. şi de acolo să începe hotarul pe-

din sus pe dispre Macsutu. şi purcede. înspre apus. pe podişu la dial. unde sau pus piatră în muche dialului din sus de o movilă lăngă drumul ce merge la Petroşiţa. de acole pintre ezeră şi piste râpă. la capul dialului Boului din sus. sau pus şi altă piatră hotar. de acolo tot la vale. înspre apus de asupra. fântănei înpuţite înpregiur iazului Strămbului. sau găsit hotar vechiu. întrun podişu la capul unor pămănturi. de acolo tot în spre apus peste părăul ce vine de la făntăna Grecului şi pe la întorsura apei hăleşteului Strămbului. şi pe diasupra făntănei Bulbucoae, şi tot înspre apus şi peste coada Strămbului. în Netedul întro movilă deasupra văii Negre. unde sau găsit piatră hotar vechiu în movilă. şi de acolo tot înspre apus peste văi şi dialuri. e altă piatră hotar vechiu ce sau găsit în muche dialului. dispre Hărlău în capul seliştei din sus şi păn aice sau hotărăt. cămpul dispre Maxutu, iar de aice purcegănd hotarul înspre podgorie nu sau mai pus semne că după cum îi îmblă măsurile locului. lui Maxutu. nul priimăscu tărgoveţii. zicăndu că din zare dialului deasupra tărgului din margine podgoriei. nu să mai pogoară asupra tărgului la vale. şi vrănd noi să hotărăm. iar tărgoveţii nu sau primit şi noi atăta văzănd pricină. am lăsat de aice de nu sau mai pus semne nici la podgorie nici la codru. şi au rămas la mila mării sale. iar locul tărgului sau măsuratu capul în latu cu fune de doăzeci de stănjăni şi stănjinul de optu palme. pe trei locuri. măsura dintăi la capul hotarului din fundu dispre răsăritu. pe Modruzu sau aflat şesăzăci şi 2 de fune iar stănjăni fac 1240. măsura al doile pe mijlocul sau aflatu cinzăci şi cinci de fune. iar stănjăni fac 1100. măsura al treile, pe lăngă tărgu sau aflat iar cinzăci şi cinci de fune, adecă 1100 de stănjăni latul şi precum sau hotărăt şi sau măsurat. am făcut şi noi aćasta mărturie. iscălită de noi şi di toţi căţ sau întănplat la hotărăt.

u Hărlău vălet 7265 Noem. 7.

† Toader Buhuş postelnic. Simion Cheşco uricar, Visarion egumen ot Zagaveiu, † Iorest călugăr ottam, Neculai Ţurcan, † Andreiu, † Teofil monah ot Zagaveiu, Tofan călugăr ottam. Ion diac ot Hărlău, † Lupul şoltuz, Ion Putină, † Ion Cătana.

D. 7265 Noembrie 27 Iaşi. (Hărlău I. 8 şi 9). Hrisovul lui C. M Cehan Racoviţă Vodă prin care întăreşte hotarnica moşii tărgului Hărlăului, dăruită de el mănăstirei Precista din Roman.

† Иѡ Константин Михаил Чихан Раковиц воевода. бжїю. мастїю: гспдрь земли Молдавскои.

Multe căi şi multe mijloace. niau arătat marele şi pre înnaltul Dumnăzău. cătră sufletiasca măntuinţe şi cătră viiaţa cea de sus. | şi vecnică prin care lesne călotorind lucrătorii faptelor celor buni să fac moşteni înpărăţii cea-riurilor şi macarь că să | pot arăta şi a să cunoaşte la toate obştime. şi printralte mijloace de fapte bune iară mai ales pliroforie şi mai întărită | încredinţare să veade la toţi a fi evlavie şi cucerie lor. cătră sfintele şi dumnăzăiaştele lăcaşuri unde pururea şi totdiauna să laudă şi să proslăveşte nu nele marelui şi preînaltului Dmnăzeu. şi de cât toate bunătăţile, alegănd, | nesţine din tot sufletul şi dintru toată inema dragoste şi iubire de Dmnăzeu. să veade şi să cunoaşte că călotoriaşte | pre cale ča cu adevărat înpărătiască. şi i duce de sosăscu cătră sănurile lui Avraam. care şi mulţăme de păcate acopere | şi ne curăţiile ceale sufleteşti şteargе. Pentru că urmiaze poroncii lui Dmnăzeu cei dintăiu. şi mai mare între toate poroncele. este să iubeşti Dmnul Dmnăzeul tău din tot sufletul tău şi din toată inema ta şi din tot cugetul tău. | Pentru aceaia cei ce să nevoescu să dobăndiască moştirea (sic) cei de sus datori săntu a alerga cătră iubire de Dmnăzeu. cu întărire | şi întemeiare afierosirilor şi daniile ce să aduc, şi să închină la dumnăzăiaştele casă. Pentru că aceste foarte cu | credinţe, şi cu dragoste sănt priimite înainte a

tot ţiitorului Dmnăzău. fiind ca o roadă a dragostei cei cătră Dumnăzeu, | prin care multă răsplătire spre cei ce o lucriaze la Dmnăzău arvoneşte. ca unii ce iubăscu. podoaba casăi lui. şi locul lăcaşului mărirrii lui. Dreptu aceaia dară şi Eu, robul marelui şi pre înaltului Dmnăzeu. Iw Constandin Mihail | Gihan Racoviţ Voevoda. de vreame ce din poronca ča de sus. ni sau încredinţat părinţăscul şi domnescul scaon al pravoslavnicei | ţărăi aceştie. din dumnăzăiasca răvnă îndemnăndune şi tot găndul şi cugetul nostru fiind pornit şi înfiptă cu multă | evlavie şi cucerire a proslăvi pri cel ce mau proslăvit pe mine Dumnăzău, de mau înalţat. la stèpena ča înnaltă şi pros | lăvită a domniei. am luat pre Dumnăzeu întragiutoriu. şi din toată vărtute cu toată inema şi cu tot sufletul | căt niau fostu. putinţe nevoindune. am dată şam înnoit şam întărit. sfintelor şi dumneazăiaştilor mănăstiri. afierosirile | şi obiceiurile ce liau avut bine aşăzate şi întemeiate cu hrisoave domneşti de la cei mai denainte fericiţi şi lu | minaţi domni. bătrăni şi mai tineri. după cum aeve. arată domneştile noastre hrisoave. Iar după toate | altele ağutăndune milostivul Dumnăzeu. de am început şi am şi săvărşit şi domniia me. din temeiu. o sfăntă mănăstire | în tărgul Romanului, unde să cinsteşti şi să prăznueşti hramul Adormirei prea sfintei şi pre curatii. şi blagoslovitei. | slăvitii de Dumnăzău Născătoarei şi pururea feciorii Mariia. căzutunisau a o întări. cu din domneştile noastre | afierosiri. pentru bună podoabă sa şi pentru chivernisala şi stare părinţilor ce vor fi rugători cătră Dumnăzeu. | la ačastă sfăntă mănăstire. şi dreptu ačasta dară iată că din buna voinţa domnii mele. şi din dragoste | čam şi avut cătră ačastă sfăntă mănăstire o am întărit. cu tot locul căt au fostu domnescu. la tărgul la Hărlău. cămpul | şi vatra tărgului căt rămăsese nedat nemărui de alţi domni mai denainte, afierosindul ca de acum înainte. să fii | dreaptă ocină şi moşiia sfintii noastre mănăstiri Adormirii Precestii. la care trimisau domniia mea. şi | hotarneci ca să aliagă locul căt o fi pe dmnealor cinstiţi şi

credinćos boiari domnii meale Lupul Crupenski biv vel stolnic | şi Toader Buhuş post. şi Neculai Banul vornic de poartă. şi Sămion Keşco uricar. de la carei au venit hotarnica cu iscă | liturile sale. şi cu iscăliturile a tuturor celor ce sau întănplat la hotărăt. egumen şi călugări şi Hărlăoani. şi alţi | megiaşi scriind că mărgănd să hotărască. au vinit de faţă. şi dmnalui Costantin Cantacuzino biv vel pah. stăpăni | toriul a doaî moşii anume Vitejenii şi Feteştii. ce să hotărăscu cu locul tărgului Hărlăului. alăture pe din ğos | cum şi Sandul Sturze ce stăpăneşte locul lui Maxut. post. ce iaste acel loc a lui Maxut alăture pe din sus de locul tărgului Hărlăul | casa şi locul lui Maxut. au fost iarăş de hotarul tărgului Hărlău. şi aici fiind cu toţii adunaţi. la hotărăt. au făcut fune | de 20 stănjăni şi stănjinul de optu palme şau măsurat locul Hărlăului în latx pe patru locuri cămpul întăi frunte locului dispre răsărit pe Modruz unde sau găsit şasăzăci şi doao de fune, iar stănjini fac 1240. al doile măsură pe mijloc unde | sau găsit cincizăci şi cinci de funi, iară stănjini fac 1100, al triile măsură pe lăngă tărgu. unde sau găsit şasă zăci şi optu funi şi şasă paşi iară stănjăni fac 1366. Dară hotarăle acestui loc a tărgului Hărlăului al marginii cei | pe din ğos de către moşiile dmsale Costantin Cantacuzino biv vel pah. sint aceste semne cum arată mai ğos· hotarul purcede în | tăiu dinspre apus drept de la podul de lut ce este în codru şi merge în lungu asupra răsăritului până în Modruz la cămpu. însă de la podul | de lut purcegănd hotarul merge pănă la o piatră ce sau pus hotar lăngă un fag. şi sau făcut şi buor în fag. care fag este în ¦ codru în prăvălul unui dial în parte dispre răsărtt. de acolo la vale asupra răsăritului şi piste o zăpodie şi iarăşi la | dial pănă la alt fag cu buor ce este din ğos de drum. în prăvălul dialului ce să pliacă către Buhalniţe. de acolo piste Buhalniţa pănă | la altu fag cu buor ce este întro muche de dial din ğos de drum. de acolo tot înainte în părău lui Sănğap. la o piatră hotar ce sau pus lăngă | un stejar şi sau făcut şi buor în stejar. de acole

tot dreptu până la altă piiatră ce sau pus hotar lângă altu stejar ce este din ğos. de drum în margine cea dispre apus a poianii. de acolo apucă drumul pin dumbravă spre răsărit până la altă piiatră ce sau pus lângă un stejar | din ğos de drum. şi sau făcut şi buor în stejar. de acole tot pi drum şi prin dumbravă şi prin codru. până deasupra drumului Pietrei. | la o piatră ce sau pus hotar lângă un stejar şi sau făcut şi buor în stejar. iară de acole rămân Vitejenii. şi să înğugă locul | Hărlăului cu moşia Feteştii. pogorândusă hotarul drumul Pietrei la vale tot pin codru. până în obărşie părăului Secii. şi | apoi părăul la vale până în părăul Zvinecii cel cu apă curătoare. şi tot părăul la vale prin mijlocul sălistii Zahariieştilor şi | tot părăul la vale. până la podul Irimii Bratie. şi de acolo tot părăul Zvinecii la vale până la iazul Lecone. unde sau găsit şi hotar | veachiu. şi de acolo dreptu la vale şi trece Bahluiul pe din sus. de unde au fost morile domneşti. până la o piatră ce sau pus în malul | gărlii morilor deasupra unui lochile. De acole piste şesu şi piste Luciul în dialul Luciul din sus de movile în muche dialului sau pus altă piatră hotar. De acole tot spre răsărit pe podiş şi peste doaŏ răpi ce să chiamă coadele Găştii. şi până în dialul | Gradiştei unde sau găsit hotar vechiu. şi de acolo tot spre răsarit la vale peste Zăpòdie. şi la dial până în muche unde sau găsit piiatră hotar vechi suptu muche în costişe. din ğos multu de ezătura Strămbului. de acolo vale în ğos. şi piste părău întrun grindu din sus de | ariia lui Bogonoschie unde sau găsit iară hotar veachiu. De acole peste altă vale. şi drept în vărvul dialului Boului întro movilă | unde au fostu piatră hotar veachiu şi nu sau găsit şi sau pus acu altu hotar nou. şi de acole rămăn Feteştii. şi merge hotarul tărgului | tot înainte asupra răsăritului pe din ğos de iazerul cel mari. şi iară la dial. întrun piscu. sau mai pus hotar nou. De acole iară la vale | peste o răpă şi la dial în muche dialului sau pus iară piatră hotar. şi de acole. tot spre răsărit. şi vale până în matca Modruzului | unde aice în matca Modru-

zului sau sfărşit lungul hotarului partea cea pe din ğos. de către amiazăzi. şi sau pus piatră în Modruz. | Iară din piatra aceasta să întoarce hotarul spre miază noapte apucănd Modruzul pănă în capul hotarului din sus de către locul lui | Maxut post. la o piatră ce sau pus întrun grind supt muche dialului. de asupra Modruzului şi de acole purceade hotarul către apus parte ča | pe din sus alături cu locul lui Maxut. pănă la o piatră ce sau pus în muche unui dial din sus de o movilă lăngă drumul ce merge | la Petroşiţa. de acolo pintre răzoare şi piste răpi. în capul dialului Bahluiului din sus sau pus piatră hotar. de acole | tot la vale către apus. de asupra făntănei înpuţite. in prejma iazului Strămbu. sau găsit hotaru veachiu întrun podiş la capul | unor pămănturi. de acole tot spre apus peste părăul ce vine de la făntăna Grecului şi pe la întorsura apii hălăşteului Strămbul şi pi | de asupra făntănii Bulbucoae, şi tot spre apus, şi piste coada Strămbului în Neatedul întro movilă deasupra văii | Negre unde sau găsit piatră hotar vechiu în movilă. şi de acole tot spre apus piste văi. şi dialuri. la altu hotar nou. în | locul unde au ğurat tărgoveţii bătrăni Hărlăoani pe carte de blăstăm anume Ioanichie monah. care sau poreclit Borcoiu. şi Andrei Ţenchiul. şi Gheorghie Tăpălug. mărturisind cu sufletele lor în frica lui Dmnezău că unde au arătat ei acmu de sau pus hotar în zare | dialului suptu podgorie acole au fost şi hotarul cel vechiu. căci ei au fostu şi la hotărătura din zilele răpoosatului (loc gol: Antioh Voevod) când au dat danie lui Maxut bucata lui cea de locu. şi iau stălpito şi ştiu | că acolo. dreptu la dial pin podgorie pe lăngă casa Scutariului pe din ğos. la altu stălpu ce sau pus. unde au arătat iarăş Hărlăoanii cau fostu viile gospod între 2 drumuri. ce înblă către Deliani. şi către Hărlău. De acole către apus şi în margine dumbravii întro moviliţă, la o poeniţă sau pus piatră hotar. de acolo prin dumbravă. muche dialului spre apus. pănă la o piatră ce sau pus în muche dialului dispre Bahluiu, unde acole să coboară drumul la vale la Bahlui, de acole

în vadul pietros în Bahluiu pe margine poianilor din ğos. şi din vadul pietri. pin codru la un dial cei zic piĉorul Vătămanului. pe din ğos. de fântăna Cerbului. şi de acolo pin codru pănă dreptu podul de lut. de unde sau început întăiu. unde acolo să întălnescu şi ţinutul Sucevei cu ţinutul Hărlăului. atăta este tot hotarul de ğur înpreğur.

Drept aĉasta dară tot locul acesta în toate semnele ce saŭ scris. ca să fie sfintei noastre mânăstiri. driaptă ocină şi moşie şi uric de miluire. şi de întăritură. stătător în veacu. şi spre aĉasta este credinţa domnii meale de mai sus zis. Io Costandin Mihail Gihan Racoviţă Voevod. şi credinţa a cinstiţi şi şredincioşi boiarii domnii mele. ai divanului dmnealor.

Radul Racoviţă biv vel logofăt, Ioan Bogdan vel logofăt, Manolache Costachi vel vornic de ţara de ğos. Iordachi Balşe vel vornic de ţara de sus, Dumitraşco Paladi vel vist. Vasălie Razul hatman i parcalab Sucevii, Antohie Genet vel postelnic, Vasilie Rusăt vel spatar, Ioniţ Cantacuzino vel ban, Costandin Sturzea vel pah., Iordache Costachi vel stolnic, Iordache Bălasache vel cămănar, Iordache Hrisoscoleu vel comis, şi credinţa tuturor boiarilor mari şi mici. scrisusau de Tanasie logofăt.

In Iaşi vlt 7265 luna Nnemv. 27.

Iw Costandin Voevod, Ioan Bogdan vel log. procit. Stefan Buhăescul 3 log. procitoh.

Se găsesc două ispisoace în original, scrise la fel, pentru a se păstra unul de mănăstirea Pecísta şi allul de târgoveţii din Hărlău cum şi de Schitul Zagavei.

E. 7266 Mai 23, Iaşi (Hărlău I, 10). Scărlat Gr. Ghica Vodă întăreşte dania făcută de C. M. Cehau Racoviţă Vodă a moşii târgului Hărlău cătră mănăstirea Precista din Roman.

Cu mila lui Dumnezău Iw Scarlat Grigore Chica Voevoda. domnul ţărăi Moldovii.

Facem știre cu acest hrisov a domnii mele tuturor cui să cade a ști. că viindu înainte noastră. rugătoriul nostru... egumen | de la sfânta monastire Precista din Roman. unde să cinstește și să prăznuește hramul adormirii pre sfintii. precuratii și blagoslovitii slăvitii, de Dumnezău născătoarii. și p(u)r(u)rea ficora Marie, care mănăstire este zidită den temeiu de domnie sa Costandin Vodă Racoviță. și după alte mile ce i să căde a o luzăstra ca prea o sfântă mănăstire. spre chivirnisala și stare părinților călugări. ce vor fi rugători către Dumnezău la acastă sfântă mănăstire. am întărito cu tot locul cât a fostu domnescu de la târgu de la Hărlău cu câmpul și vatra târgului cât rămăsăsă nedat nemărui. de alți domni mai denainte. și lau afiierosit, ca să fii dreaptă ocină și moșie aceștii sfiinte mănăstiri. la care moșiia au trimis domniisa și hotarnici ca să aliagă locul cât va fi domnescu. pe cinstit și credincos boeriul nostru dmn. Lupul Crupenski biv vel stolnic, Toader Buhuș post. Nicolai banul vornicul de poartă. Simeon Cheșco uricariul, și au adus mărturie hotarnică cu iscăliturila sale și cu iscăliturile a tuturor celor ce sau întâmplat la hotărăt egumen. și călugări și Hărlăoanii. și alți megiași. și pe tot locul cât sau dovedit că este domnescu. au întărit domnie sa Costandin Vodă Racoviță. afierosindul acestei sfintii mănăstiri Precista din Roman în semne după cum mai pri largu arată hrisovul dmnii sale. Pentru care avându domnie me multă căldură și dragoste către sfintele ale lui Dumnezău lăcașuri spre a le întări. daniile și miluirile. ce au avut și de la alți luminați domni. iată dar că și domnie me asemene mam milostivit si dăm și întărim cu acesta hrisov a domnii mele. ca să stăpâniască sfânta mănăstire Precista din Roman. toată moșie cât sau dovedit că este domniască. atât din vatra târgului ce rămăsăsă nedat. nemărui. cât și din câmpu. și din tot locul cu tot vinitul. ca să fie și de la domnie me sfintii mănăstiri driaptă ocină și moșie stătătoare în veci. și poftim domnie me și pre alți luminați domni ce vor fi în urma noastră cu domnie aceștii țări au din fii, și nia-

mul nostru. sau dintralt niam. să nu strice aĕastă afierosire, ce mai vărfos să aibă a da şi a întări pentru a lui cinste şi veĕnică pomenire. şi spre aĕasta este credinţa a însumi domniei mele. Ioan Scărlat Gr'go'ie Ghica Vvoda. şi credinţa a preiubiţi fiilor domniiei mele Alexandru Vvod. şi Mihai Vvod, şi Nicolai Vvoda. şi Grigori Vvoda şi Gheorghie Vvoda. şi credinţa a cinstiţi şi credincioşi boeri cei mari a i divanului domnii mele dumnelor. Ioan Bogdan vel logofăt, Lupul Balşu vel vornic de ţara de ĕos, Vasile Ruset vel vornic de ţara de sus, Vasilie Costache hatman i parcalab Sucevei, Alexandru vel postelnic, Aristarhu Hrisoscoleu vel vist., Filip Catargiul vel spatar, Costandiu Sturza vel ban, Enache vel cămănar, Nicolai Ruset vel paharnic, (loc gol) vel comis, Vasilie Costachi vel stolnic. şi credinţa a tuturor bŏerilor domnii mele a mari şi mici. şi sau scris hrisovul acesta în scaunul domnii mele în oraşul Eşilor. de Ioan pisar. diac de divan la anii.

vlt 7266 Mai 23

Io Scarlat Ghica Voevoda.

Pecetea domnească în tuş roş cu iniţialele: Iw. | Gк. | Гк. | в.в. | 1758 cap de bou.

Ioan Bogdan vel log. procit, Manolachi Bogdan 3 log. procitoh.

F. 7267 Ghenar 2 Iaşi (Hârlău I, 11). Ioan Teodor Calimah Vodă înoeşte şi întăreşte dania ce C. Racoviţă Vodă a făcut în moşia Hărlăului cătră mănăstirea Precista din Roman.

Cu mila lui Dumnezău Io Ioan Teodor Voevoda. domn ţărăi Moldavei.

Facem ştire cu acestu hrisov. a domnii meli tuturor cui să cade a şti. că viind înainte domnii mele. rugătorul nostru (Neculai) egumenul de la sfănta mănăstire Precista

din Roman. unde să cinsteşte şi să prăznueşte hramul Adormirei pre sfintei precuratei şi blagoslovitii. de Dmnezău născătoarei şi pururea fičoarei Marie, care mănăstire este zidită din temeiu, de domnie sa Costantin Voevoda. Răcoviţa, au aratat hrisoave, atăta de la domnie sa Costantin Vodă. Racoviţă, ctitorul mănăstirii, căt şi de la domniasa Scarlat Ghica Vvoda întru care hrisoave scriu. că după alte mile ce i să căde a o înzăstra ca pre o sfăntă mănăstire. spre chivernisală şi stare părinţilor călugări ce vor fi rugători cătră Dmnăzău, la ačastă, sfăntă mănăstire au întărito şi cu tot locul cătu au fostu domnescu de la tărgu di la Hărlău. vatra tărgului şi cu cămpu. cătu rămăsăsă nedatu nemărui. de alţi domni, mai dinainte, şi lau afierosit domnie sa Costandin Vodă Racoviţă. ca să fie driapt ocină şi moşia aceştii sfinte mănăstiri. la care moşie au trimes domnie sa şi hotarnici di au alesu locul căt au fostu domnesc. pre cinstit şi credinčos boeriul nostru dmlui Lupul Crupenschi biv vel stolnic. i Toader Buhuş postelnicul, i Neculai Banul vornicul de poartă. i Sămion Cheşcu uricarul, de la cari au adus mărturiia hotarnică. cu iscăliturile sale. şi cu iscăliturile a tuturor celor ce sau întănplat. la hotarăt egumeni. şi călugări. şi Hărlăoani. şi alţi megieşi. şi pe tot locul cătu sau dovedit că este domnescu. au întăritu domnie sa Costantin Vodă Racoviţă. afierosindul aceştia sfinte mănăstiri Precista din Roman. în toate sămnile după cum mai pre largu arată la hrisovul domnii sale. Pentru care avăndu domnie me multă căldură şi dragoste cătră sfintele ale lui Dmnezău lăcaşuri spre a le întări daniile şi miluirile, ce au avutu şi de la alţi domni. iată dară că şi domnie me asămene mam milostivit şi ii dăm şi i întărim cu acestu hrisov. a domnii mele. ca să stăpănească sfăntă mănăstire Precista din Roman toată moşiia ačasta. cătu sau dovedit că este domniască. atăt din vatra tărgului. ce rămăsăsă nedată nimărui de alţi domni. căt şi din cămpu, şi din tot locul cu tot vinitul. ca să i fie şi de la domnie me. sfiintii mănăstiri. driaptă ocină şi moşie stătătoare în veci. şi poftim.

domnie me şi pre alţi luminaţi domni, ce vor fi în urma noastră. cu domnie acestei ţări au din fii noştri sau dintralt niam să nu strice. ačastă danie şi miluire, ce mai vărtos să aibă a da şi a întări, pentru a lor cinste şi večnică pomenire. şi spre ačasta este credinţa, însumi domnii mele de mai sus scrisă. Ion Ioan Teoder Vvoda. şi credinţa a pre iubiţi fii domnii mele. Grigorie Vvoda. şi Alixandru Vvoda. şi credinţa a cinstiţi şi credinčoşi boerilor. domnii meli cei mari dmlor. Manolachi Costachi vel logofăt, Ioniţă Sturze vel vornic de ţara de ğos, Vasile Rusăt vel vornic de ţara de sus. Stefan Rusăt hatman i parcalab Sucevii, Mihalachi vel post., (loc gol) vel vist. Ioniţe Cantacuzino vel spatar, Adamachi vel ban, Ioniţă vel pah., Costandin Cogălničanul vel stolnic, (loc gol) vel cămănar, Ianacachi vel comis.

Şi credinţa a tuturor boerilor domnii mele şi mari şi mici. şi şau scris hrisovul acesta în oraş Eşilor. la scaunul gspod. în anul dintăi de Ion Ghinde. la anii.

7267, luna Ghen. 2.

Iw Ioan Voevoda.

Pecetea domnească în roş cu iniţialele: Iw. | Iw. | Θд. | в.в. | 1758. D. treti logfăt procitoh. sau trecut la condică.

G. 7267 Ghenar 10 Iaşi (Hărlău I, 12). Cartea lui I. Teodor Calimah Vodă dată mănăstirei Precista din Roman ca să-şi strângă veniturile de pe moşia Hărlăului, luînd şi 1 leu pe an adetiul casei şi 12 zile boeresc.

† Iw Iwan Θεωдωρ Vvoda. bojiiu milostiiu gspdrъ zemli Moldavscoi. datam carte domnii meli rugătorului nostru... egumen di la sfăntă mănăstire Precista ot Roman şi după hrisovu ce i sau înoit de la domnie me. să fie volnic cu carti domnii mele, omul mănăstirii. pe cari va trimite. la moşia mănăstirii. la targul Hărlăului, cari este danie sfintei mănăstiri. vatra tărgului şi cămpul căt au fost loc demnescu. după cum îi scriu hrisoavele anume.

şi să aibă volnicie. a lua di a zăce din păini, din fănaţă, din păduri cu legume, din bălţi cu peşte. şi din prisăci cu stupi după obiceiu. şi din tot locul cu tot venitul. Aşijdere şi oaminii ce vor fi şăzători cu casa pe moşie ačasta să aibă a lua din toată casa căte 1 leu, iar care nu va vre să de bani să aibă a lucra boerescul la mănăstire. căte 12 zăle pe anu, însă 6 zăle de vară şi 6 zăle de iarnă, şi poroncim domnie me dmv. ispravnici de ţinutul Hărlăului. pe care îmi va arăta omul mănăstiri. că nu s să de vinitul mănăstirii de la unii ca aciia împliniţi. ačasta scriem.

It 7267 Ghenar 10

Pecete domnească în tus roş cu iniţiale: Iw. | Iw. | Өд. | в.в. | 1758. cap de bou.

H. 7268 Noembrie 26, Iaşi (Hărlău I, 13). Cartea gospod a lui I. Teodor Calimah Vodă către ispravnicii de Hărlău să împlinească pe locuitori din Hărlău să dea dijmă şi tot venitul obişnuit călugărilor de la mănăstirea Precista din Roman.

† Iw Ioan Өeodor Vvoda bjiiu Mlstiiu gspdrъ zemli Moldavscoi. datam carte domnii mele rugătorilor noştri părinţi călugări, ce sint la sfănta mănăstire Precista din Roman. şi să ia dijmă din toate pe obiceiu. de pe moşia Hărlăului care moşie este dată danie şi miluire bisericii sale. drept acie să fie volnici cu carte domniĭ mele a stăpăni şi a dejmui şi a lua de a zăce. din toate pe obiceiu. din ţarini cu păini, din fănaţe, din grădini cu legume, din prisăci cu stupi. să ia din cinzeci unul, iar fiind mai puţin să ia căte o para de stup. şi din tot locul cu tot vinitul. după obiceiu. iar carii dintracei oameni sar arata înpotrivitori. şi nar da dejmă după obiceiu. poruncim domnie me dmu. ispravnici de ţinut să înpliniţi de la unii ca a-

ceia, şi săi supui ca să urmeză după cum įporuncim. aĉasta scriem.

vlt 7268 Noem. 26 dni.

Pecetea domnească în tuş roş cu iniţialele: Iw.—Iw. Θд. | к.в. | 1758 cap de bou.
procit treti logofăt.

I. 7270 Mart 15 (Hărlău I, 14). Ioanichie Episcopul de Roman face schimb cu Ioan Canta vel vist., luînd de la acesta 600 stupi şi dându-i moşia tărgului Hărlăului, închinată de C. Cehan Racoviţa Vodă mănăstirei Precista din Roman.

Ioanichie Episcop Romanului. adeverim cu acest încredinţat zapis al nostru la cinstita măna dmsale Ioan Canta vel vist. precum să să ştie, că dănd danie măriia sa Costandin Vvoda Racoviţă o bucătă de loc ce sau ales dreptu loc domnescu din hotarul tărgului Hărlăului înpreun şi vatra tărgului Hărlăului. la svnta a noastră mănăstire Precista den Roman. cum arată hrisovul mării sale, care băcăţă de loc fiind între alte moşii boereşti călcăndusă de uni şi alţii cu înpresurare neavănd svnta mănăstire nici un folos. am socotit şi am făcut schimbătură cu dmlui vel vist. datam noi dmsale vel vist. aĉasta bucăţă de moşie a tărgului Hărlăului înpreun şi cu vatra tărgului cum iaste hotărăt în sămne şi dum. vel vist. au dat la svnta mănăstire schimbu şasă sute stupi. şi fiind schimbul de o potrivă socotindu că stupii vor mai aduce cevaş folos la svnta mănăstire. am dat dmsale vel vist. aĉasta scrisoare a noastră ce de acum înainte aĉastă bucăţă de loc a tărgului Hărlăului. înpreun şi cu vatra tărgului. să o stăpăniască dmnalui în bună pace după sămnele ce arată ho arnica locului anume şi iam dat dmsale şi ispisocul şi hotarnica, ĉau avut svnta mănăstire pe a-

cest loc. şi pentru credinţe am iscălit. puind şi pecetea svntei Episcopii ca să fie de încredinţare.

vălet 7270. Mart 15 dni

Ioanichie Episcop Romanului. (pecetea: Iw | Нк | Єп | Рм | cărjă şi cruce).

Stefan Buhaescul biv vel comis am scris zapisul cu zisa svinţii sale părintelui Episcopului de Roman.

Î. 7270. Mart 15. (Hărlău I, 15). Chitanţa lui Ioanichie Episcopul de Roman că a primit de la Ioan Canta vel visternic 600 stupi, schimbul pentru moşia tărgului Hărlău.

Şasă sute de stupi am luat de la dumnalui Ioan Canta vel vist. schimbul čau dat la svănta a noastră mănăstire Precista. den Roman pentru tărgul Hărlăului cum arată osăbit zapisul nostru ce am dat la măna dmsale. şi am iscălit.

lt 7270. Mart

Ionichie Episcop Romanului.

Schimbul acesta între o moşie şi un tărg cu o prisacă de 600 stupi, e una din curiosităţile timpului, dat fiind că pămăntul n'avea nici o valoare, tărgul Hărlăului era darapanat, iar mierea şi ceara erau foarte căutate, de şi fondul era supus peirei şi stricăciunii.

J. 1766 Octombrie 26, Iaşi (Hărlău I, 16). Gr. A. Ghica Vodă întăreşte anafaraoa boerilor prin care se îndatoreşte epitropia sf. Spiridon a da schitului Zagavia pămîntul de hrană la cămp, potrivit daniei lui Dumitraşco Vodă Cantemir.

Iw Grigorie Alexandru Ghica Voevod. bojiiu mlstiiu gospodarъ zemli Moldavscoi.

După cercetarea dmnlor veliţilor boeri. şi domniè me aşa am găsit a fi cu cale, şi poroncim dmnilor voastre epitropi a lui sfente Spiridon să urmaţi precum scrie anaforaoa ačasta dăndu şi pămănturile luate la cămpu din.

hotarul târgului Hârlăului şi am întărit şi cu a domniei mele pecete.

1766 Oct. 26.

Pecete mică în tuş roş cu iniţialele : Iw | Г. | Ал. | Г. в,в. | 1764 cap de bou.

Prea Inălţate Doamne,

Din luminata poroncă înălţimi tale am luat sam jalobii ce au dat mării tale. năčalnicul de la schitul Zagavei ot ţinut Hârlăului jăluind cum că acest schit are danie de la Dumitraşco Vodă Cantemir şi de la alţi domni din locul târgului Hârlăului o bucată de locu 20 de pământuri şi 12 fălci de făn şi cu vad de moarî pe matca părăului ce vine din pădure despre Zăhăreşti. şi păr acum ce sau dat ačastă moşie a târgului Hârlăului la mănăstire lui Sfeti Spiridon. ei nau fostu popriţi aş face hrana lor pe ačastă moşie şi au cerşut de la măria ta după daniile ce au să li s dea deosăbit aceste pământuri şi mărie ta ne poronceşti să cercetăm scrisorile şi după cum om găsi cu cale. să înştiinţăz pe măriia ta. Deci după luminată poronca mării tale cercetăndui noi scrisurile ce are întracest chip am găsit a fi cu cale. adică pentru patru livezi ce are schitul înprejurul lui. şi pentru chiliile schitului şi un bordeiu ce are lăngă schit, cum şi pentru vadul cel de moară şi cu un bordeiu ce iaste lăngă vadul cel de moară, şi cât ţine loc înpreğurul vadului cât a zvărli cu un băţ, să nu aibă nici o supărare pentru aceste de către mănăstire lui sfeti Spiridon. Iar acele 20 de pământuri şi 12 fălci de făn, să li s de la cămpu. din hotarul târgului Hârlăului. după cum umblă şi alte pămînturi la ţinutul Hârlăului. aşa să li să de şi lor pămănturile. Prea Inălţate Doamne, noi după cum am găsit a fi dreptate. înştiinţăm pe măriia ta, iar hotărărea ča desăvărşită rămăne la mila mării tale.

‡ αψξζ Oct. 23

Prea plecat slugile mării tale.

Manolachi Costachi vel logofăt, Costachi vel vornic, Ioan Canta hatm.

Boerii rânduiţi să cerceteze pricina s'au grăbit şi au pus ca donator pe Dumitraşco Vodă Cantemir. Ispisocul e de la tatăl său Costantin Cantemir din 7195 Iuli 31, care nu face de cât înoeşte şi întăreşte dania făcută de Ştefan Vodă Petriceico în 1673 Febr. 2, întărită apoi de Anton Rusăt Vodă în 1676, Febr. 29 (vezi mai sus pg. 1, 3 şi 5).

K. 1776 Oct. 13, (Hărlău I, 19). Gr. A. Ghica rânduește pe Ioan Canta ban și pe C. Vărnav biv ban să cerceteze de ce moșia târgului Hărlăului e îngustată la capete față cu alte moșii megieșite

Iw Grigorie Alixandru Ghica Vvoda. bojiiu mlstiiu gospodarь zemli Moldavscoi. cinstiţi şi credinčoşi boerii domnii meli. Dta Ianachi Canta vel ban i Dmta Costandin Vărnav biv vel ban sănătate să fač ştire dmv. că domnii mele au jăluit dmlor Epitropi mănăstirii sfântului Spiridon că fiind pricină de hotărâle moşii Hărlăului ce este a mănăstiri care hotară sănt impresurate de către alte moşii di prin pregiur şi pentru ca să s afle dreptate mănăstirii, iată scriem dmv. ca să cercetaţi hotărnicile a tuturor moşiilor ce să răzeşeşte de giur înpregiur cu moşie Hărlău. şi să vedeţi cu ce pricini inpregiuraşi scurtază pe moşie Hărlăului de nu mergi întruna ca şi alte moşii atăt la pădure căt şi la câmpu. din care hotarnici să poată afla adivărul. şi dreptate mănăstirii şi aşa în frica lui Dmnzău. după scrisori şi dovezi încredinţate. ce veţi afla făcând ča cu amăruntul cercetare. cum veţi găsi cu cale şi cu dreptate să hotărați moşie mănăstirii din giur înpregiur. de către părţile ce va ave pricini, puind şi petre hotar. şi după hotărăre ce veţ face să daţi şi mărturie hotarnică în semne

iscălită de dmv. şi de toţi acei ce să vor afla la hotărăt care mărturie aducăndusă aici. să va arăta la dmn. vel logofăt. si fiind cu cale făcută să s faci şi ispisoc de întăritură de la domnie me. ačasta poruncim.

1776 Oct. 13

Pecetea domnească în tuş ros cu iniţialele: Iѡ | Гр. | Ѧл. | Гк. | к.в. | 1774, cap de bou.

procit vel logofăt.

L. 1779 fără lună şi zi (Hărlău I, 17). Contract încheiat de epitropii casei sf. Spiridon, I. Canta vel log. şi Ruset hatman cu Andrei Praj ca să facă moară la Hărlău şi să-şi ia venitul pe trei ani, după care apoi moara va rămânea a Sf. Spiridon.

Precum să s ştie că avănd mănăstire svăntului Spiridon un vad de moară în apa Bahluiului, din hotarul moşiii tărgului Hărlăului, ce este a mănăstirii. găsitusau Andrei Praj şi au cerut de la noi acel vad ca să facă moară întrănsul. şi cu ačastă tocmală ca el să facă moară cu toată cheltuiala lui şi să o ţie trei ani. şi să ei venitul ce să va strănge întrečastă vreme. iar de la trii ani înainte să rămăe moara a mănstirii, şi mănăstire să aibă triabă cu venitul. numai şi de la trei ani înainte. după ce va rămane moara la săpănire mănăstirii găsindui vrun muşterea ca să cumpere venitul aceştii mori. cu bani ce vor da alţi el să s protimisască. de a o ţine. Deč văzănd noi cum că acel vad îl are mănăstire de atăta vreme. şi nici un folos de dănsul nau avut, socotitam şi am dat numitului de mai sus arătat Andrei Praj acestu vadu ca să facă moară întrănsul, cu toată cheltuiala sa, şi făcăndu moară să o ţii vreme de trii ani şi să o stăpănească în bună pace dispre toţi luindus običnuitul venit, iar după înplinirea acestor trei ani. dator să fie el a da moara la mănăstire bună şi tocmită nefiind nimică străcată, sau lipsă de ceva. din lucrurile ce sănt običnuite de să află pe la mori. şi dăndu el moară bună şi nestricată să

aibă moara a să stăpâni de mănăstire iar de sa întâmpla că mănăstire svântului Spiridon să vândă venitul aceştii mori, atunce el să s protimisască. de a cumpăra venitul cu preţul ce dau alţii. iar de nu va pute el răspunde preţul ce dau alţii, el să fie lipsit şi moara să o ţie acel ce va da preţul cel mai sus. cum şi când va da el moara la stăpânire mănăstirii, de va fi ceva stricat au la moară au iaz morii. el să fie dator a face şi a tocmi toate câte trebuescu cu cheltuiala lui cum şi cându să va întâmpla din puhoae. ca să s rumpă iazul morii, sau moara să s strice. aproape. de înplinire acestor trii ani, dator să fie de a pune atât iazul morii cât şi moara. la loc după cum au fostu. în scurtu la înplinire acestor trii ani el să aibă a da moara gata cu toate cele trebuincoasă. pe sama mănăstirei. şi după aşăzare ce sau făcut i sau dat de către noi acastă scrisoare. după cum şi el asămine au dat la mănăstire.

1779

Ioan Cante logofăt. Lascarachi Ruset hatman.

M. 1783 Decembrie 2 (Hărlău I, 18 bis). Zapis de învoială între locuitorii din Hărlău şi epitropii Casei Sf. Spiridon ca în loc de un leu adetiul caselor să dea 10 ocă ceară curată pe an, cum şi celelalte zeciueli din producte.

Suret de pe zapis dmnlorsale boerii Epitropi mănăstirii sfântului Spiridon.

Epitropii mănăstirii sfântului Spiridon din oraş Iaşii. adiverim cu acastă carte al nostră ce sau dat la măna târgoveţilor den târgul Hărlăului, care târguşoru cu moşia de pe pregiur iaste danie mănăstiri Precistii din Roman cu hrisov gospod. de răposat dmnul Costantin Mihai Racoviţ Vvod. şi acasta mănăstire iaste mitoh sfântului Spiridon pentru ca să s ştie că până în anul acesta sau luat de către mănăstire numai dijmurile locului ce iaste prin pregur târgului, iar adetiul de pe casă şi de pe du-

gheni ce sint pe vatra tărgului căt şi prin mahalale nau· fost supăraţi. iară acmu fiind apucaţi de către vichilii mănăstirii ca să dee adetiu la mănăstire, precum dau şi lăcuitorii de prin alte sate boereşti, mănăstireşti, după hrisov gospod. i anafora dmilorsale veliţilor boeri, care sau hotărăt şi de pre înalţat dmnul nostru mărie sa Alexandru Costandin Vvoda. şi după pouturile visteriei ce sint cu pecete gospod, şi fiind că cei mai mulţi din tărgoveţi să află în mare lipsă şi sărăcie, fiind şi un loc greu ca acela liau căzut cu asuprială a da acest adetiu şi au căzut cu rugăminte la mănăstire ca să nu fie siliţi a da ačastă dare supt nume de adetiuri dar nici mănăstire să nu rămăe păgubaşă de totu, ci după putinţa lor oarecare ajutoriu la mănăstire adecă căte zăci ocă ciară curată fiind şi pentru pomenire lor, iar cu mai multu să nu fie supăraţi nici o dată. Pentru ca să nu să facă nici sunet de o dare ca ačasta şi să s ibondesască venire şi aşăzare cu lăcuinţa şi altora streini ce vin acolo. care cerire a loru găsindusă şi de către noi cu cale ştiută fiind stare lor şi prostul alişveriş, ce au la acestu tărgu, sau primit şi de către mănăstire ca să nu să supere atăt lăcuitorii din vatra tărgului vechiu, căt şi din mahalale cu ačastă dare suptu nume de adetiu. ce pe tot anul nestrămutat să aibă a da ei la mănăstire în loc acestui venitu căte zăce ocă de ciară curată şi aciastă ciară să aibă a o da pe tot anul nestrămutat. la zio sfăntului Dumitrie, şi atăt ei căt şi fičorii şi alţi urmaşi ai lor. cu mai multu să nu fie supăraţi de către mănăstire şi osăbit să mai dea dejma običnuită, din toate cele ce va face pe celalalt loc al mănăstirii, adică din vii, i din livezi cu poame, din ţarini, din fănaţe, din grădini cu legume ce or face de neguţătorie, din prisăci cu stupi, afară numai din vatra tărgului pe unde le vor fi casăle şi dughenile. iar cănd nar da acest venit la vreme să aibă a să înplini cu om gospod. şi să dee şi ciubote.

Deci ačastă învoială şi aşăzare ce sau făcut între mănăstire şi între tărgoveţii de Hărlău să aibă a se păzi de acmu înainte nestrămutată de către amăndoaă părţile,.

lui sau dat de cătră noi aĕastă carte la mănă întru care mam iscălit după carile învoieli li sau dat şi carte gospod. la mănă şi asămine carte de învoială ca aĕasta au dat şi toţi târgoveţii la mănăstire întru carele sau şi iscălit.

1783. Deckv. 2

„Fiind întocma de pe ce adevărată copie sau întărit şi de cătră noi".

Th. Balş.

N. 1786 Mart 13, Hărlău I, 18). **Suretul hrisovului domnesc a lui Alex. Ion Ipsilant Voevod prin care să întăreşte aşezarea între Epitropia sf. Spiridon şi tàrgoveţii de Hărlău, de a da pe fie care an câte 10 ocă ceară în loc de adetiu şi dijmă obişnuită din producte.**

Copia ce sau scos întocma di pi învoiala ce este scoasă de pe carte gospod ce au tărgoveţii din tărgul Hărlăului că copia iaste cercetată şi incredinţată de cătră dmlui spatar Iancul Racoviţa, i dmlui ban Iordachi Cananău. Să face ştire cu aĕasta carte a domnii mele pentru toţi, de opştie lăcuitorii din tărgul Hărlăului că ei dintru început din moşii şi strămoşii lor sau aflat trăitori totu în vatra tărgului Hărlăului şi nici o dată supăraţi pentru adetiul de casă nau fost. după cum nici de la domnie răposatului dmn Costandin Racoviţă Vvoda. căndu sau dat danie moşia cămpul di pin pregiur tărgului Hărlăului mănăstirii Precista ot Roman, ce iaste mitoh sfăntului Spiridon. din Eşi. nau fost supăraţi pănă în anii trecuţi, la domnie mărie sale Alexandru Costantin Voevoda. căndu a fost vănrdutu mănăstirea sfăntului Spiridon vinitul moşii de pin pregur tărgului unoru Greci, şi acei greci supărăndui să de adetiu ei au venitu la Eşi. şi dăndu jalobă domniei sale cu rugăminte ca să nu fie supăraţi a da adetiu ca ceilanţi lăcuitori ai satelor acestei ţări, au fostu rănduiţi cu jaloba lor la dmnlor boerii epitropi ai acestor mănăstiri cu care făcănd aşăzare şi învoielă cu bună priimire lor, ca toţi lăcuitorii dintracest tărg al Hărlăului. adică din vatra tăr-

gului și din mahalale să aibă a da la mănăstire căte zăce ocă ceară curată pe totu anul, și cu altă dare să nu fie supărați, intru nimic nici odată fără numai dejma din țarini, din vii, livezi, și stupi, i dentraltile, ce vor face pe moșia tărgului să de deosăbit. după care așezare și învoială au dat ei zapis la mănăstire cum și de la mănăstire. li sau dat asămine scrisoare. și pe așăzare di atunce să urmează, de cătră amăndoî părțile, întocma păn acum : acum-dar sau rugat prin jaloba lor ca acastă așăzare ce sau făcut intre dănșii și între mănăstire sfăntului Spiridon, să să întăriască prin carte domnii mele ca după vreme să nu fii supărați cu mai mult. sau cu vro cerire de adetiu înpotriva obiceiului, ce au avut și să urmeză și pe la alte tărguri. Cu care jalobă fiind rănduițî la al nostru cinstit și credincos boeriu, dmnlui Gheorghie Sturza vel logofăt au arătat înainte dumisale scrisorile de așăzare ce au, de la Epitropii mănăstirii din vreme de atunce let 1783 Decv. 2 iscălită de preosfinția sa mitropolitul Erinopoleos Chir Sofronie i de răposat Ion Cantacuzino biv vel logofăt, cari scrisoare să vede dată la măna acestor tărgoveți din tărg Hărlăului, care tărg și moșie de pin pregiur iaste dată danie manăstirii Precista din Roman cu hrisov de răposat dmnul Costandin Mihaiu Cehan Racoviță Vvod și ace mănăstire este mitoh sfăntului Spiridon din Iași, prin care scrisoare scriu numiții Epitropi că pără în anul acela sau luat de cătră mănăstire numai dejmurile locului, ce iaste pin pregiur tărgului, iar cu adetiul di pi case și dugheni ce sintu pe vatra tărgului și prin mahalale nau fost supărați iar atunci fiind apucați de cătră vichilii mănăstirii ca să de adetiu la mănăstire precum dau și lăcuitorii, de prin alte sate, boerești i mănăstirești și fiind că cei mai mulți din tărgoveți de acolo să află în mare lipsă și sărăcie, trăind la un loc greu ca acela leau căzut cu asupreal(ă) a da și adetiu. și căzănd cu rugăminte la mănăstire ca să nu fie siliți a da această dare, suptu nume de adetiu, însă nici mănăstire să nu rămăe păgubaș de tot, ce după putința lor să dea pe tot anul oareș care agiutoriu la mă-

năstire, adică căte zăci ocă ciară curată. fiind și pentru pomenire lor. iar nu mai multu. să nu fie supărați nici o dată pentru ca să nu să facă nici sunet de o dare ca aceasta și să să ibondisască venire și așăzare cu locuința și altoru streini ce vin acolo. care cereare lor găsindus și de cătră numiții epitropi cu cale și știută fiind stare lor și prostul alișveriș, ce au la acel tărgu. sau primiit și de cătră mănăstire ca să nu să supere atăt lăcuitorii din vatra tărgului vechiu. cât și din mahalale cu acastă dare suptu nume de adetiu, ce pe totu anul nestrămutat să aibă a da ei la mănăstire în locul acestuia vinit căte zece ocă ciară curată, și acastă ceară să aibă a o da pe tot anul la zio sfăntului Dimitrie Oct. 26. și deosăbit să mai de dejmă obicinuită, din toate cele ce vor face pe celalalt loc al mănăstirei, adică din vii, i din livezi cu poame, din țarini din fănațe, i din grădini cu legumi ce va fi de neguți'orie, i din prisăci cu stupi, după ponturile visteriei, afară numai din vatra targului. de pe unde le vor fi casăle și dughenile, iar când nu vor da acest vinit. la vreme să aiba a să împlini cu om gospod, și acastă învoială și așăzare ce sau făcut între mănăstire și între tărgoveți, de Hărlău, să aibă a să păzi nistrămutat, de cătră amăndoi părțile, să scrie că asămine scrisoare. au dat și tărgoveții de Hărlău la mănăstire cum pre largu arată scrisoarea numiților epitropi. Drept aceia dar iată și prin acastă al noastră domniască carte, întărim tărgoveților de Hărláu, ca după așăzare și învoială. ce cu bună priimire lor sau făcut să aibă a să urma întocma, atătu de cătră dânșii, cât și de cătră mănăstire, și așa mai mult sau cu vro altă numire de dare la mănăstire să nu fie supărați nice o dată, în veci păzindus(ă) nestrămutat. numai așăzare ce să arată mai sus, și să cuprinde prin scrisori boerilor Epitropi, ce au la măna lor, la care poruncim domnie me dmv. boeri is. de ținutul Hărlăului. ca să nu îngăduiți pe vechilii mănăstirii a supăra pe numiții tărgoveți cu vreo altă numire de dare mai multu, din căt să arată, și să cuprinde prin carte domnie mele. acasta.

1786 Mart 13

O. 1786 Noembrie 18. (Hărlău I, 20). Zapis de schimb prin cari călugării de la schitul Zagavei dau mănăstirei sf. Spiridon cele 20 pământuri și 12 fălci la șes și iau fot atâta la pădure în apropiere de schit.

Leon Mitropolit Moldovei adeverim

Adică noi călugărașii de la schitul Zagavei. ce este în ținutul Hărlăului care niom iscăli. mai ğos datam scrisoare noastră la măna epitropilor a sfintii mănăstiri a sf. Spiridon din Eși. precum să s știe că avănd schitul nostru Zagaviei. o bucată de loc danie de la Stefan Petru Voevod și cu întăritură de la alți domni. 20 de pămănturi și 12 fălci de făn din moșia tărgului Hărlăului, și fiind că la vreme răposatuiui Costandin Racoviță Voevod. sau dat danie moșie tărgului Hărlăului sfăntului Spiridon. sau arătat scrisorile schitului ce are pe aceli două zăci de pămănturi și fălci de făn. care sau întărit la anaforao veliților boeri de Mărie sa Grigorie Alixandru Ghica Vvoda ca se stapăniască schitul ace bucată de loc la cămpu în moșie tărgului, acum cerănd noi la dmlor epitropii sf. Spiridon ca se învoiască și căt loc sar cuprinde dintracele pămănănturi, la cămpu să ne de la pădure. și învoindune dmlor am scos carte gospod. și niau ales ace bucată de loc. dmlor ispravnici de Hărlău, și niau dat la pădure aproape de schit. și sau lipit lăngă cee parte unde este schitu, după cum arată marturie hotarnică ce sau făcut acum. din gura părăului unde cade în Bahlui din hotarul Feteștilor, și pănă în Bahlui la dial păr în hotarul dmsale vornicului Iordachi Canta, ce trece pe la fundu moșii Hărlăului la pădure. Deč de acum înainte călugărașii ce vor fi la acestu schit. a Zagaviului. să naibă mai mult a supăra și a întra cu stăpăniri în moșie sfăntului Spiridon ce este piste Bahlui. nici mănăstire sfăntului Spiridon. să nu triacă cu stăpănire întrace bucată de loc, ce este între Bahlui, și între părăul ce este hotarul Feteștilor, unde este schitul, nici o dată în veci, și fiindu că schitul hotarnică veche au prăpădito, și de sar găsi vrodată au din niscai mărturii din măsura pămănturilor cum că ar cu-

prinde mai mult loc din moşia tărgului. să nu i se ţie in samă despre mănăstire sf. Spiridon. afară di ačastă hotărăre ce sau făcut acum, şi pentru ačasta sau dat ačastă scrisoare dispre parte noastră şi a schitului şi am şi iscălit. cu măna noastră.

la let 1786. Noemb. 18

„Şi fiindu şi noi lăcuitoru cu petrecere la acestu schit văzind voința călugăraşilor mam iscălit.

Amfilochie Episcop Hotinului.

Eu staretul de la Zagavei ermonah Damiian. † Eu ermonah Macarie, † Eu Erodiacon Θeoctistu şi Monah Vonifatie, monah Damaschin, monah Ioanichie şi cu toți frații.

P. 1786 Noembrie 21. (Hărlău I, 21). Epitropii Sf. Spiridon dau scrisoare la măna călugărilor de la Zagavia, că au primit schimbul, urmând ca schitul să-şi stăpânească locul din pădure şi mănăstirea sf. Spiridon cele 20 pământuri şi 12 fălci fânaț la şes.

De către noi Epitropii mănăstirii sfăntului Spiridon sau dat ačastă scrisoare la măna staretului şi călugărilor de la schitul Zagaviul. ot ținut Hărlăului. să să ştie că în moşia de prin pregiurul Hărlăului ce este a mănăstirii sfăntului Spiridon. avănd şi schitul Zagaveiul două zeci pămănturi loc şi doao sprezece fălci făn, după scrisori vechi ce au, care sau văzut de noi. şi fiind pricină totdeauna, la vreme dijmurilor. între vechilii mănăstirii sfăntului Spiridon şi între călugări de la schit, prin cerere ce au făcut către noi starițul şi călugării de la schitul Zagaveiul. ca să să facă schimb adică. dănd schitul acele 20 pămănturi şi 12 fălci făn mănăstirii sfăntului Spiridon, să li să de pe ačastă măsură din moşia mănăstirei la codru, înprejma locului ce mai are schitul înprejur, care cerire de învoială socotindusă şi de către noi a fi cu cale, după ce din poronca gospod, niau adus mărturie de la dmlor ispravnici de ținutul Hărlăului de cercetare ce au făcut lungului şi curmezişului. locului schitului la cămpu cum şi pe

asemene loc ce li sau ales la codru, din moşiia mănăstirii sfântului Spiridon, in care arată că au dat schitului loc din gura părăului ce cade în Bahlui, din hotarul Feteştilor şi păr în Bahlui, şi de la deal unde să întămpină cu hotarul moşiei dmsale vornicului Iordache Canta, ce trece pe la fundul moşiei Hărlăului la păduri, şi încredinţăndune măsurii ce au făcut dmlor ispravnicii de Hărlău pentru ačasta dar de acum înainte călugării ce vor fi petreçători după vremi la acest schit, să nu mai aibă trebuinţă, sau amestec cu acelî 20 pămănturi loc i 12 fălci de fân de la cămp precum nicî mănăstire sfântului Spiridon. să nu mai aibă trebuinţă cu locul ce au dat schimb la codru. ce săş stăpăniască călugării locul cu pace, în veci; pe care săş facă şi întăritură gospod. asemine şi mănăstire sfântului Spiridon săşi stăpănească acele 20 pămănturi şi 12 fălci făn la cămpu. după cum adiveriază scrisoare de asemine schimb. ce au dat călugării de la schitul Zagaviul. lă mănăstire sfântului Spiridon încredinţată fiind şi cu iscălitura sfinţiî sale Chirio Chir Anfilohie Episcopul Hotinului căt şi mărturie dmlorsale ispravnicilor din ţinutul Hârlăului, şi li sau dat şi de la noi ačastă scrisoare. spre incredinţare.

1786 Noemvri 21.

Asemine scrie şi carte Epitropilor.

Anfilohi Episcopu Hotinului.

„Intraăastă scrisoare sînt iscăliţi preosfinţia sa mitropolitul şi Epitropii sf. Spiridon. di pe care sau făcut şi hrisov domnescu“.—Surèt.

R. 1787 August 2 Iaşi. (Hârlău I, 22). Cartea gospod a lui A. I. Ipsilant Vvod către ispravnicii de Hârlău să impedecee târgoveţii ce au herghelii de a paşte imaşul moşii mănăstirii sf. Spiridon, lăsându-se numai vitele ce au pentru hrana lor.

Iw Alexandru Ioan Ipsilant Vvoda. bojiiu milostiiu gspdrz zemli Moldavscoi. Crediučoş, boeri domnii meali.

dmta Iordachi Canano biv vel pah. i dmta Enacachi Calimah biv vel pah. ispravnicĭ de ținut Hărlăului sănătate. după jaloba čau fost dat domnii meali târgovețiĭ de acolo din Hărlău asupra lui Gheorghie Meariacri, ce are cumpărat venitul moșiei. cu anul de la svăntul Spiridon pentru că nui îngădua săș pască vitele, în imașul tărgului, care este în curmeziș din apa Bahluiului spre răsărit, păn în gardul țarinii spre miazănoaptea, păn în hotarul Maxutului. la trecuta luna Iulie vi sau scris cartea domniei mele. că în imașul tărgului ce este arătat număi vitele tărgoveveațelor căte una doao ce vor fi pentru hrana casălor lor să să pășuneaze. iar cei ce au herghelii și alte vite de neguțitorie săș cumpere imaș pe alte moșii. cum pre largu vi sau aratat prin carte, acum fiind că dmlor boerii Epitropi a svăntului Spiridon niau arătat, că tărgoveații trec cu vitele lor dincolo din imaș și în fânaț păn la giumătate de moșie de strică păgubind mănăstire de vinitul moșiei, iată iarăș scriem dmv. vitele târgoveților câte una doao ce au pentru hrana casălor lor să să pășunează numai căt este imașul tărgului, iar în locul de fânaț să nu îngăduiți să strice, si pe cei ce au herghelii și alte vite de neguțitorie, să nui îngăduiți a le pășuna in imașul tărgului. ce săș cumpere imaș pe alte moșii urmărind întocma după carte ce vi sau scris.

1787 Avgust 2.

Adresa:

Credinčoși boeri domniei mele. Dta Iordachi Canano biv vel pah. i dmta Enacachie Calimah biv vel pah. ispravnici de ținutul Hărlăului.

Datisea zdraviem. (să se dea cu sănătate).

Mănăstire sfăntului Spiridon.

Sau trecut la condică, Andrei Condicar.

procit vel logofăt.

S. 1791 Iunie 17 Iaşi. (Hărlău I. 23). Cartea divanului Cnejiei Moldovei către ispravnicii de Hărlău să meargă şi ei să ia parte la noua hotarnică a moşiilor Cotnarul şi Hărlăul, strămutându-li-se unele pietre.

De la divanul cnejiei Moldovei, către cinstit fratele nostru dmlui. vornic Iordachi Canta, ispravnic de ţinutul Hărlăului.

Fiind că cinstiţi dmlor boerii Epitropi ai mănăstirei sfântului Spiridon, au făcut aratare la divan, precum că moşiile mănăstirii. Cotnarul i Harlăul sânt hotărâte şi stâlpite cu petre hotară. după cum prelargu sar fi arătând toate sămnele, i petrile hotară la hotarnica vechi. şi în alte întărituri domneşti, ce are mănastire. dar fiind că acum de cătăva vreame încoace. unele dintracele pietre hotară ar fi lipsind di pe la locurile unde au fost pusă, din care pricină sar fi înpresurănd moşiile mănăstirii de către megieşi înpregiuraşi pentru aceia dar divanul pofteşte pe dmta arhon vornice şi dmv. is. să mergeţi însuş dmv. la stare numitelor moşii, unde fiind faţă vichilul mănăstirei cu hotarnica, şi alte scrisori ce va fi mai având cum şi alţi megieşi împregiuraşi. să faceţi cu amăruntul cercetare tuturor scrisorilor mănăstirei şi când după aratare scrisorilor vor fi lipsind vre unele din pietrile hotară sau alte sămne, pe la locurile acele ce vor fi lipsind. de va fi vreo pricină dispre megieşii împregăuraşi, atunce dmv. veţi pune alte pietre hotara în locul acelora, şi aşa îndreptându moşiile dispre toate părţile, veţi da mănăstirii. şi mărturii hotarnică, cu arătare sămnilor, şi a petrilor hotară, pe la locurile ce le veţi pune iscalită de dmv. şi de alţi megieşi împregiuraşi, ce să vor tâmpla faţă la cercetare această, iar când despre vreo parte va naşte pricină, atunce la locul acel de pricină petre hotara nu veţi pune, ci veţi da mărturie pre larg, la parte ce să va cădea, precum veţi cunoaşte a fi drept şi osăbit să faceţi şi hartă asămine de stare moşiilor, cu arătare locului de pricină cum şi despre cine să face, ace împresurare şi cu

zi de soroc să vie la divan. să să hotarască cum a fi dreptul.

1791. Iuni 17.

Sturzea, Const. Greçeanul vornic, C. R. vornic, Ion Jora vornic.

procit logofăt.

T. 1795 Sept. 18 (Hârlău I, 24). Alex. I. Calimah Vodă rânduește pe Ianachi Codrescul stolnic și pe Gh. Tăutul vornic de poartă să hotărnicească din nou moșiile Cotnari și Hârlăul a Casei Sf. Spiridon.

Iw Alexandru Ioan Calimah cu mila lui Dmzău domn țării Moldaviei. Credincos boerii domnii meli dmta Ianachi Codrescul biv vel stolnic, i Gheorghie Tăutul vornic de poartă sănătate, ai noștri cinstiți și credincioși dmlor boerii Epitropi a mănăstirii svântului Spiridon de aice din Eș. au făcut aratare cum că numita mănăstire la ținutul Hărlăului are doaă moșii anume Cotnarul și vatra târgului Harlăului cu locul dinpreğur, asupra cărora are mănăstire și mărturii hotarnică cuprinzătoare din ğur înpreğur, și din pricină că unile din semnile hotarălor sar fi strămutat: megieșii de penpreğur ar fi năvălind. cu stăpânirea în moșiile mănăstirei, pentru care cerșind dreptate iată vă rânduim să mergeți la numitele moșii, unde față fiind atăt vechil din partea mănăstirei, cum și toți megieșii cu scrisori ce vor fi avănd, să faceți cercetare și sămnele ce să vor dovedi: că să vor fi strămutat să le puneți iarăș la loc, pe unde vor fi fost, îndreptănd hotarăle. numitelor moșii, după cuprinderea mărturiilor hotarnice ce are. după care îndreptare, să dați și mărturie la măna vechilului. mănăstirei.

1795. Sept. 18

Pecetea domnească în roș cu inițialele: Iw. | Ал. | Iw. Кл. | в.в. | 1795. cap de bou;—sau trecut. Matei condicar.

procit vel logfăt.

U. 1796 April 30 (Hârlău I, 25). Alex. I. Calimah Vodă dă carte să cheme pe toţi megieşii cu moşiile sf. Spiridon la noua cercetare a hotarălor moşiilor Cotnari şi Hărlăul.

Iw Alexandru Ioan Cailmah Voevod cu mila lui Dumnezău domn ţării Moldavii.

Fiind că după aratare ce au făcut cătră domnie me ai noştri 'cinstiţi şi credincioşi dmlor boeri Epitropi mănăstirii sfântului Spiridon. de aice din Eşi. pentru împresurare ce ar fi pătimind moşiile sfintei mănăstiri Cotnarul şi târgu Hărlăului. dispre moşiile megieşite. din poronca domnii mele sau orănduit boeri hotarnici pe dmlui stolnicul Enachi Codrescul şi pe Gheorghe Tăutul vornic de poartă, spre cercetare şi botărătura numitelor moşii a mănăstirii. scoţindule de supt împresurare. deč fiind trebuinţă de a să afla. la faţa locului şi toţi stăpănii cari să megieşesc cu aceste moşii a mănăstirii Cotnarul şi tărgul Hărlăului. cu toate scrisorile şi dovezile ce vor fi avănd ca să s poată face lămurita cercetare. de cătră boerii rănduiţi, pentru aceia poroncim domnie me tuturor stăpănilor cari să vor fi megieşind eu moşiile mănăstirei, ca la vreme cănd rănduiţii hotarnici să vor afla la starea locului, ori înşivă să mergeţi sau să vă trimeteţi vechili cu toate dovezile ce viţ ave, ca să stei de faţă la hotărăt, să nu să facă vreo înpresurare. nici la o parte nici la alta. căci care după poronca dmsale, nu va urma ca să s afle la stare moşiilor. nici vechilul netrimeţinduşi. apoi să ştiţ că boerii hotarnici după poronca ce au şi după cum vor cunoaşte cu drept vor hotără. şi vor da sfărşit pricinii şi pe urmă ori cine va supăra pe domnie me cu jalobă. că li sar fi făcut vreo împresurare cu hotărătura ačasta nici o ascultare nu li să vor da.

1796. April 30

Pecetea domnească în tuş roş cu iniţialele: Iw. | Ал. Iw. | Кл. | в в. | cap de bou. 1795, sau trecut în condică, Matei Condicar.

procit vel logofăt.

V. 1796 Mai 25. (Hârlău I, 26). Carte de blestăm a lui Iacov Mitropolitul Moldovei, dată pentru aflarea adevărului în cercetarea de hotar a moşiilor sf. Spiridon.

Iacov cu mila lui Dumnezău Arhiepiscop şi Mitropolit Moldoviei.

De vreme ce mănăstirea svântului Spiridon are dou moşii la ţinutul Hărlăului. anume Cotnari şi târgul Hărlăului. care moşii fiind că să înpresoară de către alţi megieşi şi împrĕguraşi de acolo. vrând acum a le alege. şi ale dezbate din înpresurare. au scos şi boeri hotarnici şi spre descoperire dreptăţii şi a adevărului sau dat şi de la noi această carte de blăstăm asupra tuturor acelora ori cărui vor fi ştiind pentru vechile hotară şi alte sămne despărţitoare ale acestor moşii pe unde şi la ce loc. sau urmat driaptă stăpânire. şi nu vor arăta. ce lăcomindusă la strânbătate cu nedreptate de vor tăgădui sau părtinind vre unei părţi vor mărturisi strânbu. unii ca aceia iată zăcem să fie blastamaţi de Dmnul Dumnezău, şi precurată a s. maică, de slăviţii 12 apostoli. şi de 318 svinţi părinţi, de la săborul Nikeii. în viaţa lor pricopsală să nu vază, ostenelele şi sudorile lor să fie spre perzare, herul, petrele să putrezască. şi să s răsăpască, iar trupurile lor după moarte să ste întregi. şi nedezlegate, şi de către arhieria noastră încă să fie blăstămată, iar de vor urma dreptăţii mărturisind adevărul în frica Dumnezău să fie ertaţi şi blagosloviţi amin.

1796 Mai 25

Iacov Mitropolit Moldovei.

X. 1796 Mai 29 (Hărlău I, 27). Alex. I. Calimah Voevod rândueşte pe ispravnicii de Hărlău să meargă înpreună cu boerii rânduiţi să hotărască moşia Hărlăul despre Maxut şi alţi împregiuraşi.

Iw Alexandru Ioan Calimah Voevod. cu mila lui Dumnezău domn ţării Moldaviei.

Credincoşi boerii domnii mele dmv. ispravnici de ţi-

nut Hărlăului. i dmnlui Ianachi Codrescul biv vel spatar și Gheorghe Tăutul vornic de poartă sănătate. după cerirea ce aŭ făcnt dmlor boerii Ep tropi a mănăstirii sfântului Spíridon ca să să îndrepteze hotarăle moșii Hărlăului i Cotnarii. fiind înpresurată de cătră megieși, în vreme ce sau rănduit hotarnici. sau scris și osăbită cartea domnii mele. poroncitoare. cătră toți megieșii acei moșii. ca să se afle de față la hotărăt. cu scrisorile ce vor fi avănd. și după inștiințarea ce faceți acum. dmta stolnic Ianachi Codrescul și cu vornicul de poartă, arătați că dmlui. stolnic Ionița Sturza stăpănul moșii Maxutul unul din megieși nici săngur nau mărsu nici vechil nu șau trimisu. după înștiințarile ce iați făcut. de vreme ce iaste așa că nau urmat poroncii domnii mele. iată scriem dmv. ispravnici că înpreună cu dmlui stolnic Ianachi Codrescu și cu vornicul de poartă să hotărăți moșia Hărlaul despre moșia Maxutul. apoi semnele arătătoare, prin espiscopul ce are mănăstirea svăntului Spiridon și să puneți și pietri hotari. asemenea și despre alte părți. iarăș împreună cu toți. veți cerceta și veți îndrepta hotarăle, făcănd mărturie arătătoare pre largu. și harta cu bună închipuire după care cine să va arata nemulțămiți. vor veni la divan.

1796 Mai 29.

Pecete domnească în tuș roș cu inițialele: Iw. | Аλ. | Iw | Кλ | в.в. | 1795. cap de bou.

Sau trecut în condică. Matei Condicar.

procit vel logofăt.

Y. 1796 Iunie 6. Iași (Hărlău I, 28), Alex. Ion Calimah Vodă rândueşte boeri hotarnici ca să cerceteze și vatra târgului Hârlăului cât s'a întins acum ca să nu sufere mănăstirea Sf. Spiridon, stăpîna moșiei.

Iw Alexandru Ioan Calimah Voevoda cu mila lui Dumnezău domn țării Moldaviei.

Credinčos boeriul domnii meli dmta Ion Codrescul

biv vel stolnic. Gheorghie Tăutul vornic de poartă sănătate. dmlor boerii Epitropi a mănăstirii svântului Spiridon niau făcut arătare cum că lăcuitorii târgoveţi din tărgul Hărlăului afară din vatra Tărgului care au fost din vechi pentru lăcuinţă orăşenilor. ei acum sar fi întinsu cu casăle pe locul mănăstirii ce iaste prin pregur. pentru cari fiind trebuinţi a să şti căt au fost din vechi. vatra tărgului. şi cât sau mai întinsu. acum orăşenii. iată vă scriem fiind că tot sânteţi rânduiţi acolo. ca să hotărâţi moşie prin pregiurul acelui târgu. să faceţi şi această cercetare. foarte cu amăruntul ca să puteţi dovedi căt au fost din vechi vatra tărgului, şi căt acum sau mai întinsu. şi dovedindu să faceţi o hartă. arătătoare pre largu şi lămurită arătând. în măsuri locul şi casăle ce vor fi pe locul mănăstirei, care hartă să o daţi la vechilul boerilor Epitropi să o aducă aice ca să s vadă.

1796 Iuni 6

Pecete mică în ceară cu iniţialele: Iw | Ал. | Iw | Ка. В.В. | 1795.

Adresa :

Credincos boeriul domnii mele dmta Ion Codrescul biv vel stolnic i Gheorgie Tăutul vornic de poartă cu sănătate să se de,—sau trecut în condică Matei Condicar,— Pentru cercetare vetrei tărgului Hărlăului.

procit vel logofăt. pecete în ceară roşie.

Z. 1796 Iunie 22, (Hărlău I, 29). Mărturie hotarnică a moşiei tărgului Hărlău, rădicată de Ianachi Codrescul stolnic şi Gh. Tăutul vornic de poartă, cum şi întinderea vetrei tărgului.

Din luminata poroncă pre înălţat dmnul nostru Alexandru Ioan Calimah Voevoda fiind noi rănduiţi că după aratare ce au făcut înălţimei sale dmlor boerii Epitropi a mănăstirii sfântului Spiridon din Eşi, cum că lăcuitorii din târgul Hărlăul, afară de vatra targului care au fost din vechi pentru lăcuinţă orăşenilor, ei acum sar fi întinsu cu

caṣăle pe locu mănăstirei ce este prin pregiur, și ni să po ronceşte să facem cercetare cu amăruntul ca să putem dovedi căt au fost din vechiu vatra tărgului, şi căt acum sau întins orășenii și după ce sa dovedi să facem hartă arătătoare pe largu, arătăndu în măsură pe larg locul, şi casă pe locu mănastirii. După poroncă am mersu la vatra tărgului Hărlău, și am străns pe tărgoveţi şi ei au cerşut ca să aräte de au vreo scrisoare veche, cuprinzătoare pentru vatra tărgului, ca să să ştie pe unde au fostu din vechi, ei au răspunsu că alte scrisori nu au fără numai o scrisoare de la Vasăle Juncul din leat 1793 Sept. 25, ce fără răspuns dmsale spătar Iancul Racoviță i dmlui banul Iordachi Canano în vreme cănd era dmlor ispravnici de ținutul Hărlăul pentru vatra tărgului, cum şi mahalale arată acel ğuncul prin scrisoare sa că în vreme cand au fost rânduiți din poronca domnească, dmlui vornic Costandin Paladi ce era ispravnic ținutului. şi cu vist. Enachi Canta ca să aliagă vatra tărgului şi mahalalele, lau luat şi pe dănsul înpreună, și arată că au socotit dmlor boerii ca să fie vatra tărgului şi mahalalele din sus de tărgu despre moara Probotei un șanțu ce este din vreme veche, şi despre moșie Maxutului muche dealului ce este deasupra tărgului, unde este şanțu iarăş din vreme veche, şi despre parte cămpului păn întrun părău ce este în margine tărgului, unde este drumul cel mare ce merge alăture pe lăngă tărgu, şi din ğos păn în vadul lui Bosie, dar iarăş el arată că au rămas pricină. ca să să caute mai pe urmă, fiind că sau fost găsit doaă țintirimuri de băserici din ğos de vale lui Bosie, şi trăgè tărgoveții ca să fie tot vatra tărgului. și după aceste sămne sau încredințat mărturie Juncului cu iscăliturile dmlui Iancu Racoviț spatar i Iordachi Canano, ban, apărănd pe tărgoveţi să nu fie supărați de vechilii mănăstirii ca să ia dejmă de cuprindere mărturii Juncului. iar vreo încredințare că ar fi hotărăt dmlui vornic Costandin Paladi vatra tărgului şi mahalalele nau arătat. şi mergând din sus după moara mănăstirei Pobratei, unde iaste şanțul acel vechiu, şi pe

muchea dialului ce iaste diasupra tărgului, şi căutănd locul acela pe din ğos de moara Pobratii la un vad vechiu ce trece peste Bahlui ce este din sus de targu, să cunoaşte că acel loc ar fi fost pădure mai înainte, iar nu vatră de tărg sau mahalale, cum şi pentru cele doî ţintirimuri ce sint din ğos de vadu lui Bosie, iarăş să cunoaşte că ar fi fost vreun diosăbitu locu afară de vatra tărguluî şi mahalale, iar vatra tărgului vechi au fost pe lăngă băsearica lui sfeti Gheorghe ce este din sus. cum şi mahalale au fostu puţin mai pe din ğos de besărica lui sfeti Dimitrie, şi după cercetare ce sau făcut atăt vetrii tărgului, căt şi mahalalelor sau şi măsurat pe lungu şi pe curmezişu. cum şi capetele am măsurat, şi locu acel din sus. de tărg din şanţu în ğos. păn în vadu Bahluiului ce este din sus de tărgu. şi din ğos de moara mănăstirei Pobratiî şi sau găsit 165 stănjăni care sănt şi căteva casă pe acel loc. care pre largu arătăm prin hartă. am măsurat şi capătu din sus a tărgului din vadu Bahluiului ce este din sus de tărgu din matca apei la dial spre miază noapte. şi pe la capăt din sus a livezii lui Iordachi Brănză şi peste livadă lui Costandin, Bărzului, şi pe din ğos cu casa Bârzului alăture şi pe din sus de casa lui Toader Şăptelici vătavului din Deleni, şi la dial peste livada vatăvului şi tot la dial păn în drumul ce merge. printre viî prin colţul din sus a livezii logofătului Enache şi la deal lăngă drum sau găsit 1460 stănjăni. şi de acole socotind margine despre miază-noapte pe unde să cade să fie, păn în capătul tărgului din ğos dispre răsărit, şi unde au venit măsura capătului din sus în colţul livezii logofătului Enachi de la deal. am mărs în ğos pe la capătul livezii pe de la deal despre miazănoapte, şi pe la capul vii logofatului Enachi pe de la dial, şi pe la capul vii lui Vasile Frunzăte. şi pe de la deal. de livada dmsale spat. Racoviţă ce au cumpărat de la Neculai Lupaşcu, şi prin capu dmsale, pe de lâ vale despre Bahlui şi de acole drept păn în curmătura drumului ce vine la Hărlău piste drum. şi pe din sus de casa Şuiului. şi tot în ğos pe la

capul vii. lui Mihai despre Bahlui, şi peste livada lui Dumitrachi Meriacri. şi pe din sus de casa Babii Ioanii, pintro răchită şi tot în ğos pe din sus de casa Lupului Făclier. şi pe drumul cel mare păn la podeţul părău Micolina. şi părău în ğos păn în colţul livezii din ğos despre Bahlui, a lui Nicola Gheorghiu Morţun şi aice în colţu livezii să sfârşăşte lungul marginei iar pe din sus. am măsurat şi capătul din ğos a tărgului din colţul livezii din ğos a lui Morţun peste drumul cel mare spre Bahlui pe din ğos de casa preutesei Ancuţa şi pe din sus de casa lui Neculai Colivă şi tot spre Bahlui pe drumul vechiu, pe din ğos de casa lui Roman Talpalar şi de acole în vadu lui Bosie în matca apei Bahlui sau găsit 198 stănjăni. şi din vadu lui Bosie apucă apa Bahluiului în sus. păn iar în vadul ce este din sus de tărgu şi din dreptul vadului acelui din sus măsurând lungul tărgului am mărsu în ğos pe drum şi pe uliţă pănă din ğos în drumul vechiu ce merge la vadu lui Bosie, din sus de casa lui Neculai Colivă şi sau găsit 455 stănjeni. am măsurat şi latul din matca Bahluiului din sus. de podu ce este în tărg piste Bahlui şi prin mijlocul tărgului la dial păn în dial în gura drumului din sus. de casa Şuiului sau găsiţ 280 stănjeni, şi după dovezile ce să arată mai sus. şi după măsurile aceste ce sau făcut mai rămăne căteva case afară ce nu liau cuprins măsura, după cum pre largu să arată prin hartă şi după cum am găsit întru adevăr, am dat această mărturie dinpreună cu harta la măna vechilului mănăstirei sfăntului Spiridon din Eşii.

1796. Iunie 2.

Ianache Codrescul stolnic, Gheorghe Tăutul vornic de poartă.

In acelaşi plic (I,37), este şi o hartă închipuitoare de starea moşiei Hărlăului făcută de aceiaşi boeri.

INDICE ALFABETIC

T A B L A

Documentelor cuprinse în vol. IV partea I şi II așezate pe moşii.

Semuul || arată că documentele, ce urmează după aceŝt semn, vin în partea a II-a, iar cele dinaintea acestui semn vin în partea I-a.

Cozmeşti. III. 4 (12). 5 (52). 6 (59). ‖ 7 (12). 8 (13).
„ IV. 10 (62). 12 (102). 11 (125). 13 (128). 14 (182). 1 (183). 15 (184). 16 (185). ‖ =
Crăiniceni. 4 (60). 5 (72). ‖ =
Dădeşti. 27 (13). 28 (27). 29 (28). 30 (34). 31 (49). 28 (68).
Dumeşti. II. 4 (73). 5 (108). 6 (132). 7 (177). 15 (236). ‖ =
„ III. 5 (63). 7 (89). 8 (103). 9 (105). 10 (113). 11 (119). 12 (126). 5 (151). 13 (152). 14 (154). 15 (159). 21 (160). 26 (163). 17 (175). 18 (181). 20 (187). 19 (193).— ‖ =
„ IV. 8 (38). 9 (54). 10 (65). 11 (73). 12 (74). 13 (77). 14 (78). 15 (80). 16 (86). 17 (106). 18 (120). 19 (155). 20 (165). 23 167). 24 (168). 25 (169). 26 (170). 27 (172). 28 (173). 29 (186). 30 (215). ‖ 31 11 (11). 32 (82).
„ V. 3 (38) ‖ =
„ VI. 20 (96) ‖ =
„ VII. 1 (15). 2 (24). 3 (133). ‖ =
„ X. 5 (77) ‖ =
Frăteşti. 7 (217). 8 (218). ‖ =
Hărlău I. ‖ =1 (1). 2 (3). 3 (5). 4 (214), 5 (216). 6 (218). 7 (219). 8/9 (223). 10 (228). 11 (230). 12 (232) 13 (233). 14 (234) 15 (235). 16 (235). 19 (237). 17 (238). 18 bis (239). 18 (241). 20 (244). 21 (245). 22 (246). 23 (248). 24 (249). 25 (250). 26 (251). 27 (251). 28 (252). 29 (253) (toate).—
Piţcani I. 8 (57). ‖ =
„ IV. 4 (205). 3 (243). ‖ =
Popricani. II. 54 (66). 55 (216). ‖ =
„ IV. 71 (67). ‖ =
„ V. 92 (33). 101 (232). ‖ =
Războeni. 16 (139). ‖ =
Romîni. I. 8 (71). 9 (75). 10 (93). 11 (139). 12 (194). ‖ =
Roşieşti. II. 5 (22). 7 (25). 6 (35). 8 (53). 9 (95). 10 (128). ‖ 12 (6). 11 (9).
„ III. 3 (109). ‖ =
„ IV. 3 (23). 2 (204). ‖ =
„ V. 2 (48). ‖ =
„ VI. 2 (58). ‖ =
„ IX. 5 (21). ‖ 3 (31). 7 (33). 10 (38). 11 (40). 12 (41). 13 (42). 14 (44). 15 (45) (toate).
„ XI. 6 (1). necatalogat (231). ‖ =
„ XII. 11 (179). ‖ =
Sîrbii. VIII. 21 (144). ‖ =
Stavnicul. 2 (40). necat. (136). 3 (138). ‖ =
Septeliceni. 10 (20). ‖ =

Culegător C. Grădinaru